

Fagrappport friluftsliv/by- og bygdeliv

Konsekvensutredning

Detaljregulering E39 Lyngdal vest - Kvinesdal

NV Dokumentnummer: NV42E39LK-YML-RAP-0003

ENT Dokumentnummer: 10220781-E39LK_000_KU_Fagrappport friluftsliv/by- og bygdeliv E39
Lyngdal vest-Kvinesdal

Nye Veier AS | Kjøita 6
4630 Kristiansand
nyeveier.no

Prosjekt nr:	115510
Oppdragsnavn:	E39 Lyngdal vest - Kvinesdal
Kunde	Nye Veier AS

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Årsak til utgivelse	Utarbeidet	Kontrollert	Godkjent
01	15.05.2023	Første gangs behandling	NOMRBA	NOROAL	NODRAN

Endringsoversikt

Revisjon	Endringsbeskrivelse
01	Til førstegangs behandling i Lyngdal og Kvinesdal kommune

INNHold

1	SAMMENDRAG	8
1.1	Bakgrunn og forutsetninger	8
1.2	Dagens situasjon	8
1.3	Verdi, påvirkning og konsekvens.....	9
1.4	Sammenstilling av konsekvenser	18
1.5	Skadereduserende og kompensierende tiltak og miljøoppfølging	20
2	BAKGRUNN OG FORUTSETNINGER	22
2.1	Bakgrunn for planen	22
2.2	Prosjekt mål	23
2.3	Utredningskrav	23
2.4	Referansealternativet, Alt. 0.....	24
2.5	Overordnede mål og føringer for fagtema	24
2.6	Influensområde for fagtema.....	26
3	TILTAKSBESKRIVELSE	27
4	METODE	32
4.1	Definisjon av fagtema	32
4.2	Trinnmetodikken i Håndbok V712	32
4.2.1	Trinn 1: Vurdering av konsekvens for delområder.....	32
4.2.1.1	Verdivurdering.....	34
4.2.1.2	Vurdering av tiltakets påvirkning	34
4.2.1.3	Vurdering av tiltakets konsekvens	35
4.2.2	Trinn 2: Konsekvens av alternativer	37
5	KUNNSKAPSGRUNNLAG	38
5.1	Kunnskapsinnhenting	38
5.2	Usikkerheter ved kunnskapsgrunnlaget	38
6	BESKRIVELSE AV OMRÅDET	40
6.1	Generelt.....	40
6.2	Statlig sikra og regionalt viktige friluftslivsområder	42
6.3	Registrerte friluftslivsområder og turmål	42
6.4	Nærturterreng	52
6.5	Barn og unge.....	53
6.6	Badeplasser.....	54

6.7	Jakt og fiske	56
6.7.1	Fiske	56
6.7.2	Jakt.....	57
6.8	Ferdselsforbindelser	59
6.8.1	Stier og fotturer	59
6.8.2	Sykkelruter	60
6.8.3	Skiløyper	61
6.9	Klatrefelt	61
6.10	Universell utforming	62
7	TRINN 1: VERDI OG KONSEKVENNS FOR DELOMRÅDER/DELSTREKNINGER.....	63
7.1	Delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet	64
7.1.1	Nærturterreng	65
7.1.2	Friluftslivsområder	65
7.1.3	Badeplasser	66
7.1.4	Ferdselslinjer.....	66
7.1.5	Jakt og fiske	66
7.1.6	Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens.....	66
7.1.6.1	FR01 Høylandsdalen og Skoland/Høgenheia	66
7.1.6.2	FR02 Hundsfossen/Åtland badeplass Møska	69
7.1.6.3	FR03 Kvås vest	72
7.2	Delstrekning 2 Dyblevannet – kommunegrensen	75
7.2.1	Nærturterreng	76
7.2.2	Friluftslivsområder	76
7.2.3	Jakt og fiske	76
7.2.4	Forbindelseslinjer.....	77
7.2.5	Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens.....	77
7.2.5.1	FR03 Kvås vest	77
7.2.5.2	FR04 Dragedalen sør	79
7.3	Delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst	82
7.3.1	Nærturterreng	83
7.3.2	Friluftslivsområder	83
7.3.3	Statlig sikra friluftslivsområder	84
7.3.4	Jakt og fiske	84
7.3.5	Ferdselslinjer.....	84

7.3.6	Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens.....	85
7.3.6.1	FR05 Staddeland, Oppofte og omegn	85
7.3.6.2	FR06 Busund	88
7.3.6.3	FR07 Åljersvatn og Steinsheia.....	89
7.3.6.4	FR08 Klatrefelt ved Stemlekjepten/Hengefjell.....	92
7.3.6.5	FR09 Røynåsen-Poddeloftet og Laundal/Bjelland m adkomst fra Dragedalen	94
7.3.6.6	FR10 Rørvik.....	96
7.3.6.7	FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	98
7.4	Delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest.....	100
7.4.1	Friluftslivsområder	101
7.4.2	Jakt og fiske	101
7.4.3	Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag.....	102
7.4.4	Ferdselslinjer.....	102
7.4.5	Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens.....	102
7.4.5.1	FR11 Fedafjorden	102
7.4.5.2	FR12 Hangelandsvika.....	104
7.4.5.3	FR13 Fedaheia/Refstiheia	106
7.5	Delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn	108
7.5.1	Nærturterreng	110
7.5.2	Friluftslivsområder	110
7.5.3	Statlig sikra friluftslivsområder	110
7.5.4	Jakt og fiske	111
7.5.5	Ferdselslinjer.....	111
7.5.6	Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens.....	111
7.5.6.1	FR13 Feda/Refstiheia	111
7.5.6.2	FR14 Sande.....	116
7.5.6.3	FR15 Bøkkerbrua	119
7.5.6.4	FR16 Fløyfjellet/Birkeland.....	122
7.5.6.5	FR17 Feda og Birkeland	125
7.5.6.6	FR18 Raustad, Lervik og omegn	129
7.5.6.7	FR19 Frøytlandsveden	134
7.5.6.8	FR20 Veden/Sibbuheia	138
7.5.6.9	FR21 Øye nord	141
7.5.6.10	FR23 Høylandsfoss/Prestheia og omegn	145
7.5.6.11	FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn	149

7.5.6.12	FR25 Sandsheia	154
7.5.6.13	FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	157
7.6	Delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense	160
7.6.1	Nærturterreng	161
7.6.2	Friluftslivsområder	161
7.6.3	Jakt og fiske	161
7.6.4	Forbindelseslinjer.....	161
7.6.5	Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens.....	161
7.6.5.1	FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn	161
7.7	Delstrekning 7 Øyesletta	164
7.7.1	Nærturterreng	166
7.7.2	Friluftslivsområder	166
7.7.3	Jakt og fiske	167
7.7.4	Forbindelseslinjer.....	167
7.7.5	Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag.....	167
7.7.6	Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens.....	167
7.7.6.1	FR11 Fedafjorden	167
7.7.6.2	FR18 Raustad, Lervik og omegn	169
7.7.6.3	FR20 Veden/Sibbuheia	171
7.7.6.4	FR21 Øye nord	173
7.7.6.5	FR22 Øyebergan	176
7.7.6.6	FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	177
7.7.6.7	FR27 Klatrefelt ved Øyekleiva	179
7.7.6.8	FR28 Øyesletta	180
7.7.6.9	FR29 Elvestrekning Øye-Rafoss	181
8	TRINN 2: KONSEKVENNS AV ALTERNATIVER.....	184
8.1	Delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet	184
8.2	Delstrekning 2 Dyblevannet – Kommunegrensen	185
8.3	Delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst	185
8.4	Delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest.....	186
8.5	Delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn	187
8.6	Delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense	190
8.7	Delstrekning 7 Øyesletta	190
8.8	Sammenstilling av konsekvenser	191

9	SKADEREDUSERENDE OG KOMPENSERENDE TILTAK	195
9.1	Generelle tiltak.....	195
9.1.1	Støyskjerming	195
9.1.2	Anleggsperiode.....	195
9.1.3	Adkomst og tilgjengelighet	195
9.1.3.1	Anleggsveier.....	196
9.1.3.2	Viltekryssinger	196
9.1.4	Parkering for sentrale utfartsområder.....	196
9.2	Spesifikke tiltak	196
9.2.1	Lydbildet Høylandsdalen.....	196
9.2.2	Adkomst og parkering Busund og Poddeloftet.....	197
9.2.3	Adkomst og parkering Ålgersvatn og Steinsheia	197
9.2.4	Endret adkomst Refstiheia øst	197
9.2.5	Adkomst og parkering Frøytlandsveden	197
9.2.6	Adkomst Melandsveien	198
9.2.7	Tilgjengelighet nasjonal sykkelrute nr.1.....	198
10	Referanser	199

1 SAMMENDRAG

1.1 Bakgrunn og forutsetninger

Generelt om fagtema friluftsliv/by- og bygdsliv

Fagtemaet friluftsliv/by- og bygdsliv omfatter tiltakets virkninger for brukere i utredningsområdet, og gjelder områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet i nærmiljøet og i naturen ellers (iht. Håndbok V712). Friluftsliv er definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. Begrepene by- og bygdsliv understreker at friluftsliv i byer og tettsteder er inkludert i utredningen, og defineres som opphold og fysisk aktivitet i byer og tettsteder. I utredningsområdet her er dette ivaretatt gjennom beskrivelse av områdets betydning som nærturterreng og utfartsområder for beboere og brukere i området med tilhørende opplevelseskvaliteter og friluftslivsområder.

Fra planprogrammet

Fagutredningen er utført i henhold til problemstillinger beskrevet i fastsatt planprogram for detaljreguleringsplan med konsekvensutredning for E39 Lyngdal vest - Kvinesdal, vedtatt 18.05.2022 i Kvinesdal kommune og 16.06.2022 i Lyngdal kommune:

Fagtema friluftsliv, by- og bygdsliv omhandler landskapet slik folk oppfatter det og bruker det. Dette inkluderer områder nær bebyggelse og områder langt fra allfarvei. Det inkluderer barn, voksne, eldre og andre brukergrupper.

Utredning av fagtema skal avklare hvilke virkninger tiltaket har for allment friluftsliv og rekreasjon, hvor flere aktiviteter, brukergrupper og grad av tilrettelegging inngår. Utredningen vil fokusere på arealer som er statlig eller lokalt sikret, registrert som friluftsområder, samt arealer som ikke er omtalt i databaser og innsynsløsninger, men som forventes å inneha funksjoner. Spesielt vil tiltakets barriere- og fragmenterende virkning vurderes da med hensyn til støyende, visuell- og fysiske virkning. Tema som jakt, fiske, turgåing, barnelek, utmarksbruk, barnehage- og skolefunksjoner, klatring, og flere andre aktiviteter og funksjoner vil belyses og vurderes i utredningen.

Avbøtende tiltak og eventuelt forbedrende tiltak vil foreslås der veiltaket fører til konflikter med fagtema.

1.2 Dagens situasjon

Det meste av planområdet er utmark som i varierende grad er tilrettelagt med adkomstveier og stier fra eksisterende veinett. Terrenget i området ellers er kupert med åser, koller, heier, vann og vassdrag.

Det er store utmarksområder med viktige friluftsområder i regionen tiltaksområdet ligger i. Flere friluftslivsområder og statlig sikrede friluftslivsområder er registrert i området. Enkelte av

områdene er tilrettelagt for fotturer, toppturer og andre aktiviteter. Med unntak av tettstedet Feda og bebyggelse på Øyesletta forekommer det kun spredt bebyggelse innenfor planområdet. Det meste av planområdet er utmark som i varierende grad er tilrettelagt med adkomstveier og stier fra eksisterende veinett. Terrenget er kupert med åser, koller, heier, vann og vassdrag. Dagens E39 går gjennom deler av området, og i tillegg finnes det flere mindre veier og grusveier i området. Disse bidrar til å knytte utmarks- og friluftsområder sammen og tilrettelegger for bruk.

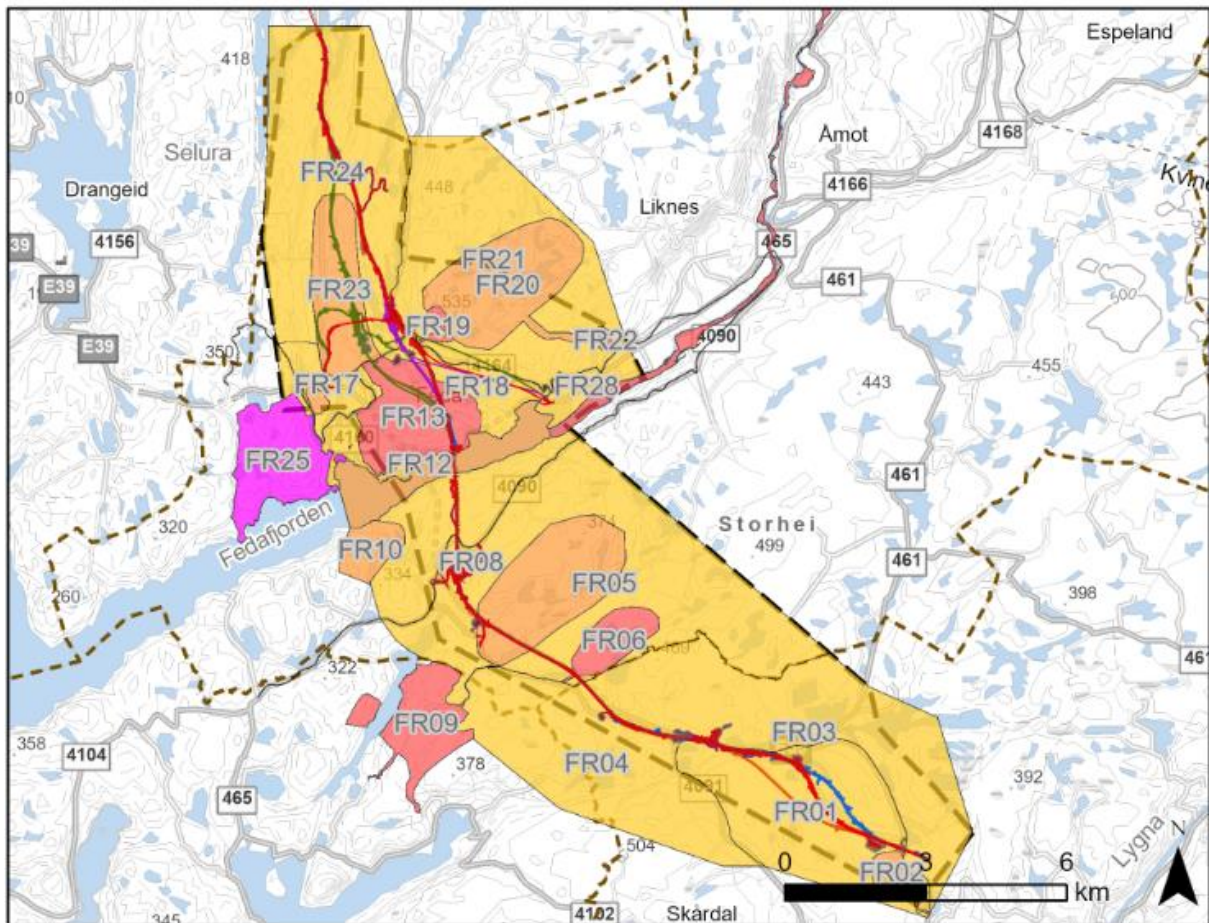
Med spredt bebyggelse og stedvis svært kupert terreng vurderes bruksfrekvensen å være svært varierende innenfor utredningsområdet. Utmarksområder benyttes i første rekke av beboere i området, med betydning og verdi som primært nærturterreng og lokale utfartsområder. Enkelte mer tilrettelagte turområder har høyere bruksfrekvens og verdi for friluftsliv enn øvrige utmarksområder. Samtlige utmarksområder tilknyttet området vil ha verdi som turområde for beboere i området. Enkelte turområder er vurdert å ha større verdi som nærturterreng og utfartsområder enn andre, basert på kriterier knyttet til opplevelsesverdi, attraktivitet, beliggenhet, tilrettelegging og bruksfrekvens. Her fremheves eksempelvis turområder ved Busund, Åljersvatn og Steinsheia, Fedaheia, Frøytlandsveden og Prestheia.

Det er registrert omfattende stinett i enkelte av turområdene innenfor delstrekningen. Her fremheves et omfattende merket stinett i Feda- og Refstiheia, Prestheia, opp mot Frøytlandsveden, Fløyfjellet ved Birkeland og Sandsheia, samt registrert sti mot Åljersvatn og Steinsheia. Lokalveinett utgjør viktige adkomstmuligheter til turområdene. Nasjonal sykkelrute nr. 1 krysser utredningsområdet ved Høyland/Frøytland og Oppofte. Et aktivt lokalmiljø har bidratt til å merke flere stier lokalt, særlig knyttet til områder nær mer bebyggelse eller registrerte friluftslivsområder. Utmarksområdene utnyttes blant annet til jakt og fiske, og inngår i flere jaktvald med flere jaktfelt.

1.3 Verdi, påvirkning og konsekvens

Basert på dagens situasjon er det, etter metodikken i V712 Konsekvensanalyser, definert, beskrevet og vurdert relevante delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv (FR) innenfor influensområdet til prosjektet. Vær oppmerksom på at disse er valgt ut spesifikt for dette prosjektet. I andre sammenhenger vil det kunne være naturlig å definere både innhold og utstrekning annerledes.

Basert på registreringskategorier tilknyttet metodikk for konsekvensutredning for fagområdet friluftsliv/by- og bygdeliv (iht. Håndbok V712), er utredningsområdet inndelt i 29 delområder. Figur 1-1 gir en oversikt over delområdene som er vurdert for friluftsliv/by- og bygdeliv, illustrert som verdikart med angitte verdier etter fargekoder for KU. Merk at grensen til utredningsområdet er satt til varslingsgrensen for planen og områdeinndeling i KU, med unntak for registrerte friluftslivsområder av stor eller svært stor verdi. Slike registrerte friluftslivsområder er tatt inn i verdikartet i sin helhet og er vurdert i lys av vurdert influensområde for faget. Avgrensningen i kart for områdenes verdier for friluftsliv er ikke absolutte.

Figur 1-1: Oversiktskart som viser delområder vurdert for friluftsliv/by- og bygdeliv.

Tiltaket medfører en betydelig reduksjon i områdets kvaliteter for friluftsliv der det legges beslag på arealer uten større inngrep i dag. Attraktivitet og opplevelseskvaliteter forringes ved økt støy i områder med stille preg i dag, og barrierevirkninger reduserer tilgjengelighet og ferdsel i områdene. Støy, barriereeffekt, arealinngrep, beslag av urørte områder, og redusert attraktivitet og egnethet for friluftsliv fremheves som de største konsekvensene. Områdets attraktivitet og opplevelsesverdier som nærturterreng, turområde og jaktområde blir redusert, både som følge av arealinngrep og ved endret lydbylde. Deler av tiltaket ligger langs dagens E39 med barriereeffekt også i dag, og påvirkningen blir derav mindre enn i urørte områder.

Verdiene i utredningsområdet er i hovedsak av lokal betydning med relativt få brukere. Av verdi som nærturterreng og utfartsområder er derimot flere av områdene av svært stor verdi for nettopp beboere i området. Påvirkning på friluftslivsverdiene langs tiltaket kan bedres ved tilrettelegging for adkomst og ferdsel på tvers i terrenget, samt ved opprettholdelse av berørte turveier, parkeringsmuligheter og lignende avbøtende tiltak. Opprettholdelse av gamle og/eller etablering av nye landbruksveier med krysningsmuligheter, samt adgang for turgåere over

faunapassasjer, bidrar til å redusere barrierevirkning i utmarksområder noe. Støyskjerming etableres i hovedsak i forbindelse med hensyn til nærliggende bebyggelse, men vil også ha virkninger ved redusert støy i terreng omkring.

Tabellene under er en oppsummering av verdi, påvirkning og konsekvens på alle definerte delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv for hver delstrekning. Alternativene er også rangert under hver delstrekning.

I tabellene er det markert med henholdsvis «Nedre» og «Øvre» dersom konsekvensvurderingen ligger i nedre eller øvre del av konsekvensgraden.

Delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet

Tabell 1-1: Oppsummering delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet.

Delområde	Verdi	Alt. Høylandsdalen øst (HDØ)		Alt Høylandsdalen vest (HDV)		Alt. Høylandsdalen tunnel (HDT)	
		Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens
FR01 Høylandsdalen og Skoland/ Høgenheia	N	Sterkt forringet	(--) Nedre	Stekt forringet	(--) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre
FR02 Hundsfossen/ Åtland badeplass Møska	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR03 Kvås vest	N	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
Avveining							
	Alt. 0	Alt. Høylandsdalen øst (HDØ)		Alt Høylandsdalen vest (HDV)		Alt. Høylandsdalen tunnel (HDT)	
SAMLET vurdering	0	Middels negativ konsekvens		Middels negativ konsekvens		Noe negativ konsekvens	
Rangering	1	3		4		2	
Forklaring til rangering	Verdiene i delstrekningen knyttes i all hovedsak til lokal betydning og få brukere, men som verdi som nærturterreng for beboere i området har området stor verdi. HDØ har større nærføring til lokalt anlagt badeplass ved Lona, mens HDV skaper større barriereeffekt og påvirkning mot registrert turområde ved Skoland/Høgenheia. Både HDØ og HDV vil endre lydbildet i friluftslivsområdet betydelig og forringe området opplevelseskvaliteter. HDV vurderes samlet noe verre for fagområdet enn HDØ, mens HDT vurderes klart å medføre minst skade på verdiene.						

Delstrekning 2 Dyblevannet – kommunegrensen

Tabell 1-2: Oppsummering delstrekning 2 Dyblevannet – kommunegrensen.

Delområde	Verdi	Alt. Dyblevannet – Vatlandstunnelen	
		Påvirkning	Konsekvens
FR03 Kvås vest	N	Noe forringet	(-) Nedre
FR04 Dragedalen sør	N	Noe forringet	(-) Midtre
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Dyblevannet – Vatlandstunnelen	
SAMLET vurdering	0	Noe negativ konsekvens	
Rangering	1	2	
Forklaring til rangering	Alternativet medfører endret lydbilde i området og terrenget omkring. Av friluftslivshensyn vurderes påvirkningen samlet noe større for delområdet sør for E39.		

Delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst

Tabell 1-3: Oppsummering delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst.

Delområde	Verdi	Alt. Oppofte	
		Påvirkning	Konsekvens
FR05 Staddeland, Oppofte og omegn	N	Noe forringet	(-) Midtre
FR06 Busund	S	Ubetydelig endring	(0)
FR07 Åljersvatn og Steinsheia	M	Forringet	(--) Nedre
FR08 Klatrefelt ved Stemlekjepten/Hengefjell	N	Noe forringet	(-) Midtre
FR09 Røynåsen-Poddeloptet og Laundal/Bjelland m adkomst fra Dragedalen	S	Ubetydelig endring	(0)
FR10 Rørvik	M	Ubetydelig endring	(0)
FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	SS	Ubetydelig endring	(0)
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Oppofte	
SAMLET vurdering	0	Noe negativ konsekvens	
Rangering	1	2	

Forklaring til rangering	Alternativet medfører noe arealinngrep og endret lydbilde innover i turterreng. Samlet berøres få store friluftslivsverdier i delstrekning 3, der alternativet i stor grad følger eksisterende E39 eller legges i tunnel. Adkomstvei og parkeringsmulighet for turgåere til turområde ved Ålgersvatn og Steinsheia sikres opprettholdt.
--------------------------	---

Delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest

Tabell 1-4: Oppsummering delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest.

Delområde	Verdi	Alt. Kryssing Fedafjorden	
		Påvirkning	Konsekvens
FR11 Fedafjorden	M	Noe forringet	(-) Midtre
FR12 Hangelandsvika	M	Ubetydelig endring	(0)
FR13 Fedaheia/Refstiheia	S	Noe forringet	(-) Nedre
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Kryssing Fedafjorden	
SAMLET vurdering	0	Noe negativ konsekvens	
Rangering	1	2	
Forklaring til rangering	Nytt bruløp vil medføre endring i landskapsbildet og forskyvning i støybildet, men alternativet vurderes å ikke medføre store endringer i friluftslivsverdiene i delstrekning 4. Anleggsvei skal etableres mellom Hestesprangvannet og tunnelpåhugget ved Fedafjorden, og legges i urørt terreng i dag. Noe trafikk vil fortsette langs dagens bru, og samlet vurderes tiltaket å medføre noe negativ konsekvens for friluftsliv i delstrekning 4.		

Delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn

Tabell 1-5: Oppsummering delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn. Alternativ UTEN tilførselsvei til Birkeland.

Delområde	Verdi	Alt. Frøyland 1		Alt. Frøyland 2		Alt. Høyland 2	
		Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens
FR13 Feda/Refstiheia	S	Noe forringet	(-) Midtre	Noe forringet	(-) Øvre	Noe forringet	(-) Nedre
FR14 Sande	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR15 Bøkkerbru	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)

FR16 Fløyfjellet/Birkeland	M	Noe forbedret	(+) Nedre (lav positiv forbedring)	Noe forbedret	(+) Nedre (lav positiv forbedring)	Noe forbedret	(+) Nedre (lav positiv forbedring)
FR17 Feda og Birkeland	N	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR18 Raustad, Lervik og omegn	N	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Ubetydelig endring	(0)
FR19 Frøylandsveden	S	Foringet	(--) Nedre	Foringet	(--) Øvre	Noe forringet	(--) Nedre
FR20 Veden/Sibbuheia	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR21 Øye nord	N	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Ubetydelig endring	(0)
FR23 Høylandsfoss/Presthei og omegn	M	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Sterkt forringet	(--) Nedre
FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn	N	Sterkt forringet	(--) Nedre	Sterkt forringet	(--) Nedre	Sterkt forringet	(--) Nedre
FR25 Sandsheia	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
Avveining	<p>Avvenningen mellom alternativene er svært krevende, der samtlige alternativ berører verdier tilknyttet friluftsliv/by- og bygdsliv innenfor delstrekningen. Alternativene tilknyttet H2 vurderes å medføre noe større negativ konsekvens basert på samlet beslag og påvirkning i større nærtur- og utfartsområder. F1 vurderes noe verre enn F2. F1 legger beslag på dagens parkeringsmulighet ved bedehuset for turområde mot Frøylandsveden (FR19), men dette skal erstattes gjennom tiltaket. F2 har større nærføring til Høylandsbotnen og medfører større terrengending enn F1. Samlet er forskjellene mellom F1 og F2 små. Alternativene medfører noe forbedret tilstand ved delområde FR16, men dette bør ikke slå ut i stor grad i samlet rangering og sammenstilling. Forbedringen gjelder primært noe redusert støypåvirkning i det aktuelle delområdet sammenlignet med referansealternativet.</p>						
	Alt. 0	Alt. Frøyland 1		Alt. Frøyland 2		Alt. Høyland 2	
SAMLET vurdering	0	Middels negativ konsekvens		Middels negativ konsekvens		Stor negativ konsekvens	
Rangering	1	3		2		6	
Forklaring til rangering	<p>OBS: Rangeringene er ut fra alle seks alternativ i delstrekning 5 (Tabell 1-5 og 1-6). H2 med og uten tilførselsvei til Birkeland er gitt stor negativ konsekvens. Høyland 2 vurderes å ha stor negativ konsekvens ved betydelig terrengingrep, barriereeffekt, støypåvirkning og forringelse av et større og viktig friluftslivsområde ved Høylandsfoss og nordover. Alternativer med tilførselsvei til Birkeland har større fotavtrykk og påvirkning</p>						

	<p>enn alternativene uten avkjøringstilførselsvei til Birkeland. F1 og F2 vurderes ganske likt for friluftsliv, men F2 har store terrengendringer og nærføring til Høylandsbotnen ved kryssplassering, og derav noe høyere betydning for landskapsopplevelsen. F2 har noe mindre påvirkning enn F1 mot turområde mot Frøytlandsveden (FR19), der den ikke berører dagens parkeringsmulighet ved/og Bedehuset på Frøytland. Effekten av dette reduseres ved at tiltaket inkluderer nye parkeringsmuligheter i området. Samtlige linjer medfører en betydelig reduksjon i områdets attraktivitet og barrierevirkning der linjene går i dagsone. Jaktutøvelse vil påvirkes. Områdene som i dag er mest brukt til friluftsliv ligger nærmest bebyggelse ved Feda, Birkeland, Øye og omegn, og berøres i noe mindre grad. Støy, barriereeffekt, arealinngrep og redusert attraktivitet og egnethet fremheves som de største konsekvensene.</p>
--	---

Tabell 1-6: Oppsummering delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn. Alternativ MED tilførselsvei til Birkeland.

Delområde	Verdi	Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland		Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland		Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	
		Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens
FR13 Feda/Refstiheia	S	Noe forringet	(-) Midtre	Noe forringet	(-) Øvre	Noe forringet	(--) Nedre
FR14 Sande	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR15 Bøkkerbru	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR16 Fløyfjellet/Birkeland	M	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre
FR17 Feda og Birkeland	N	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre
FR18 Raustad, Lervik og omegn	N	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Ubetydelig endring	(0)
FR19 Frøytlandsveden	S	Foringet	(--) Nedre	Foringet	(--) Øvre	Noe forringet	(--) Nedre
FR20 Veden/Sibbuheia	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR21 Øye nord	N	Noe forringet	(-) Nedre	Foringet	(-) Nedre	Ubetydelig endring	(0)
FR23 Høylandsfoss/Presthei og omegn	M	Foringet	(--) Midtre	Foringet	(--) Midtre	Sterkt forringet	(--) Nedre

FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn	N	Sterkt forringet	(--) Nedre	Sterkt forringet	(--) Nedre	Sterkt forringet	(--) Nedre
FR25 Sandsheia	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
Avveining	Avvenningen mellom alternativene er svært krevende, der samtlige alternativ berører verdier tilknyttet friluftsliv/by- og bygdeliv innenfor delstrekningen. Alternativene tilknyttet H2 vurderes å medføre noe større negativ konsekvens basert på samlet beslag og påvirkning i større nærtur- og utfartsområder. F1 vurderes videre noe verre enn F2. F1 legger beslag på dagens parkeringsmulighet ved bedehuset for turområde mot Frøytlandsveden (FR19), men dette skal erstattes gjennom tiltaket. F2 har større nærføring til Høylandsbotnen og medfører større terrengending enn F1. Samlet er forskjellene mellom F1 og F2 små.						
	Alt. 0	Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland		Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland		Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	
SAMLET vurdering	0	Middels negativ konsekvens		Middels negativ konsekvens		Stor negativ konsekvens	
Rangering	1	5		4		7	
Forklaring til rangering	OBS: Rangeringene er ut fra alle seks alternativ i delstrekning 5 (Tabell 1-5 og 1-6). H2 med og uten tilførselsvei til Birkeland er gitt stor negativ konsekvens: Høyland 2 vurderes å ha stor negativ konsekvens ved betydelig terrenginngrep, barriereeffekt, støypåvirkning og forringelse av et større og viktig friluftslivsområde ved Høylandsfoss og nordover. Alternativer med tilførselsvei til Birkeland har større fotavtrykk og påvirkning enn alternativene uten avkjøringstilførselsvei til Birkeland. F1 og F2 vurderes ganske likt for friluftsliv, men F2 har store terrengendringer og nærføring til Høylandsbotnen ved kryssplassering, og derav noe høyere betydning for landskapsopplevelsen. F2 har noe mindre påvirkning enn F1 mot turområde mot Frøytlandsveden (FR19), der den ikke berører dagens parkeringsmulighet ved/og Bedehuset på Frøytland. Effekten av dette reduseres ved at tiltaket inkluderer nye parkeringsmuligheter i området. Samtlige linjer medfører en betydelig reduksjon i området attraktivitet og barrierevirkning der linjene går i dagsone. Jaktutøvelse vil påvirkes. Områdene som i dag er mest brukt til friluftsliv ligger nærmest bebyggelse ved Feda, Birkeland, Øye og omegn, og berøres i noe mindre grad. Støy, barriereeffekt, arealinngrep og redusert attraktivitet og egnethet fremheves som de største konsekvensene.						

Delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense

Tabell 1-7: Oppsummering delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense.

Delområde	Verdi	Alt. Melandstjødn – Flekkefjord grense	
		Påvirkning	Konsekvens
FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn	N	Sterkt forringet	(--) Nedre
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Melandstjødn – Flekkefjord grense	
SAMLET vurdering	0	Middels negativ konsekvens	
Rangering	1	2	
Forklaring til rangering	I delstrekning 6 er kun et delområde definert. Alternativet legger betydelig beslag på området og endrer dets karakter betraktelig. Områdets verdi er med lav bruksfrekvens og lokal betydning satt til noe, og konsekvensen er deretter ikke vurdert høyere enn betydelig miljøskade.		

Delstrekning 7 Øyesletta

Tabell 1-8: Oppsummering delstrekning 7 Øyesletta.

Delområde	Verdi	Alt. Øyesletta	
		Påvirkning	Konsekvens
FR11 Fedafjorden	M	Ubetydelig endring	(0)
FR18 Raustad, Lervik og omegn	N	Ubetydelig endring	(0)
FR20 Veden/Sibbuheia	M	Ubetydelig endring	(0)
FR21 Øye nord	N	Ubetydelig endring	(0)
FR22 Øyebergan	S	Ubetydelig endring	(0)
FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	SS	Ubetydelig endring	(0)
FR27 Klatrefelt ved Øyekleiva	M	Ubetydelig endring	(0)
FR28 Øyesletta	N	Ubetydelig endring	(0)
FR29 Elvestrekning Øye-Rafoss	S	Ubetydelig endring	(0)
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Øyesletta	
SAMLET vurdering	0	Ubetydelig konsekvens	
Rangering	1	2	
Forklaring til rangering	Delområdene tilknyttet delstrekning 7 blir i svært liten grad berørt av alternativet med tunnelutløp ved Øyesletta. Tiltaket vil medføre noe		

	endring i lydbildet, og vurderes derav noe lavere enn nullalternativet, men slår ikke ut på konsekvensgrad.
--	---

1.4 Sammenstilling av konsekvenser

Tabellen nedenfor gir en oppsummering av konsekvensene som de vurderte alternativene gir for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv innenfor de ulike delstrekningene og som helhet.

Det minst konfliktfylte utbyggingsalternativet under hver delstrekning er markert med lysegrønt.

Tabell 1-9: Samlede konsekvenser og rangering av alle delstrekningene for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv.

FRILUFTSLIV - Samlede konsekvenser for alle delstrekninger			
Alternativ	Konsekvens	Rangering	Kommentarer
Delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet			
Alt. 0	0	1	
Alt. Høylandsdalen øst	Middels negativ konsekvens	3	I påvirkning er nyansene mellom HDØ og HDV gjennom Høylandsdalen svært små. HDØ har noe mer nærføring til badeplass ved Lona for beboere i Høylandsdalen, mens HDV medfører noe mer støy og barriereeffekt mot registrert friluftslivsområde ved Skoland/Høgenheia.
Alt. Høylandsdalen vest	Middels negativ konsekvens	4	I påvirkning er nyansene mellom HDØ og HDV gjennom Høylandsdalen svært små. HDØ har noe mer nærføring til badeplass ved Lona for beboere i Høylandsdalen, mens HDV medfører noe mer støy og barriereeffekt mot registrert friluftslivsområde ved Skoland/Høgenheia. HDV er samlet vurdert noe verre for delstrekningen enn HDØ.
Alt. Høylandsdalen tunnel	Noe negativ konsekvens	2	HDT medfører klart minst barriereeffekt, arealbeslag og endring i lydbildet.
Delstrekning 2 Dyblevannet – Kommunegrensen			
Alt. 0	0	1	
Alt. Dyblevannet - Vatlandstunnelen	Noe negativ konsekvens	2	Påvirkningen er størst i forbindelse med støy og endret lydbylde, særlig sørover med flere vann.
Delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst			
Alt. 0	0	1	
Alt. Oppofte	Noe negativ konsekvens	2	Alternativet medfører noe arealinngrep og endret lydbylde innover i turterreng av vekslende verdi for friluftsliv. Adkomst og parkeringsmulighet for turgåere til turområde ved Åljersvatn og Steinsheia blir erstattet og opprettholdt. Alternativet følger i stor grad eksisterende E39.
Delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest			

Alt. 0	0	1	
Alt. Kryssing Fedafjorden	Noe negativ konsekvens	2	Alternativet vurderes å ikke medføre store endringer i friluftslivsverdiene i delstrekning 4, men nytt bruløp vil endre landskapsbilde og forskyve støybildet. Noe trafikk vil fortsette langs dagens bru, og samlet vurderes tiltaket å medføre noe negativ konsekvens for friluftsliv.
Delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn			
Alt. 0	0	1	
Alt. Frøytland 1	Middels negativ konsekvens	3	F1 og F2 vurderes relativt likt for friluftsliv/by- og bygdeliv. F1 har større nærføring til viktig tursti opp til Veden og beslaglegger dagens parkeringsmulighet ved Bedehuset på Frøytland, men denne skal erstattes. Alternativet medfører behov for noe endring av nedre del av stien til Frøytlandsveden der bekk skal omlegges. Samtlige linjer medfører en betydelig reduksjon i områdets attraktivitet og barrierevirkning der linjene går i dagsone. Støy, barriereeffekt, arealinngrep, beslag av urørte områder, og redusert attraktivitet og egnethet for friluftsliv fremheves som de største konsekvensene, og gjelder i utgangspunktet for samtlige alternativer.
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	Middels negativ konsekvens	5	Vurderes som F1, med noe større barriereeffekt, arealbeslag, terrengendring, støypåvirkning, redusert attraktivitet og opplevelsesverdi. Tilførselsvei til Birkeland medfører større fotavtrykk og arealbeslag enn F1 uten tilførselsvei.
Alt. Frøytland 2	Middels negativ konsekvens	2	Samlet er forskjellene mellom F2 og F1 små. F2 medfører større terrengendring ved og nærføring til Høylandsbotnen, men medfører til sammenligning med F1 ingen direkte endring for tursti mot Frøytlandsveden eller bedehuset på Frøytland. Samtlige linjer medfører en betydelig reduksjon i områdets attraktivitet og barrierevirkning der linjene går i dagsone. Støy, barriereeffekt, arealinngrep, beslag av urørte områder, og redusert attraktivitet og egnethet for friluftsliv fremheves som de største konsekvensene, og gjelder i utgangspunktet for samtlige alternativer.
Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	Middels negativ konsekvens	4	Vurderes som F2, med økt barriereeffekt, arealbeslag, terrengendring, støypåvirkning, redusert attraktivitet og opplevelsesverdi. Tilførselsvei til Birkeland medfører større fotavtrykk og arealbeslag enn F2 uten tilførselsvei.
Alt. Høyland 2	Stor negativ konsekvens	6	H2 vurderes å ha størst negativ konsekvens for friluftsliv/by- og bygdeliv, med betydelig terrenginngrep i viktig friluftslivsområde og urørt natur. Alternativet medfører betydelig barriereeffekt, støypåvirkning og forringelse av viktig turområde og nærturterreng.
Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	Stor negativ konsekvens	7	Vurderes som H2, med økt barriereeffekt, arealbeslag, terrengendring, støypåvirkning, redusert attraktivitet og

			opplevelsesverdi. Tilførselsvei til Birkeland medfører større fotavtrykk og arealbeslag enn H2 uten tilførselsvei.
Delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense			
Alt. 0	0	1	
Alt. Melandstjødn – Flekkefjord grense	Middels negativ konsekvens	2	Alternativet legger betydelig beslag på området og endrer dets karakter betraktelig. Områdets verdi er, med lav bruksfrekvens og lokal betydning, satt til noe, og konsekvensen er deretter ikke vurdert høyere enn betydelig miljøskade.
Delstrekning 7 Øyesletta			
Alt. 0	0	1	
Alt. Øyesletta	Ubetydelig konsekvens	2	Delområdene tilknyttet delstrekning 7 blir i svært liten grad berørt av alternativet med tunnelutløp ved Øyesletta. Tiltaket vil medføre noe endring i lydbilde, og vurderes derav noe lavere enn nullalternativet, men slår ikke ut på konsekvensgrad.

For fagtema Friluftsliv, by- og bygdeliv vil den minst konfliktfylte kombinasjonen av utbyggingsalternativ være:

- Delstrekning 1: Alt. Høylandsdalen tunnel (HDT)
- Delstrekning 2: Alt. Dyblevannet – Vatlandstunnelen
- Delstrekning 3: Alt. Oppofte
- Delstrekning 4: Alt. Kryssing Fedafjorden
- Delstrekning 5: Alt. Frøytland 2
- Delstrekning 6: Alt. Melandstjødn – Flekkefjord grense
- Delstrekning 7: Alt. Øyesletta

Samlet sett gir denne kombinasjonen **middels negativ konsekvens** for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv.

1.5 Skadereduserende og kompenserende tiltak og miljøoppfølging

Skadereduserende og kompenserende tiltak er tiltak – tilpassinger/endringer – som ikke ligger inne i kostnadene og som kan bidra til å minimere eller redusere negative virkninger av tiltaket. Både for anleggsfasen og for den senere driftsfasen. De avbøtende tiltakene er ikke med i selve konsekvensvurderingen, men kommer som forslag i etterkant.

Skadereduserende tiltak kan for eksempel være fysiske endringer av planen. Dersom verdier går tapt som følge av tiltaket, kan det også foreslås kompeniserende tiltak for eksempel ved å bedre situasjonen andre steder. I tillegg kan miljøoppfølging være nødvendig eller anbefalt for å sikre miljøverdier for fremtiden.

Under er et sammendrag av forslagene i kapittel 9 *Skadereduserende og kompenserende tiltak*.

Av skadereduserende tiltak med betydning for friluftslivsverdier fremheves støyskjerming og sikring av adkomst på tvers av tiltaket. Støyskjerming er i hovedsak vurdert der tiltaket har betydelig nærføring til bebyggelse, og vil i disse områdene også ha innvirkning på støy utover i terrenget.

Tiltaket medfører betydelig barrierevirkning på tvers av landskapet, og reduserer tilgjengelighet til utmarksområder for friluftsliv. I møte med dette bidrar etablering av kryssingsmuligheter ved landbruksveier og viltkryssninger til å redusere effekten noe. Tiltakets anleggsveier vurderes som permanente løsninger, og vil etter endt anleggsperiode være tilgjengelige som driftsveier for landbruk og lignende. Disse kan videre benyttes som turvei og bidra til å sikre adkomst til omkringliggende turområder.

Utfartsparkinger som blir berørt av tiltaket skal erstattes. Dette gjelder hhv. parkeringsmulighet fra Dragedalen til turområde ved Ålgersvatn og Steinsheia, og parkeringsmulighet ved bedehuset på Frøytland til tursti opp mot Frøytlandsveden. Adkomst til turstiene skal også sikres og eller tilpasses ved behov.

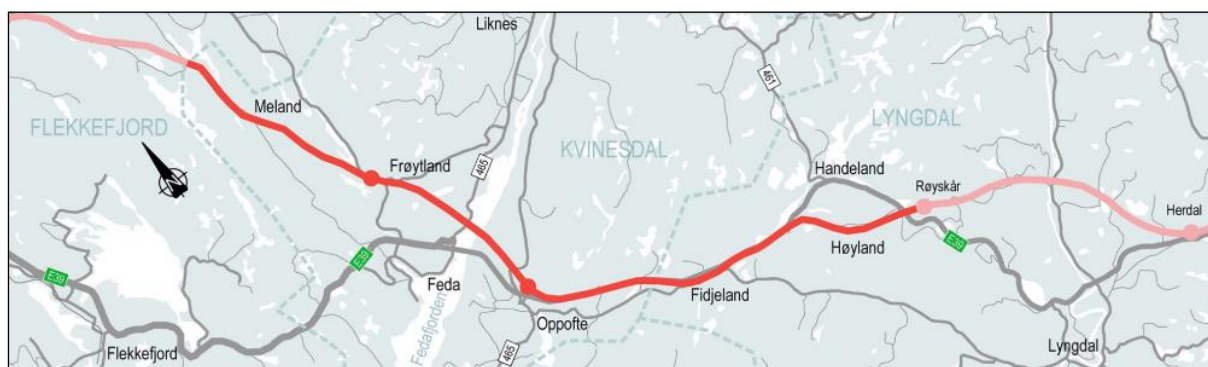
Anleggsperioden vil medføre økt støy, forstyrrelser og kan medføre redusert tilgjengelighet til enkelte områder. I anleggsperioden skal muligheter for friluftsliv opprettholdes så langt det er mulig. Områder for allmenn ferdsel som berøres av anleggsarbeider skal sikres i anleggsperioden, berørte stier skal omlegges, og områdene skal skiltes og sikres.

2 BAKGRUNN OG FORUTSETNINGER

2.1 Bakgrunn for planen

Nye Veier har ansvaret for utbygging av E39 fra Kristiansand i Agder til Ålgård i Rogaland, en strekning på om lag 200 kilometer. Ny E39 planlegges som trafiksikker firefelts motorvei med fartsgrense 110 km/t. Motorveien vil, i tillegg til reduksjon i antall ulykker, gi vesentlig kortere reisetid for brukerne og knytte Agder og Rogaland tettere sammen som felles bo- og arbeidsmarked.

Utarbeiding av reguleringsplan med konsekvensutredning for parsellen Lyngdal vest-Kvinesdal er en del av dette arbeidet. Planlegging av ny vei og tunnel fra E39 til Øyesletta inngår i prosjektet. Det er Lyngdal og Kvinesdal kommuner som er planmyndighet.

Figur 1-1: Parsellen E39 Lyngdal vest-Kvinesdal

Det foreligger trasé for veiløsning i de gjeldende kommunedelplanene E39 Vigeland-Lyngdal vest og E39 Lyngdal vest-Ålgård, men strekningen gjennom Kvinesdal kommune er ikke vedtatt. Ny trasé fra Røyskår til kommunegrensen mot Flekkefjord er nå utredet av Nye Veier.

I arbeidet med reguleringsplan er det gjennomført linjesøk og tverrfaglige vurderinger av et bredt utvalg av løsninger for å finne den samlet sett beste traséen fra Røyskår i Lyngdal, gjennom Kvinesdal, til kommunegrensen mot Flekkefjord. Fra kommunegrensen og nordvestover foreligger det vedtatt kommunedelplan for ny E39. Østover fra Røyskår er prosjektet E39 Lyngdal øst-Lyngdal vest under bygging, med forventet ferdigstilling i 2025.

Til varsel om oppstart av planarbeid (15.09.2021) ble det gjennomført en grovsiling av et stort antall alternative veilinjier for ny E39. Anbefalte linjer fra grovsilingen dannet grunnlaget for videre detaljering og vurdering. Frem mot utlegging av planprogram til høring og offentlig ettersyn (28.02.2022) ble det gjennomført en finsiling av de gjenstående linjene fra grovsilingen. Anbefalt linje fra finsilingen, sammen med linjer og kryssløsninger som kommunene vedtok utredet i planprogrammet, har dannet grunnlaget for videre optimalisering, detaljering, konsekvensutredning, valg av linje og utarbeidelse av reguleringsplandokumenter.

Figur 1-2: Tidslinje med utført arbeid mellom prosjektets sentrale milepeler

Det henvises til silingsrapporter, planprogram, konsekvensutredning, reguleringsplandokumenter og fagrappporter for ytterligere detaljert informasjon om prosjektet. Dokumentene kan finnes på nettsidene til Nye Veier, Lyngdal og Kvinesdal kommune.

2.2 Prosjekt mål

Prosjektet har som et overordnet samfunns mål at alle tiltak på E39 Lyngdal vest – Kvinesdal blir gjennomført med best mulig samfunnsøkonomisk lønnsomhet og begrensede negative konsekvenser for omgivelsene. Samt at ny E39 fra Lyngdal vest gjennom Kvinesdal blir en trafiksikker og robust vei som forenkler reisehverdagen for trafikanter og fremmer verdiskaping i regionen.

2.3 Utredningskrav

Rammene for planarbeidet er gitt i planprogrammet som ble fastsatt av Kvinesdal kommune den 18/5 2022, og i Lyngdal kommune den 16/6 2022. Planprogrammet angir blant annet mål for planarbeidet og fastsetter utredningskorridor og utredningstema og -metode som skal inngå i konsekvensutredningen. Planprogrammet er bindende for det videre planarbeidet.

Det er gjennomført utredninger i henhold til metodikk beskrevet i planprogrammet. Overordnet gjelder at konsekvensutredningen baseres på forskrift om konsekvensutredninger (2017) og veileder konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven (2020), samt Håndbok V712 Konsekvensutredninger (2018, revidert i 2021). Prinsippene i Miljødirektoratets nye veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941 vil brukes som et supplement i vurderingene.

Konsekvensutredningen skal inneholde en beskrivelse av de metodene som er brukt for å kartlegge virkningene for miljø og samfunn. Beskrivelsen skal omfatte utfordringer, tekniske mangler og kunnskapsmangler som har påvirket sammenstillingen av informasjonen og de viktigste usikkerhetsfaktorene ved utredningen.

Prissatte konsekvenser beregnes gjennom programmet EFFEKT. Analysen omfatter disse tema:

- Trafikant- og transportbrukernytte
- Operatørnytte
- Budsjettvirkninger for det offentlige
- Samfunnet for øvrig (diverse tema)

Følgende ikke-prissatte tema skal konsekvensutredes etter metodikken i Håndbok V712
Konsekvensanalyser:

- Landskapsbilde
- Friluftsliv/by- og bygdeliv
- Naturmangfold
- Kulturarv
- Naturressurser

Utredningskravene for fagområdet Friluftsliv/by- og bygdeliv i denne rapporten er (hentet fra Planprogrammet):

Fagtema friluftsliv, by- og bygdeliv omhandler landskapet slik folk oppfatter det og bruker det. Dette inkluderer områder nær bebyggelse og områder langt fra allfarvei. Det inkluderer barn, voksne, eldre og andre brukergrupper.

Utredning av fagtema skal avklare hvilke virkninger tiltaket har for allment friluftsliv og rekreasjon, hvor flere aktiviteter, brukergrupper og grad av tilrettelegging inngår. Utredningen vil fokusere på arealer som er statlig eller lokalt sikret, registrert som friluftsområder, samt arealer som ikke er omtalt i databaser og innsynsløsninger, men som forventes å inneha funksjoner. Spesielt vil tiltakets barriere- og fragmenterende virkning vurderes da med hensyn til støyende, visuell- og fysiske virkning. Tema som jakt, fiske, turgåing, barnelek, utmarksbruk, barnehage- og skolefunksjoner, klatring, og flere andre aktiviteter og funksjoner vil belyses og vurderes i utredningen.

Avbøtende tiltak og eventuelt forbedrende tiltak vil foreslås der veiltaket fører til konflikter med fagtema.

2.4 Referansealternativet, Alt. 0

Referansealternativet, Alt. 0, er sammenligningsgrunnlaget for de utredede alternativene. Det betyr at referansesituasjonen per definisjon har konsekvensen 0. Konsekvensene av de andre alternativene i konsekvensutredningen illustrerer dermed hvor mye disse avviker fra referansesituasjonen. Etter planprogrammet settes sammenligningsåret for referansealternativet, Alt. 0, til 2032.

Referansealternativet, Alt. 0, er dagens situasjon i planområdet, pluss den utviklingen som forventes å inntreffe i hele analyseperioden frem til sammenligningsåret 2032 uten at tiltakene i denne KUen gjennomføres. I Alt. 0 ligger også vedtatte, finansierte planer innenfor plan- og influensområdet.

2.5 Overordnede mål og føringer for fagtema

Formålet med delutredningen for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv er å skaffe kunnskap om hvilke virkninger det planlagte tiltaket vil kunne ha for verdier innen fagtemaet. Bakgrunnen for selve planen er beskrevet i sammenstillingsdokumentet for konsekvensutredningen.

Gjennom **Stortingsmeldingen om friluftsliv** (St.meld 18, 2015-2016 «Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet») legger regjeringen frem føringer og tiltak for å fremme friluftsliv som kilde til bedre helse og høyere livskvalitet. Barn og unge er prioriterte målgrupper. Friluftsliv skal blant annet ivaretas gjennom allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle. Herunder er lett tilgang til turområder, bevaring av eksisterende grønnstrukturer og ferdselslinjer som gang-, sykkel- og turveinett sentralt for å opprettholde og øke friluftslivsdeltakelse.

«**Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014-2020**» av Vest-Agder fylkeskommune er gjeldende for regionen (Vest-Agder fylkeskommune, 2014). Etter fylkessammenslåingen i 2020 er det vedtatt at ny plan for regionen skal utarbeides, med planlagt oppstart i 2023. Planen for perioden 2014-2020 inkluderer kartlagte og verdisatte regionale friluftsområder, samt overordnede mål for friluftslivet i Vest-Agder, som også utredningsområdet for denne utredningen ligger under. Av planen fremkommer det at inngrep og utbygging som forringer friluftslivsverdier i svært viktige regionale friluftsområder bør unngås.

Gjeldende kommuneplan for Kvinesdal kommune ble vedtatt i 2015, **kommuneplanens arealdel (2015-2027)**. Her legges føringer og planer for blant annet friluftsliv og nærmiljø for barn og unge. Ved Refstiheia vest for Fedafjorden er det avsatt et område med hensynssone for friluftsliv i kommuneplanens arealdel (H530_07) (Kommunekart, u.d.) (Kvinesdal kommune, 2015a). Hensynssoner for friluftsliv er satt av for å sikre at allmennhetens tilgang til friluftsområdene ivaretas via turløyper/stier, forskjellige veityper og grønnstruktur, inklusive parkeringsplasser (Kvinesdal kommune, 2015b). I tillegg er det gjennomført friluftslivskartlegging av viktige friluftslivsområder i begge kommuner. Lyngdal kommune publiserte registrerte friluftslivsområder i naturbase i 2021. Registrerte friluftslivsområder i Kvinesdal kommune ble kartlagt i forbindelse med friluftskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune i 2017 (Miljødirektoratet, 2022a). Registrerte friluftslivsområder danner et viktig grunnlag i vurdering av friluftslivsområder i kommunene.

I **kommunedelplaner for temaet for både Kvinesdal og Lyngdal kommuner** («Kvinesdal kommunes kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet (2003-2006)», «Omforent dokument for idrett og fysisk aktivitet Lyngdal kommune»), beskrives friluftsområder som store, oftest uregulerte, områder som i hovedsak er i privat eie, og som omfattes av allemannsretten. Områdene benyttes til turliv, jakt, fiske, trim og aktiv trening, og vises oftest som landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF- område) i kommuneplanens arealdel (Kvinesdal kommune, 2003-2006) (Lyngdal kommune, 2020a). Utredningsområdet består i hovedsak av LNF-områder. I Lyngdal kommune er det avsatt en sone for framtidig vei i kommunedelplanen, med LNF-områder omkring (Kommunekart, u.d.).

«*Omforent dokument for idrett og fysisk aktivitet Lyngdal kommune*» erstatter Lyngdal kommunes tidligere «Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet» og Audnedal kommunes del om Friluftsliv og kultur (1.3.1: del av kommuneplan 2009-2020). (Lyngdal kommune, 2020a).

Iht. kontraktsmanualene til Nye Veier for totalentreprise, foreligger det føringer for hvordan hensynet til friluftsliv opprettholdes i anleggsfasen. I forbindelse med det konkrete tiltaket er det

fastsatt at totalentreprenøren skal, så langt det er mulig, opprettholde mulighetene for friluftsliv og sørge for sikkerhet i områder for allmenn ferdsel som berøres av kontraktsarbeidet. Totalentreprenøren skal ved behov for omlegginger i slike områder sørge for opparbeidelse og skilting. Totalentreprenøren skal reetablere midlertidige omlagte stier.

2.6 Influensområde for fagtema

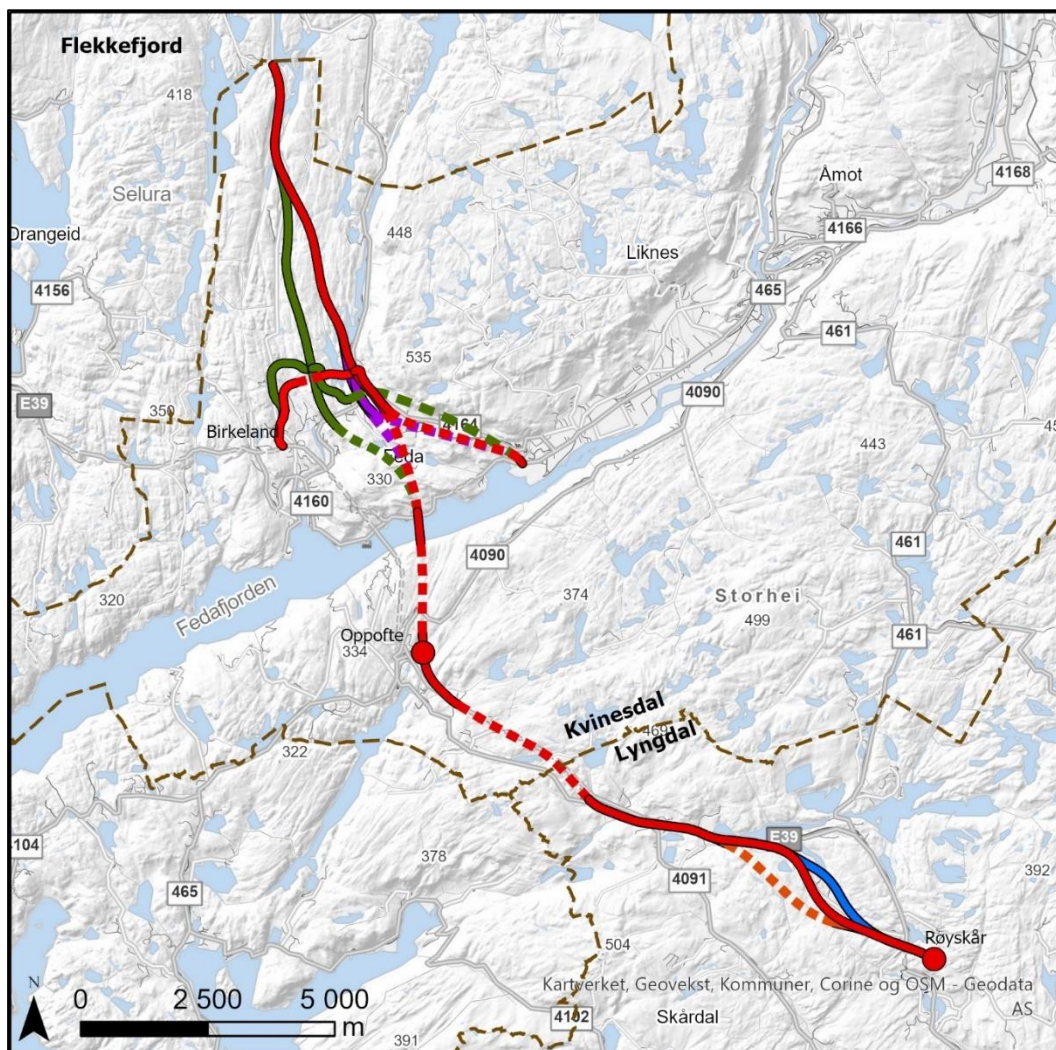
Planområdet omfatter det totale området som er direkte tilknyttet tiltaket, og strekker seg fra Røyskår i Lyngdal kommune til Meland i Kvinesdal kommune. Planområdet er felles for de ulike fagene i konsekvensutredningen og er sammenfallende med det regulerte området. Tiltaket vil imidlertid også ha virkning utover selve planområdet, som her beskrives som influensområde. For fagtema friluftsliv og by- og bygdeliv vil influensområdet omfatte varslet planområde og tilstøtende arealer som er relevante for utredningstemaet som kan berøres av f.eks. støy og barrierevirkninger.

For friluftsliv / by- og bygdeliv omfatter dette alle områder/areal som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet i nærmiljøet og i naturen ellers. Influensområdet avhenger derav av arealer som benyttes til dette, og vil blant annet inkludere nærliggende utmarksområder, registrerte friluftsområder og evt. ferdselsveier som sykkelruter og stinett som kan påvirkes av tiltaket. For friluftsliv/by- og bygdeliv er ikke influensområdet avgrenset rent geografisk, men er vurdert ut ifra hvor det er registrert verdier og nærhet til tiltak og anleggsområde. For å sikre at viktige verdier ikke utelates i vurderingene er det gått bredt ut, der også registrerte friluftslivsområder og utfartsområder uten åpenbar nærhet til tiltaksområdet inngår i vurderingsgrunnlaget.

3 TILTAKSBESKRIVELSE

Planområdet omfatter den ca. 24 km lange delstrekningen av E39 fra Røyskår i Lyngdal kommune til Dunsædvatnet ved kommunegrensen mellom Kvinesdal kommune og Flekkefjord kommune.

Figur 3-1: Alternativer som er utredet. Stiplet linje markerer tunnel, og sirkel markerer kryss.

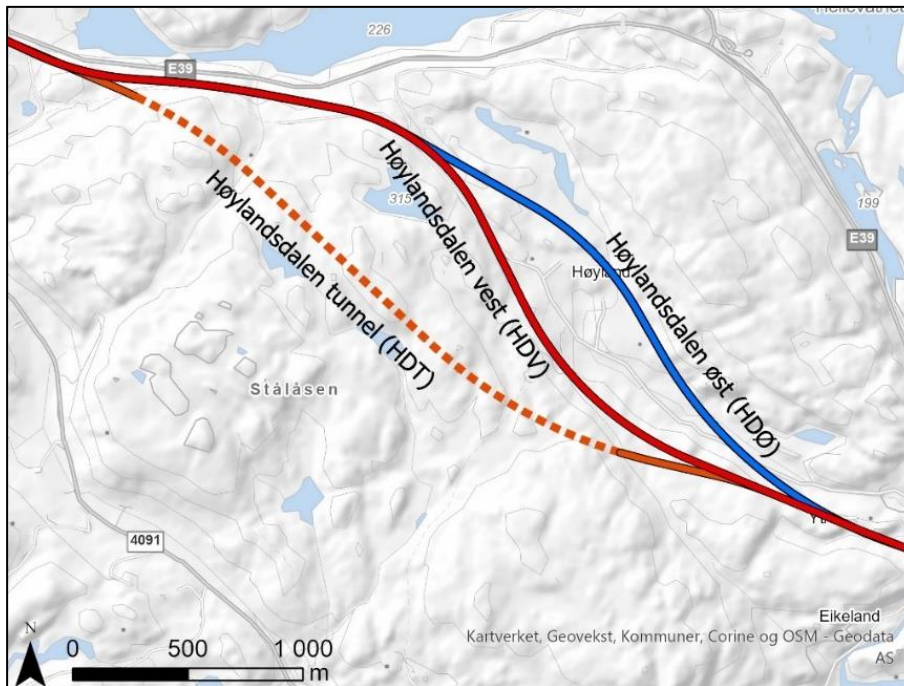
Vurderingene av ikke-prissatte konsekvenser er basert på veilinjer og planlagte tiltak slik de så ut i oktober 2022.

Lyngdal kommune – Høylandsdalen

Det er utredet tre alternativer gjennom Høylandsdalen i Lyngdal kommune, i samsvar med vedtak av planprogrammet 16.06.2022:

- Høylandsdalen øst (HDØ) – opprinnelig KDP-linje

- Høylandsdalen vest (HDV)
- Høylandsdalen tunnel (HDT)

Figur 3-2: Overordnet skisse av de tre alternativene for ny E39 gjennom Høylandsdalen. Høylandsdalen øst (blå), Høylandsdalen vest (rød) og Høylandsdalen tunnel (oransje).

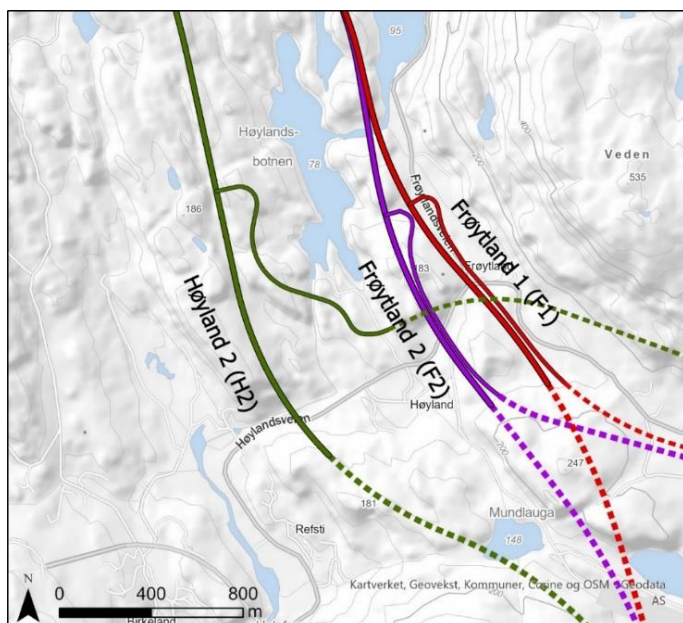
Kvinesdal kommune – Kryssområdene

Det er utredet tre alternative kryssplasseringer ved Frøytland og Høyland i Kvinesdal kommune, i samsvar med vedtak av planprogrammet 18.05.2022. Alle tre alternativene er utredet med og uten tilførselsvei til Birkeland:

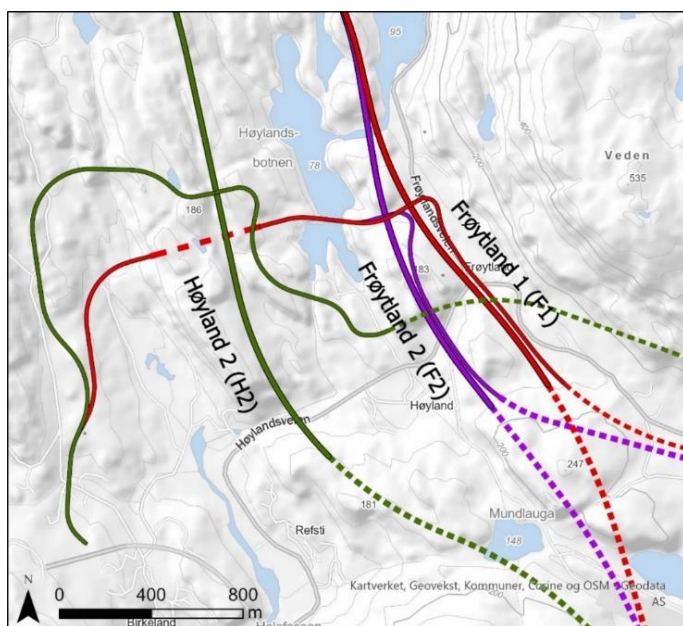
- Frøytland 1 (F1)
- Frøytland 1 (F1) med tilførselsvei til Birkeland
- Frøytland 2 (F2)
- Frøytland 2 (F2) med tilførselsvei til Birkeland
- Høyland 2 (H2)
- Høyland 2 (H2) med tilførselsvei til Birkeland

Planområdet er i konsekvensvurderingen inndelt i 7 delstrekninger, som hver er konsekvensvurdert for seg. Den helhetlige linjen er så satt sammen av de minst konfliktfulle alternativene i hver delstrekning.

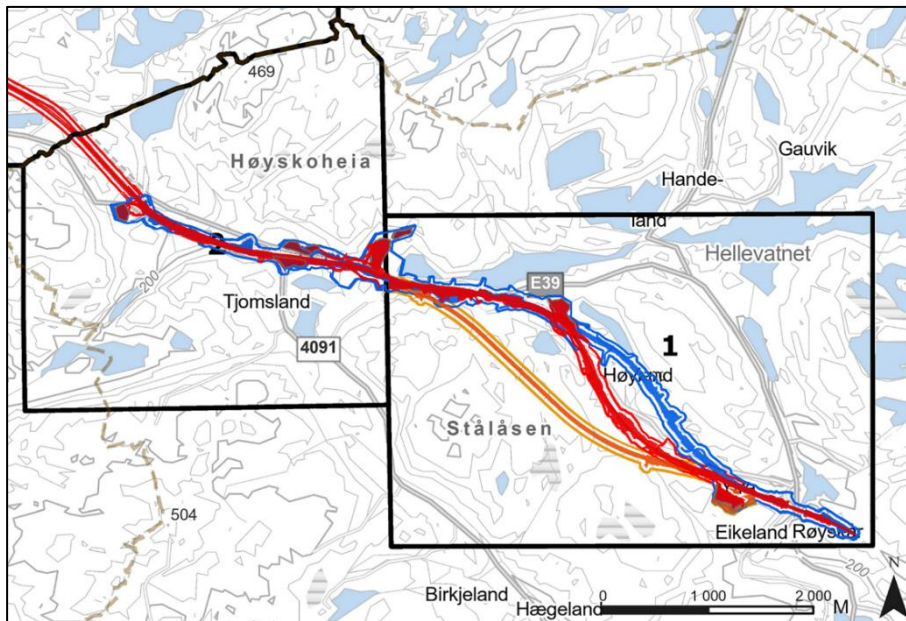

Figur 3-3: Overordnet skisse av alternativene UTEN tilførselsvei til Birkeland: Frøyland 1 (rød), Frøyland 2 (lilla) og Høyland 2 (grønn).

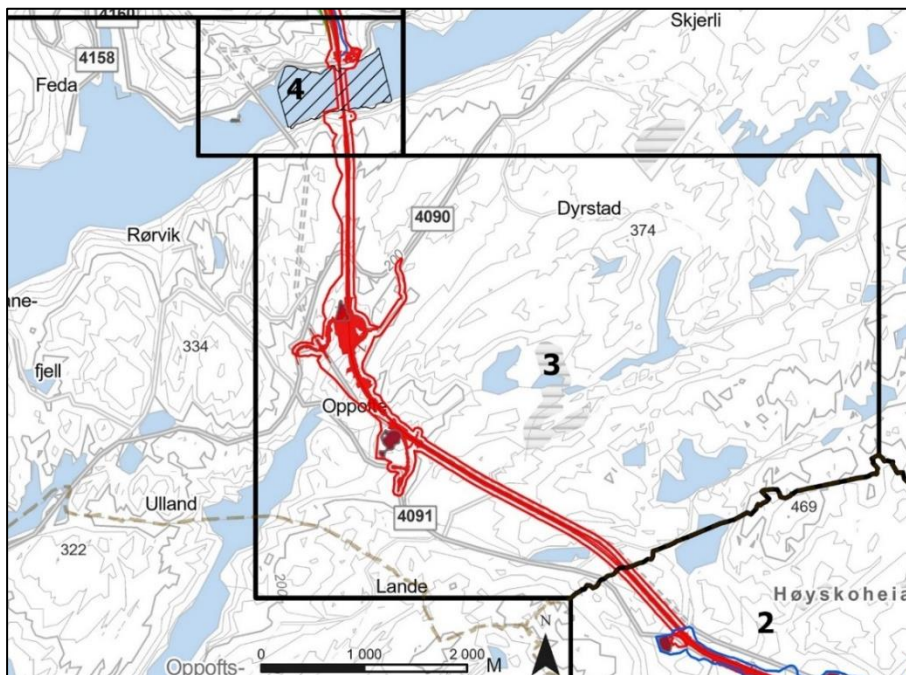

Figur 3-4: Overordnet skisse av alternativene MED tilførselsvei til Birkeland: Frøyland 1 (rød), Frøyland 2 (lilla) og Høyland 2 (grønn).

Kartene under viser alternativene i de ulike delstrekningene.

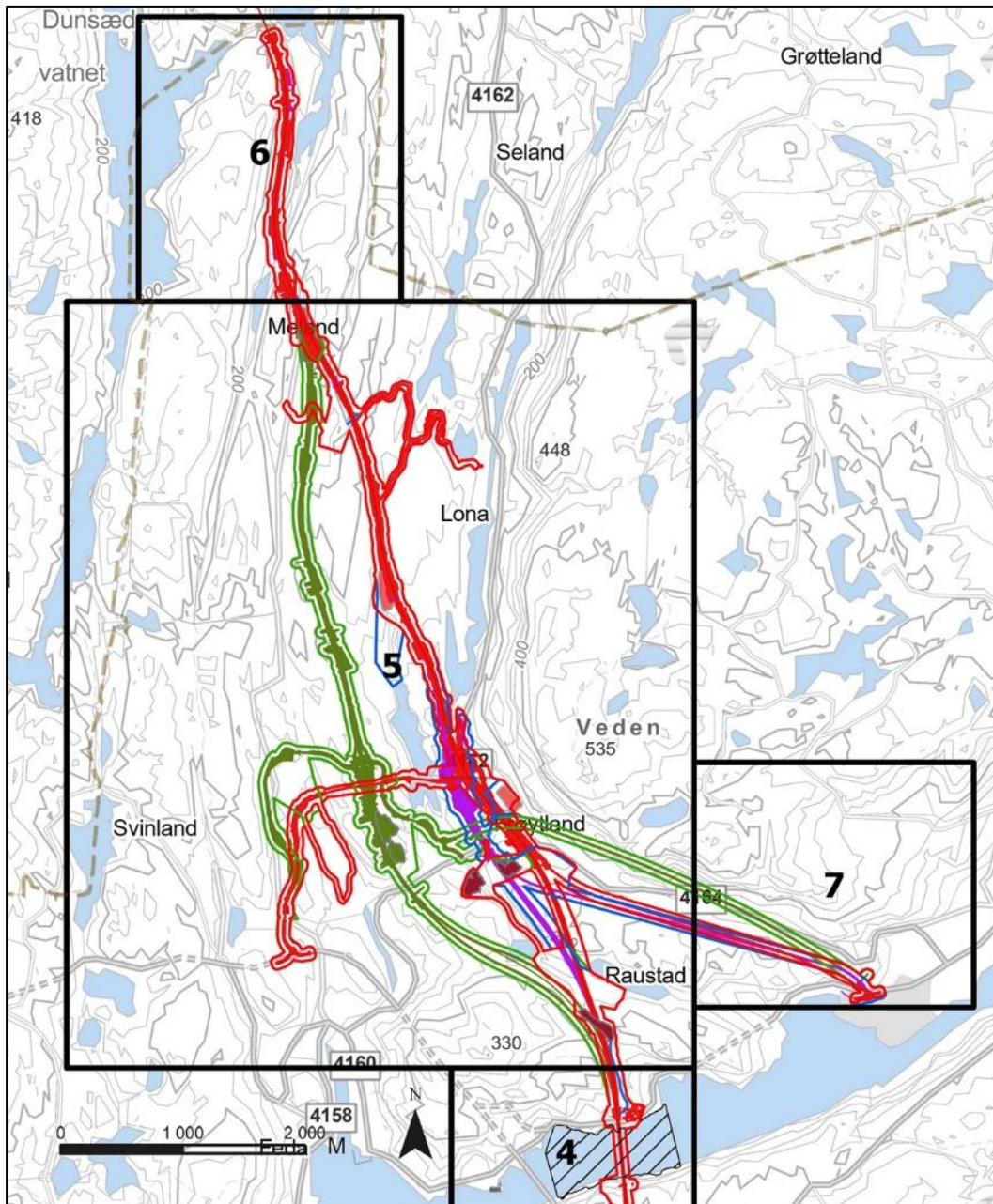

Figur 3-5: Oversikt over alternativene i delstrekning 1 og 2 i Lyngdal kommune. Høylandsdalen øst (HDØ) i blått, Høylandsdalen vest (HDV) i rødt og Høylandsdalen tunnel (HDT) i gult. Der linjene går i samme spor er rødfargen til HDV brukt.

Figur 3-6: Oversikt over alternativene i delstrekning 3 og 4 i Kvinesdal kommune. Alle alternativene er like i disse to delstrekningene.

Figur 3-7: Oversikt over alternativene i delstrekning 4-7 i Kvinesdal kommune. Frøyland 1 (F1) er tegnet i rødt, Frøyland 2 (F2) i lilla og Høyland 2 (H2) i grønt. For Høyland 2 (H2) er tilførselsveien til Birkeland tegnet i samme farge som resten av alternativet. For Frøylandsalternativene er tilførselsveien til Birkeland lik og tegnet i rødt for begge.

For nærmere detaljer om prosjektet og veilinjer vises det til planprogrammet.

4 METODE

Metoden for konsekvensutredning av ikke-prissatte temaer er beskrevet i kapittel 6 i Statens vegvesens Håndbok V712 *Konsekvensanalyser* (2018, revidert 2021). I en samfunnsøkonomisk analyse skal konsekvenser bare telles en gang. Grenseoppgangen mellom de ulike tema går fram av kapittel 6.1.1 i Håndbok V712.

Metoden skal sikre en systematisk, helhetlig og faglig analyse av de konsekvensene et tiltak medfører. En forkortet versjon av de viktigste trinnene i metoden er gjengitt under. For den komplette metoden henvises det til Håndbok V712.

4.1 Definisjon av fagtema

Friluftsliv defineres som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. Begrepet by- og bygdeliv defineres som opphold og fysisk aktivitet i byer og tettsteder. Temaet omfatter områder med betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet i nærmiljøet og naturen ellers.

Formålet med analysen er å få kunnskap om verdifulle områder for tema og belyse konsekvensene av de ulike utbyggingsalternativene sammenliknet med 0-alternativet.

Temaet omfatter deltemaene friluftslivsområder, allment tilgjengelige utearealer, forbindelseslinjer for myke trafikanter, nett for tursykling og sykling på offentlig veinett. Støy utredes som prissatt konsekvens, mens påvirkning på menneskers bruk og opplevelse av friluftslivsområder også vurderes her. Temaet omfatter ellers ikke motorisert ferdsel, næringsvirksomhet eller innendørsaktiviteter.

4.2 Trinnetmetodikken i Håndbok V712

Konsekvensutredning for ikke-prissatte tema gjennomføres etter en tre-trinns metode. Trinn 1 og trinn 2 skal gjøres for alle fagtemaene. Trinn 3 er en samlet konsekvensvurdering av alle ikke-prissatte fagtema, og inngår ikke i denne temarapporten, men i hovedrapport for konsekvensutredningen.

4.2.1 Trinn 1: Vurdering av konsekvens for delområder

I Trinn 1 deles først utredningsområdet inn i mindre, fagspesifikke delområder. Dette gjøres på grunnlag av tilgjengelig og innsamlet kunnskap om området. Deretter vurderes miljøverdien, tiltakets påvirkning og tiltakets konsekvens på hvert delområde.

Alle vurderingene gjøres etter kriteriene og oppdelingen i Håndbok V712 *Konsekvensanalyser*, og resultatene settes inn i en glidende skala etter «konsekvensvifta» (figur 4-1).

I vurderingene sammenliknes utredningsalternativene med Alt. 0, som i denne konsekvensutredningen er dagens situasjon pluss vedtatte og finansierte planer (se kapittel 2.4 Referansealternativet, Alt. 0, for mer om Alt. 0).

I denne utredningen er det innsamlet data etter registreringskategoriene i tabell 4-1, hentet fra Statens vegvesens håndbok V712 (2021). For fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv er registreringskontorene inndelt i to hovedkategorier, forbindelseslinjer og geografiske områder. Ferdselsforbindelser indikerer hvordan folk beveger seg mellom friluftslivsområder.

Tabell 4-1: Registreringskategorier for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv etter Håndbok V712.

Registreringskategori	Forklaring
Forbindelseslinjer/soner	
Ferdselsforbindelser	Sammenhengende forbindelseslinjer som brukes av gående og syklende (stier, løyper, gangveger og lignende).
Blå/grønne korridorer	Sammenhengende vegetasjonspregede forbindelsessoner som brukes av gående og syklende, samt ferdsel til vanns. Kategorien sammenfaller i stor grad med Grønkorridor i Miljødirektoratets veileder M98.
Sykkelruter	Sykkelruter som er en del av det offisielle vegnettet. NB! Denne kategorien benyttes bare dersom sykling ikke behandles som prissatt konsekvens. Må avklares i hvert enkelt prosjekt.
Geografiske områder	
Turområder	Fjell-, skog- og heiområder egnet for lengre turer til fots og på ski, jakt og fiske. Inkluderer også områder med tilrettelegging (merkede løyper, stier og overnattingssteder).
Utfartsområde	Store og små dagstuoerområder utenfor byer og tettsteder som innbyr til spesielle enkeltaktiviteter.
Nærturterreng	Allment tilgjengelige skogsområder på mer enn 200 daa, i gangavstand fra boligområder, skoler eller barnehager. Områdene er vanligvis naturlig avgrenset av vegger, bebyggelse eller dyrka mark.
Marka/bymark	Sammenhengende utfartsområder som ofte grenser til byer og tettsteder, med direkte adkomst derfra.
Urbane uteområder	Opparbeidete områder som brukes til opphold og rekreasjon, eksempelvis gater, torg, allmenninger og promenader.
Leke- og rekreasjonsområder	Leke-/ballplasser, nærmiljøanlegg, hundremeterskog, badestrender, offentlig sikrede områder, parker o.l., mindre enn 200 daa. Ligger i bebygd sone, maks. 200 m fra boliger.
Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag	Områder langs kyst, innsjøer og vassdrag med mulighet for allment friluftsliv. Områder på sjøen og øyer, strandsoner eller skjærgård.
Jordbrukslandskap som brukes til friluftsliv	Områder i jordbrukslandskapet med betydning for friluftsliv, med fri ferdsel til fots på frossen eller snølagt mark.
Andre rekreasjons- og friluftslivsområder	Områder som ikke lar seg plassere innenfor øvrige kategorier. Områdets egenskaper må beskrives. Kategorien brukes unntaksvis.

På grunnlag av innsamlet kunnskap deles utredningsområdet inn i enhetlige delområder. Et delområde er definert som et område som har en enhetlig funksjon, karakter og/eller verdi, og som derfor skiller seg fra tilgrensende areal. Vær oppmerksom på at inndelingene av delområder er tilpasset dette prosjektet. I andre sammenhenger vil det kunne deles inn på andre måter.

For rapportens struktur deles området geografisk inn i ulike delstrekninger. Aktuelle registreringskategorier for fagområdet vurderes for samtlige delstrekninger og beskrives under den enkelte.

4.2.1.1 Verdivurdering

De definerte delområdene, eller miljøene, verdivurderes ut fra deres betydning i et nasjonalt perspektiv, etter en fem-delt skala fra ubetydelig verdi til svært stor verdi. Verdien settes med utgangspunkt i kriteriene i Håndbok V712 Konsekvensanalyser, og vurderingene vises trinnløst langs x-aksen i «konsekvensvifta». Verdiene begrunnes av fagutreder og fremstilles på verdikart.

Verdien settes på bakgrunn av gitte verdikriterier etter Håndbok V712, gjengitt i tabell 4-2tabell 4-2. Disse inkluderer en helhetlig vurdering av områdets egenskaper, ved bruksfrekvens og antall brukere, områdenes betydning lokalt, regionalt eller nasjonalt/internasjonalt, samt områdets opplevelseskvaliteter og attraktivitet. Allerede kartlagte og registrerte friluftslivsområder har automatisk verdi iht. metodikken.

Tabell 4-2: Verdikriterier for fagtema friluftsliv/by- og bygdsliv etter Håndbok V712.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels	Stor verdi	Svært stor verdi
Bruksfrekvens	Mindre bruk	Brukes av få	Brukes av flere	Brukes av mange	Brukes av svært mange
Betydning	Ingen betydning	Lokal betydning	Lokal/regional betydning Statlig sikret friluftsområde	Regional/ nasjonal betydning Statlig sikret friluftsområde	Nasjonalt/ internasjonalt betydning Statlig sikret friluftsområde
Kvaliteter	Mindre attraktivt for opphold	Attraktivt for noen grupper	Attraktivt for flere	Svært attraktivt/ har særlig gode kvaliteter	Særdeles attraktivt/ har unike kvaliteter
Kartlagte friluftslivsområder i Naturbase ⁴⁷		← C →	← B →	← A →	

4.2.1.2 Vurdering av tiltakets påvirkning

Deretter gjøres det en vurdering av hvordan tiltaket vil endre de definerte delområdene i forhold til Alt. 0. Vurderingen av denne påvirkningen skal ikke ta hensyn til delområdets vurderte verdi, men være verdinøytral. Påvirkning vurderes kun for områder som blir varig påvirket av tiltaket. Det er verdt å merke seg at miljøverdiene kan påvirkes både direkte ved at tiltaket skaper fysiske endringer, og også ved at tiltaket kan føre til en indirekte påvirkning på dem.

Påvirkningene vurderes etter en fem-delt skala, fra sterkt forringet til forbedret, og settes med utgangspunkt i kriteriene i Håndbok V712 Konsekvensanalyser. Vurderingen av påvirkning skjer trinnløst langs en linjalfigur som utgjør y-aksen i «konsekvensvifta». Påvirkningene begrunnes av fagutreder.

Vurdering av påvirkning for de ulike delområdene er gjort ved hjelp av graderingene i tabell 4-3, etter Håndbok V712.

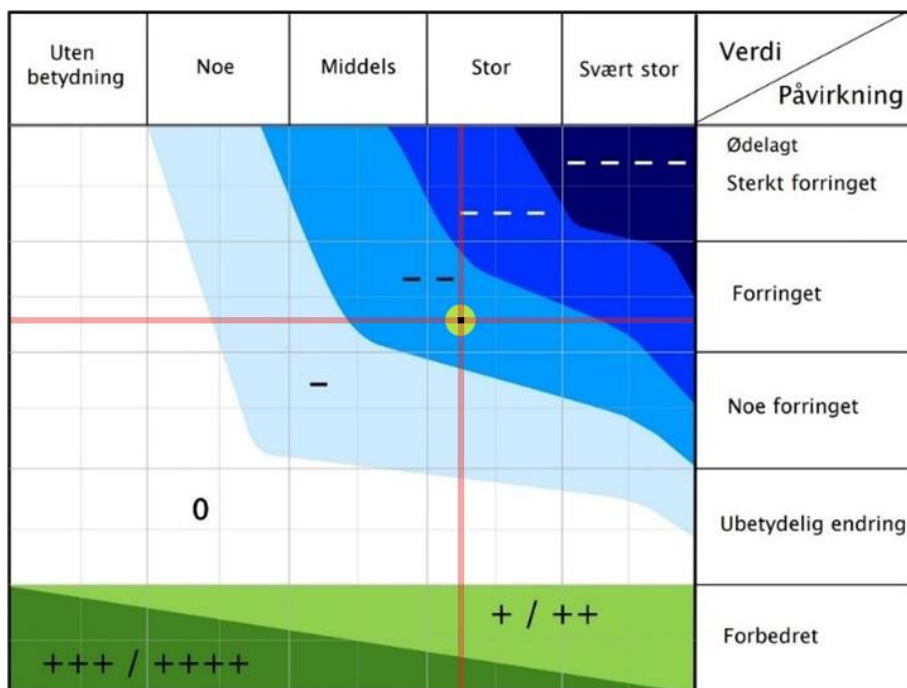
Friluftslivsverdier kan påvirkes både direkte ved at tiltaket skaper fysiske endringer i landskapet, og indirekte ved endring i nærliggende omgivelser som endrer opplevelseskvalitet og attraktivitet også i nærliggende områder til det konkrete tiltaket. Direkte påvirkning knyttes i stor grad til anleggsfasen, arealbeslag og barriereeffekt av anlagt vei. Indirekte påvirkning oppstår når et tiltak preger omgivelsene på en måte som gjør at landskapet endrer karakter, og opplevelseskvalitet og attraktivitet av friluftslivsområder påvirkes.

Tabell 4-3: Veiledning for vurdering av påvirkning for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv etter Håndbok V712.

Tiltakets påvirkning	Opplevelseskvalitet	Areal/omfang	Tilgjengelighet/Barriere	Bruk av området/ferdselforbindelse	Lydbilde
Ødelagt/sterkt forringet	Området er ikke lenger attraktivt	Området er ødelagt/sterkt redusert	Området er ikke lenger tilgjengelig	Området/ Forbindelseslinjen er ikke lenger egnet til aktiviteten	Området kan ikke lenger brukes pga. sterk støyplage
Forringet	Tiltaket medfører svært redusert attraktivitet	Området er redusert	Forbindelseslinjen til området har blitt vesentlig lengre (omveg) økt trafikkvolum medfører større barriere	Tiltaket medfører svært redusert bruk	Området får et mye dårligere lydbilde
Noe forringet	Tiltaket medfører redusert attraktivitet	Området er noe redusert	Forbindelseslinjen er lagt om - medfører noe omveg økt trafikkvolum medfører barriere	Tiltaket medfører redusert bruk	Området får noe dårligere lydbilde
Ubetydelig endring	Ingen/liten forskjell	Området er uendret	Ingen/liten forskjell	Ingen/liten forskjell	Ingen merkbar/hørbar forskjell
Forbedret	Området er mer attraktivt	Området er utvidet	Eksisterende barriere er fjernet Områder har blitt mer tilgjengelige	Området/ Forbindelseslinjen er bedre egnet til aktiviteten	Området har et bedre lydbilde

4.2.1.3 Vurdering av tiltakets konsekvens

Tiltakets konsekvens for fagtema framkommer ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til «konsekvensvifta». Konsekvensene er en vurdering av om et definert tiltak vil medføre forbedring eller forringelse av et delområde. Ved å lese av treffpunktet mellom verdi og påvirkning på «konsekvensvifta» (figur 4-1), finner man tiltakets konsekvens for fagtema. Konsekvensene viser hvor stor miljøskade eller miljøgevinst tiltaket gir for delområdet (tabell 4-4).

Figur 4-1: «Konsekvensvifta». Skalaene for verdi og påvirkning utgjør henholdsvis x-aksen og y-aksen i figuren. Dersom verdien er vurdert til å være i nedre del av stor, mens påvirkningen er vurdert til å være i nedre del av forringet, ser vi på figuren at konsekvensen vil treffe på betydelig miljøskade (-) for delområdet. Kilde: Håndbok V712, figur 6-6 (+krysspunkt lagt inn her).

Vurderingen av påvirkning og konsekvens reflekterer den ferdig etablerte situasjonen. Inngrep som utføres i anleggsperioden inngår kun i vurderingen av påvirkning dersom de gir varige endringer. Midlertidig påvirkning i anleggsperioden beskrives separat under kapittel 9 *Skadereduserende og kompenserende tiltak*. Her gis det også forslag til skadereduserende og kompenserende tiltak. Det vil si tilpasninger eller endringer som ikke ligger inne i kostnadene eller bestemmelsene til planen, men som kan bidra til å redusere negative virkninger eller føre til forbedringer av tiltaket. Dette gjelder både for anleggsfasen og for den senere driftsfasen. De avbøtende tiltakene er ikke med i selve konsekvensvurderingen, men kommer som forslag i etterkant.

Tabell 4-4: Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder. Kilde: Håndbok V712.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	4 minus (----)	Den alvorligste miljøskaden et delområde kan få. Gjelder bare for delområde med stor eller svært stor verdi.
---	3 minus (---)	Alvorlig miljøskade for delområdet.
--	2 minus (--)	Betydelig miljøskade for delområdet.

-	1 minus (-)	Noe miljøskade for delområdet.
0	Ingen/minimal (0)	Ubetydelig miljøskade for delområdet.
+ / ++	1 pluss (+)	Miljøgevinst for delområdet: Noe forbedring (+), betydelig miljøforbedring (++)
+++ / ++++	3 pluss (+++) 4 pluss (++++)	Skal i hovedsak brukes der delområde med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

4.2.2 Trinn 2: Konsekvens av alternativer

Etter at konsekvensen for hvert delområde er utredet, gjøres en samlet konsekvensvurdering av hvert utbyggingsalternativ. Skala og kriterier framgår av tabell 4-5. Den samlede vurderingen kan vekte delområder ulikt. I slike tilfeller vil dette komme frem i denne vurderingen.

Beslutningsrelevant usikkerhet beskrives også. Forslag til skadereduserende tiltak som kan bidra til å redusere de negative virkningene eller føre til forbedring skal beskrives, jf. V712 kapittel 6.1.4.

Tabell 4-5: Kriterier for fastsettelse av konsekvens for hvert alternativ. Kilde: Håndbok V712.

Skala Trinn 2: Kriterium for fastsetting av konsekvens for hvert alternativ	
Kritisk negativ konsekvens	Svært stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Stor andel av strekning har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad 4 minus (---). Brukes unntaksvis.
Svært stor negativ konsekvens	Stor miljøskade for temaet, gjerne i form av store samlede virkninger. Vanligvis har stor andel av strekningen høy konfliktgrad. Det finnes delområder med konsekvensgrad 4 minus (---), og typisk vil det være flere/mange områder med tre minus (---).
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Typisk vil flere delområder ha konsekvensgrad 3 minus (---).
Middels negativ konsekvens	Delområder med konsekvensgrad 2 minus (--) dominerer. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Noe negativ konsekvens	Liten andel av strekning med konflikter. Delområder har lave konsekvensgrader, typisk vil konsekvensgrad 1 minus (-), dominere. Høyere konsekvensgrader forekommer ikke eller er underordnede.
Liten konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlig endring fra referansesituasjonen (referansealternativet). Det er få konflikter og ingen konflikter med høye konsekvensgrader.
Positiv konsekvens	I sum er alternativet en forbedring for temaet. Delområder med positiv konsekvensgrad finnes. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

5 KUNNSKAPSGRUNNLAG

5.1 Kunnskapsinnhenting

Kunnskapsgrunnlaget for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv er hentet fra offentlige databaser, som Miljødirektoratets innsynsløsning Naturbase, turistforeningens innsynsløsning ut.no, norgeskart og Kvinesdal og Lyngdals kommuneplaner. Kontakt med en rekke lokale aktører ble opprettet, og befaringer i området ble gjennomført i både 2021 og 2022.

I tidlig fase av kunnskapsinnhenting til utredningen (september 2021) ble følgende aktører kontaktet på e-post for innspill: Agder fylkeskommune, Kvinesdal kommune, Lyngdal kommune, Friluftsråd Lyngdal/Kvinesdal m.fl., Lyngdal skogeierlag, Jakt- og fiskeforening Lyngdal, Jakt- og fiskeforening Kvinesdal, Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Kvinesdal ungdomsråd, Lyngdal ungdomsråd, Barnas talsperson Lyngdal, Lista og Lyngdal bondelag, Folkehelsekoordinator Kvinesdal, Barn og unges talsperson Kvinesdal, Kvinesdal bondelag, Kvinesdal skogeierlag, Kvinesdal klatreklubb, Sørlandet paragliderklubb, Vest-Agder sopp- og nyttevekstforening, Feda skole (Kvinesdal), Årnes skole (Lyngdal), Kvinlog Skule (Kvinesdal), Dragedalen viltlag, Lyngdal viltlag, samt jaktfelt ved Bringsjord, Utland, Røysgård, Hæåk, Høyland, Tjomsland og Tjersland.

Høringsinnspill som omfatter fagområdet er inkludert i utredningsgrunnlaget. Dette inkluderer innspill fra myndigheter, forum for natur og friluftsliv Agder, og innspill fra beboere i området med lokalkunnskap om områder av særlig verdi for friluftslivet lokalt. I tillegg har vi mottatt innspill fra Agder fylkeskommune, forum for natur og friluftsliv, JFF, Lister Friluftsråd og Flekkefjord klatreklubb.

I forbindelse med høring av planprogram og valg av linje ble det i mars 2022 gjennomført workshop med barn og unge i både Lyngdal og Kvinesdal kommuner. Viktige områder for barn og unge ble utpekt og inngår i kunnskapsgrunnlaget for friluftsliv/by- og bygdeliv. Barn og unge tilknyttet Lyngdal ungdomsråd, Kvinesdal ungdomsråd (KUNG) og Feda skole bidro i prosessen. Workshopen ble gjennomført av Sweco og Nye Veier.

For supplerende informasjon ble det opprettet ytterligere kontakt med ressurspersoner i Lyngdal kommune, Kvinesdal kommune, JFF Farsund og Lyngdal og JFF Kvinesdal, i løpet av høsten 2022. Lokalt engasjement gjennom lokale tilbud som «Feda 10 på topp», laget av turløypegruppe på Feda, samt artikler i lokalavis bidrar til å styrke kjennskapen om bruken av aktuelle områder.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilfredsstillende. Kildelisten går fram av kap. 10 «Referanser».

5.2 Usikkerheter ved kunnskapsgrunnlaget

Det foreligger lite formalisert kvalitetssikret kunnskap som kan bidra i analysene og vurderingene av nærmiljø og friluftslivsinteresser. Dette skaper utfordringer for selve vurderingene, og kunnskapsgrunnlaget for verdivurderingene styrkes gjennom innhenting av lokalkunnskap ved

kontakt med aktuelle aktører og erfaringer fra befaring. Relativt få av aktørene som ble kontaktet i tidlig fase av utredningen svarte/kom med innspill. At få svarte på henvendelsene vurderes delvis som en indikasjon på at bruksfrekvensen i store deler av utredningsområdet er relativt liten, og at få virkelig store verdier berøres. I lys av supplerende kontaktrunder med myndigheter og aktuelle aktører, samt innhenting av data fra friluftslivkartlegging og høringsinnspill, vurderes kunnskapsgrunnlaget å være godt, og usikkerhet ved få svar i innledende runder er derav redusert.

Der det ikke foreligger kvantifiserte data om lokale forhold er vurderingen av bruksintensitet krevende. Der det allerede foreligger verdivurderinger av friluftslivsområder på kommunenivå er vurderingene sikrere, men må i øvrige områder i større grad baseres på indikasjoner på blant annet bruk, slitasje og tilrettelegging observert under befaringer eller beskrevet av lokalkjente.

Tilknyttet vurdering av registreringskategorier for friluftsliv/by- og bygdeliv vil enkelte områder kunne falle inn under flere kategorier, og enkelte vil kunne overlappe. Ifølge metodikken i håndbok V712 skal da den høyest representerte kategorien for området velges for videre vurdering.

Enkelte vurderte delområder inngår i flere delstrekninger. Der det er relevant er disse hhv. vurdert under begge delstrekninger. Vurderinger pr delstrekning rettes mot delene av delområdene som blir påvirket i den gjeldende delstrekning. Der det kunne gitt utslag for skjev samlet konsekvensvurdering av delområder er det ikke gjort et slikt skille. Vurderingene er gjort for å sikre at friluftslivsverdier blir vurdert under gjeldende delstrekning for tiltak og utredningsområdet og for å unngå dobbelttelling.

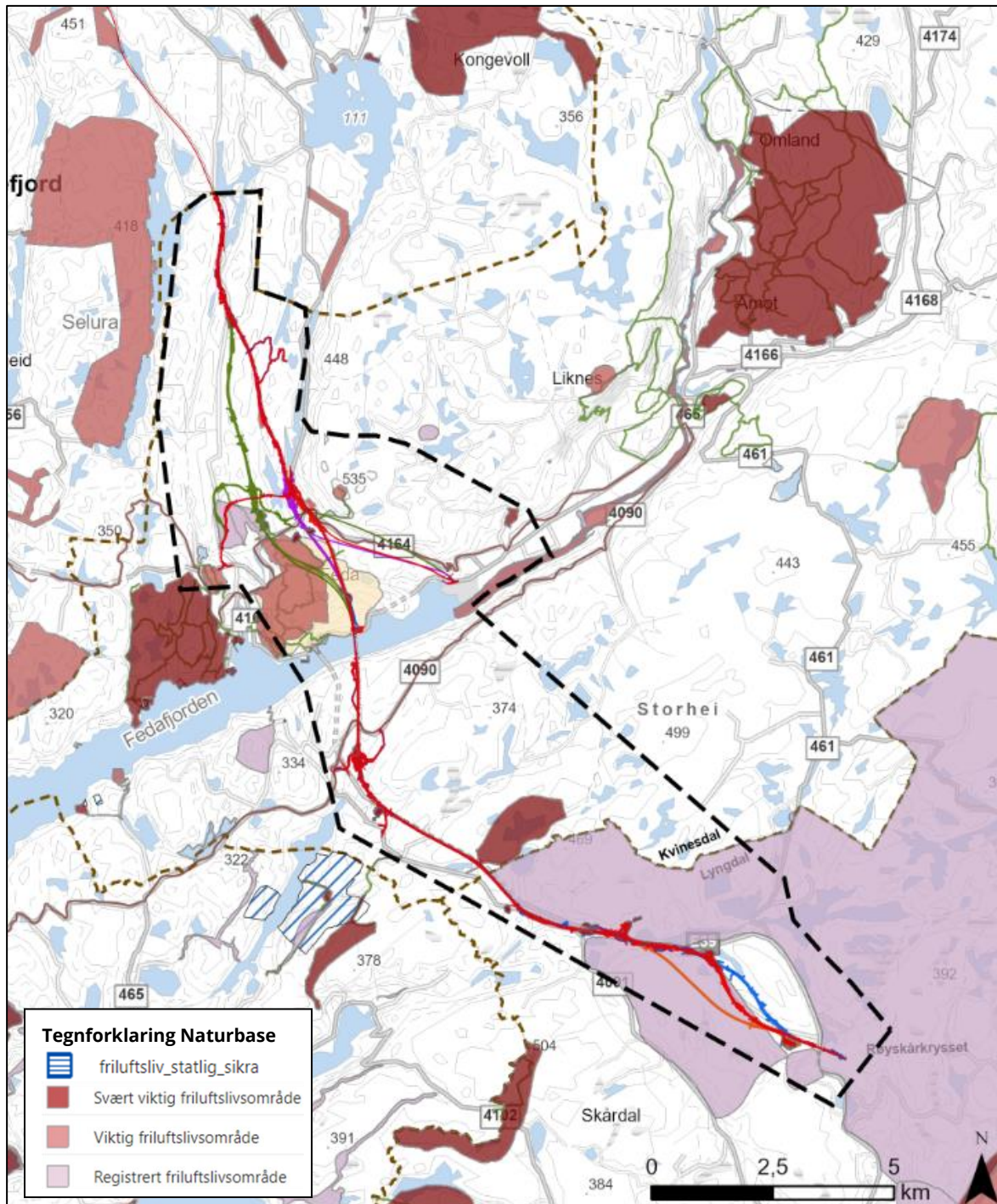
6 BESKRIVELSE AV OMRÅDET

I dette kapittelet gis en oversikt over verdier tilknyttet fagtemaet friluftsliv by- og bygdsliv innenfor plan- og influensområdet til tiltaket. Verdivurderinger av de ulike temaene følger i kapittel 7 Trinn 1: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområder/delstrekninger.

6.1 Generelt

Det er store utmarksområder med viktige friluftsområder i regionen tiltaksområdet ligger i. Flere områder er tilrettelagt for fotturer, topturer og andre aktiviteter. Med unntak av tettstedet Feda og bebyggelse på Øyesletta, forekommer det hovedsakelig kun spredt bebyggelse innenfor planområdet, eksempelvis gårdsanlegg og spredte boliger i Høylandsdalen og langs eksisterende E39. Det meste av planområdet er utmark som i varierende grad er tilrettelagt med adkomstveier og stier fra eksisterende veinett. Terrenget er kupert med åser, koller, heier, vann og vassdrag. Dagens E39 går gjennom området, og i tillegg finnes det flere mindre veier i området. Disse bidrar til å knytte utmarks- og friluftsområder sammen og tilrettelegger for bruk.

Med spredt bebyggelse og stedvis svært kupert terreng vurderes bruksfrekvensen å være svært varierende innenfor utredningsområdet. Utredningsområdets utmarksområder brukes bl.a. som turområder, samt til jakt og fiske. Der hvor det forekommer bebyggelse vil utmark også benyttes både som nærturterreng og til lekeområder for barn. Det finnes mange stinettverk innenfor planområdet, men kun få av disse er registrert og belyst i offentlige innsynsløsninger eller skiltet og merket i terrenget. Dette innebærer at mange potensielle funksjonsområder for friluftsliv og nærmiljø ikke er kartlagt og vurdert gjennom offentlige prosesser. Aktive lokalmiljøer har flere steder merket stier, særlig knyttet til områder nær bebyggelse eller registrerte friluftslivsområder.

Figur 6-1: Registreringskart over friluftslivsområder, statlig sikrede friluftslivsområder (skravert blått), registrerte stinett og sykkelveier, og hensynssone for friluftsliv (gult) registrert i utredningsområdet og omegn

6.2 Statlig sikra og regionalt viktige friluftslivsområder

Det finnes flere kartlagte friluftsområder innenfor tiltaksområdet, men antallet er relativt lavt sammenliknet med de store arealene som planområdet utgjør. De fleste kartlagte friluftsområdene er registrert i og rundt tettstedet Feda, og ses i sammenheng med høyere befolkningstetthet ved tettstedet sammenlignet med utredningsområdet ellers. Nærliggende områder til bebyggelse har ofte betydning som rekreasjonsområder for flere brukergrupper.

Viktige og svært viktige regionale friluftsområder kommer frem i regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014-2020 for Vest-Agder (Vest-Agder fylkeskommune, 2014). I denne fremheves følgende friluftslivsområder med nær beliggenhet til utredningsområdet av regionalt viktig og svært viktig verdi: Elvestrekning Øye-Rafoss (naturbase-ID: FK00015774), Refstiheia (utvidet område ved Fedaheia, naturbase-ID: FK00015764), Fosseland – Haugland (utvidet område ved Sandsheia, naturbase-ID: FK00015757), og Bjelland/Laundal (utvidet område ved Svindal-Laundal (Skarpheia) (naturbase-ID: FK00024503), Laundal (naturbase-ID: FK00024413) og Bjelland (naturbase-ID: FK00024505).

Ingen statlige sikra friluftslivsområder ligger direkte innenfor utredningsområdet. Nærmeste område registrert med statlig sikring ligger ved Bjelland-Laundal nord i Farsund kommune, langs kommunegrensa til Kvinesdal (Laundal og Bjelland, naturbase-ID: FS00000825) (skravert i blått i figur 6-1). Området med statlig sikring ligger innenfor et større friluftsområde registrert som svært viktig i regional sammenheng. Det er skiltet og merket adkomst til friluftslivsområdet med parkeringsplass og bom ved privat grusvei fra Dragedalen. Videre er et mindre felt ved Rørvik registrert som statlig sikra friluftsområdet (Rørvik, naturbase-ID: FS00002503). Dette er registrert med verdi for regionale brukergrupper, og danner utgangspunkt for turer i Slodalsheia og videre i terrenget langs Fedafjorden på østlig side. Ved Feda er det registrert statlig sikrede friluftslivsområder langs fjorden, hhv. Sande (naturbase-ID: FS00002474) og Sandebukta/Binesområdet (naturbase-ID: FS00000950). Disse er registrert med verdi for lokale brukergrupper.

6.3 Registrerte friluftslivsområder og turmål

Lyngdal kommune gjennomførte kartlegging av friluftslivsområder i kommunen i 2021, og Kvinesdal kommune i 2017. Friluftslivkartleggingen er gjennomført etter metodikk i Miljødirektoratets håndbok M-98 (2013) og instruks for kartlegging og verdsetting av friluftsområder fra Miljødirektoratet (2018). (Miljødirektoratet, 2014) (Statens vegvesen, 2021) (Miljødirektoratet, 2022a). Nedenfor beskrives registrerte friluftslivsområder og anbefalte turmål av Flekkefjord og Oplands Turistforening (F.O.T.) (DNT, 2022) med beliggenhet i eller inntil utredningsområdet.

Hundsfossen/Åtland

Utfartsområdet knyttes til en registrert badeplass på blankskurt fjell i Møska (Hundsfossen/Åtland, naturbase-ID: FK00041743) (figur 6-2). Badeplassen har noe tilrettelegging med sti og sitteplass langs veien. Lyngdal kommune opplyser at badeplassen tidligere ble mye brukt, også av

tilreisende internt i kommunen (Seland, pers.med). Lokalveien forbi badeplassen er skiltet som sykkelvei mellom Eikeland og Åtland, langs Hundsfossveien (figur 6-3). Veien er adkomstvei til badeplassen ved Åtlandsfossen.

Figur 6-2: Registrert badeplass i Møska, med mindre foss og kulper. En godt brukt sti løper ned fra veien.
Foto: Sweco Norge, 2022.

Figur 6-3: Hundsfossveien er skiltet som sykkelvei, og skilting mot badeplass i Møska vet Åtlandsfossen.
Bilde til høyre viser avkjøringa fra eksisterende E39. Foto: Sweco, 2022.

Kvås vest

Turområde ved Kvås Vest ligger nord for og langs med eksisterende E39. Tuområdet er et større sammenhengende område og strekker seg fra Hålandsvatnet over Vatlandstunnelen i vest, og videre forbi grensa for utredningsområdet i øst ved Røyskår (Kvås vest, naturbase-ID: FK00041739). Området består av turterreng med flere fiskevann og naturreservat (utenfor utredningsområdet). Delene av det registrerte tuområdet som har tilrettelegging for friluftsliv ligger ikke innenfor utredningsområdet.

Områdene tilknyttet utredningsområdet vurderes å være av lokal betydning med begrenset tilrettelegging. Det er større bruk og opplevelsesverdi i mer naturskjønne, høyereliggende deler av tuområdene, for eksempel mot Storhei (Kvinesdal) og omegn. I dette området er generelt høyereliggende tuområder mer populære turmål enn lavereliggende områder, og turmål knyttes i hovedsak til høyder eller vann (Seland, pers.med). Tuområdet ved Kvås vest består av flere vann, men områdets utstrekning av betydning for utredningsområdet ligger langsmed eksisterende E39. JFF Lyngdal og Kvinesdal og Lister friluftsråd har markert flere vann tilknyttet friluftslivsområdet Kvås vest som fiskevann, ingen i nærhet til utredningsområdet (Lister Friluftsråd, 2022b). Vann langs E39 (eks Røyskårvannet og Iddelandsvatnet) har begrenset verdi for friluftsliv der de ligger inntil eksisterende vei. Det foreligger ingen kjent friluftslivsbruk ved de aktuelle vanna langs utredningsområdet, utover betydning for grunneiere/beboere i nærområdet. Utmarksområder rundt bebyggelse regnes som nærturterreng med verdi for beboere.

Skoland/Høgenheia

Tuområdet Skoland/Høgeheia ligger i åspartiet mellom Høylandsheia og Birkjeland/Skårdal (Skoland/Høgenheia, naturbase-ID: FK00041744). Det registrerte tuområdet ligger vest for Høyelandsheia, og strekker seg fra Eikeland i øst til Tjomslandsvann i vest, med Dragedalsveien som grense mot vest. Delområdet består av skog, spredte vann og kupert terreng. Spredte stier går gjennom området, og adkomst er mulig langs Dragedalsveien i sør og Høylandsveien i Høylandsdalen. Også dette området er uten tilrettelegging, utover mindre stier i terrenget, og er registrert som turterreng for topptur med liten bruksfrekvens. Området inngår i et utvidet jaktområde. Ingen vann tilknyttet tuområdet er registrert som fiskevann (Lister Friluftsråd, 2022b). Stemmetjønnen fremheves som badevann av beboere i området.

Busund

Friluftsområdet tilknyttet Busund er registrert som et utfartsområde med svært viktig verdi (Busund, naturbase-ID: FK00015769). Området er registrert som tuområde for jakt og fiske, med overnattingsmuligheter i hytte, lavvo og gapahuk, med øvrig tilrettelegging med grill-plass og HC-tilrettelegging ved brygge og gapahuk (figur 6-4). Bruksfrekvensen er vurdert til stor, med ganske stor betydning også for regionale og nasjonale brukere. Friluftsområdet har hovedsakelig adkomst fra Dragedalen, med skiltet parkeringsplass. Dagens E39 går i tunnel under området (Vatlandstunnelen). Området inngår i aktivt jaktfelt, og Kvinesdal JFF disponerer området og tar

imot flere skoleklasser og arrangerer barnas fiskedag (Aase, pers.med). Også Kvinesdal historielag har arrangert turer til området (Kvinesdal historielag, u.d.).

Figur 6-4: Utsikt utover Busundvatnet, laftet gapahuk med tilrettelagt grill- og sitteplass ligger bakenfor, samt flere kanoer. Området bar preg av aktiv bruk. Foto: Sweco Norge, 2022.

Åljersvatn og Steinsheia

Ved Åljersvatn og Steinsheia har DNT et turforslag med merket sti og turmål frem til tre varder ved Steinsheia og Åljersvatn. Det er en skiltet parkeringsplass mellom Oppofte og Lande, langs Dragedalen sør for eksisterende E39 (Figur 6-5). Fra parkeringsplassen følger man skiltet sti mot Åljersvatn og Steinsheia langs bommet grusvei til fots nordover, og går under eksisterende E39 like vest for Vatlandstunnelen. Nord for E39 passeres et gammelt sagbruk, før turen følger merket sti videre mot turmålene, gjennom skogsområder, forbi stryk i elva fra Åljersvatn. Åljersvatn er et egnet turmål i seg selv, mens den merkede stien fortsetter opp til Steinsheia med tre varder i terrenget. Herfra er utsikten utover heia og større turområder god. Dette området er ikke registrert som friluftslivsområde, men er registrert som turmål av Flekkefjord og Oplands Turistforening (F.O.T) (ut.no, 2022a). Turområdet har gode opplevelseskvaliteter og skiller seg fra omgivelsene i området ellers, og er et godt egnet og populært turmål i Kvinesdal kommune (Vegge, 2022).

Figur 6-5: Bilder av adkomst til turområde ved Åljersvatn og Steinsheia. Turstien til turområdet er godt skiltet og merket. Selve turområdet ligger nord for eksisterende E39, og krysser denne like ved utløpet fra Vatlandstunnelen. Foto: Sweco, 2022.

Hangelandsvika

Langs Fedafjorden og nedenfor dagens bru for E39 er Hangelandsvika registrert som friluftslivsområde (Hangelandsvika, naturbase-ID: FK00015790) (figur 6-6). Området er registrert som et utfartsområde for turområde med flere fiskeplasser i fjorden. Bruksfrekvensen er vurdert til middels med betydning også for regionale og nasjonale brukere, og området er noe tilrettelagt med adkomststier og gode parkeringsmuligheter.

Figur 6-6: Bilde fra registrert friluftslivsområde ved Hangelandsvika. Bildet er tatt nedenfor pendlerparkering ved Halmossen. Det går asfaltert gangvei ned til fjorden og plenen holdes nede. Foto: Sweco Norge, 2022.

Fedaheia

Vest for Fedafjorden er Refstiheia og Fedaheia registrert som et viktig friluftslivsområde, og inngår i området vurdert som svært viktig også i regional sammenheng (Vest-Agder fylkeskommune, 2014) (Fedaheia, naturbase-ID: FK00015764). Kvinesdal kommune har i kommuneplanens arealdel avsatt et større areal i Fedamarka/Refstiheia som hensynssone for friluftsliv (Kvinesdal kommune, 2015a) (markert i gult i figur 6-1).

I offentlig innsynsløsning er området registrert som nærturterreng og turområde med stort stinett og merka løyper. Området omfatter både Refstiheia og Fedaheia med omkringliggende utmark. Terrenget er stedvis svært kupert, men området er godt tilrettelagt med flere og godt merkede stier, etablerte utsiktspunkt og enkelte noe tilpassede rasteplasser (Figur 6-7). Området ligger som et naturlig nærturområde for bebyggelse omkring, ved Feda, Birkeland, Høyland og mot Øye. Bruksfrekvensen er vurdert til stor, også med ofte regionale og nasjonale brukere.

Figur 6-7: Bilder fra Refstiheia og Fedaheia friluftslivsområde. Tilrettelagt utsiktspunkt med rasteplass og utsikt utover Fedafjorden øverst. Stiene i området er grundig merket med turmål og stedvis tilrettelagt med tau i bratte partier. Foto: Sweco Norge, 2022.

Høylandsfoss og omegn

Nord for Feda er det registrert et friluftslivsområde ved Høylandsfoss og omegn (Høylandsfoss med omegn, naturbase-ID: FK00015779). Området omfatter turområde med stinett over Prestheia i øst og grenser til Melandsveien mot vest. Området er registrert som nærturterreng med turområde med stier, merka løyper og tilrettelagte parkeringsmuligheter. Selve turområdet er i liten grad tilrettelagt utover merket stinett (figur 6-8). Terrengtet er stedvis svært kupert. Det er skiltet til badeplasser i Fedaelva ovenfor Høylandsfossen. Turområdet ses i sammenheng med videre turterreng nordover heia. Bruksfrekvens og stimerking avtar med økende distanse fra bebyggelse ved Birkeland, Feda og Høyland.

Figur 6-8: Bilder fra turområdet Høylandsfoss og omegn. Øverste bilde viser utsikten fra Prestheia, hvor stinettet er godt merket. Nederst til høyre synes Kalsbrua, gangbru over Fedaelva/Høylandsfossen. Foto: Sweco Norge, 2022.

Svinland og Fløyfjellet

To utfartsområder er registrert vest for Birkeland. Dette gjelder hhv. Svinland (Svinland, naturbase-ID: FK00015804) og Fløyfjellet (Fløyfjellet, naturbase-ID: FK00015782). Svinlandstjønna er registrert som badeplass med flytebrygge. Området er delvis tilrettelagt og bruken vurderes middels og av lokal betydning for beboere og fritidshuseiere i området omkring. Fløyfjellet omfatter et utmarksområde over Lindlandsåsen og Fløyfjellet nord for Feda. Området er registrert som et utfartsområde for tur med utsiktspunkt. Bruksfrekvensen er vurdert til stor, og brukes i størst grad av beboere i Feda, Birkeland og omegn. Også i dette turområdet er stier tydelig skiltet.

Figur 6-9: Bilder ved Fløyfjellet. Til venstre viser høyde med utsiktspunkt mot sør fra turområdet. Det er godt skiltet til turstier også i områder omkring. Foto: Sweco, 2022.

Frøytlandsveden

Fra Frøytland er det registrert et utfartsområde med sti opp til utsiktspunktet Frøytlandsveden mot Frøytlandsheia i fjellpartiet ovenfor Frøytland (Frøitlandsheia/Veden, naturbase-ID:

FK00015800). Denne turen er også løftet frem som turforslag av Flekkefjord og Oplands Turistforening (ut.no, 2022b).

Parkeringsmulighet for turen ligger ved Frøymland Bedehuset, og første del av turen går langsmed fylkesveien i retning Øye. Stien opp mot Veden er tydelig skiltet fra veien. Stien har krapp stigning, og er tilrettelagt med tau og trapp i de bratteste partiene. Utsikten sørover inngår som en viktig del av området opplevelseskvalitet for friluftsliv. En større varde (Frøytlandsveden/veten) er satt opp ved utsiktspunktet på toppen. Utfartsområdet er trolig mest brukt av beboere i området, men bruken knyttes også til tilreisende regionale og nasjonale brukere.

Turområdet utgjør også en korridor til andre friluftsområder lenger innover heia, der stinett fortsetter i flere retninger fra utsiktspunktet som er markert som friluftslivsområde. Lenger inn på heia er det registrert et friluftslivsområde ved Sibbuheia (Sibbuheia, naturbase-ID: FK00015759), registrert som turområde med utsiktspunkt.

Figur 6-10: Bilder av adkomst og tursti mot Frøytlandsveden, tatt langs Frøytlandssetta. Stien er godt skiltet og merket. Foto: Sweco, 2022.

Elvestrekning Øye-Rafoss

Elvestrekning i Kvina mellom Øye og Rafoss er registrert som et viktig friluftslivsområde for laksefiske (elvestrekning Øye-Rafoss, naturbase-ID: FK00015774). I naturbase oppgis middels tilrettelegging, med fiskebuer og parkeringsplasser, samt ganske stor bruksfrekvens og betydning

også for regionale og nasjonale brukere. Fiske i elva er organisert (Lister Friluftsråd, 2022a). Området ligger i all hovedsak utenfor utredningsområdet.

Øyebergan

Øyebergan er et registrert svært viktig friluftslivsområde tilknyttet Øyesletta (Øyebergan, naturbase-ID: FK00015783). Området omfatter en badeplass med fossefall, en rekke kulturminner og er tilrettelagt med benker, bord og parkeringsmuligheter. Området ligger utenfor utredningsområdet, men ses i sammenheng med turområder knyttet til Øye.

Sandsheia, Sande og ved Bøkkerbrua

Tilknyttet tettstedet ved Feda og Birkeland er det registrert flere turområder. Samtlige ligger utenfor tiltaksområdet, men inngår delvis i utredningsområdet/influensområdet.

Bøkkerbrua er registrert som friluftslivsområde som leke- og rekreasjonsområde. Området omfatter badeplass i Fedaelva, tilrettelagt med parkeringsmuligheter (Ved Bøkkerbrua, naturbase-ID: FK00015816).

Sande omfatter et registrert svært viktig friluftslivsområde og ses i sammenheng med statlig sikret friluftslivsområde på samme sted (Sande, naturbase-ID: FS00002474 og naturbase-ID: FK00015758). Sande er registrert som leke- og rekreasjonsområde, som tilrettelagt badeplass i Fedafjorden nær utløpet av Fedaelva. Badeplassen er tilrettelagt med grillplass, grillbu, toalett og fiskeplass. Bruksfrekvensen er vurdert til stor med betydning også for tilreisende. I *Visit Sørlandet* er badeplassen beskrevet som en barnevennlig og grunn sandstrand, godt egnet for småbarnsfamilier. Området tilrettelagt med fasiliteter og kaianlegg for fritidsbåter av Skjærgårdsparken Lister (Visit Sørlandet, 2022a).

Sandsheia er et større turområde sør for Feda, registrert som et svært viktig friluftslivsområde (Sandsheia, naturbase-ID: FK00015757). Området omfatter stinett, flere badeplasser mot fjorden, utsiktspunkter og kulturhistoriske opplevelseskvaliteter. Bruksfrekvensen er vurdert til stor, med ofte regionale og nasjonale brukere. Dyreknuten (291 moh) er en populær utfartstur og topptur tilknyttet turområdet ved Sandsheia (Visit Sørlandet, 2022b). Toppen kom frem som den mest besøkte toppen i Fedaområdet i 2020, med 3575 besøk (Larsen, 2021).

6.4 Nærturterreng

Nærturterreng defineres i utgangspunktet som «allment tilgjengelige skogsområder på mer enn 200 daa, i gangavstand fra boligområder, skoler eller barnehager». Områdene er vanligvis naturlig avgrenset av veier, bebyggelse eller dyrka mark» (Statens vegvesen, 2021).

Utredningsområdet berører i utgangspunktet få tettbygde strøk, men utmarksareal nær boligområder regnes som naturlige tur- og rekreasjonsområder for de som bor nær. Om skogs- og utmarksområdene har stier, driftsveier, høyder eller vann med mulig adkomst er det sannsynlig at arealene brukes til nærturterreng og vil ha verdi lokalt.

De registrerte friluftslivsområdene med kategorien nærturterreng innenfor utredningsområdet er hhv. Refsti/Fedaheia (naturbase-ID: FK00015764) og Høylandsfoss og omegn (naturbase-ID:

FK00015779), beskrevet ovenfor. Dette er også områder som ligger nært på de mest befolkningstette områdene i utredningsområdet. Nærturterreng regnes som allment tilgjengelige områder over 200 daa, i gangavstand fra boligområder, skoler eller barnehager.

Lokalt engasjement og organisering av friluftslivstilbud bidrar til å styrke kjennskapet til bruksfrekvens av enkelte turområder i utredningsområdet. Her fremheves eksempelvis «Feda 10 på topp» som en god indikator for lokal betydning av nærturterreng og turmål omkring Feda og Fedafjorden. «Feda 10 på topp» er laget av turløypegruppe på Feda, og inkluderer i alt 14 topper (hhv. i 2022). Her inngår blant annet turmål knyttet til Prestheia, Refstiheia (Orresteinen) og Frøytlandsveden (Feda 10 på topp, 2022). Lokalavisen Agder Flekkefjord Tidende skriver i en artikkel datert 3. januar 2021 at engasjementet for fotturer i området var stort under koronaåret 2020. Oppslutning om både organisert fast årlig nyttårstrim (organisert av Feda IL) og antall besøk notert i bøker i postkasser plassert på toppene/turmål rundt Feda var rekordstort i 2020 (Larsen, 2021).

6.5 Barn og unge

Det er ikke registrert leke- og rekreasjonsområder for barn innenfor tiltaksområdet. Nærmeste lokaliteter ligger i Øye og Feda, uten nærhet til noen deler av tiltaksområdet (Sande, naturbase-ID: FK00015758; Ved Bøkkerbruka, naturbase-ID: FK00015816). Tiltaksområdet ligger heller ikke i direkte nærhet til skoler eller barnehager. Nærmeste barneskole og barnehage ligger i Feda, hhv. Feda skole og Feda barnehage. Både skolen og barnehagen benytter turområde mot Fedaheia til lek og tur. Feda skole gjennomfører i tillegg turer til både Frøytlandsveden og Busund friluftslivsområde med sine elever. Skolen bestod i skoleåret 2021/2022 av 67 elever, og elevtallet er ventet å øke fremover (Feda skole, 2022).

I 2018 ble det gjennomført en kartlegging av nærfriluftsområder for barnehager i Kvinesdal kommune, og Feda barnehage inngikk i utredningen (Kvinesdal kommune, 2018). Tre områder i nær beliggenhet til barnehagen er registrert i forbindelse med kartlegging, der to av områdene knyttes til skogen mot Fedaheia. Områdene ligger i naturlig kort gangavstand fra barnehagen, og beveger seg ikke oppover selve heia. Det tredje området ligger på vestsiden av Fedaelva og omfatter området ved Sande som også er registrert av kommunen som lek og rekreasjonsområde for barn og unge.

Det foreligger ikke registreringer av spesielle møteplasser for barn og unge i utredningsområdet. Det er ikke gjennomført barnetråkkregistreringer innenfor det aktuelle området, hverken av Kvinesdal eller Lyngdal kommune. Lyngdal kommune opplyser om at det er ikke foretatt registreringer av barn og unges aktivitet i utredningsområdet, og at nærmeste registreringer er gjort i forbindelse med utarbeidelse av trafikkplan for Å skole (Lyngdal kommune, 2020b) (Seland, pers.med). I trafikkplanen refereres det til barnetråkkundersøkelser gjennomført i 2017 for 4. og 5. trinn, hvor de gikk til og fra skolen og hvor de leker på fritiden. Skolen ligger ved Rom, nær Lyngdal sentrum, og ligger dermed ikke innenfor tiltakets influensområde.

Områder omkring bebyggelse regnes for å ha betydning som nærturområde, og vurderinger også for barn og unge tas der planen kommer i nærføring til bebyggelse.

Medvirkning med barn og unge

I forbindelse med høring av planprogram og valg av linje ble det i mars 2022 gjennomført workshop med barn og unge i både Lyngdal og Kvinesdal kommuner (Nye Veier, 2022). Barn og unge tilknyttet Lyngdal ungdomsråd, Kvinesdal ungdomsråd (KUNG) og Feda skole bidro med innspill om viktige områder for barn og unge i utredningsområdet. I Lyngdal ble Meåsen, Drangesland og områder rundt Heptetjønna utpekt som viktige turområder, samt bade plass ved Vatlandsvann og Hellevatnet i sør.

Barn ved Feda skole i Kvinesdal kommune opplyste om hyppig bruk av nærområdene omkring skolen og Feda, og elevene utpekte flere viktige turmål og turområder. Om sommeren er det flere vann med bade- og fiskeplasser, og skøytemuligheter om vinteren. Følgende steder ble fremhevet som turområder og toppturmultipletter for skolen: Refstiheia, Presthei, Sande, Sandsheia, Fiskeknuten, Frøytlandsveden, Gjupsåsen, Krona, Sprengkleiva, Rølla, Flateknuten, Geiteknuten, Orresteinen, Pallen, Hestihei og Stortona. Bade plasser ble nevnt ved Lonetjønna, Hestesprangvannet, Fedaelva, ved Sande, Vatlandsvannet, Holefossen og Ytre Lona, samt Svinlandstjønna som også ble fremhevet som skøytebane om vinteren. Enkelte av disse ligger innenfor utredningsområdet og inngår i aktuelle delområder for verdivurdering.

Kvinesdal ungdomsråd fremhevet jaktmuligheter og pekte ut flere viktige jaktområder, hhv. ved Selandskleiv, Hagefjell, Sageknuten og Geiskeliheia.

Frøytlandsveden pekte seg ut som viktig turmål for samtlige.

6.6 Bade plasser

Utredningsområdet omfatter flere vann og vassdrag, der enkelte er tilrettelagt for bading. Bade plassen i Møska (naturbase-ID: FK00041743) ved Røyskår er eneste registrerte innenfor utredningsområdet tilknyttet Lyngdal kommune, mens det for Kvinesdal er registrerte bade plasser ved Busund (naturbase-ID: FK00015769), Feda (naturbase-ID: FK00015816), Svinland (naturbase-ID: FK00015804) og Høylandsfoss (naturbase-ID: FK00015779). Områdene registrert som lek og rekreasjonsområder ved Feda omfatter mindre badestrender (Ved Bøkkerbrua, naturbase-ID: FK00015816; Sande, naturbase-ID: FK00015758).

Som beskrevet i forrige kapittel har barn og unge fremhevet bade plass ved Vatlandsvann og Hellevatnet i sør i Lyngdal kommune, og Lonetjønna, Hestesprangvannet, Fedaelva, Sande, Vatlandsvannet, Holefossen, Ytre Lona og Svinlandstjønna i Kvinesdal kommune. Ikke alle disse inngår i tiltakets influensområde, men inngår i grunnlaget for vurderinger generelt. Utover de registrerte bade plassene ble mulige bade plasser uten videre tilrettelegging observert ved flere vann innenfor utredningsområdet. Eksempelvis søndre ende av Høylandsbotnen (figur 6-11). Her ligger også flere mindre båter. Også i sammenheng med nærturterreng, finnes mindre

badeplasser ved vann nær bebyggelse, blant annet tilpasset og privat badeplass i søndre ende av Lona i Høylandsdalen med mindre brygge og lysthus (figur 6-12).

Figur 6-11: Flere mindre båter ligger langs Høylandsbotnens søndre ende, og deler av vannet med avstand fra Dam Høylandsbotnen er egnet som badevann. Foto: Sweco, 2022.

Figur 6-12: Badeplass med lysthus og mindre brygge ved Lona i Høylandsdalen. Foto: Sweco, 2022.

6.7 Jakt og fiske

Utmarksarealer i begge kommuner benyttes til jakt, der både småvilt og storviltjakt er populært. Flere vann og vassdrag i regionen og området har potensial for fritidsfiske.

6.7.1 Fiske

Det finnes flere vann, bekker og elver innenfor utredningsområdet for ny E39. Flere av vassdragene har korte lakseførende strekninger. Foruten Fedaelva og Kvina er ingen av vassdragene lakseførende i eller i nærheten av tiltaksområdene hvor ny E39 planlegges. Fedaelva var tidligere en god lakseelv, men på grunn av lav fangststatistikk og dårlig bestandstilstand på anadrom fisk har det ikke vært åpent for fiske i Feda siden 2009 (Lakseregisteret, 2022a). Bestandstilstanden for anadrom fisk er svært dårlig også i Kvina, men lakseførende strekning av elva er åpen for fiske (Lakseregisteret, 2022b). Salg av fiskekort er organisert av Kvina Elveeierlag og Egenes laksevald med utsalg flere steder (Lister Friluftsråd, 2022a).

Mange av vannforekomstene er privat eiendom og det er derfor nødvendig å innhente fisketillatelse fra grunneier og eller elveeierlag for å gjennomføre fritidsfiske. Alle under 16 år kan fiske fritt. Salg av fiskekort forekommer ikke eller svært sjelden innenfor utredningsområdet. Fiske er mulig i mange vann og vassdrag i og rundt utredningsområdet og det kan fiskes etter flere arter av innlandsfisk (Kvinesdal kommune, 2022). Under befarings ble det observert båter ved flere vann innenfor området, der alle knyttes til privat bruk (unntak ved Busund). Det er

begrenset med organisering og dokumentasjon av fiskeinteresser utover lakseførende strekninger.

Gjennom ulike nettsteder finnes det informasjon om flere vann og vassdrag med fiskemuligheter. Lister friluftsråd gir en oversikt over egnete fiskevann i regionen på sine sider, fordelt på kommunenivå. I Lyngdal kommune er ingen vann nær utredningsområdet registrert for fritt eller organisert fiske (Lister Friluftsråd, 2022b). I Kvinesdal er Busundvannet og Fedafjorden merket for fritt fiske, hhv. ørretfiske i Busundvannet og sjøfiske fra Feda og innover mot Kvina, langs vestsiden av Fedafjorden (Lister Friluftsråd, 2022a). Kvinesdal jeger- og fiskeforening opplyser om fiske i Busundvann som en populær aktivitet på deres hjemmesider (Kvinesdal JFF, 2022). Opplysningene bekreftes gjennom kontakt med lokallag for Norges jeger og fiskerforbund, og særlig Busundområdet fremheves som det viktigste tilrettelagte området tilknyttet utredningsområdet. I Kvinesdal kommune er det salg av fiskekort i enkelte vann lenger nord i kommunene, men ingen i området tilknyttet utredningsområdet (Rafoss, pers.med) (Aase, pers.med). I Lyngdal kommune er det registrert fiskemuligheter i flere vann tilknyttet registrert friluftslivsområde ved Kvås vest, et område som delvis grenser til utredningsområdet. Ingen av vanna registrert for fiske ligger derimot i nærheten av utredningsområdet. Ingen vannforekomster/områder tilknyttet utredningsområdet innenfor Lyngdal kommune kan sammenlignes med graden av tilrettelegging ved Busundvannet (Ringdal, pers.med). Det finnes ingen registrering av fiskekortsalg på Inatur.no.

Fedafjorden benyttes til fritidsfiske av både lokale og regionale brukere. Gjennom friluftslivskartlegging i Kvinesdal kommune er blant annet Hangelandsvika langs Fedafjorden belyst som et populært fiskeområde fra land (naturbase-ID: FK00015790).

6.7.2 Jakt

Storviltjakt i Kvinesdal og Lyngdal kommuner er organisert i store jaktvald som igjen er delt opp i mindre jaktfelt. Jaktvaldene eller storvaldene, som de også omtales som, er de arealene som legges til grunn for tildeling av fellingstillatelser (Hjorteviltportalen, NINA, 2022). Det er kommunene som regulerer fellingstillatelsene for jakt, gjennom forskrift om adgang til jakt eller elg, hjort og rådyr i hhv. Kvinesdal og Lyngdal kommuner (Lovdata, 2011) (Lovdata, 2021).

Hvert vald er delt opp i mindre jaktfelt og det er på hvert jaktfelt at jakt utøves. Hvert jaktfelt består av en rekke grunneiere som går sammen om organisering av jakt. Jaktfelt er den minste enheten i kommunene hvor storviltjakt etter elg og hjort kan utøves. I tillegg til elg og hjort jaktes det også på rådyr innenfor de ulike jaktfeltene.

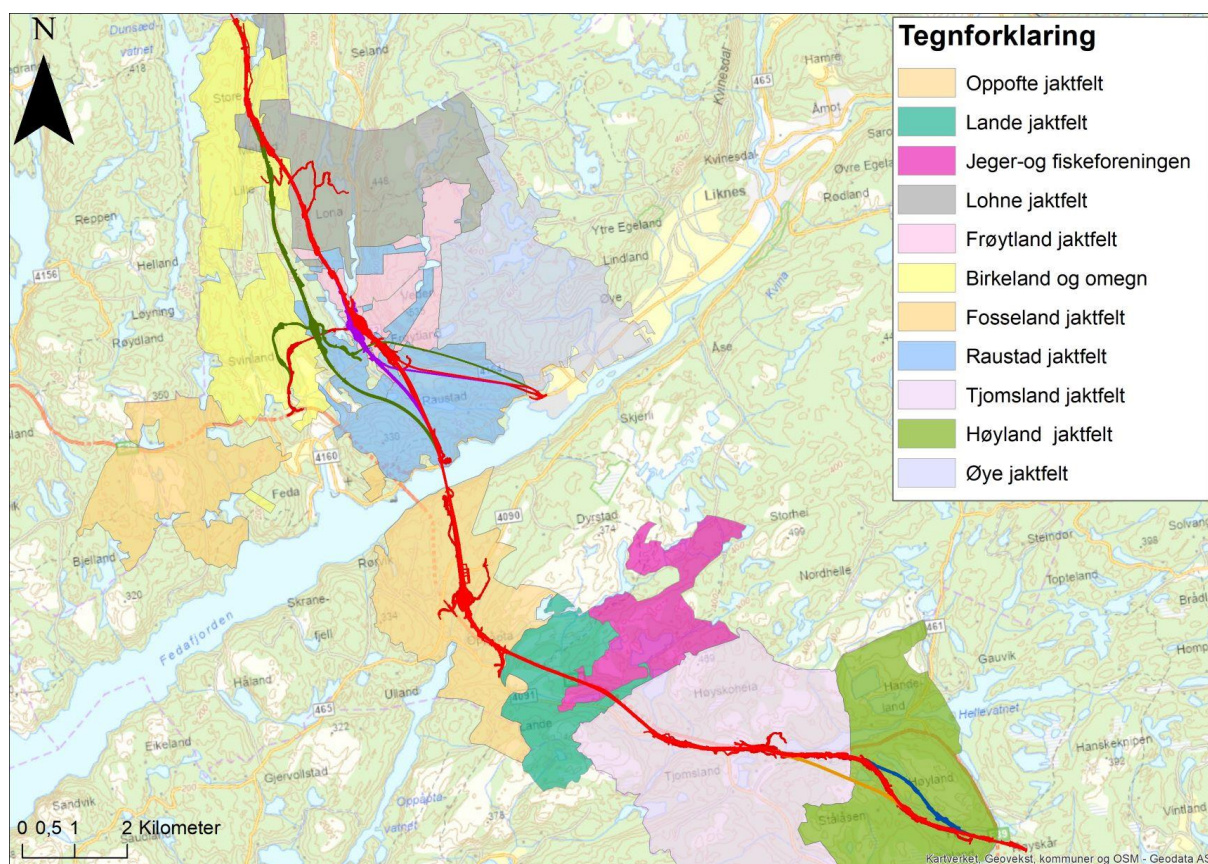
Figur 6-13 er et oversiktskart over jaktfeltene i og ved utredningsområdet (oppgitt av Lyngdal og Kvinesdal kommuner). I Lyngdal kommune ligger Dragedalen jaktvald innenfor utredningsområdet, med jaktfeltene Høyland og Tjomsland. Kvinesdals jaktvald er delt inn i to storvald med flere jaktfelt, hhv. Sør-Aust-Kvinesdal storvald øst for Fedafjorden, og Sør-Vest Kvinesdal storvald vest for Fedafjorden. Øst for Fedafjorden ligger jaktfeltene Oppofte, Lande og jeger- og fiskeforeningen (Kvinesdal JFF) delvis innenfor utredningsområdet. Nord for fjorden

berøres jaktfeltene Birkeland og omegn, Raustad og Frøyland, samt deler av Fosseland, Øye, og Lohne jaktfelt.

Området som disponeres av Kvinesdal JFF er eid av kommunen, mens Kvinesdal JFF organiserer både storviltjakt (hhv. hjort og elg) og småviltjakt (rådyr-, fugle- og harejakt) i området ved Busund og omegn. JFF organiserer også opplæringsjakt for ungdom. De fleste grunneierne jakter selv, men enkelte leier også ut jaktrettigheter til privatpersoner og organisasjoner. Det jaktes også noe rådyr, samt at det drives småviltjakt i privat regi (Vegge, 2022), men det er ikke organisert salg av jaktkort for småviltjakt i området (Inatur, 2022). Nærmeste registrerte område for rådyr- og småviltjakt ligger ved Fossland i Flekkefjord kommune, i god avstand fra utredningsområdet. Småviltjakt utøves stort sett av grunneiere på egne eiendommer.

Jakt vurderes å være av stor betydning for grunneiere i området, der særlig storviltjakt er et viktig samlingspunkt av betydning for særlig sosiale hensyn. Kvinesdal ungdomsråd har fremhevet Selandskleiv, Hagefjell, Sageknuten og Geiskeliheia som attraktive jaktområder.

Figur 6-13: Oversiktskart over jaktfelt i utredningsområdet, vist med alternativene som utredes. Kart: Sweco.

6.8 Ferdelsforbindelser

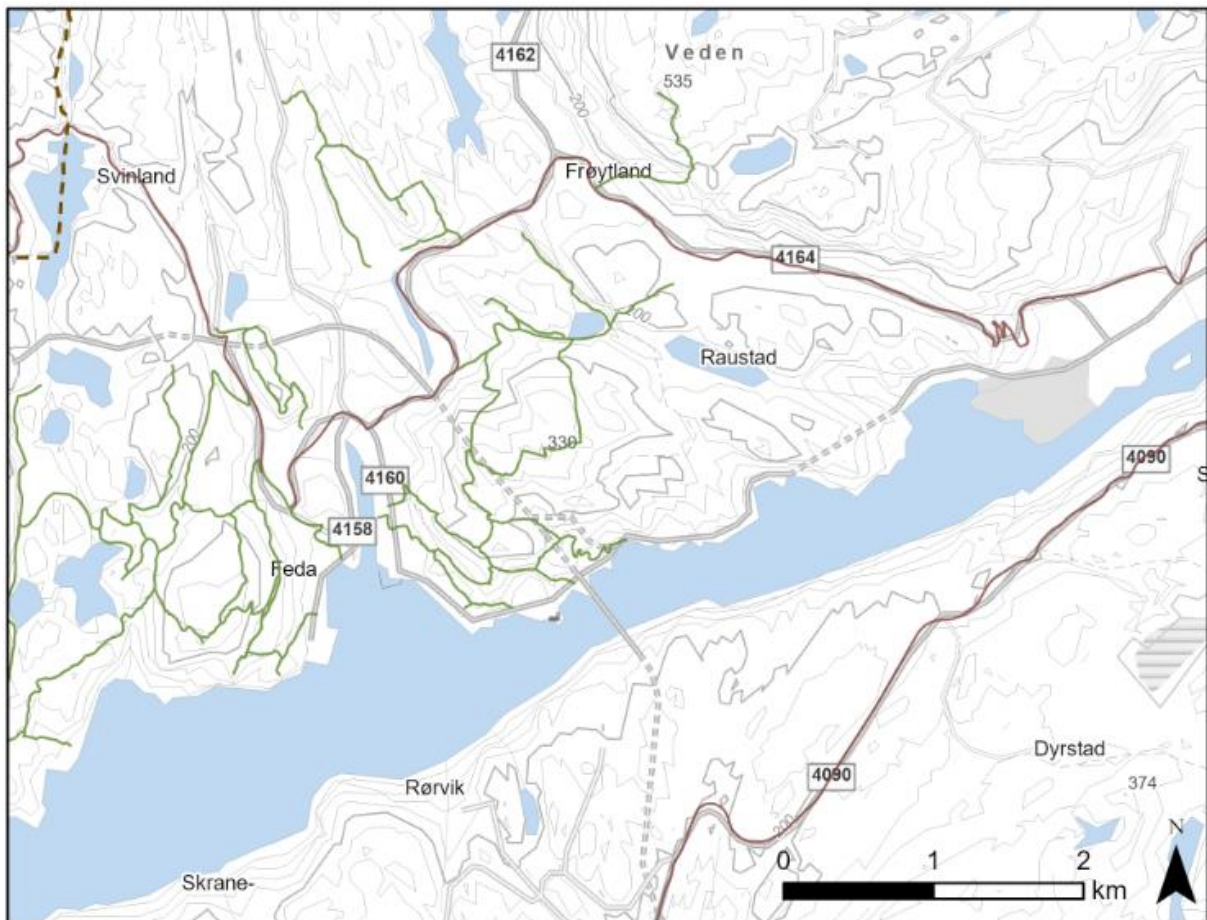
Lokalveier, landbruksveier og stier innenfor utredningsområdet benyttes til fot- og sykkelturner for beboere og besøkende i området. Bruken knyttes i hovedsak til lokal betyding.

6.8.1 Stier og fotturer

I turistforeningens innsynsløsning ut.no er det registrert både sommerstier, vinterløyper og øvrige turmål og turforslag. Innenfor utredningsområdet i Lyngdal kommune foreligger ingen slike registreringer. Sør for Fedafjorden i Kvinesdal kommune er det registrert både parkeringsmulighet og tursti i Dragedalen mot Poddeloftet og Bjelland-Laundal statlige sikra friluftsområde (naturbase-ID: FK00024387). Videre er det registrert en merket tursti mot Steinsheia og Ålgersvatn, med start i Dragedalen (ut.no, 2022a). Denne turstien går i undergang under dagens E39 ved Lande, like ved utløpet til Vatlandstunnelen. Nord for Fedafjorden er det registrert et relativt omfattende stinett, blant annet over Refsti-, Feda- og Prestheia og Birkeland, samt opp mot Veden fra Frøytland (ut.no, 2022b).

I området videre nordover mot Meland (nord forbi Rølla) foreligger ingen registrerte turstier, men flere mindre stier løper gjennom terrenget. Enkelte av disse er også merket med skilt lokalt, men bruksfrekvens ved synlig slitasje og øvrig tilrettelegging er betydelig lavere enn ved nærmere beliggenhet til bebyggelse og registrerte friluftsområder fra Feda og omegn. Dette gjelder i stor grad generelt for utmarksområdene i utredningsområdet. Flere mindre stier jevnt over utredningsområdet er ikke registrert i noen innsynsløsning, men vil være av betydning for beboere, fritidshuseiere og øvrig besøkende i områdene, som nærturterreng og turområder.

Generelt er få stier registrert i offentlige innsynsløsninger i utredningsområdet, med unntak av deler av stinettet over Refsti/Fedaheia, Sandsheia, Fløyfjellet og Frøytlandsveden nord for Fedafjorden, samt sti frem til Ålgersvatn/Steinsheia sør for Fedafjorden. I tillegg er ruta for nasjonal sykkelrute nr. 1 registrert. Figur 6-14 viser oversikt over registrerte stinett og sykkeltrase nord for Fedafjorden.

Figur 6-14: Registrerte stier og sykkelruter i offentlige innsynsløsninger i utredningsområdet (ekskludert sti mot Ålgersvatn sør for kartutsnittet). Turstier er vist i grønt og sykkelrute i lilla. Kilde: ut.no.

6.8.2 Sykkelruter

Nasjonal sykkelrute nr. 1, også kjent som kystruta eller Nordsjøruta, går fra Svinesund til Kirkenes langs kysten (Statens vegvesen, 2022) (Bikemap, 2022). Strekningen mellom Kristiansand og Bergen er i tillegg en del av den europeiske sykkelruta EuroVelo nr. 12, North Sea Cycle route (EuroVelo, 2022). Innenfor utredningsområdet og øst for Fedafjorden, krysser den dagens E39 ved Oppofte, like ved utløpet til Teistedalstunnelen, og følger lokalveien frem til Kvinesdal. Vest for fjorden går ruta videre mot Øye, opp Øyekleiva mot Frøyland og videre langs Fv. 803 forbi Høylandsfossen og ned mot Feda.

Lister Friluftsråd har en oversikt over egnete sykkelruter i regionen på sine nettsider. Ingen sykkelruter er registrert innenfor utredningsområdet i Lyngdal kommune. For Kvinesdal kommune er det registrert en runde mellom Feda-Klungland-Øysæd. Denne ligger delvis innenfor

utredningsområdet der den følger lokalvei mellom Meland og Feda og videre til Frøyland mot Lonen (Lister friluftsråd, 2022c).

I Lyngdal kommune er lokalveien mellom Eikeland og Åtland (Hundsfossveien) forbi badeplass ved Åtland skiltet som sykkelvei (Figur 6-3). Denne er ikke registrert i offentlige innsynsløsninger, inngår ikke i sammenhengende sykkelnett/sykelrute, men tilrettelegger for tilgang for syklende forbi Åtlandstunnelen på dagens E39 ved Røyskår. Veien inngår ikke i registrert sykkelrutenett i området, og vurderes å ha lokal betydning.

Utover dette er det ikke registrert konkrete sykkelruter eller sykkelstier i utredningsområdet. E39 er stengt for syklende, men lokalveier og mindre grusveier vil kunne være benyttet av syklende lokalt. Gjennom høringsinnspill i tidligere faser har det blant annet innkommet merknader om tilgang til gående og syklende på lokalveinettet ved flere steder innenfor utredningsområdet, eksempelvis langs Livollen og Kvinaosen ved Øyesletta.

6.8.3 Skiløyper

Det er ikke registrert noen oppkjørte/tilrettelagte langrennsløyper innenfor utredningsområdet (Lister Friluftsråd, 2022d). Ingen mindre oppkjørte løyper er heller kjent i tilknytning til utmarksområdene i utredningsområdet.

6.9 Klatrefelt

Mye fast fjell med sprekkformasjoner gjør at flere lokaliteter i regionen har potensial for trad-klatring og buldring, av betydning for både lokalt utøvende og tilreisende. To klatrefelt er kjent innenfor utredningsområdet, hhv. et felt ved Oppofte og en klatrevegg ved Øyekleiva.

Ved Oppofte er det gjort en registrering i klatrenettverket the Crag, ved bestigning av en rute nær Stemlekjepten/Hengefjell (The Crag, 2022). Klatrefeltet består av en registrert klatrerute «Protesten» vurdert til 6- i gradering. Ruta ble registrert i 2010, med hhv. to bestigninger. Klatrefeltet har ikke kommet frem av andre, og med kun en rute for trad-klatring vurderes den til lite bruk og kun av få.

Klatrefeltet ved Øyekleiva består av flere boltede ruter, og er derav i større grad tilrettelagt for klatrere av ulike nivåer. Flekkefjord Klatreklubb melder om stor klatreaktivitet i området, der feltet er et populært område på grunn av fjellets bratte vinkler og unike formasjoner og grep. I tillegg beskrives fjellkvaliteten i feltet å tiltrekke klatrere også fra andre deler av Norge, så vel som internasjonale klatrere (e-post: Nordås, 21.10.2021).

Figur 6-15: Bilder av klatrefeltet ved Øyekleiva. Feltet består av flere boltede ruter, blant annet i fjellvegg langs lokalvei gjennom Øyekleiva. Foto: Sweco, 2022.

6.10 Universell utforming

Utredningsområdet består i hovedsak av kupert utmarksterreng med spredt bebyggelse, og lokale og regionale ferdselsårer. Med unntak av HC-tilrettelegging ved brygge og gapahuk ved Busund, er det ikke registrert arealer med spesiell tilrettelegging eller universell utforming innen utredningsområdet. Utover dette fremheves omfattende stinett i de mest brukte turområdene, med enkelte tilrettelagte rasteplasser med benker og gapahuker.

7 TRINN 1: VERDI OG KONSEKVENNS FOR DELOMRÅDER/DELSTREKNINGER

Plan- og influensområdet til E39 Lyngdal vest – Kvinesdal er delt inn i 29 delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv (FR).

Utredningsområdet består av forholdsvis store områder med noe spredt bebyggelse. Feda og Øye er de største tettstedene i utredningsområdet. Det foreligger registreringer av enkelte friluftslivsområder av ulike egenskaper og verdi innenfor utredningsområdet, som i ulik grad kan bli berørt. Det drives jakt og noe fiske innenfor området. Ellers forekommer både merket og umerket stinett i hele områdets utmarksarealer.

For verdi og konsekvensvurderingen er rapporten delt inn etter syv delstrekninger. For hver delstrekning beskrives berørte registreringskategorier tilknyttet fagområdet. Deretter deles delstrekningene inn i relevante delområder som videre verdi- og konsekvensvurderes iht. metodikk i V712.

Tabell 7-1 gir en oversikt over samtlige delområder med verdi som er definert i utredningen for fagområdet friluftsliv/by- og bygdeliv.

Tabell 7-1: Oversikt over delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv (FR) og deres verdier.

Friluftsliv/by- og bygdeliv (FR)			
FR01 Høylandsdalen og Skoland/Høgenheia	FR09 Røyenåsen-Poddeloftet og Laundal/Bjelland m adkomst fra Dragedalen	FR16 Fløyfjellet/Birkeland	FR23 Høylandsfoss/Prestheia og omegn
FR02 Hundsfossen/Åtland bade plass Møska		FR17 Feda og Birkeland	
FR03 Kvås vest	FR10 Rørvik	FR18 Raustad, Lervik og omegn	FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn
FR04 Dragedalen sør	FR11 Fedafjorden		FR19 Frøytlandsveden
FR05 Staddeland, Oppofte og omegn	FR12 Hangelandsvika	FR20 Veden/Sibbuheia	FR26 Nasjonal sykkelvei
		FR06 Busund	
FR07 Åljersvatn og Steinsheia	FR14 Sande	FR21 Øye nord	FR28 Øyesletta
		FR08 Klatrefelt ved Stemlekjepten/Hengefjell	

Fargekoder er hentet fra V712 og viser kulturhistorisk verdi: Svært stor, Stor, Middels, Noe, Ubetydelig verdi

Under følger en beskrivelse og vurdering av hver av de enkelte delområdene (FR) som er definert i rapporten og vist i tabellen ovenfor. Delområder som faller innenfor flere delstrekninger beskrives hhv. flere steder, men påvirkningen vurderes ut ifra virkninger på de respektive delstrekningene.

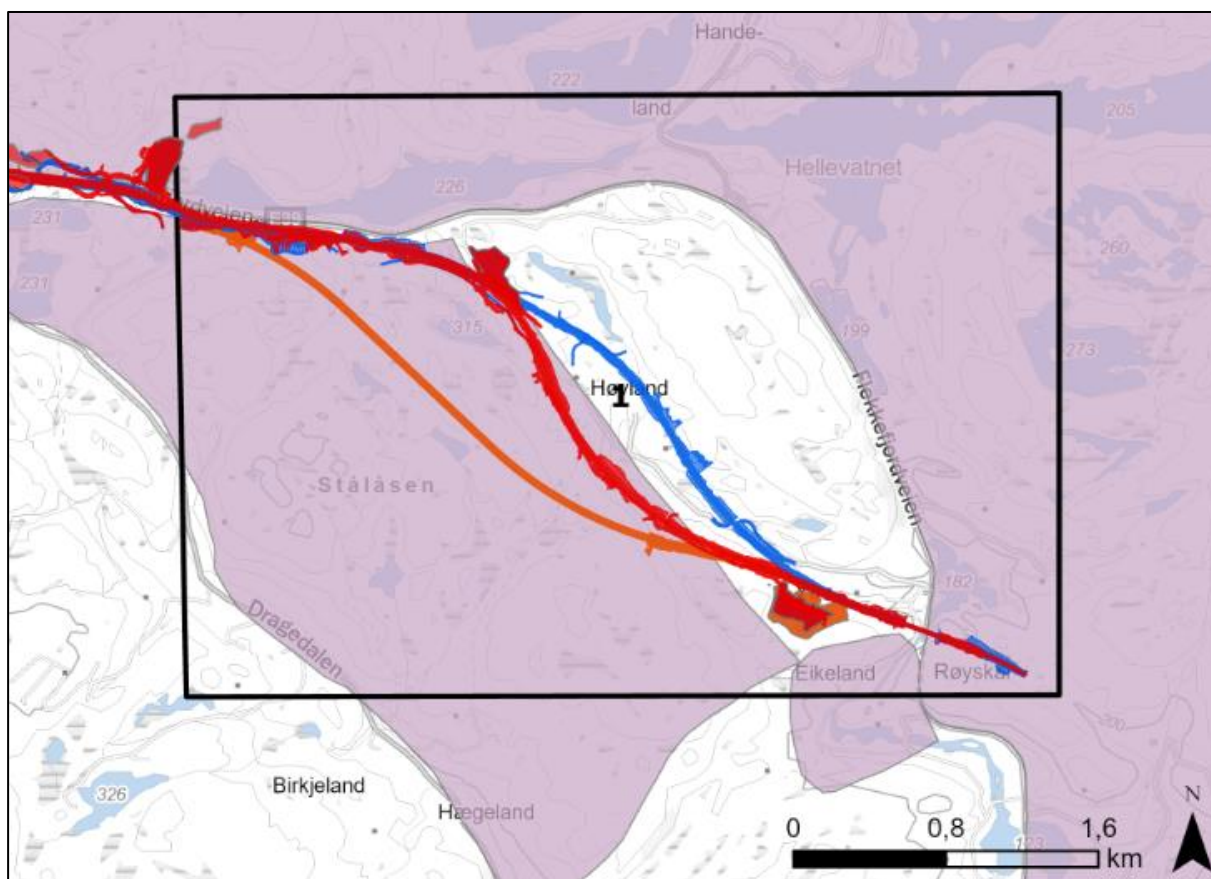

7.1 Delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet

Innenfor *delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet* er det definert og vurdert 3 delområder til denne konsekvensutredningen.

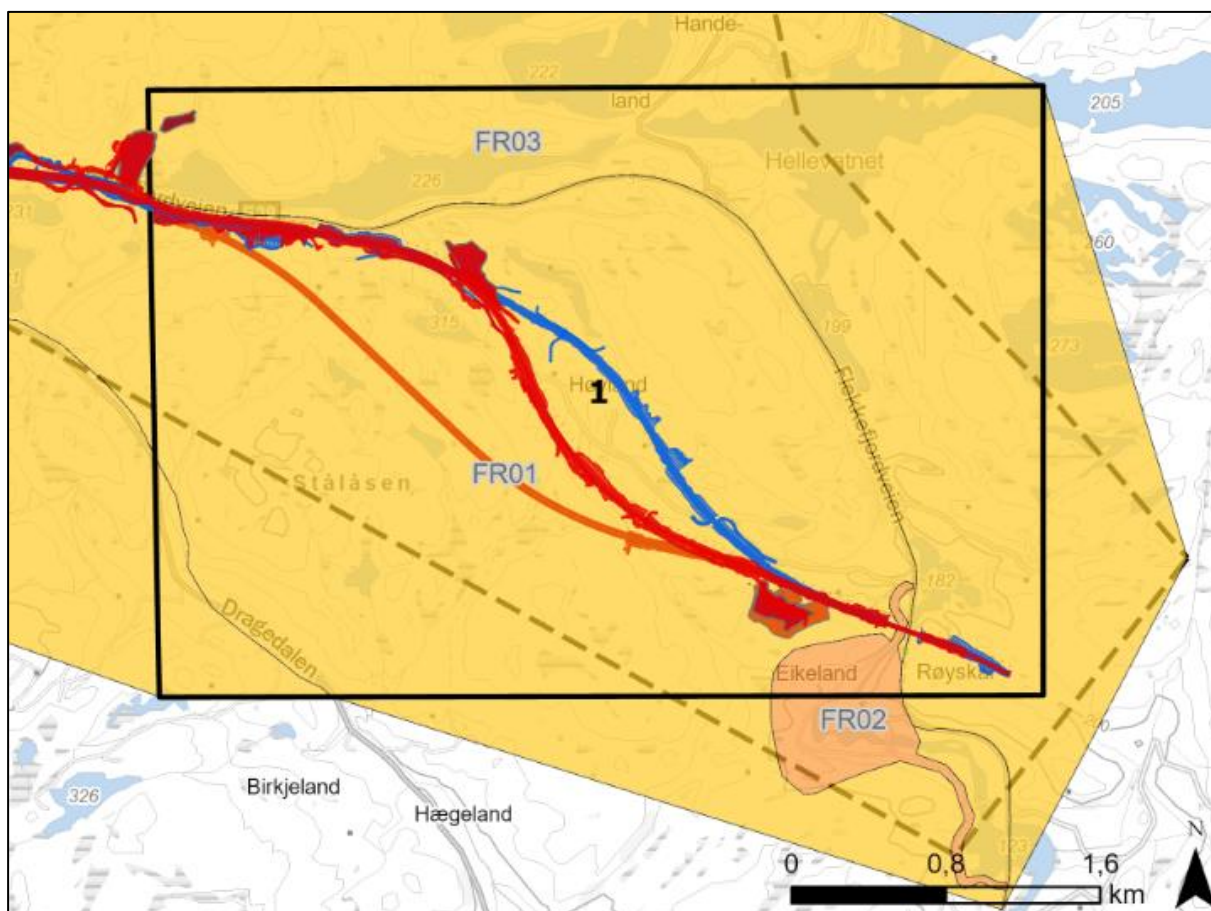
Høylandsdalen er et mindre dalføre med spredt bebyggelse. Det er én vei inn og ut av dalen, og det er ingen mulighet for gjennomkjøring (til andre daler) eller til E39 i nord. I offentlige kartdatabaser vises det flere stier i dalen, inkludert sti til Dragedalen gjennom turområde mot sør. Ingen av stiene er merket eller omtalt i offentlige innsynsløsninger for friluftsliv. Tre friluftsområder er kartlagt i området, hhv. utfartsområde med badeplass ved Hundsfossen/Åtland (naturbase-ID: FK00041743), og større turområde uten tilrettelegging ved Kvås vest (naturbase-ID: FK00041739) og Skoland/Høgenheia (naturbase-ID: FK00041744).

Utmarksområder i Høylandsdalen antas i første rekke benyttet av beboere, med betydning som nærturterreng og lokale utfartsområder. Eksempelvis går sti det til vannet Lona, som brukes som rekreasjonsområde for lokalbefolkningen. Det forekommer jakt i dalen, som er tilknyttet Høyland jaktfelt.

Figur 7-1: Oversiktskart over delstrekning 1 og tidligere registrerte friluftslivsområder og verdier (naturbase).

Figur 7-2: Verdikart over delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet. Delstrekning består av tre delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv i denne utredningen, hhv. FR01, FR02 og FR03.

7.1.1 Nærturterreng

Høylandsdalen består av spredte husstander, jordbruksareal og utmark. Utmark i nær tilknytning til boliger har betydning som nærturterreng for beboere i området.

7.1.2 Friluftslivsområder

Områder nord og sør for Høylandsdalen er registrert som større turområder uten tilrettelegging. Dette gjelder hhv. Skoland/Høgenheia (naturbase-ID: FK00041744) sørvest for Høylandsdalen, og Kvås vest (naturbase-ID: FK00041739), et større område nord for dagens E39. Områdene tilknyttet Høylandsdalen og Høylandsheia er ikke registrert som friluftslivsområder av kommunen, men vurderes av verdi som nærturterreng og lokalt utfartsområde for beboere i område på lik linje som de registrerte områdene.

7.1.3 Badeplasser

I søndre ende av Lona ligger en delvis tilrettelagt badeplass. Her er det oppført badebrygge og et mindre lysthus (figur 6-12). Bruken knyttes til beboere i Høylandsdalen. Det er videre kjent at Stemmentjern også benyttes som badevann for beboere i Høylandsdalen.

Sør for Eikeland er det registrert en badeplass i Møska, Hundsfossen/Åtland. Denne er kartlagt av Lyngdal kommune (naturbase-ID: FK00041743) (figur 6-2). Badeplassen er skiltet og delvis tilrettelagt med sitteplasser. Bruken knyttes i hovedsak til lokale brukere, og er vurdert avtatt noe i bruksfrekvens i senere tid, da ungdom tidligere sannsynligvis i større grad enn i dag syklet opp fra omkringliggende steder som for eksempel Lyngdal sentrum (Seland, pers.med).

7.1.4 Ferdselslinjer

Det er ikke registrert merkede turløyper eller tilrettelagt stinettverk langs delstrekning 1, men enkelte mindre stier i terrenget foreligger. Disse knyttes til lokal bruk og betydning. Særlig innenfor turområde ved Skoland/Høgenheia er stinettet utbredt. Lokalveiene gjennom Høylandsdalen er eneste tilrettelagte ferdselsforbindelse for gående og syklende. Hundsfossveien er skiltet som sykkelvei (figur 6-3)

7.1.5 Jakt og fiske

Delområdet omfatter utmarks- og innmarksareal som inngår i Dragedalen jaktvald og jaktfeltene Høyland og Tjomsland. Det jaktes etter elg, hjort og rådyr i området. Det forekommer også småviltjakt, men det selges ikke jaktkort. Enkelte grunneiere leier ut jaktrettigheter til privatpersoner og til den lokale jeger- og fiskeforeningen, men for de fleste grunneierne utøves jakt selv sammen med andre grunneiere i jaktfeltet.

Elva Møska er ikke lakseførende innenfor delområdet, men det kan fiskes etter innlandsfisk i elva og i flere av vannforekomstene i og rundt Høylandsdalen. Det selges ikke fiskekort og all fiske må avtales med den enkelte grunneier. Det finnes ingen tall på hvor mange og hvem som fisker i området.

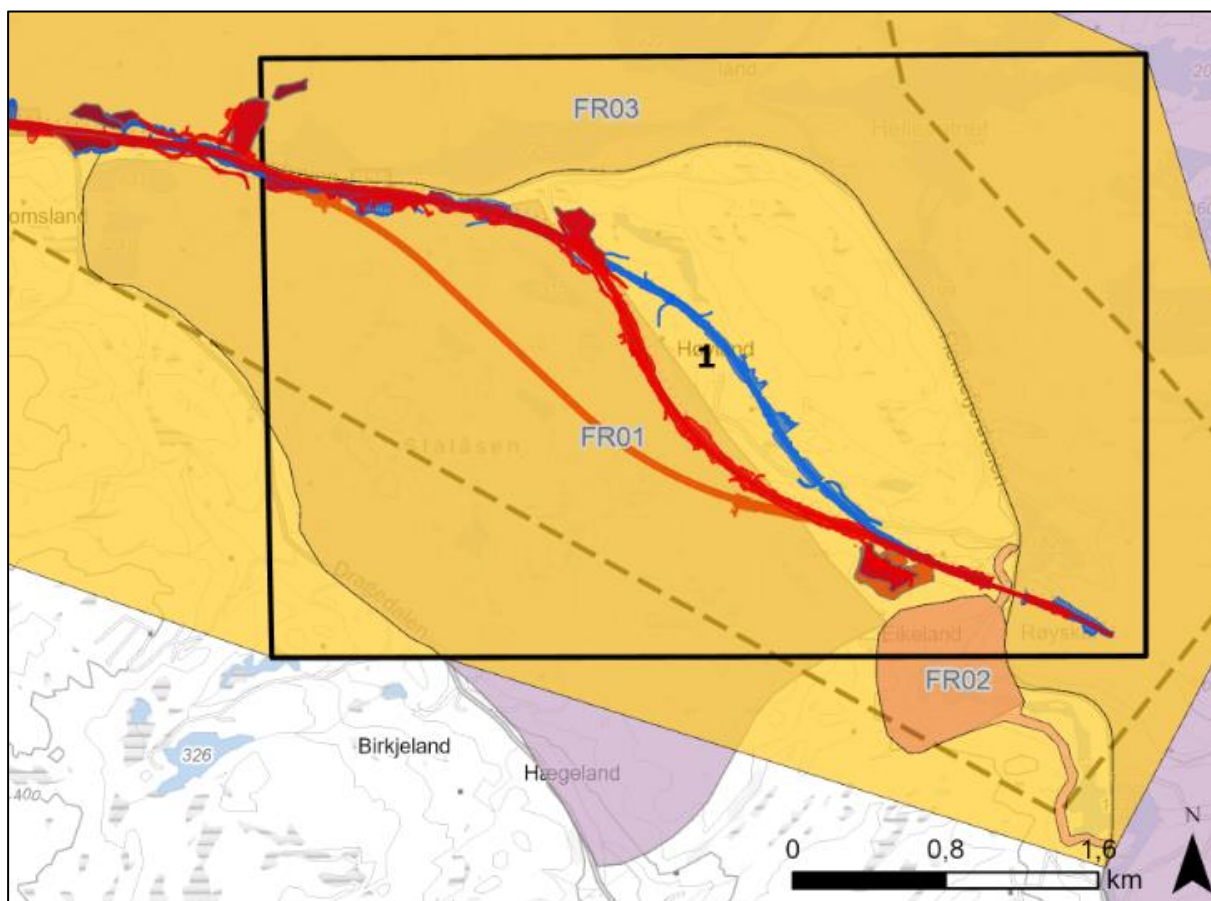
7.1.6 Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens

Under følger vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens pr delområde tilknyttet delstrekning 1.

7.1.6.1 FR01 Høylandsdalen og Skoland/Høgenheia

Delområde FR01 omfatter utmarksareal i Høylandsdalen og registrert friluftsområde Skoland/Høgenheia (naturbase-ID: FK00041744). Delområdet består derav av et sammenslått areal med betydning for registreringskategoriene nærturterreng og turområde. Friluftslivsområde ved Skoland/Høgenheia er vurdert som turområde uten tilrettelegging, og Høylandsdalen vurderes som nærturterreng. Basert på tilsvarende brukergrupper, bruksfrekvens og opplevelseskvalitet, anses området samlet som et enhetlig delområde.

Hele Høylandsdalen vurderes av betydning som nærturterreng for beboere tilknyttet området, med i stor grad tilsvarende verdi for friluftsliv som det registrerte friluftslivsområde ved Skoland/Høgenheia. Dagens E39 utgjør en barriere mot nord. Områdets verdi i denne utredningen anses størst for beboere i nærområdet. Badeplass ved Lona inngår i delområdet.

Figur 7-3: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 1. FR01 omfatter området sør for dagens E39, og består av nærturterreng i Høylandsdalen og registrert friluftslivsområde ved Skoland/Høgenheia, angitt noe verdi.

HDØ og HDV går begge i dagsone gjennom hele delområdet, mens HDT går i tunnel gjennom store deler av området. Samtlige alternativ har vurdert masselager ved Eikeland, der HDT har en noe større utvidelse enn HDV og HDØ.

Tabell 7-2: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR01.

Verdivurdering: Delområde FR01				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲			

<p>Begrunnelse: Området fungerer som nærturterreng med verdi for beboere i området, Området er av lokal betydning, og attraktiviteten knyttes til noen brukergrupper, hhv. beboere i området. En privat badeplass er anlagt ved Lona i Høylandsdalen, og gjennom høringsinnspill fremkommer det at Stemmetjønnna benyttes som badeplass for beboere i Høylandsdalen. Delområdet består av skogsmark med spredte vann og kupert terreng. Området inkluderer registrert friluftslivsområde ved Skoland/Høgenheia, kartlagt av Lyngdal kommune (2021), som turområde uten tilrettelegging med turterreng og toppturmuligheter. Det jaktes etter storvilt i delområdet som inngår i hhv. Høyland og Tjomsland jaktfelt. Verdien av området knyttes til områdets egnethet som turterreng med toppturmuligheter. Spredte stier går gjennom området, og adkomst er mulig langs Dragedalsveien i sør og Høylandsveien i Høylandsdalen. Bruksfrekvensen er liten og av lokal betydning. Området er uten spesiell tilrettelegging. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til noe verdi, høyt på skalaen basert på områdets betydning som nærturterreng for beboere i Høylandsdalen. Verdi: noe verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Høylandsdalen øst	▲				
	<p>Begrunnelse: Ny vei tvers gjennom Høylandsdalen vil sterkt redusere områdets attraktivitet som nærturterreng og turområde, og vil påvirke areal for jaktutøvelse. Lydbildet endres betydelig. Alternativet medfører arealbeslag ved selve veilinja, samt anleggsveier og masselager ved hhv. Ytre Eikeland og Langemyra. Veien vil skape en barriere mellom terreng i øst og vest. Adkomst blir redusert, med betydning i størst grad for beboere i Høylandsdalen. Kryssmulighet opprettholdes ved Ytre Eikeland (der ny E39 går i bru over Hundsfossveien), undergang for Vestre Høylandsvei sør for Hoggfjell, samt med landbruksvei ved sørenden av Lona. To viltkryssninger inngår som en del av alternativet, og bidrar til å sikre adkomst på tvers for turgåere, hhv. sør for Hoggfjell og nord for Stemmetjønnna. Arealbeslaget for HDØ og HDV er forholdsvis likt, men HDØ har større nærføring til Lona med badeplass for beboere i området. HDØ medfører derimot noe mindre barriereeffekt mot turområde og vann tilknyttet Skoland/Høgenheia for boliger i Høylandsdalen. Samlet vurderes HDØ å medføre sterkt forringet tilstand på områdets kvaliteter for friluftsliv og bygdeliv. Påvirkning HDØ: sterkt forringet.</p>				
Alt. Høylandsdalen vest	▲				
	<p>Begrunnelse: HDV påvirker delområdet i stor grad likt som HDØ. Lydbildet endres betydelig. Vestre alternativ har noe høyere støypåvirkning mot boliger enn østre. Veien vil skape en barriere mellom skogsområder i øst og vest, og tilgjengelighet på tvers av ny E39 blir redusert. Betydningen vurderes størst for beboere i Høylandsdalen. Kryssmulighet opprettholdes ved Ytre Eikeland (der ny E39 går i bru over Hundsfossveien) og undergang for lokalvei tilkoblet Vestre Høylandsvei vest for Hoggfjell. To viltkryssninger inngår som en del av alternativet, og bidrar til å sikre adkomst på tvers for turgåere, hhv. vest for Hoggfjell og nord for Stemmetjønnna. Mengde dagsone og følgende barriereeffekt er forholdsvis like for</p>				

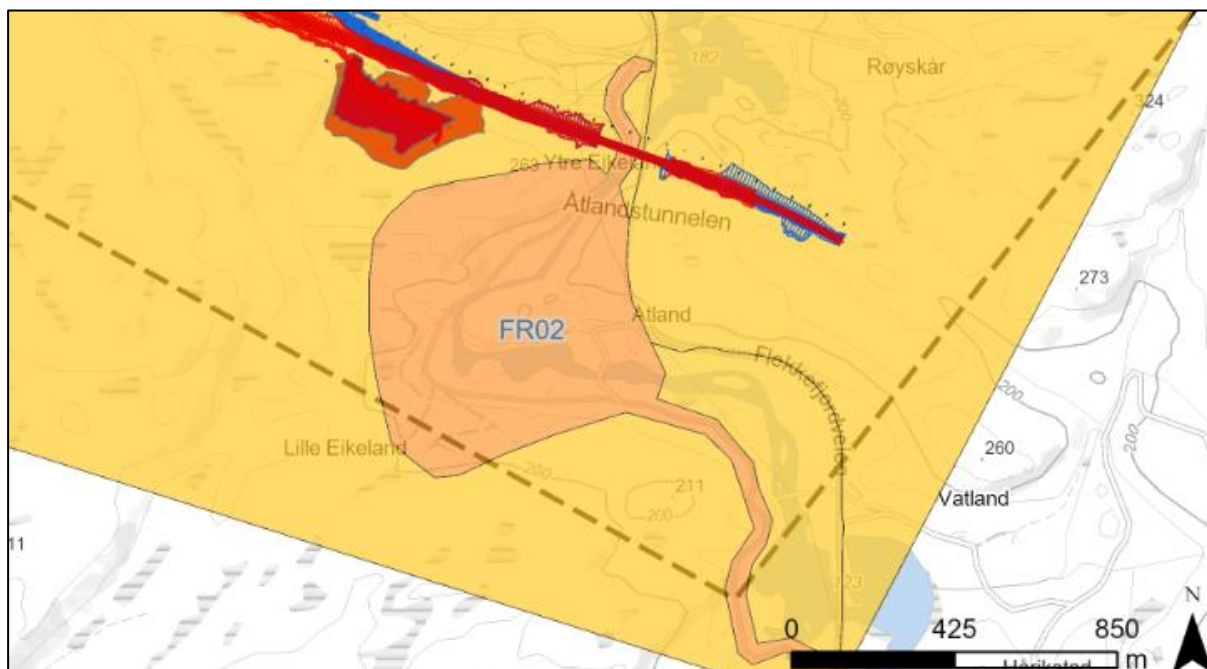
	HDØ og HDV. HDV medfører derimot noe større barriereeffekt mot turområde og vann tilknyttet Skoland/Høgenheia, og beboere i Høylandsdalen vil få lenger vei for adkomst til tuområdet. HDV har større nærføring til registrert turområde (Skoland/Høgenheia), og vil derav medføre noe mer støy innover i terrenget i dette området. Samlet vurderes HDV å medføre sterkt forringet tilstand på områdets kvaliteter for friluftsliv og bygdeliv. Påvirkning HDV: sterkt forringet .							
Alt. Høylands- dalen tunnel	▲							
	Begrunnelse: Tunnelalternativet (HDT) gjennom Høylandsdalen følger samme trase som HDV i dagsone frem til Steggemyra, der den videre går i tunnel gjennom resten av delområdet. Mer areal i tunnel medfører at området mot nordvest blir mindre berørt. Masselager for HDT ved Eikeland er noe større i utvidelse enn masselagerløsningen for HDV og HDØ. Både barriereeffekt, opplevelseskvalitet, lydbilde og arealbeslag påvirkes i betydelig mindre grad av HDT enn for HDV og HDØ. Samlet vurderes HDT å medføre noe forringet tilstand for områdets kvaliteter for friluftsliv. Påvirkning HDT: noe forringet .							
Tiltakets konsekvens								
Alternativ	<table style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 12.5%; background-color: #006633; color: white;">+++/ ++++</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #92d050;">+/++</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #e0e0e0;">0</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #cce5ff;">-</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #00b0f0;">--</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #0070c0;">---</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #003366;">----</td> </tr> </table>	+++/ ++++	+/++	0	-	--	---	----
+++/ ++++	+/++	0	-	--	---	----		
Alt. Høylands- dalen øst	▲							
	Betydelig miljøskade for FR01 (--)							
Alt. Høylands- dalen vest	▲							
	Betydelig miljøskade for FR01 (--)							
Alt. Høylands- dalen tunnel	▲							
	Noe miljøskade til ubetydelig endring for FR01 (-)							

7.1.6.2 FR02 Hundsfossen/Åtland badeplass Møska

Delområde FR02 omfatter registrert kartlagt friluftslivsområde ved badeplass i Møska (Hunsfossen/Åtland, naturbase-ID: FK00041743). Delområdet inkluderer skiltet sykkelvei langs Hundsfossveien mellom Eikeland og Åtland. Delområdet ligger i hovedsak utenom selve utredningsområdet, men skiltes til ved dagens kryss inn mot Høylandsdalen. Adkomst til badeplassen er via lokalvei, Hundsfossveien. Denne er skiltet som sykkelvei, og tas med i delområdets avgrensning med dens betydning som forbindelseslinje for gående og syklende til og i området. Veien inngår ikke i registrert sykkelrutenett i området, og vurderes å ha lokal

betydning. Delområdeavgrensningen er i satt etter tidligere registrert friluftslivsområde og adkomstvei. Se beskrivelse og bilder fra området under kapittel 6, figur 6-2 og 6-3.

Ny E39 vil gå i bru over denne og derav ikke påvirke dagens adkomst til delområdet.

Figur 7-4: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 1. FR02 omfatter friluftslivsområde omkring badeplass i Hundsfossen/Åtland og skiltet sykkelvei mellom Eikeland og Åtland langs Hundsfossveien, angitt middels verdi.

Tabell 7-3: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR02.

Verdivurdering: Delområde FR02				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Badeplassen er registrert som utfartsområde. Bruken knyttes til lokale brukere, og nesten aldri regionale eller nasjonale brukere (naturbase). Opplevelseskvaliteten av badeplassen er vurdert til middels, og omfatter naturlige kulper i mindre stryk i elva med blankskurt berg. Adkomsten frem til badeplassen er langs Hundsfossveien, vest for elva. Badeplassen er i liten grad tilrettelagt for flere brukergrupper, men det finnes parkeringsmuligheter langs veien og en oppført benk. Fra veien går det en mindre sti ned mot elva. Hundsfossveien er skiltet som sykkelvei, og inkluderes i delområdet som tilknyttet forbindelseslinje. Sykkelveien inngår ikke i registrert sykkelnett, og bruksfrekvensen og bruken vurderes å ha lokal betydning. Bruksfrekvensen er vurdert til noe, opplevelseskvaliteten til middels og lokal betydning med noe verdi. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi, lavt på</p>				

skalaen mot noe verdi basert på bruksfrekvens og lokal betydning. Verdi: Middels verdi.						
Tiltakets påvirkning						
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
Alt. Høylands -dalen øst	▲					
	Begrunnelse: Delområde FR02 ligger i hovedsak utenfor tiltaksområdet. Selve badeplassen ligger ca. 600 m sør for veitraséen, og samtlige alternativ følger samme trasé i dette området. Adkomsten til badeplassen følger Hundsfossveien. Denne vil opprettholdes, og ny vei planlegges i bru over dagens lokalvei. Både tilgjengelighet og framkommelighet opprettholdes. Avstanden mellom delområde og tiltak reduserer også påvirkning ved endret lydbylde. Støynivået vil øke noe sammenlignet med 0-alt., men området ligger i stor grad utenfor støysonen. Samlet vurderes tiltaket å ha minimal påvirkning på delområdets kvaliteter for friluftsliv og ferdsel. For samtlige alternativ vurderes tiltaket å medføre ubetydelig endring for delområde FR02. Påvirkning HDØ: ubetydelig endring.					
Alt. Høylands -dalen vest	▲					
	Begrunnelse: Tilsvarende som for alt. Høylandsdalen øst. Påvirkning HDV: ubetydelig endring.					
Alt. Høylands -dalen tunnel	▲					
	Begrunnelse: Tilsvarende som for alt. Høylandsdalen øst. Påvirkning HDT: ubetydelig endring.					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	--- ----
Alt. Høylands -dalen øst	▲					
	Ubetydelig miljøskade for FR02 (0)					
Alt. Høylands -dalen vest	▲					
	Ubetydelig miljøskade for FR02 (0)					
Alt. Høylands	▲					
	Ubetydelig miljøskade for FR02 (0)					

-dalen tunnel	
------------------	--

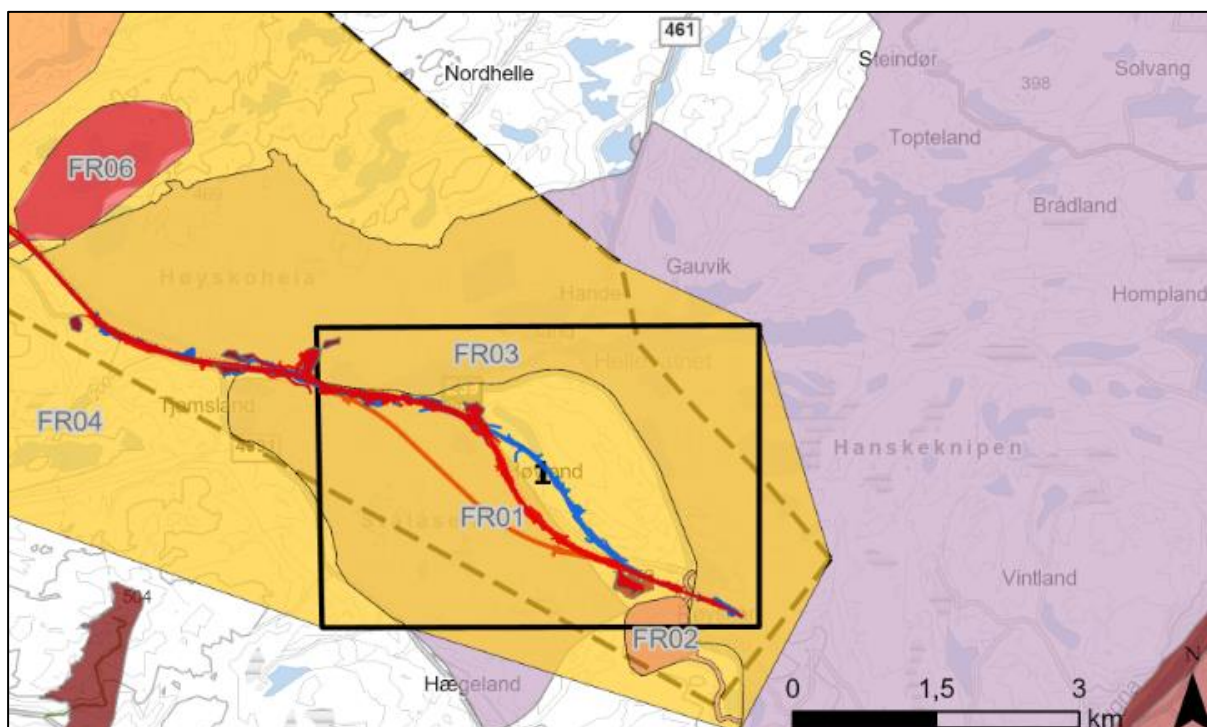
7.1.6.3 FR03 Kvås vest

Et større friluftslivsområde er registrert i området nord for dagens E39, tilknyttet delstrekning 1 forbi Høylandsdalen (Kvås vest, naturbase-ID: FK00041739). Området omfatter turterreng, fiskevann og et naturreservat. Store deler av friluftslivsområdet ligger utenfor aktuelt utredningsområde.

Friluftslivsområdet består av flere vann, der syv vann er registrert som egnete fiskevann (Lister Friluftsråd, 2022b). Dette gjelder hhv. Kleivvann, Vindringsvann, Stemmen, Krokevann, Krokettjørn, Udlandsvann og Hagevann, der ingen ligger i geografisk nærhet til utredningsområdet. Røyskårvannet, Mjåvatnet, Iddelandsvatnet og Dyblevannet ligger innenfor delområdet og langsmed dagens E39. Ingen av disse er registrert som fiskevann, eller er spesielt tilrettelagt for friluftsliv, eller bærer tydelig preg av bruk. Verdien av delområdet ses i sammenheng med registrert friluftslivsområde.

Alternativene som vurderes gjennom Høylandsdalen berører ikke delområdet direkte. HDØ og HDV har noe mer nærføring til delområdet langs Iddelandsvatnet og Dyblevannet enn HDT. Alternativ HDØ og HDV går her i samme trasé og vurdering av påvirkning vurderes samlet for disse. Tunnelløpet for alternativ HDT kommer ut ved Dyblevannet, og samtlige linjer følger derfra samme trasé videre i delstrekning 2.

Figur 7-5: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 1. FR03 omfatter området nord for dagens E39 innenfor Lyngdal kommune. Delområdet ses i sammenheng med friluftslivsområde Kvås vest (markert i lilla), angitt noe verdi.

Tabell 7-4: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR03.

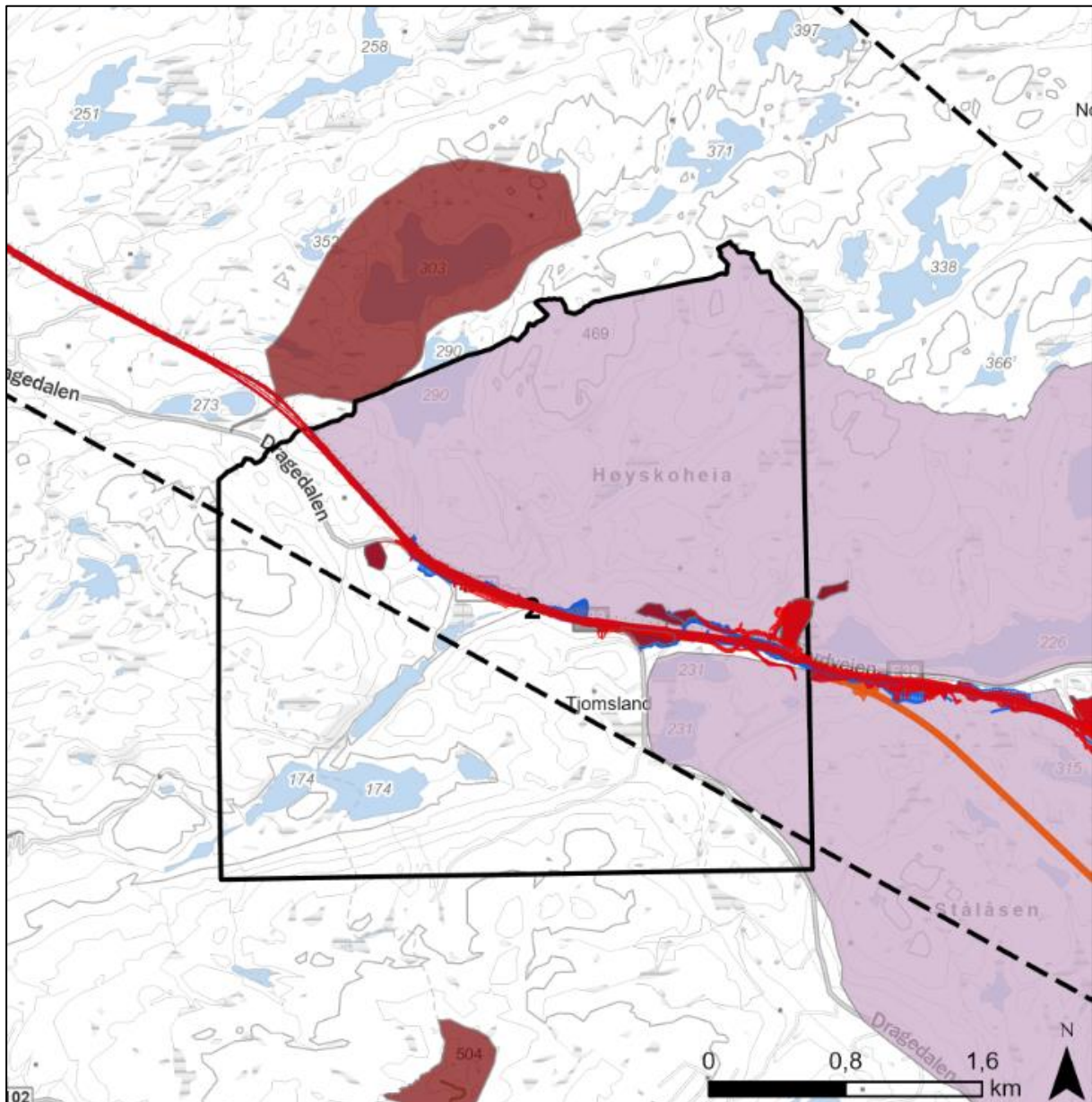
Verdivurdering: Delområde FR03				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Det kartlagte friluftslivsområdet er vurdert å ha liten bruksfrekvens, og nesten aldri regionale og nasjonale brukere (naturbase). Bruken knyttes primært til lokale brukere, beboere og spredte hytter. Det jaktet i området og flere jaktfelt tilknyttet Dragedalen jaktvald benytter areal til blant annet storviltjakt. Opplevelseskvaliteten er vurdert til middels, knyttet til blant annet områdets størrelse, flere vann med fiskemuligheter, og spredte stinett og sammenhengen med turområdet videre nord- og østover. Ingen fiskevann er registrert i nær beliggenhet til delstrekningen. Området tilknyttet utredningsområdet er uten tilrettelegging, og de større verdiene for friluftsliv innenfor det registrerte friluftslivsområdet ligger utenfor utredningsområdet. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til noe verdi.</p> <p>Verdi: Noe verdi.</p> <p>Delområde FR03 ligger innenfor delstrekning 1 og 2 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for utstrekningen av delområdet som ligger innenfor delstrekning 1.</p>				

Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Høylands -dalen øst	▲						
	Begrunnelse: Ved Røyskår berører østre del av veitraséen delområdet. HDØ og HDT gjennom Høylandsdalen ligger innenfor samme trasé der linjene igjen får nærføring til delområdet ved Iddelandsvannet. Alternativene berører ikke delområdet direkte. Verdiene til delområdet knyttes hovedsakelig til områdets utstrekning og størrelse, og nærføring til veien vurderes å ikke påvirke friluftslivsverdiene i betydelig grad. Støynivået reduseres langs dagens E39 der alternativene går gjennom Høylandsdalen. I delstrekning 1 blir lydbildet noe forbedret i delområde FR03 nord for dagens E39. Samlet vurderes HDØ og HDV å medføre ubetydelig endring for delområde FR03. Påvirkning HDØ: ubetydelig endring.						
Alt. Høylands -dalen vest	▲						
	Begrunnelse: Tilsvarende som for alt. Høylandsdalen øst. Påvirkning HDV: ubetydelig endring.						
Alt. Høylands -dalen tunnel	▲						
	Begrunnelse: Ved Røyskår berører østre del av veitraséen delområde FR03. Tunnelalternativet gjennom Høylandsdalen har utløp ved Dyblevannet/Tjomsland, og har derav noe mindre nærføring til turområdet nord for dagens E39. Tiltaket vurderes å medføre ubetydelig endring for delområde 3. Påvirkning HDT: ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Høylands -dalen øst	▲						
	Ubetydelig miljøskade for FR03 (0)						
Alt. Høylands -dalen vest	▲						
	Ubetydelig miljøskade for FR03 (0)						
Alt. Høylands -dalen tunnel	▲						
	Ubetydelig miljøskade for FR03 (0)						

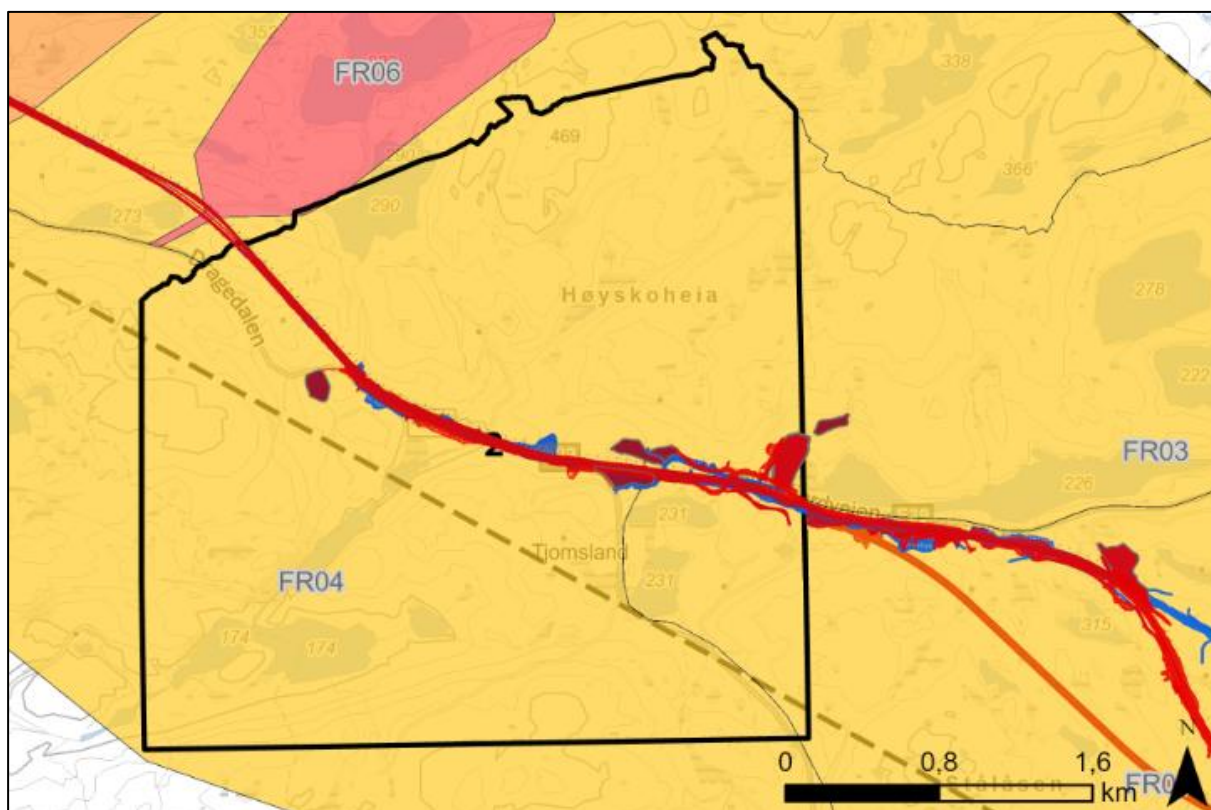
7.2 Delstrekning 2 Dyblevannet – kommunegrensen

Innenfor *delstrekning 2 Dyblevannet* – kommunegrensen er det definert og vurdert 2 delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv til denne konsekvensutredningen.

Delstrekning 2 omfatter området mellom Dyblevannet i øst og kommunegrensen mot Kvinesdal i vest. Området består av spredt bebyggelse og enkelte hytter, jordbruksareal, utmark og vann.

Figur 7-6: Oversiktskart over delstrekning 2 og tidligere registrerte friluftslivsområder og verdier (naturbase).

Figur 7-7: Verdikart over delstrekning 2 Dyblevannet-kommunegrensen. Delstrekning består av to delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv i denne utredningen, hhv. FR03 og FR04.

7.2.1 Nærturterreng

Utmark i nær tilknytning til boliger vurderes å ha betydning som nærturterreng for beboere i området. Innenfor delstrekning 2 omfatter dette området omkring spredte boliger. Husstandene ligger spredt, og områdene omkring består i hovedsak av jordbruksareal og utmark. Disse områdene inngår som en naturlig del av turområder av lokal betydning.

7.2.2 Friluftslivsområder

Nord for dagens E39 ligger et registrert friluftslivsområde, større turområder uten tilrettelegging (Kvås vest, naturbase-ID: FK00041739). Registrert utfartsområde ved Skoland/Høgenheia (naturbase-ID: FK00041744) ligger også delvis innenfor delstrekning 2.

7.2.3 Jakt og fiske

Delområdet omfatter utmarks- og innmarksareal som inngår i Dragedalen og jaktfeltet Tjomsland. Det jaktes etter elg, hjort og rådyr i området. Det forekommer også noe småviltjakt, men det selges ikke jaktkort. Enkelte grunneiere leier ut jaktrettigheter til privatpersoner og til den lokale jeger- og fiskeforeningen, men for de fleste grunneierne utøves jakt sammen med

andre grunneiere i jaktfeltet. Det finnes flere vann på delstrekningen. Det selges ikke fiskekort og all fiske må avtales med den enkelte grunneier. Det finnes ingen tall på hvor mange og hvem som fisker i området.

7.2.4 Forbindelseslinjer

Det finnes ingen registrerte turstier, sykkelveier eller andre ferdselsårer for friluftsliv innenfor delstrekning 2. Det går spredte stier gjennom terrenget, særlig fra bebyggelse og veinett, og om frem til høyder og vann. Nord for E39 går det en sti nordover fra vei ved Kringlemyr og frem mot Hålandsvatnet. Sør for E39 er stinettet noe tettere.

7.2.5 Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens

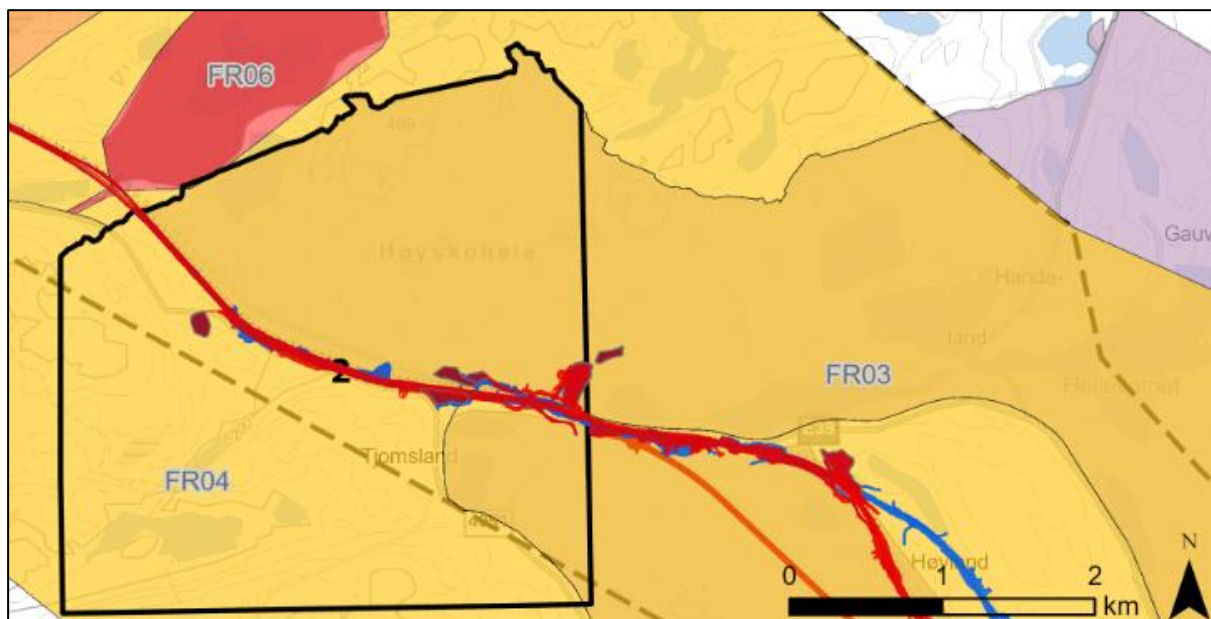
Under følger vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens pr delområde tilknyttet delstrekning 2.

7.2.5.1 FR03 Kvås vest

Delområde FR03 er beskrevet også under delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet, og består av registrert turområde ved Kvås vest (naturbase-ID: FK00041739). Delområde FR03 ligger nord for og langsmed dagens E39 frem til kommunegrensa mot Kvinesdal kommune.

Innenfor delstrekning 2 går det flere mindre veier nordover fra E39, bl.a. ved Dyblemyra, Tjomsland og Fidjeland. Disse går hovedsakelig frem til hytter og benyttes blant annet til skogsdrift. Veien fra Fidjeland ender i en snuplass ved Kringlemyra. Herfra går mindre stier innover i terrenget, blant annet østover mot turområde ved Håland/Busund mot Kvinesdal

kommune.

Figur 7-8: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 1. FR03 omfatter området nord for E39 innenfor Lyngdal kommune. Delområdet ses i sammenheng med friluftslivsområde Kvås vest (markert i lilla), angitt noe verdi.

Tabell 7-5: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR03 Kvås vest.

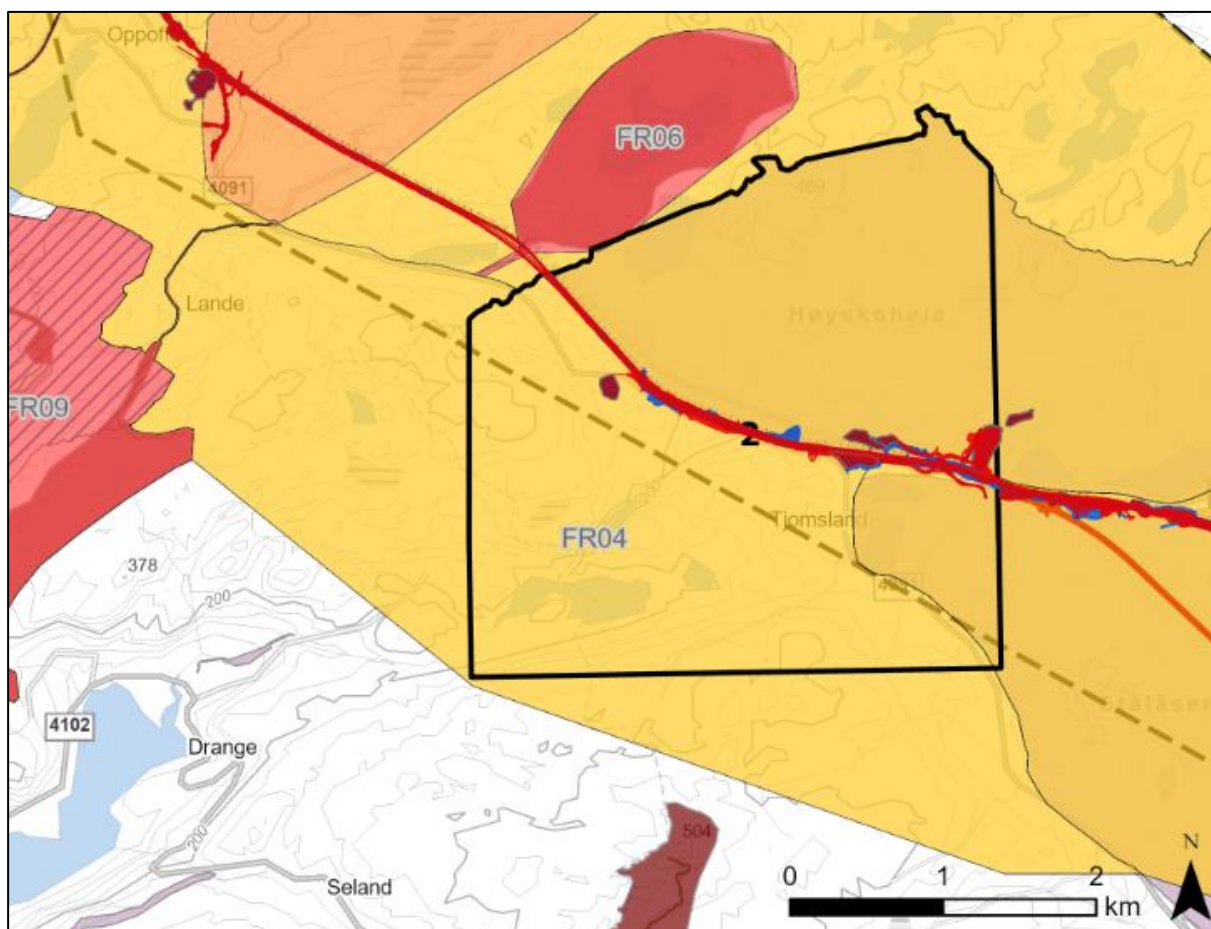
Verdivurdering: Delområde FR03 Kvås vest				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Det kartlagte friluftslivsområdet er vurdert å ha liten bruksfrekvens, og nesten aldri regionale og nasjonale brukere (naturbase). Bruken knyttes primært til lokale brukere, beboere og spredte hytter. Areal inngår i Tjomsland jaktfelt til storviltjakt. Opplevelseskvaliteten er vurdert til middels, knyttet til blant annet områdets størrelse, flere vann med fiskemuligheter, og spredte stinett og sammenhengen med turområdet videre nord- og østover. Ingen fiskevann er registrert i nær beliggenhet til delstrekningen. Området tilknyttet utredningsområdet er uten tilrettelegging, og de større verdiene for friluftsliv ligger utenfor utredningsområdet. Området er uten tilrettelegging. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til noe verdi.</p> <p>Verdi: Noe verdi.</p> <p>Delområde FR03 ligger innenfor delstrekning 1 og 2 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for delområdet innenfor delstrekning 2.</p>				
Tiltakets påvirkning				

Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
Alt. Dyble- vannet – Vatlands- tunnelen	▲					
	Begrunnelse: Alternativet grenser til delområde FR03 langs hele traseen. Ved Dyblemyra planlegges to masselagre, som berører noe mer areal innover i turområdet. Adkomstveier til terrenget som i dag krysser E39 vil opprettholdes eller erstattes. Verdien til delområdet knyttes hovedsakelig til områdets kvaliteter som et større og sammenhengende turområde og også ved referansesituasjon er E39 en barriere i terrenget mot sør. Området tilknyttet delstrekning 2 er ikke tilrettelagt for friluftsliv, men grenser til mer brukte og attraktive områder mot nord og vest. Alternativet følger dagens E39, og vurderes ikke å påvirke friluftslivsverdiene i delområdet i stor grad. Påvirkningen ses i sammenheng med dårligere lydbilde, der støy fra veien vil påvirke lydbildet innover i terrenget noe mer enn ved dagens situasjon. Områdets attraktivitet som turområde er størst lenger nord og innover i terrenget, og dette området vil ikke påvirkes. Samlet vurderes delområdet å bli noe forringet. Påvirkning: noe forringet .					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---
Alt. Dyble- vannet – Vatlands- tunnelen	▲					
	Noe miljøskade for FR03 (-)					

7.2.5.2 FR04 Dragedalen sør

Delområde FR04 består av utmarksareal sør for E39, mellom registrerte turområder i øst og vest: (Skodal/Høgenheia, naturbase-ID: FK00041744) i vest, og (Røynåsen-Poddeloftet-Litland, naturbase-ID: FK00024387; Svindal-Laundal (Skarpheia), naturbase-ID: FK00024503; Laundal, naturbase-ID: FK00024413; Bjelland, naturbase-ID: FK00024505) i øst.

Delområde har verdi for friluftsliv som nærturterreng for beboere i området, og som en del av et større turområde uten tilrettelegging. Området består av et kupert landskap med flere spredte vann og stier gjennom terrenget.

Figur 7-9: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 2. FR04 omfatter utmarksareal sør for E39, angitt noe verdi.

Tabell 7-6: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR04.

Verdivurdering: Delområde FR04				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Området omfatter utmarksareal sør for dagens E39 og lokalvei gjennom Dragedalen. Området vurderes å ha noe verdi for lokale brukere i området som bl.a. nærturområde. Innenfor delstrekning 2 er området relativt kupert, består av flere vann, og spredte stier finnes i terrenget. Det er ikke registrert merkede stier i offentlige innsynsløsninger i området. Området inngår ikke i registrerte kartlagte friluftslivsområde i regi av Lyngdal kommune. Området inngår i Tjomsland jaktfelt og det utøves storviltjakt og sannsynligvis også småviltjakt innenfor arealet. Området er uten videre tilrettelegging for friluftsliv, men vil ha betydning for beboere i området som både nærturterreng og korridor videre</p>				

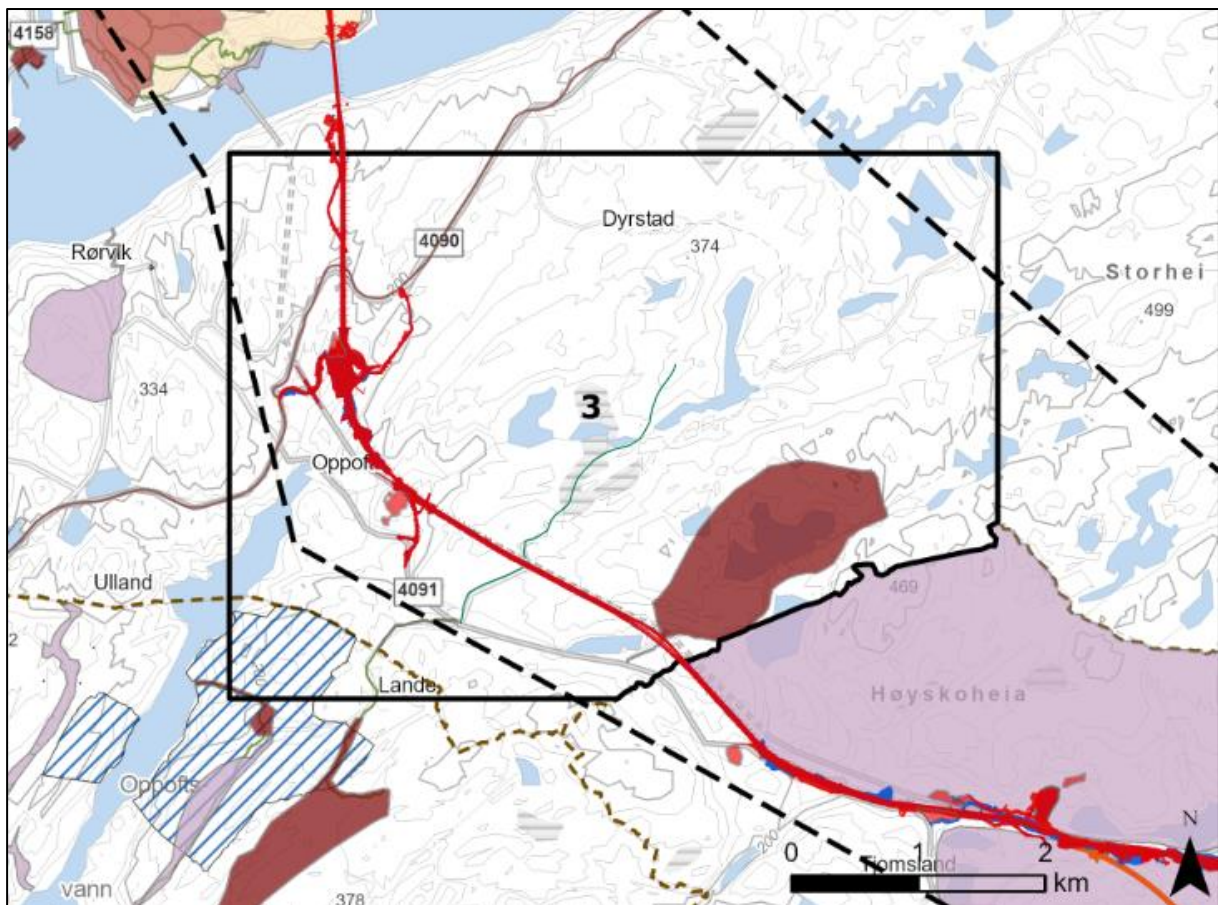

innover til et større utmarksareal mot sør. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til noe verdi. Verdi: Noe verdi.							
Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Dyblevannet – Vatlandstunnelen	▲						
	Begrunnelse: Alternativet følger i stor grad dagens trasé for E39, og arealbeslaget er av ubetydelig karakter for eventuell påvirkning av turområde sør for veien. Også ved referansesituasjonen er E39 en barriere i terrenget mot nord. Det er vurdert en masselagerløsning ved Rørdal, men dette legger beslag på dyrket mark og innmarksbeite, ikke turområde. Påvirkningen ses i sammenheng med endret lydbilde, der veien vil medføre økt støy utover i terrenget, og deler av området får dårligere lydbilde. Påvirkningen vurderes samlet til noe forringet. Påvirkning: noe forringet.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Dyblevannet – Vatlandstunnelen	▲						

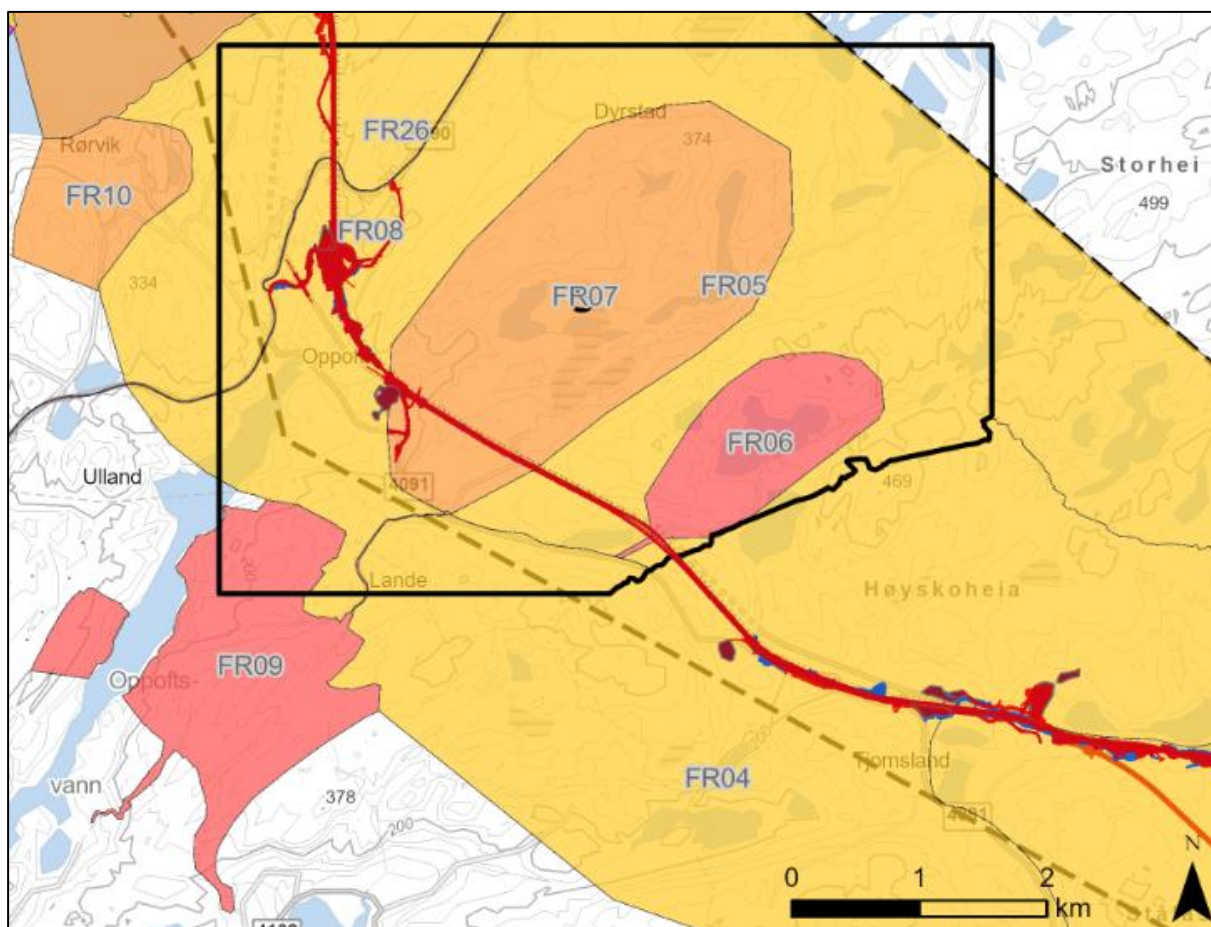
7.3 Delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst

Innenfor *delstrekning 2 Kommunegrensen – Fedafjorden* er 7 delområder for friluftsliv/ by- og bygdeliv vurdert til denne konsekvensutredningen.

Delstrekning 3 omfatter viktige turområder ved Busund og Åljersvatn, samt adkomstmuligheter til statlig sikrede friluftslivsområde sør for utredningsområdet. Utover dette består området i stor grad av utmark med potensial for friluftslivsaktiviteter uten videre tilrettelegging. Traseens dagsone følger i stor grad dagens E39 med eksisterende grad av forstyrrelser og barrierevirkning. Nasjonal sykkelrute nr. 1 går gjennom området, langs Gjerdvollstadveien. Området består ellers av spredte husstander, hytter, jordbruksareal, utmark og flere vann.

Figur 7-10: Oversiktskart over delstrekning 3. Registrerte friluftslivsområder er markert, samt statlig sikrede friluftslivsområder (skravert i blått) og stier (grønne linjer) og sykkelrute (lilla linjer).

Figur 7-11: Verdikart over delstrekning 3 Kommunegrensa-Fedafjorden. Delstrekning består av syv delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv i denne utredningen, hhv. FR05, FR06, FR07, FR08, FR09, FR10 og FR26.

7.3.1 Nærturterreng

Utmark i nær tilknytning til boliger vurderes å ha betydning som nærturterreng for beboere i området. Innenfor delstrekning 3 ligger husstander spredt, og områdene omkring består i hovedsak av jordbruksareal og utmark. I delstrekning 3 ligger lite bebyggelse nært eksisterende E39. Veien går i tunnel gjennom store deler av området, og fungerer kun som barriere der den går i dagsone mellom Vatlandstunnelen og Teistedalstunnelen. På denne strekningen er bebyggelse ved Oppofte og spredte hytter nærmeste bebyggelse. Utmarksområder omkring inngår som en naturlig del av turområder av større lokal betydning.

7.3.2 Friluftslivsområder

Langs kommunegrensa til Lyngdal kommune ligger et friluftslivsområde ved Busund (naturbase-ID: FK00015769), registrert som et svært viktig friluftslivsområde og utfartsområde. Vest for

Busund ligger et turområde med merkede stier ved Ålgersvatn og Stensheia. Dette turområdet er ikke et registrert friluftslivsområde, men er vurdert viktig i denne utredningen. Adkomsten til både Busund og Ålgersvatn og Stensheia er fra Dragedalen.

Sør for delstrekningen og innenfor Farsund kommune ligger de registrerte friluftslivsområdene Røynåsen-Poddeloftet-Litland (naturbase-ID: FK00024387), Svindal-Laundal (Skarpheia) (naturbase-ID: FK00024503), Laundal (naturbase-ID: FK00024413) og Bjelland (naturbase-ID: FK00024505). Disse er registrert som utfartsområder og nærturterreng. Tursti fra Dragedalen er registrert som grøntkorridor fra delstrekningen til turområdene sør for utredningsområdet (Poddeloftet, naturbase-ID: FK00015798).

Mot Fedafjorden er det registrert et friluftslivsområde og utfartsområde ved Rørvikheia (naturbase-ID: FK00015793). Dette turområdet sikrer blant annet adkomst til fjorden, der terrenget innenfor utredningsområdet langs østsiden av fjorden ellers er svært brått og utilgjengelig.

En klatrelokalitet er registrert ved Stemlekjepten nord for dagens E39.

Ellers er all øvrig utmark vurdert å ha verdi for friluftsliv, som generelt turområde uten videre tilrettelegging. Utmarksområdene har sammenheng med tilsvarende områder mot nord og sør, og vurderes som del av større turområder uten tilrettelegging.

7.3.3 Statlig sikra friluftslivsområder

Et område øst og vest for Oppoftevatnet er registrert som statlig sikret friluftslivsområde (Laundal og Bjelland, naturbase-ID: FS00000825). Adkomst til turområdet er blant annet fra Dragedalen. Ved Rørvik er et mindre felt registrert som statlig sikra friluftslivsområde, som utgangspunktet for turer i Slogdalsheia øst for Fedafjorden (Rørvik, naturbase-ID: FS00002503).

7.3.4 Jakt og fiske

Delstrekningen omfatter inn- og utmarksareal som inngår i Kvinesdal Søraust-Jaktvald og jaktfeltene Lande, Oppofte og Kvinesdal jeger- og fiskeforening. Det jaktes etter elg, hjort og rådyr. Det forventes at det også foregår småviltjakt innenfor de ulike eiendommene på delstrekningen. Utover Kvinesdal jeger- og fiskeforenings arealer, selges det ikke jaktkort. Kvinesdal jeger- og fiskeforening disponerer jaktterreng på kommunal grunn og leier også areal på naboeiendom ved Busund. Det drives både stor- og småviltjakt på arealet og gjennom medlemskap i foreningen kan jaktkort kjøpes. Kvinesdal JFF arrangerer turer og kurs for medlemmer, barn og unge i området.

Det selges ikke fiskekort til fiske i innlandsvann i området, og de som ønsker å fiske må innhente tillatelse hos grunneier. Ved Busund er det åpent fiske, tilgjengelig for alle.

7.3.5 Ferdselslinjer

Nasjonal sykkelrute nr. 1 går gjennom området, og følger lokalveinettet, hhv. langs Gjervollstadveien og Åsevegen gjennom delstrekningen. Det er registrert en tursti fra Dragedalen

og nordover mot Ålgersvatn og Stensheia i turistforeningens kartløsning (ut.no). Tursti fra Dragedalen og sørover mot statlig sikra og viktige friluftsområder omkring Oppoftsvann er registrert som grøntkorridor i naturbase.

Statlig sikra friluftslivsområde ved Rørvik ligger nær registrert turområde med adkomstvei ned til fjorden. Utover dette er ingen ferdselslinjer direkte registrert av hensyn til friluftsliv, men lokalveinett og spredte stier i terrenget er av verdi for temaet.

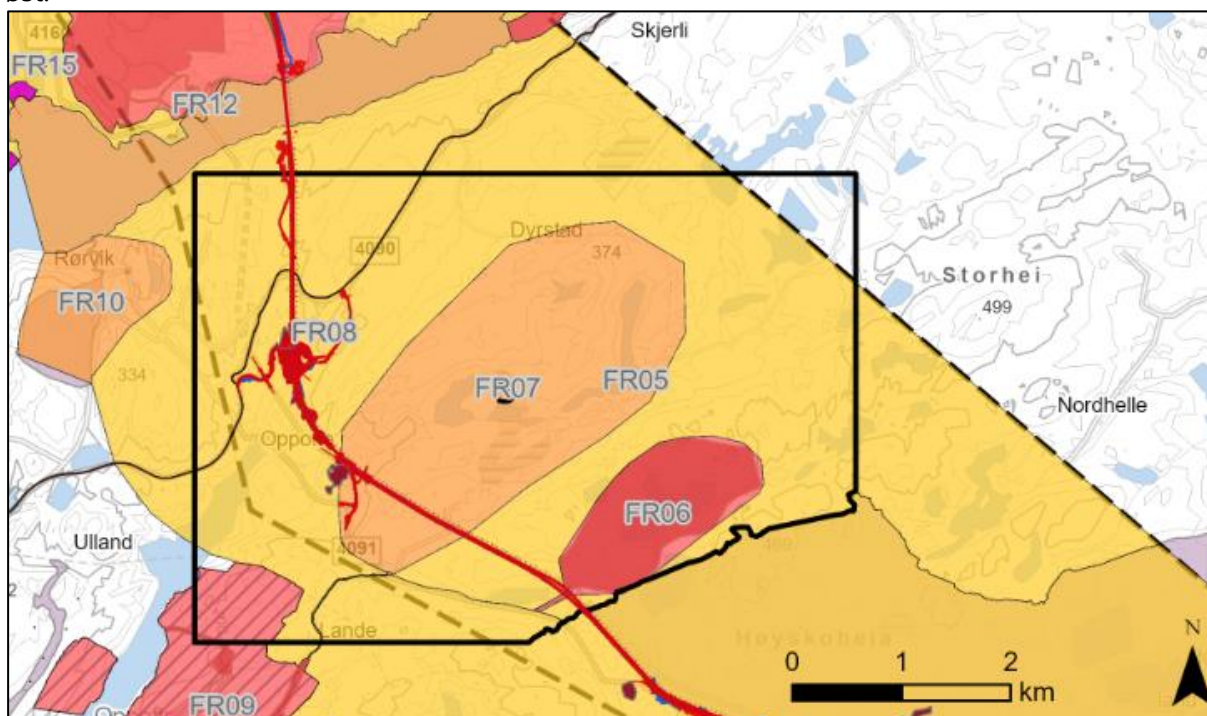
7.3.6 Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens

Under følger vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens pr delområde tilknyttet delstrekning 3.

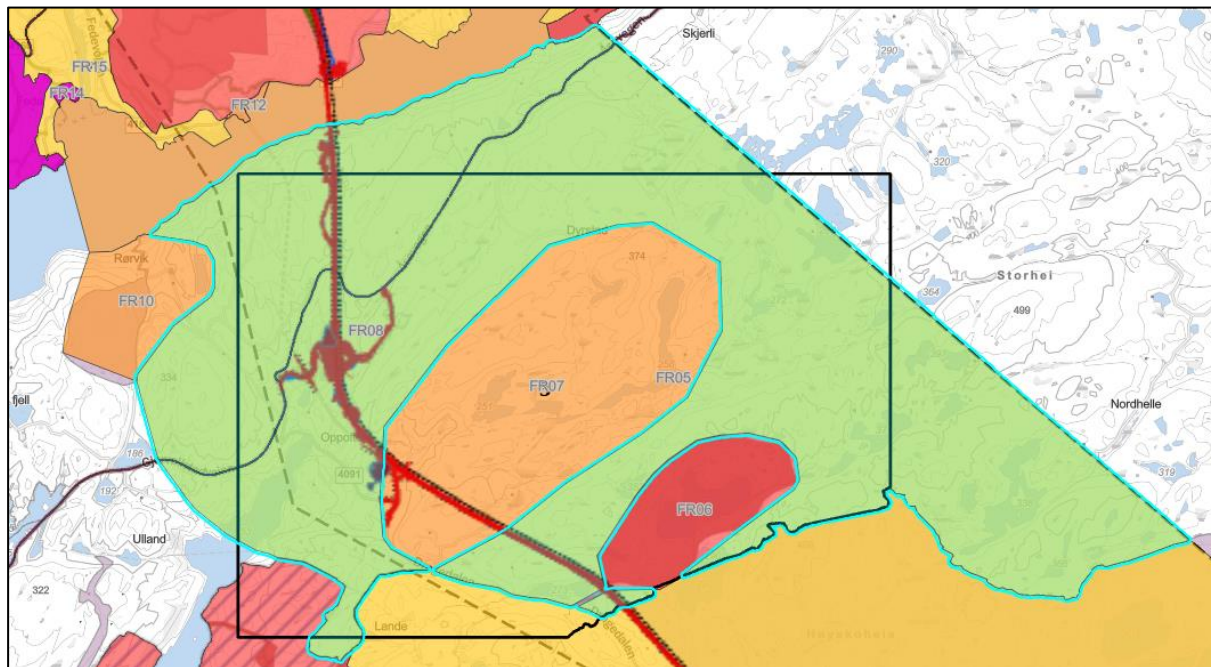
7.3.6.1 FR05 Staddeland, Oppofte og omegn

Delområde FR05 omfatter samlet areal innenfor utredningsområdet som ikke inngår i registrerte eller vurderte turområder av større verdi. Områder av annen verdi for friluftsliv innenfor delstrekningen skiller ut som egne delområder. FR05 består i hovedsak av utmarksareal.

Delområdet FR05 omfatter større sammenhengende natur, med spredt bebyggelse og veinett. Dagens kryss ved Oppofte inngår i delområdet. Området er uten tilrettelegging for friluftsliv, men har verdi som både nærturterreng for beboere i området og turområde. Delområdet ses videre i sammenheng med øvrige turområder mot nord og sør. Delområdet strekker seg både nord og sør for utredningsområdet, og avgrenses mot fjorden i vest og kommunegrensa mot Lyngdal i øst.

Figur 7-12: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 3. FR05 omfatter øvrig utmarksareal mellom kommunegrensa mot Lyngdal og Fedafjorden. Her markert i gult ved noe verdi.

Figur 7-13: Kartutsnitt som viser utheving av delområde FR05 for delområdets avgrensning innenfor utredningsområdet.

Tabell 7-7: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR05 Staddeland, Oppofte og omegn.

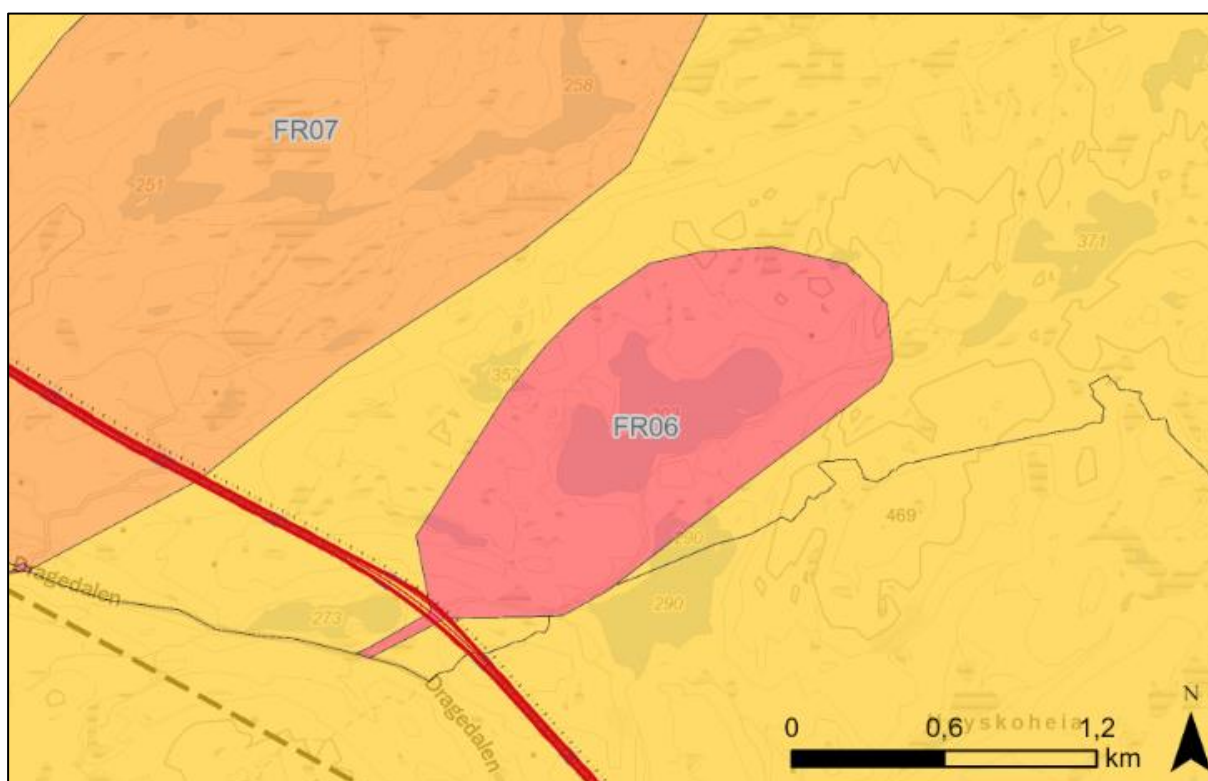
Verdivurdering: Delområde FR05 Staddeland, Oppofte og omegn				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Delområde FR05 omfatter et større sammenhengende turområde uten tilrettelegging. Området er av lokal betydning for friluftsliv, med et spredt og umerket stinett. Delområdet fungerer som korridor til videre sammenhengende naturområder utenfor utredningsområdet. Området omkring Oppofte er også i dag preget av dagens E39 og industriområde. Delområdet grenser mot fjorden mot nord, men har ingen naturlig fjordadkomst da terrenget er svært bratt. Mot øst grenser området til registrert friluftsområde ved Rørvik (FR10). I sørvest grenser området til registrert statlig sikra og viktig friluftslivsområde ved Oppoftsvannet (FR09). Bruksfrekvensen i området er noe begrenset, og av lokal betydning. Området inngår i jaktfeltene Oppofte, Lande og Kvinesdal jeger- og fiskeforening. Det jaktes blant annet etter storvilt. Verdien settes samlet til noe, der størst verdi ses i lys av områdets utstrekning og sammenheng med videre hei- og turområder mot øst og vest utover utredningsområdet. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til noe verdi.</p> <p>Verdi: noe verdi.</p>				

Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Oppofte	▲				
	<p>Begrunnelse: Alternativet går i tunnel gjennom store deler av delområdet, med dagsone mellom Vatlandstunnelen og Teistedalstunnelen. Eksisterende E39 har en mindre tunnel mellom Oppoftskrysset og Vatlandstunnelen, denne utgår i vurdert ny veilinje. Alternativet vil medføre noe større arealinngrep og terrengendring ved kryssløsning ved Oppofte. To masselagre planlegges i tilknytning til veilinja. Ett sør for E39 nær tunnelutløpet fra Vatlandstunnelen, og et i forbindelse med krysset på Oppofte. Dagens vei med kulvert under E39 mellom Dragedalen og Avkom vil oppjusteres og benyttes som anleggsvei. Anleggsvei fra kryssløsningen ved Oppofte og nord mot Åsevegen går i urørt terreng rundt Hengefjell/Stemlekjepten. Det vil anlegges en anleggsvei langsmed tunnellinja mot Fedafjorden, som i stor grad går gjennom urørt landskap, frem mot tunnelutløp og brukysning ved Fedafjorden. Det vil etableres viltkrysning langs dagsonestrekningen mellom Vatlandstunnelen og Oppoftskrysset.</p>				
	<p>Dagens E39 og industriområdet ved Oppofte reduserer allerede tilgjengelighet og attraktivitet for friluftsliv i omkringliggende områder. Ny E39 vil derav ikke medføre en betydelig endring i barriere/tilgjengelighet i området, men lengden på dagsonetrase mellom Teistedalstunnelen og Vatlandstunnelen blir noe lenger, og anleggsveien frem til Åsevegen og Fedafjorden berører relativt urørt terreng. Viltkrysning nær Oppoftskrysset vil kunne benyttes av turgåere. Åsevegen og Rørviksvegen påvirkes ikke. I selve anleggsperioden vil det tidvis kunne være økte barriereeffekter og forstyrrelser, men disse vurderes ikke som varige endringer og inngår derav ikke i endelig påvirkningsvurdering av delområdet.</p>				
	<p>Arealinngrepet er størst ved kryssløsning ved Oppofte og ved anleggsveiene. Anleggsveiene skal ikke tilbakeføres, og blir liggende som gruslagte landbruksveier, tilgjengelig også for friluftsliv i ettertid. Anleggsveiene anses ikke som barrierer i terrenget for friluftsliv, men vil endre opplevelsesverdien i områder som er tilnærmet urørte i dag. Effekten på delområdets opplevelseskvaliteter for friluftsliv er samlet liten. Bruken av området vurderes ikke å bli påvirket i betydelig grad. Det vil være en endring i lydbildet langsmed linja og innover i terrenget. Alternativet vil medføre noe mer støy i dagsone sammenlignet med nullalternativet, med blant annet noe større påvirkning utover i terrenget ved ny kryssløsning ved Oppofte. Konsekvensen begrenses da det er støy fra dagens E39 også i nullalternativet.</p> <p>Samlet: Alternativet går i tunnel gjennom store deler av delområdet. Fra utløpet av Vatlandstunnelen og innløpet til Teistedalstunnelen før Fedafjorden går alternativet i dagsone. Alternativet vil medføre større arealbeslag ved kryssløsning ved Oppofte. Dette området er betydelig påvirket av dagens vei og industriområde også i dag. Arealene i delområde FR05 av betydning for friluftsliv blir i svært liten grad berørt. Størst påvirkning er et noe forverret lydbilde, og arealbeslag til anleggsveier.</p> <p>Påvirkning: noe forringet.</p>				

Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Oppofte				▲			
	Noe miljøskade for delområde FR05 (-)						

7.3.6.2 FR06 Busund

Delområdet FR06 omfatter et viktig og mye brukt turområde ved Busundvannet. Delområdet grenser til kommunegrensen mellom Kvinesdal og Lyngdal. Adkomsten er i hovedsak langs skogsbilvei fra Dragedalen. Her er også skiltet parkeringsmulighet til turområdet. Veien er bomlagt, og området disponeres av Kvinesdal JFF.

Figur 7-14: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 3. FR06 omfatter registrert friluftslivsområde ved Busund. Delområdet er angitt stor verdi.

Tabell 7-8: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR06 Busund.

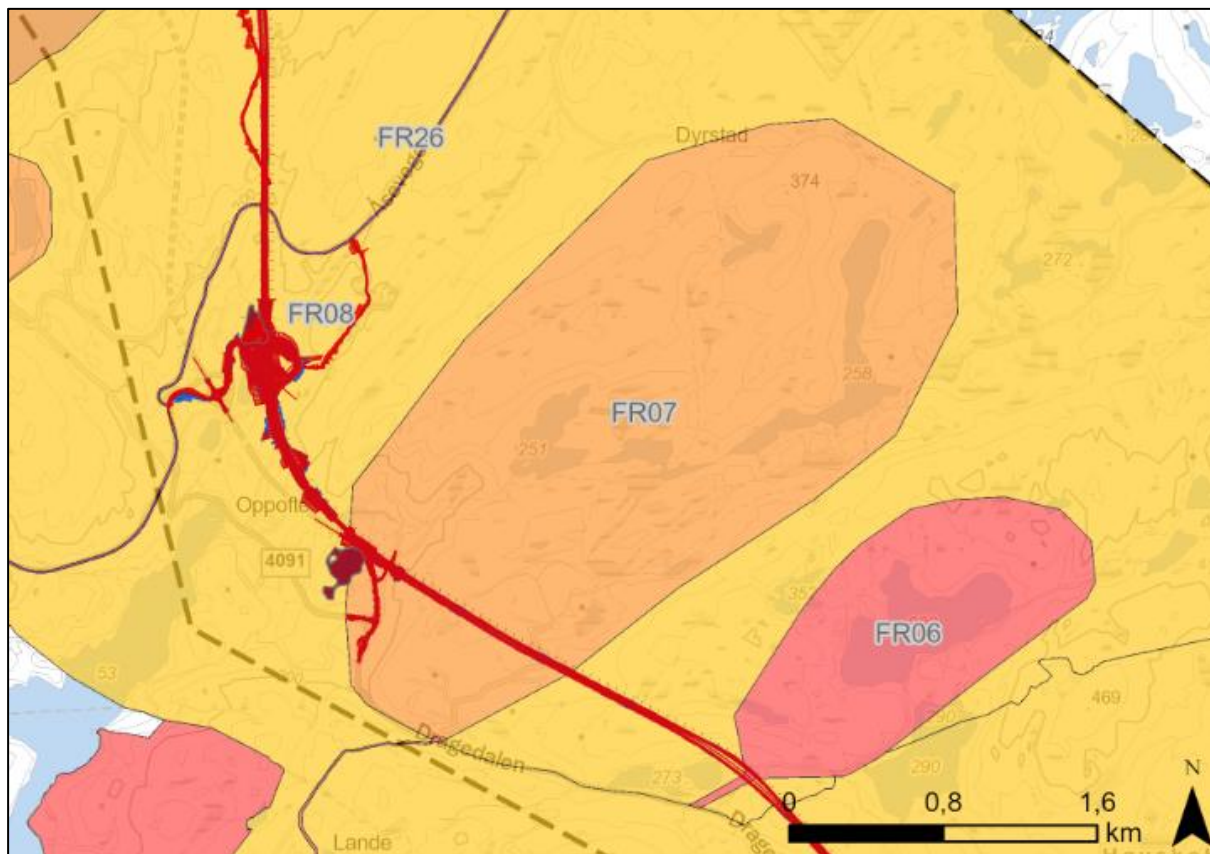

Verdivurdering: Delområde FR06 Busund						
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi		
▲						
<p>Begrunnelse: Delområdet omfatter et registrert svært viktig friluftslivsområde, med adkomstvei og parkeringsmuligheter fra Dragedalen. Turområdet er skiltet og svært godt tilrettelagt med fasiliteter som gapahuk, lavvo, kanoer og bålplasser. Fasilitetene er åpne for alle, og vedlikeholdes av Kvinesdal JFF som også disponerer arealet til storvilt- og småviltjakt. Området er vurdert å ha høy bruksfrekvens av flere brukergrupper. Området brukes blant annet til organisert friluftslivsaktivitet for grupper, skoleklasser, JFF, speidere osv. Området er uten større forstyrrelser i dag. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høy stor verdi. Verdi: stor verdi.</p>						
Tiltakets påvirkning						
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
Alt. Oppofte	▲					
	<p>Begrunnelse: Veilinja til både dagens E39 og alternativet går i tunnel under hele delområdet. Det planlegges ikke for masselager eller anleggsveier i eller ved delområdet. Delområdet vil ikke påvirkes av støy eller andre forstyrrelser som følge av tiltaket. Adkomst til turområdet er primært fra Dragedalen, med skiltet parkeringslomme fra Dragedalsveien. Denne skal ikke permanent påvirkes. Dragedalsveien vil være stengt i deler av anleggsperioden, antatt kun stengt mellom Vatlandstunnelen og Dyblemyra i Lyngdal kommune, og derav holdes åpen og tilgjengelig mellom Oppofte og kommunegrensen til Lyngdal. Adkomst til Busund og omegn er derav tilgjengelig også under anleggsperioden, dog med noe lenger reisevei fra øst. Midlertidig påvirkning inngår ikke i selve vurderingen. Samlet: Både dagens E39 og vurdert alternativ går gjennom Vatlandstunnelen under delområdet, og turområdet ved Busund vil ikke bli påvirket. Adkomst til turområdet vil være mulig også i anleggsperioden. Påvirkning: Ubetydelig endring.</p>					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	--- ----
Alt. Oppofte	▲					
	Ubetydelig miljøskade for delområde FR06 (0)					

7.3.6.3 FR07 Ålgersvatn og Steinsheia

Delområde FR07 omfatter turområde med merket stinett og turmål ved Ålgersvatn og Steinsheia. Turområdet ligger nord for E39. Adkomsten til turområdet er primært via landbruksvei fra

Dragedalen sør for E39, med kulvert under dagens vei. Turområdet er fremhevet av stor betydning lokalt, med gode opplevelseskvaliteter og muligheter for friluftsliv og turer.

Figur 7-15: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 3. FR07 omfatter turområde ved Ålgersvatn/Steinsheia. Delområdet er angitt middels verdi.

Tabell 7-9: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR07 Ålgersvatn og Steinsheia.

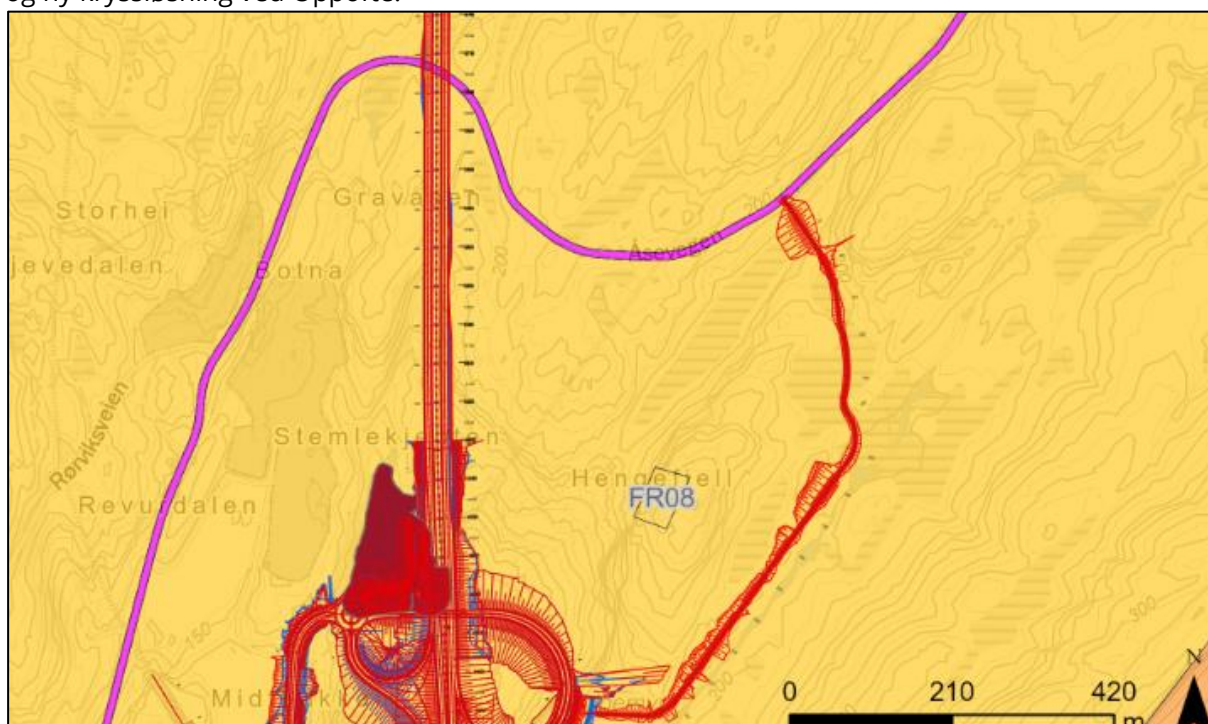
Verdivurdering: Delområde FR07 Ålgersvatn og Steinsheia				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
		▲		
<p>Begrunnelse: Området omfatter et utmarksområde med adkomst og tilrettelagt parkeringsplass i Dragedalen. Adkomst til turområdet er tilrettelagt med mindre parkeringsplass og skilting i Dragedalen, langs lokalvei. Derfra går adkomsten via lokalvei i kulvert under E39 og videre på merket sti innover i terrenget. Merket sti opp mot Steinsheia med tre varder som turmål, er registrert i turistforeningens innsynsløsning ut.no. Området inngår i Lande og Oppofte jaktfelt hvor det utøves storviltjakt. Delområdet omfatter et naturskjønt område med større opplevelsesverdi enn omkringliggende områder. Området er fremhevet av bl.a. Lister Friluftsråd som viktig turområde i området. Bruken vurderes noe lavere enn i</p>				

mer tilrettelagte områder som Busund (FR06). Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høy middels verdi. Verdi: middels verdi.					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Oppofte	▲				
	<p>Begrunnelse: E39 krysser delområdet i sør, og alternativet følger her dagens trasé. Alternativet går i tunnel gjennom Vatlandstunnelen, med utløp sørøst i delområde FR07. Det skal etableres anleggsvei ved dagens adkomstvei til turområdet fra Dragedalen. Det skal anlegges masselager nær utløpet til Vatlandstunnelen, nær adkomstvei til turområdet, men ikke innenfor et område med mye ferdsel.</p>				
	<p>Tiltaket vil medføre en vesentlig forverring av lydbildet i området omkring Avkom og innover i terrenget, der også hovedadkomsten til turområdet er. Området er påvirket av veistøy også i dag, men støynivået ved både nullalternativet og veialternativet er en forverring fra dagens lydbilde. De største verdiene for friluftsliv ligger utenfor støysona, oppe ved Ålgersvatn og heipartiene innover i terrenget. Adkomstveien og nedre del av turstien påvirkes av støy, men topografien langs selve stien bidrar til å delvis skjerme den fra den største effekten av støy fra veien.</p>				
	<p>Attraktiviteten av området vil ikke reduseres i stor grad. Selve heiområdet som er attraktivt for tur vil ikke berøres eller påvirkes av tiltaket. Det vil være endringer i forbindelse med anleggsvei ved adkomstområdet, men dette påvirker ikke selve turområdet. Selve turområdet omkring turmål ved Ålgersvatn og Steinsheia forblir uendret. Masselageret legges delvis over en mindre sti som fortsetter videre under bru ved Avkomstjønna. Denne vil gå tapt, da omlegging av sti under ny bru ikke vurderes egnet ift. endret veiløp. Hovedadkomsten til turområdet vil derimot opprettholdes.</p>				
	<p>Adkomst til turområdet vil påvirkes under anleggsperioden, der kryss under E39 ved Vatlandstunnelen vil bli stengt i deler av perioden. Etter endt anleggsperiode vil ny kulvert under E39 være tilgjengelig for turgåere, tilsvarende dagens situasjon. Redusert tilgjengelighet er derav kun en midlertidig påvirkning. Bruken av området vurderes å ikke forandres, med unntak av redusert tilgjengelighet under anleggsperioden. Det skal etableres ny parkeringsplass nær dagens, og varig påvirkning er liten. Barriere og forstyrrelseseffekter tilknyttet anleggsperioden er midlertidige.</p>				
<p>Samlet: Selve delområdet ligger i hovedsak nordøst for alternativet/veilinja og vil i liten grad berøres. En mindre sti vil gå tapt ved anleggelse av masselager sør for E39 og ny bru over Avkomstjønna. Hovedadkomst til turområdet, ved grusvei med kulvert under E39 nær Vatlandstunnelen vil opprettholdes, og adkomsten blir derav ikke varig påvirket. Nye parkeringsmuligheter for turområdet skal anlegges nær dagens parkeringsplass og adkomstvei under E39. Adkomstveien vil være utilgjengelig under deler av anleggsperioden, og tilgjengeligheten fra Dragedalen blir derav midlertidig redusert. Midlertidig påvirkning inngår ikke i endelig vurdering. Tiltaket vil medføre noe mer støy innover i terrenget, men</p>					

	ikke i de mest opplevelsesrike områdene tilknyttet heiområdene. Hovedadkomsten til turområdet vil påvirkes betydelig av endret lydbilde ved både nullalternativet og alternativet. På grunn av særlig endring i lydbildet langs adkomstveien og tap av mindre tursti vurderes påvirkningen av delområdet til forringet, lavt på skalaen etter samlet vurdering for delområdet. Påvirkning: Forringet .						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Oppofte	▲						
	Betydelig miljøskade for delområde FR07 (-)						

7.3.6.4 FR08 Klatrefelt ved Stemlekjepten/Hengefjell

Ved Stemlekjepten/Hengefjell er det registrert et klatrefelt. Feltet ligger nordøst for dagens E39 og ny kryssløsning ved Oppofte.

Figur 7-16: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 3. Delområde FR08 omfatter klatrefelt registrert ved Stemlekjepten/Hengefjell, angitt noe verdi.

Tabell 7-10: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR08 Klatrefelt ved Stemlekjepten/Hengefjell.

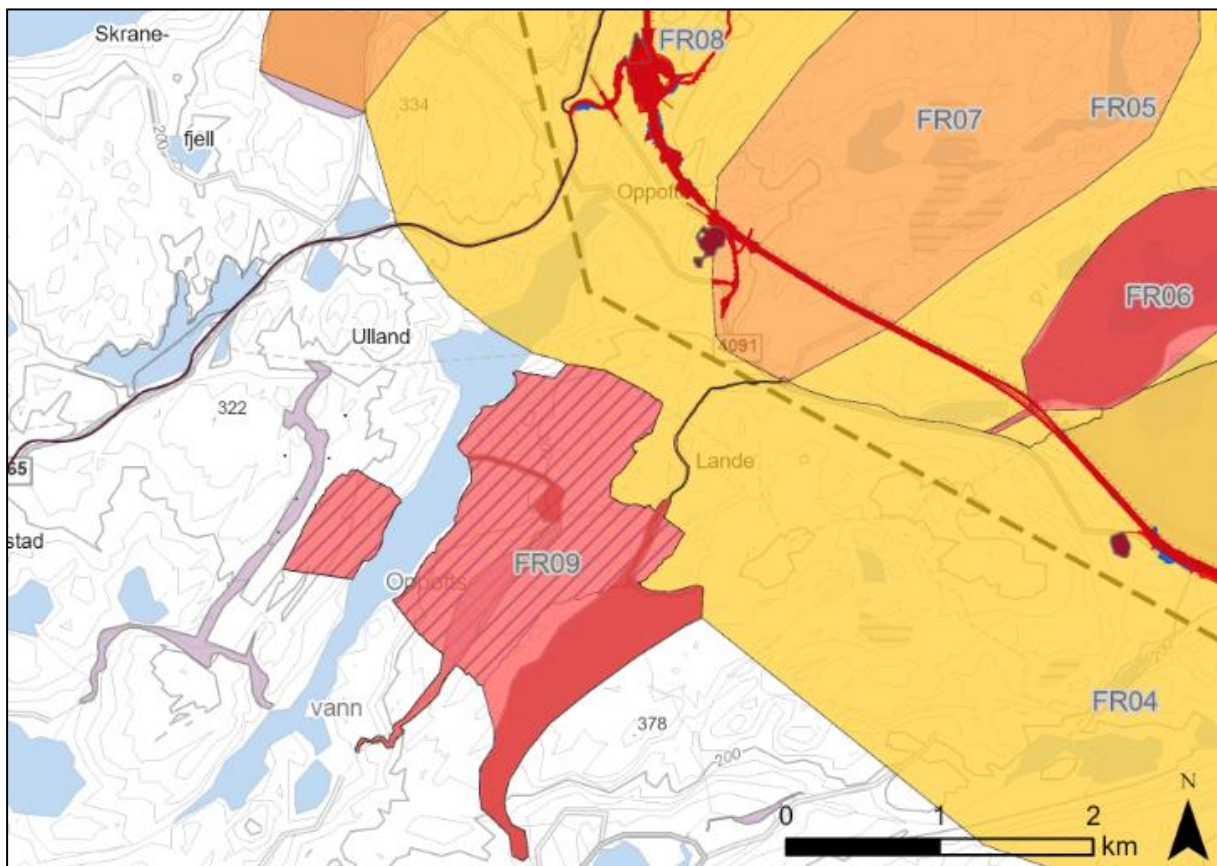
Verdivurdering: Delområde FR08 Klatrefelt ved Stemlekjepten/Hengefjell							
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi			
▲							
<p>Begrunnelse: Ved Oppofte er det gjort en registrering i klatrenettverket the Crag, med bestigning av en klatrerute nær Stemlekjepten/Hengefjell. Klatrefeltet består av en registrert klatrerute «Protesten» vurdert til 6- i gradering. Ruta ble registrert i 2010, med hhv. to registrerte bestigninger. Klatrefeltet ligger innenfor et område som generelt vurderes lite brukt for friluftsliv, sammenlignet med mer attraktive områder ved for eksempel Ålgersvatn/Steinsheia (FR07) og Busund (FR06). Klatrefeltet er derimot av egnethet for spesielle brukergrupper. Tilstanden til feltet i dag er usikkert, og ruta er registrert som en trad-rute. Klatrefeltet har ikke kommet frem av andre, og med kun en rute for trad-klatring vurderes den til lite bruk og kun attraktiv for få. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til noe verdi. Verdi: Noe verdi.</p>							
Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Oppofte	▲						
	<p>Begrunnelse: Nytt kryss ved Oppofte ligger sør for klatrefeltet. Det skal anlegges anleggsvei mellom Stolpemyr ved kryssløsning og Åsevegen. Denne legges forbi Hengefjell øst for klatrefeltet. I praksis får klatrefeltet tiltak tilknyttet veien nært på ved både Oppoftekrysset og anleggsvei. Med ny kryssløsning og anleggsvei på andre siden av feltet vil områdets karakter delvis endres, men selve klatreveggen forblir urørt. Nytt kryss ved Oppofte ligger nærmere klatrefeltet enn dagens kryss langs E39. Tiltaket vil medføre betydelig økt støy innover i terrenget mot klatrefeltet sammenlignet med nullalternativet. Feltet er i liten grad støypåvirket i dag og ved nullalternativet. Adkomst til veggen antas å være via mindre sti fra Åsevegen nord for feltet, og vil derav ikke påvirkes av tiltaket. Bruksfrekvensen i området er usikker også i dag, men antas å potensielt kunne reduseres noe med forverret lydbilde.</p> <p>Samlet: Selve klatrefeltet blir ikke berørt, men attraktiviteten vil påvirkes med økt støy. Bruken av området er ikke vurdert stor, og vil trolig ikke endres i stor grad.</p> <p>Påvirkning: Noe forringet.</p>						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Oppofte	▲						
	Noe miljøskade for delområde FR08 (-)						

7.3.6.5 FR09 Røynåsen-Poddeloftet og Laundal/Bjelland m adkomst fra Dragedalen

Delområde FR09 består av registrerte friluftslivsområder og statlig sikra friluftslivsområder omkring Oppoftsvannet, med adkomstvei fra Dragedalen. Delområdet består av nærturterreng og utfartsområder med variert stinett og tilrettelegging. Delområdet ligger i hovedsak innenfor Farsund kommune, sør for tiltaksområdet. Adkomstvei fra Dragedalen ligger innenfor utredningsområdet, med sklitet parkeringsmuligheter og tursti fra Dragedalen.

Delområdet omfatter følgende registrerte friluftslivsområder:

- Laundal og Bjelland, naturbase-ID: FS00000825
- Poddeloftet, naturbase-ID: FK00015798
- Røynåsen-Poddeloftet-Litland, naturbase-ID: FK00024387
- Svindal-Laundal (Skarpheia), naturbase-ID: FK00024503
- Laundal, naturbase-ID: FK00024413
- Bjelland, naturbase-ID: FK00024505

Figur 7-17: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 3. Delområde FR09, et området sammenslått av flere registrerte friluftslivsområder og statlig sikra områder (naturbase), angitt stor verdi.

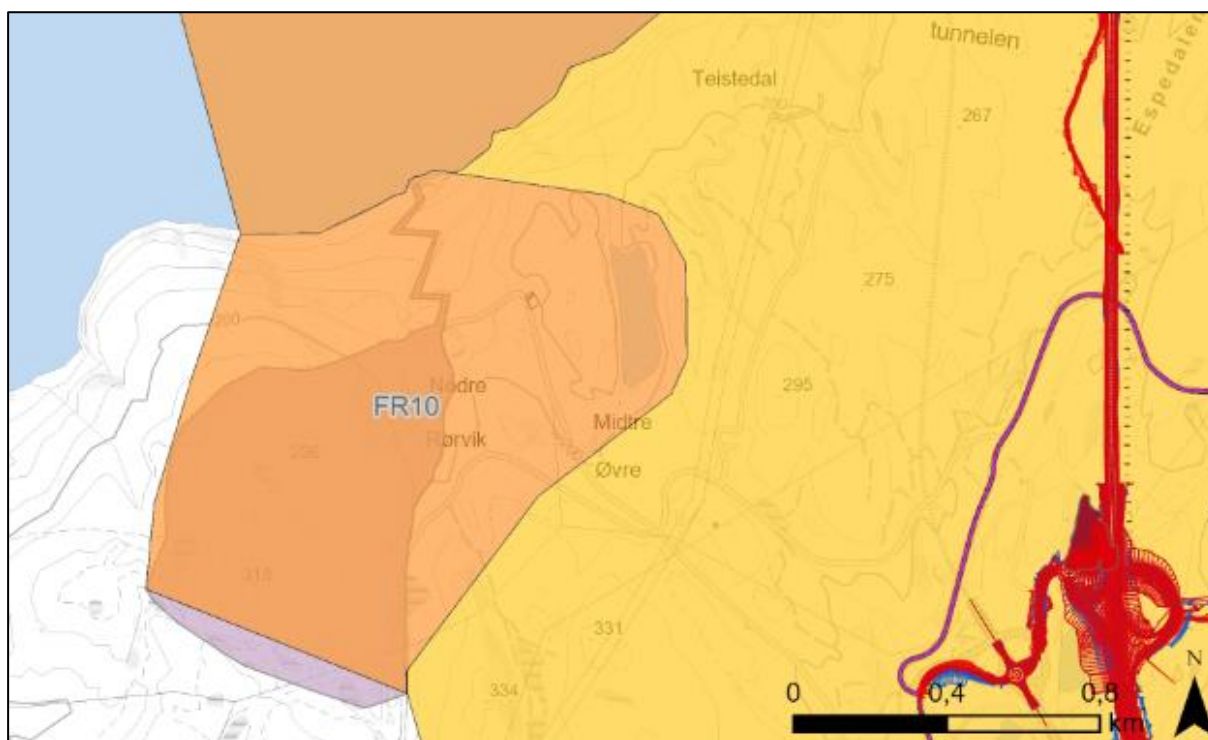
Tabell 7-11: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR09 Røynåsen-Poddeloftet og Laundal/Bjelland.

Verdivurdering: Delområde FR09 Røynåsen-Poddeloftet og Laundal/Bjelland m adkomst fra Dragedalen					
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi	
▲					
<p>Begrunnelse: Delområde NR09 består av viktige friluftslivsområder i Farsund kommune, med adkomst også fra Dragedalen. Delområdets avgrensning er satt etter registrerte friluftslivsområder, og omfatter flere mindre polygoner med registrerte friluftsområder i Miljødirektoratets innsynsløsning Naturbase. Røynåsen-Poddeloftet-Litland med adkomstvei fra Dragedalen, omfatter østligste del av delområdet øst for Oppoftsvannet. Dette området er registrert svært viktig friluftslivsområde. Registrert adkomstvei mot Poddeloftet inngår i delområdet som grønnkorridor fra Kvinesdal kommune. Det er skiltet parkeringsmulighet langs Dragedalsveien, og turvei fra Dragedalen. Turområdet er vurdert svært viktig i registrering av friluftslivsområder i kommunen, og verdien av selve turområdet og adkomstveien vurderes derav til stor. Et statlig sikra friluftslivsområde, hhv. Laundal og Bjelland inngår også i delområdet. Turområdet ligger langs begge sider av Oppoftsvannet innenfor Farsund kommune, og består av heiområder på øst og vestsiden av Oppoftsvannet. Det er flere både merkede og umerkede stier i området. Laundal brukes blant annet til leirskole av skoler i Farsund kommune (Naturbase). Området inkluderer symbolverdier ved kulturminneforekomster. Området er registrert som viktig i naturbase, av lokal betydning og liten bruksfrekvens, men som statlig sikret friluftslivsområde angis området stor verdi. Fritidsfiske forventes i forbindelse med området beliggenhet mot Oppoftsvann. Flere registrerte friluftslivsområder av lavere verdi er registrert i sammenheng og tilknyttet arealet. Et av disse er arealet satt rundt adkomstvei fra sør. Utover denne er naturlig adkomst til det største arealet, øst for Oppoftsvannet, skiltet turvei med parkeringsmulighet fra Dragedalen.</p> <p>Turområdet er vurdert som viktig, selv om bruksfrekvens er moderat og betydningen vurdert til lokal. Områdets status som statlig sikret, samt betydningen og tilretteleggingen danner grunnlaget for vurderingen. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høy stor verdi.</p> <p>Verdi: Stor verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Oppofte	▲				
	<p>Begrunnelse: Veilinja berører ikke delområdet eller adkomstveien fra Dragedalen. Adkomstveien ligger langs Dragedalen, parallelt med deler av strekningen av E39 som går i tunnel (Vatlandstunnelen). Det skal ikke anlegges masselager eller anleggsveier innenfor eller ved delområdet. Delområdet berøres ikke og attraktiviteten påvirkes derav ikke av tiltaket. Tilgjengeligheten til turområdet endres ikke, og adkomst og parkeringsplass fra Dragedalsveien opprettholdes. Tiltaket ligger for langt unna delområdet til å påvirke lydbildet.</p> <p>Påvirkning: Ubetydelig endring.</p>				

Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Oppofte	▲ Ubetydelig miljøskade for delområde FR09 (0)						

7.3.6.6 FR10 Rørvik

Delområde FR10 omfatter registrert friluftslivsområde ved Rørvikheia (naturbase-ID: FK00015793) og statlig sikra friluftsområde ved Rørvik (naturbase-ID: FS00002503). Delområdet ligger utenfor varslingsgrensa til tiltaket, vest for E39.

Figur 7-18: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 3. Delområde FR10 omfatter turområde ved Rørvikheia med adkomst til Fedafjorden, registrert friluftslivsområde og statlig sikret utfartsområde for Slogdalsheia. Delområdet er angitt middels verdi.

Tabell 7-12: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR10 ved Rørvikheia.

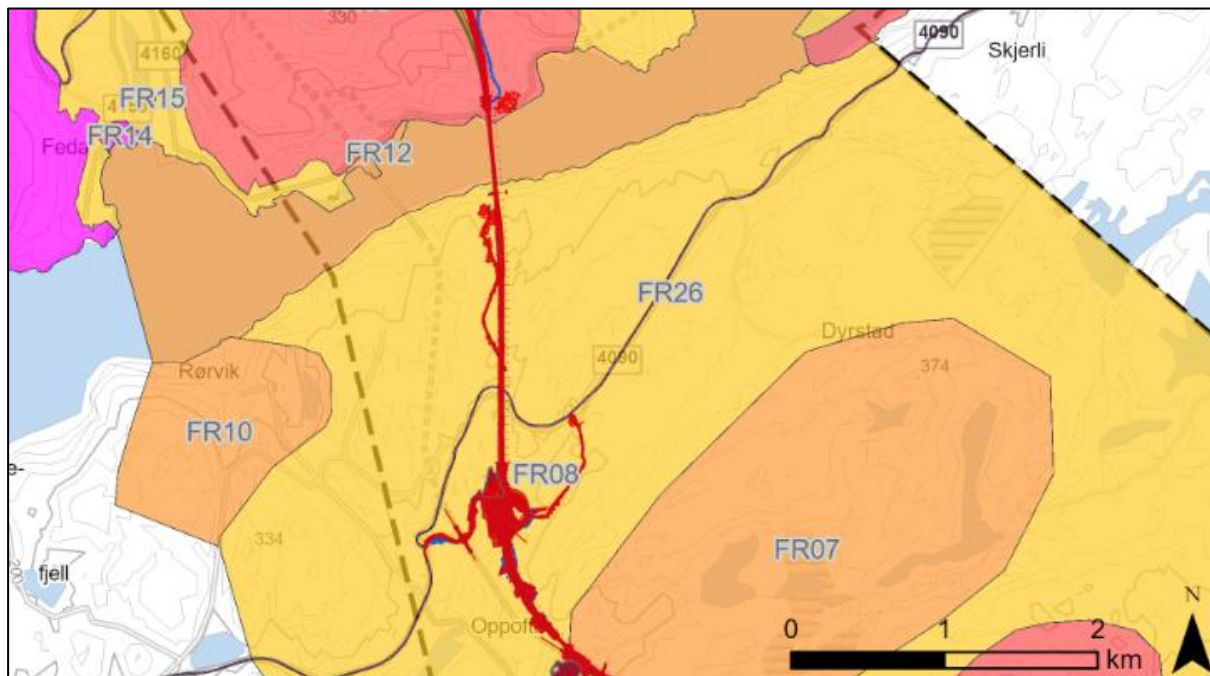
Verdivurdering: Delområde FR10 Rørvik				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi

▲							
<p>Begrunnelse: Delområdet omfatter et registrert turområde med utsiktspunkt, gjestgiveri og merka løyper (naturbase). Friluftslivsområdet ble kartlagt i forbindelse med friluftslivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune i 2017. Turområdet omfatter også turvei mot fjorden. Bruksfrekvens er vurdert til middels, med betydning også for regionale og nasjonale brukere. Området er delvis tilrettelagt, og opplevelsesverdi og symbolverdi er satt til middels. Delområdet er videre slått sammen med registrert statlig sikra friluftsområde ved Rørvik. Dette området er sikret som utgangspunkt for turer i Slogdalsheia langs Fedafjordens østre side. Turområdet er vurdert å ha betydning for både lokale og regionale brukere. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi. Verdi: Middels verdi.</p>							
Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Oppofte	▲						
	<p>Begrunnelse: Delområdet ligger vest for tiltaksområdet og vil ikke bli påvirket av tiltaket. Delområdet har verdi også som utgangspunkt for turer i terrenget omkring, men heller ikke disse områdene vil påvirkes for friluftsliv da veien går i tunnel fra Oppofte og under hele Teistedalsheia. Det skal ikke anlegges masselager eller anleggsveier i eller ved delområdet. Påvirkning: Ubetydelig endring.</p>						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Oppofte	▲						
	Ubetydelig miljøskade for delområde FR10 (0)						

7.3.6.7 FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1

Nasjonal sykkelrute nr. 1 går gjennom delstrekning 3. Sykkelruta følger lokalvei gjennom området, langs Åsevegen i nordre del, og over på Gjervollstadveien sør for krysset ved Oppofte.

Figur 7-19: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 3. Delområde FR26 omfatter nasjonal sykkelrute nr. 1, som går på tvers gjennom området, angitt svært stor verdi.

Tabell 7-13: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1.

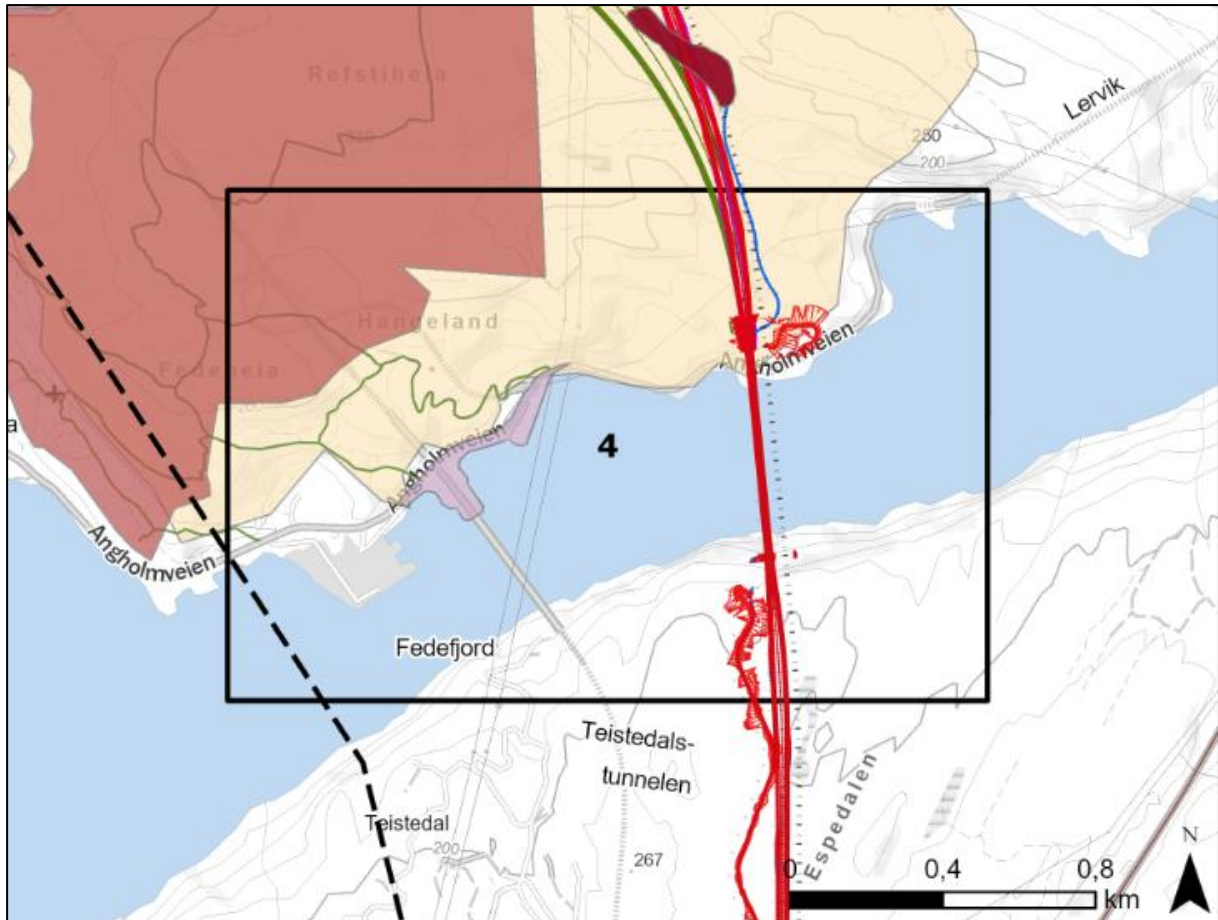
Verdivurdering: Delområde FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
				▲
<p>Begrunnelse: Nasjonal sykkelrute nr. 1 er en sammenhengende merket sykkelrute langs kysten av Norge. Bruksfrekvensen vil variere fra strekning til strekning, men potensialet for bruk er stort. Dagens E39 går i tunnel flere steder, og sykkelruta er av betydning som ferdselsrute for sykling også lokalt, og bidrar til å knytte områder sammen. Sykkelruta regnes av god kvalitet som sykkelvei med flere muligheter for gode reiseopplevelser. Sykkelruta er oppført på internasjonale sykkelsider, og er av nasjonal/internasjonal betydning, unik som del av sammenhengende sykkelrute langs kysten. I delstrekning 3 følger sykkelruta lokalvei gjennom området, langs Åsevegen i nordre del, og over på Gjervollstadveien sør for krysset ved Oppofte. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til svært stor verdi.</p> <p>Verdi: svært stor verdi.</p> <p>Delområde FR26 ligger innenfor delstrekning 3, 5 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for utstrekningen av delområdet som ligger innenfor delstrekning 3.</p>				

Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Oppofte	▲						
	<p>Begrunnelse: Selve veilinja krysser sykkelveien/Åsevegen i tunnel nord for nytt kryss ved Oppofte, og vil derav ikke påvirke sykkelruta direkte. Avkjøringsvei fra Oppofte mot vest kommer inn på Gjervollstadveien. Anleggsvei fra kryssløsningen i østlig retning kommer inn på Åsevegen nord for kryss ved Oppofte. Noe økt aktivitet og trafikk i området vil forekomme i anleggsperioden, men tilgjengelighet opprettholdes og tiltaket vil ikke medføre varig endring for sykkelrutas attraktivitet og egnethet. Det vil være noe anleggstrafikk langs Åsevegen i anleggsperioden i forbindelse med etablering av anleggsveier, men veien er ikke tiltenkt benyttet som omkjøringsvei og forutsettes åpen for ordinær ferdsel som i dag også i anleggsperioden. Opplevelseskvalitetene til sykkelruta innenfor de berørte områdene er påvirket av dagens E39 og industri ved Oppofte også ved dagens situasjon. Attraktiviteten vurderes ikke å forringes i betydelig grad. Lydbildet innenfor støyssonen til E39 vil forverres noe, men samlet er påvirkningen liten.</p> <p>Påvirkning: Ubetydelig endring.</p>						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Oppofte	▲						
	Ubetydelig miljøskade for delområde FR26 (0)						

7.4 Delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest

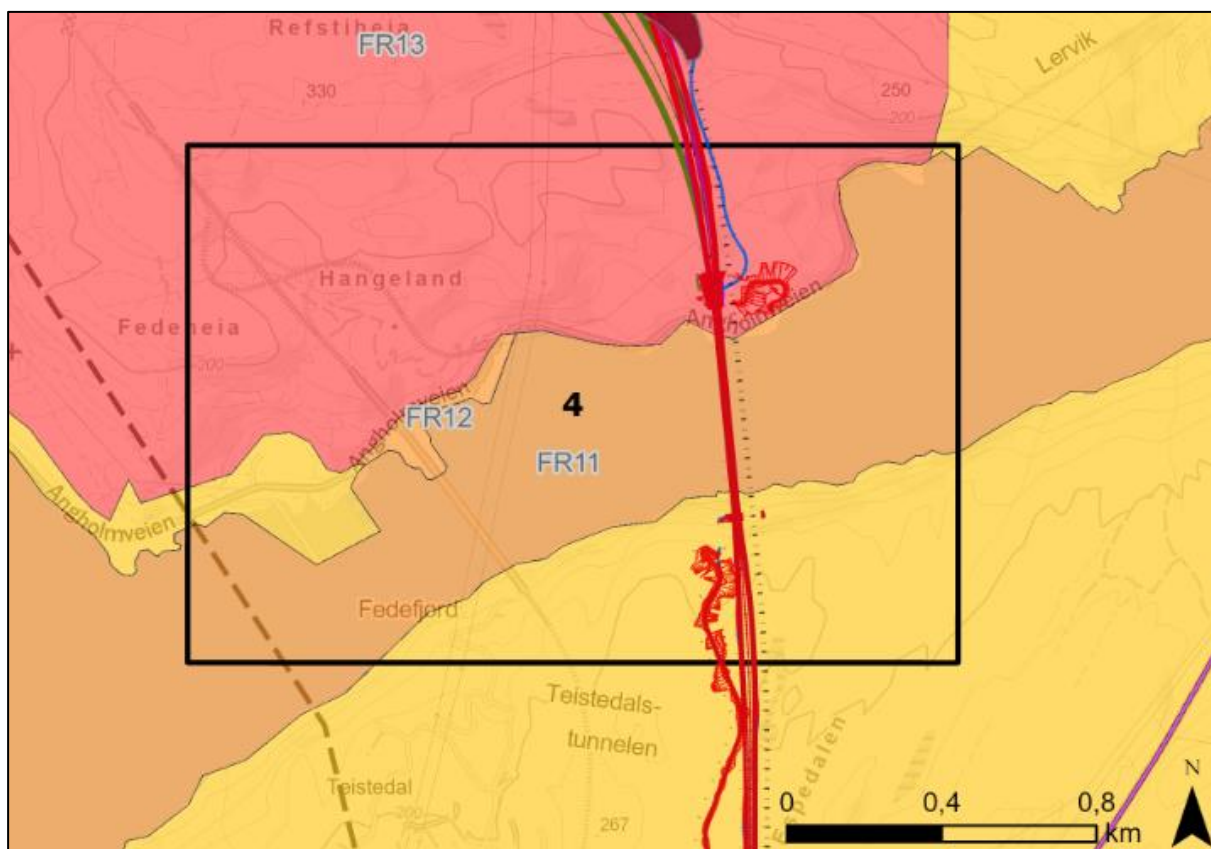
Innenfor *delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest* er det definert og vurdert 3 delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv til denne konsekvensutredningen.

Delstrekningen består av brokryssing over Fedafjorden, der ny bro er lagt nord for dagens bro ved E39. Selve veilinja kommer ut av Teistedalstunnelen øst for fjorden, og går direkte inn i ny tunnel ved Skarpenes.

Figur 7-20: Oversiktskart over delstrekning 4. Registrerte friluftslivsområder og verdier er markert (naturbase), hensynssone for friluftsliv (Kvinesdal kommune, gult) og stier (naturbase, grønne linjer).

Figur 7-21: Verdikart over delstrekning 4 Fedafjorden. Delstrekning består av tre delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv i denne utredningen, hhv. FR11, FR12 og FR13.

7.4.1 Friluftslivsområder

Hangelandsvika er et registrert friluftslivsområde med fiskeplasser langs Fedafjorden (naturbase-ID: FK00015790) (figur 6-6). Området er delvis tilrettelagt for fiske. Marka vest for fjorden innenfor delstrekning 4 inngår i friluftslivsområde og turområde i Refstiheia og Fedafjorden (naturbase-ID: FK00015764).

7.4.2 Jakt og fiske

Delstrekningen omfatter for det meste utmarksareal, men også noe innmark, som inngår i hhv. Kvinesdal søraust og Kvinesdal sørvest-jaktvald og jaktfeltene Oppofte og Raustad. Det jaktes etter storvilt i de aktuelle arealene og det forventes at det foregår småviltjakt. Det selges ikke jaktkort. Delstrekningens utmarksareal er begrenset i størrelse. Areal sør for Fedafjorden er svært lite og bratt og arealet er mindre egnet for jakt. Areal nord for Fedafjorden inngår blant annet i et viktig nærturterreng for befolkningen i Feda og det er usikkert hvorvidt arealet benyttes til jakt av Raustad jaktfelt, men det utelukkes ikke. Det finnes ingen vann eller vassdrag innenfor

delstrekningen. Fedafjorden benyttes til fritidsfiske både fra land og fra sjø, med betydning for både lokale og regionale brukergrupper. Hangelandsvika er registrert som en populær fiskeplass.

7.4.3 Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Strandsona langs Fedafjorden er i liten grad tilgjengelig for friluftsliv innenfor utredningsområdet. Terrenget er stedvis svært bratt, og få områder er videre tilrettelagt. Unntaket innenfor utredningsområdet er friluftslivsområdet ved Hangelandsvika, nedenfor dagens bruløp for E39. Fjordarealet er tilgjengelig for fritidsbåter, og fritidsfiske er mulig både fra båt og der terrenget tillater adkomst til fjorden. Det er flere muligheter for fiske langs land både lenger inn i fjorden ved Øye og mot Feda.

7.4.4 Ferdselslinjer

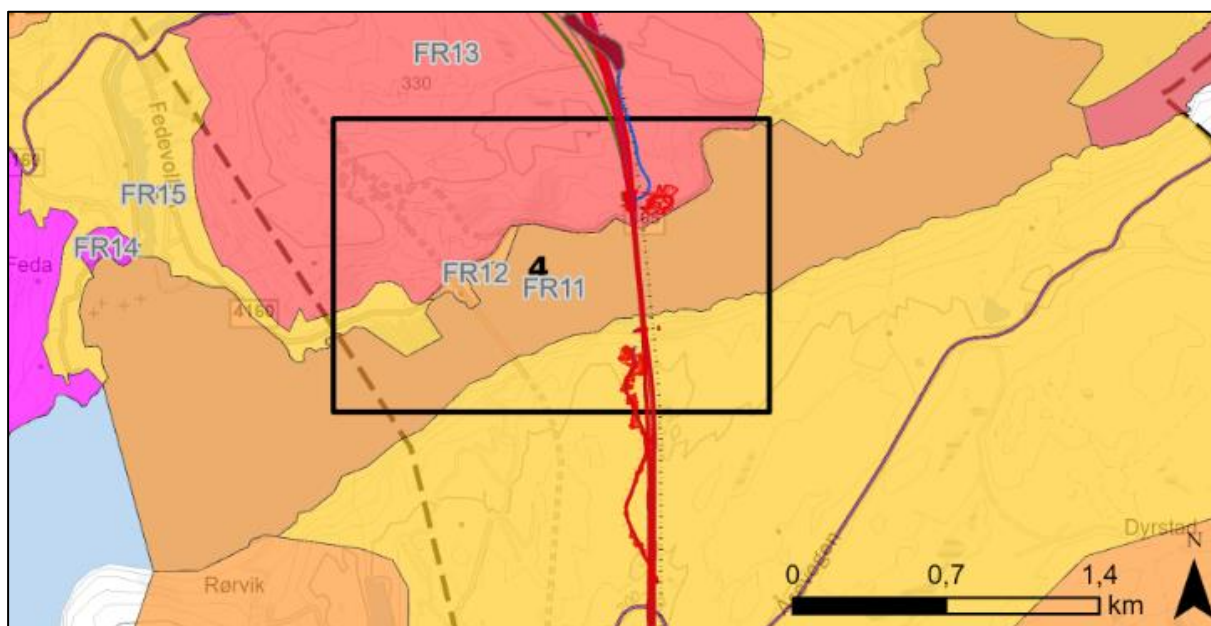
Det er ikke registrert stier i terrenget sørøst for fjorden. På vestsiden er det registrert og skiltet stinett i terrenget ovenfor dagens E39, innenfor registrert friluftslivsområde ved Fedaheia.

7.4.5 Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens

Under følger vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens pr delområde tilknyttet delstrekning 4.

7.4.5.1 FR11 Fedafjorden

Delområde FR11 omfatter fjordarealet innenfor utredningsområdet. Fjorden har verdi for friluftsliv for flere brukergrupper, og muligheter for særlig fiske og bading.

Figur 7-22: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 4. Delområde FR11 omfatter fjordarealet innenfor utredningsområdet, angitt middels verdi.

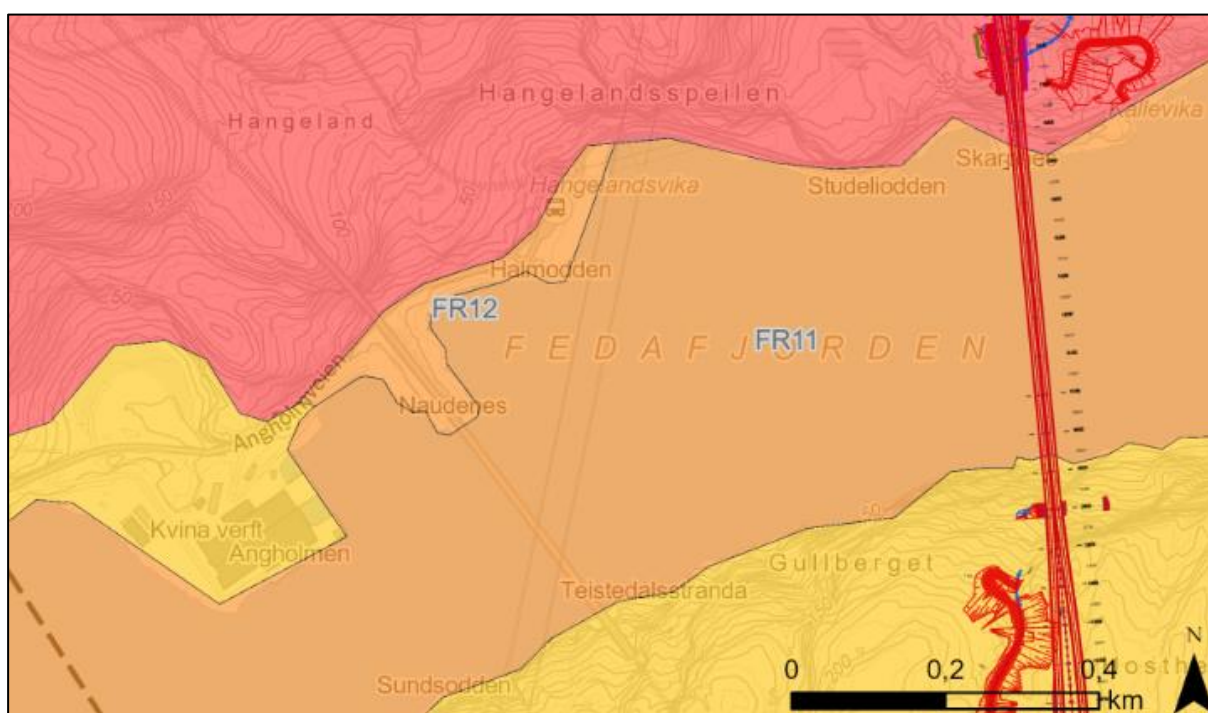
Tabell 7-14: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR11 Fedafjorden.

Verdivurdering: Delområde FR11 Fedafjorden							
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi			
▲							
<p>Begrunnelse: Delområdet har verdi for spesielt fritids/sportsfiske innerst i Fedafjorden. Fedafjorden er eneste sjøareal i Kvinesdal kommune, og inngår som en del av Lister-skjærgården. Det finnes flere mindre tilrettelagte fiskeplasser innerst i fjorden ved Øya, hhv. Buodden (kommunal brygge), Trælandsfoss og Indrevika. Det er en del båttrafikk og generelt lite tilrettelegging for fiske og friluftsliv langs fjorden enn lenger utover i skjærgården. Området har verdi for båtliv, fritidsfiske, spredte badeplasser og som eneste sjøområde og korridor videre ut mot sjøen for kommunen. Store deler av strandkanten er utilgjengelig og svært bratt (særlig mot øst). Fjordområdet lenger sør og utenfor selve utredningsområdet har større opplevelseskvalitet og attraktivitet for flere brukergrupper. Området innerst i fjorden mot Øye er i hovedsak av lokal betydning, samt noen tilreisende for særlig fritidsfiske. Bruksfrekvens, betydning og kvaliteter for friluftsliv langs fjordstrekningen markert i FR11 vurderes til middels. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi.</p> <p>Verdi: Middels verdi.</p> <p><i>Delområde FR11 ligger innenfor delstrekning 4 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for utstrekningen av delområdet som ligger innenfor delstrekning 4.</i></p>							
Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Kryssing Fedafjorden	▲						
	<p>Begrunnelse: Selve veilinja krysser fjorden i nytt bruløp nordøst for eksisterende bru. Det planlegges ikke for masselager langs fjorden. Det vil anlegges anleggsvei frem til brufestet både øst og vest for fjorden, men disse berører ikke strandsonen. Lydbildet over fjorden vil bedres ved dagens bru, der trafikken reduseres. Parallelt vil den økes der ny bru anlegges. Dagens bru har ikke støyskjerming mot fjorden. Nullalternativet medfører noe høyere støynivå enn dagens situasjon, men samlet er påvirkningen liten på delområdet som helhet. Attraktiviteten til området er påvirket av dagens E39 med bru over Fedafjorden, samt lokalvei langs vestsiden av fjorden og få tilgjengelige plasser langs land. Ny bru vil forskyve lydbildet noe, men samlet vurderes ikke opplevelseskvalitetene for friluftsliv å endres i stor grad. Landskapsbilde med tilhørende opplevelseskvalitet vil endres noe. Samlet vurderes nytt bruløp over Fedafjorden å påvirke fjorden som friluftslivsområde i liten grad. Fjordområdet er påvirket av dagens E39, der lydbildet nå vil forskyves, og økes noe. Landskapsbildet vil endres med to større bruløp kontra kun ett, og attraktiviteten kan derav reduseres noe. Påvirkning: noe forringet.</p>						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++	+/++	0	-	--	---	----

	++++					
Alt. Kryssing Fedafjorden	▲					
	Noe miljøskade for delområde FR11 (-)					

7.4.5.2 FR12 Hangelandsvika

Delområde FR12 omfatter registrert friluftslivsområde med fiskeplasser ved Hangelandsvika (naturbase-ID: FK00015790). Delområdet ligger direkte under dagens bru for E39. Delområdet er delvis tilrettelagt for fiske (figur 6-6)

Figur 7-23: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 4. Delområde FR12 omfatter registrert friluftslivsområde og fiskeplass ved Hangelandsvika, angitt middels verdi.

Tabell 7-15: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR12 Hangelandsvika.

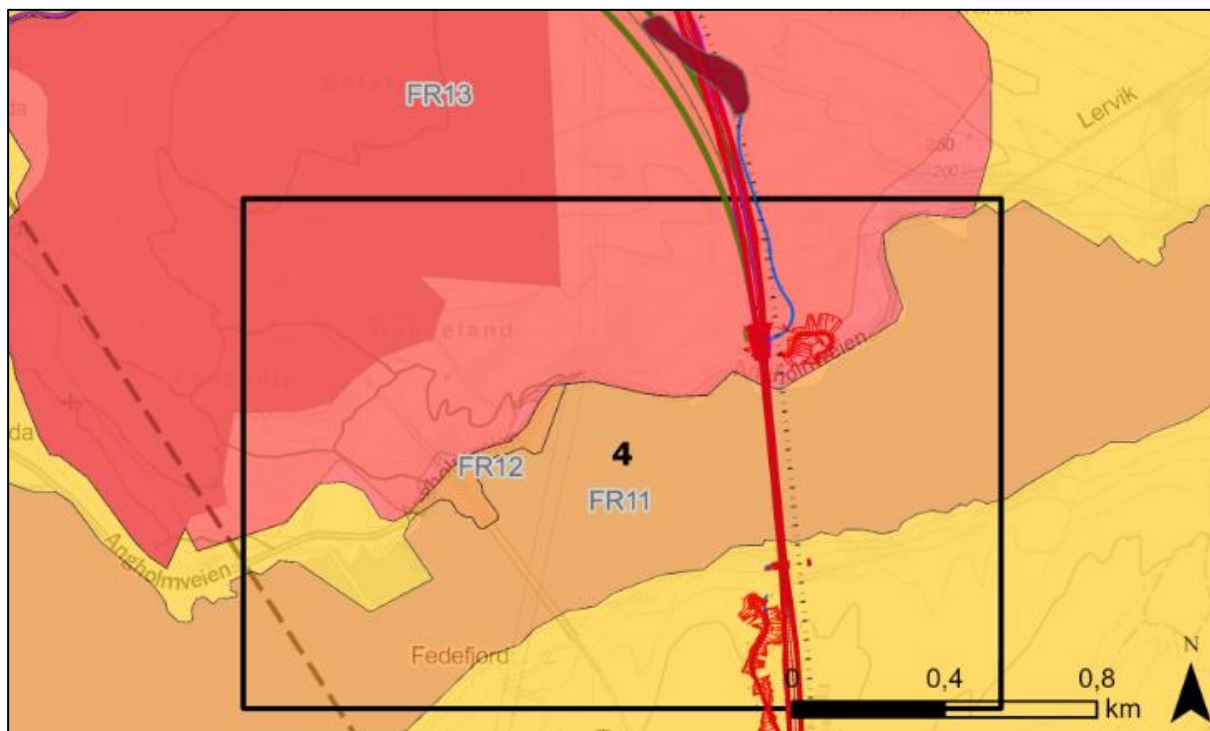
Verdivurdering: Delområde FR12 Hangelandsvika				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
Begrunnelse: Delområde FR12 ses i sammenheng med FR11, men skilles ut som eget delområde der området i større grad er tilrettelagt og omfatter et delvis tilrettelagt friluftslivsområde langs Fedafjorden.				

<p>Delområdet omfatter et registrert friluftslivsområde, registrert (som utfartsområde) som turområde (naturbase). Området omfatter flere fiskeplasser, og er tilrettelagt med plen, gangsti og parkeringsmuligheter. Bruksfrekvensen og opplevelsesverdien er vurdert til middels, med verdi også for regionale og nasjonale brukere. Området er tilrettelagt for fiske. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi. Verdi: Middels verdi.</p>						
Tiltakets påvirkning						
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
Alt. Kryssing Fedafjorden	▲					
	<p>Begrunnelse: Dagens E39 går i bru over delområdet. Ny brukryssing ligger øst for delområdet. Det skal ikke anlegges masselager eller anleggsveier i eller nær delområdet. Dagens bru har ikke støyskjerming mot fjorden, og delområdet påvirkes av støy fra vei også i dag. Endringen i trafikkbilde vil medføre redusert støy fra dagens bru. Ny bru ligger lenger unna og vil medføre mindre støy mot fiskeplassene ved delområdet, men området ligger fremdeles innenfor støysone fra lokalvei langs fjorden.. For arealer på land som er lavere enn broen, og for store deler av vannflaten, vil støy fra eksisterende vei, Angholmveien, langs fjorden være dominerende for lydbildet. Samlet blir påvirkningen ved ny bru liten for områdets lydbilde. Attraktiviteten til området er påvirket av dagens E39 med bru over Fedafjorden, samt lokalvei langs vestsiden av fjorden. Med bru rett over delområdet i dag er allerede landskapet betydelig påvirket av veiinnngrep, og ny bru vil ytterligere endre landskapsbildet. Landskapsbilde med tilhørende opplevelseskvalitet vil endres noe. Området er påvirket av støy og landskapsbilde i dag, ny bru vurderes ikke å endre bruken i området.</p> <p>Samlet: Attraktiviteten og landskapsbildet endres noe, men vurderes av mindre betydning i et område som allerede er påvirket av vei. Bruken av området vurderes ikke å endres som følge av ny bru. Samlet vurderes tiltaket å medføre svært liten endring for friluftslivsmulighetene og verdiene knyttet til delområde FR12 og Hangelandsvika friluftslivsområde. Påvirkning: ubetydelig endring.</p>					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+/ ++	0	-	--	---
Alt. Kryssing Fedafjorden	▲					
	Ubetydelig miljøskade for FR12 (0)					

7.4.5.3 FR13 Fedaheia/Refstiheia

Delområde FR13 omfatter registrert friluftslivsområde ved Fedaheia (naturbase-ID: FK00015764) og avsatt hensynssone for friluftsliv i kommuneplanens arealdel for Kvinesdal kommune (H530_07). Delområde FR13 inngår i delstrekning 4 og 5, og kun delene mot Fedafjorden vurderes her.

Figur 7-24: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 4. Delområde FR13 omfatter registrert friluftslivsområde og hensynssone for friluftsliv ved Fedaheia og Refstiheia, og ligger delvis innenfor delstrekning 4. Delområder et angitt stor verdi.

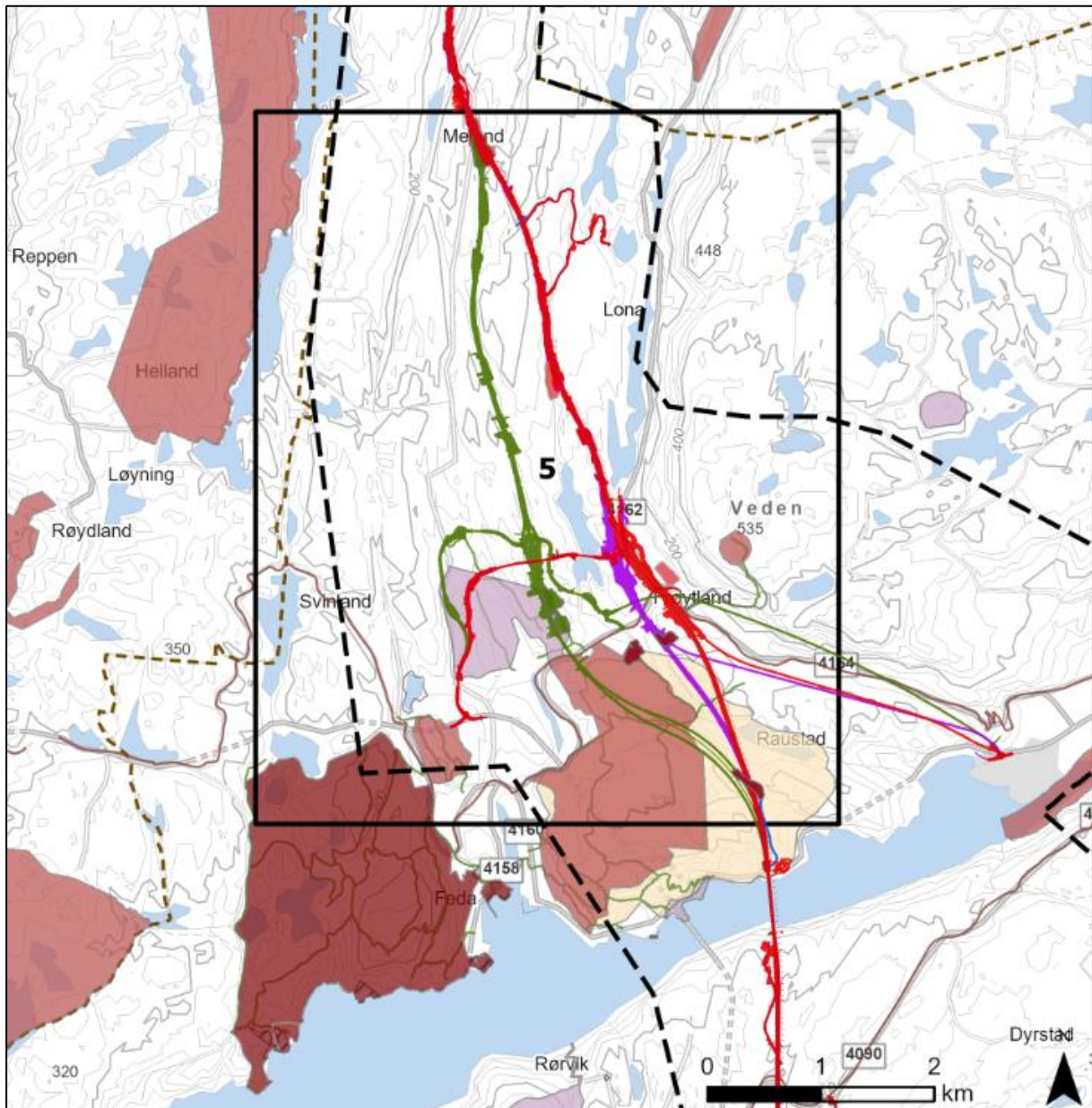
Tabell 7-16: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR13 Fedaheia/Refstiheia.

Verdivurdering: Delområde FR13 Fedaheia/Refstiheia				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
			▲	
<p>Begrunnelse: Delområdet omfatter registrert friluftslivsområde over Fedaheia og Refstiheia (naturbase), slått sammen med avsatt hensynssone for friluftsliv for Kvinesdal kommune (H530_07). Turområdet omfatter et større sammenhengende område med stort stinett av merkede løyper, skiltede turmål og noe tilrettelegging ved benker og tau i brattere partier. Arealet inngår i Raustad jaktfelt. Bruksfrekvensen er vurdert til stor, med variasjoner innad. Området er tilrettelagt og opplevelseskvaliteten vurderes til middels-stor. Området har stor betydning som friluftslivsområde lokalt, som både utfartsområde og nærturterreng for beboere i området. Deler av området benyttes også i større og mindre grad av</p>				

skoleklasser tilknyttet Feda skole. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til stor verdi. Verdi: Stor verdi.						
Tiltakets påvirkning						
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
Alt. Kryssing Feda-fjorden	▲					
	<p>Begrunnelse: Veilinja går i tunnel gjennom delområde FR13, med unntak av bruanløpet ovenfor Skarpenes. Veien går inn i tunnel like etter bruanløpet. Selve veilinja påvirker delområdet i svært liten grad. Det skal ikke anlegges masselager innenfor delområdet innenfor delstrekning 4. Anleggsvei frem til bruanløp etableres fra Angholmveien langs fjorden og opp bruløp og tunnelpåhugg. I tillegg skal det bygges en anleggsvei fra bruanlegget ved Skarpenes og nordover mot Hestesprangvannet. Anleggsveien legges i urørt terreng i dag og vil medføre terrenginngrep og landskapsendring. Området inngår i en mindre brukt del av turområdet og vil ikke medføre noen betydelig barriere for friluftsliv. Anleggsveiene blir liggende igjen etter tiltaket, som grusvei gjennom landskapet og turområdet. Langs fjorden er området påvirket av støy fra lokalveien. Med nytt bruløp vil lydbildet endres betydelig i heia ovenfor ny trasé, samtidig som lydbildet i lia ovenfor dagens bru bedres fra referansenivå (nullalternativet). Attraktiviteten av området vurderes ikke å bli påvirket i spesielt stor grad. Lia ovenfor dagens bru er påvirket av støy i dag, og her vil lydbildet bedres noe med mindre trafikk langs dagens E39. Parallelt vil lydbildet endres negativt ved nytt bruløp. Terrengtet ved nytt bruanlegg er bratt og mindre tilgjengelig enn områdene mot vest, og antas mindre brukt til friluftsliv. Det er ikke registrert noen stier nær anleggsveien eller bruløpet/tunnelpåhugget. Ovenfor dagens bru ligger flere merkede stier. Attraktiviteten av turstiene i lia ovenfor dagens bru kan øke noe med redusert støynivå. Anleggsveien mellom Hestesprangvannet og nytt bruløp kan brukes som turvei etter endte anleggsarbeider, men vurderes samtidig å forringe områdets kvaliteter ved tilnærmet urørt natur. Samlet vurderes ikke tiltaket å kunne medføre betydelig endring i bruken av området.</p> <p>Samlet: Med endret lydbilde vil opplevelseskvalitet og attraktivitet av området ovenfor dagens bru bedres noe, mens den forverres ved nytt bruløp. Bruken er høyest i vestre del av delområdet, og påvirkningen vurderes å jevnes ut – forskjellene blir marginale. Anleggsvei mellom Hestesprangvannet og frem til fjorden legges derav i urørt terreng.</p> <p>Påvirkning: Noe forringet.</p>					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	--- ----
Alt. Kryssing Feda-fjorden	▲					
	Noe miljøskade for FR13 mot Fedafjorden (-)					

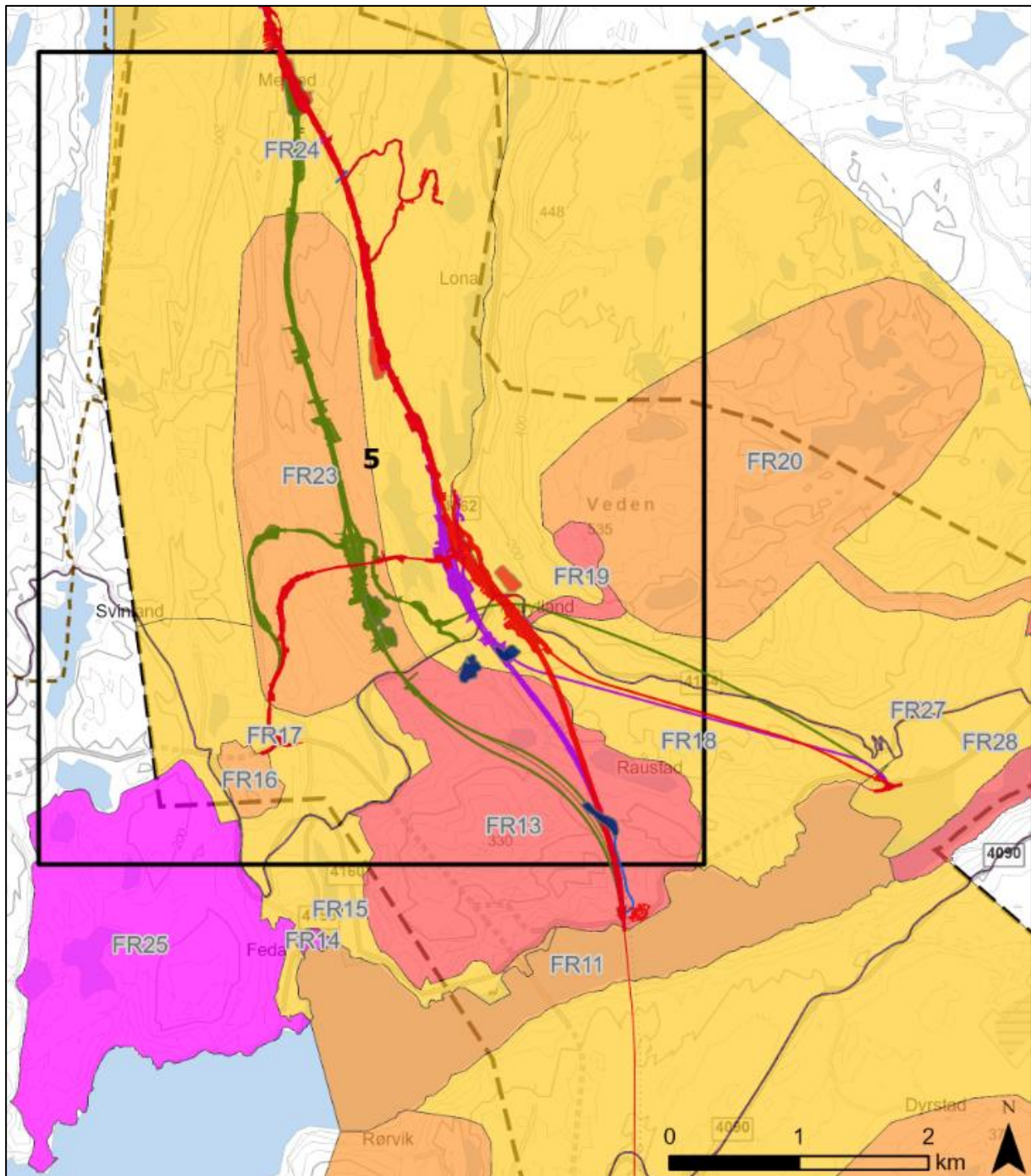
7.5 Delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn

Innenfor *delstrekning 5 Fedafjorden vest - Melandstjødn* er det definert og vurdert 13 delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv til denne konsekvensutredningen.

Figur 7-25: Oversiktskart over friluftslivsregistreringer i delstrekning 5. Friluftslivsområder (rødt-lilla), statlig sikrede friluftslivsområder (skravert blått), hensynssone for friluftsliv (gult), stier (grønne linjer) og sykkelvei (lilla linje). (Naturbase, ut.no, Kvinesdal kommune).

Figur 7-26: Verdikart over delstrekning 5 Fedafjorden vest-Melandstjødn. Delstrekning består av 13 delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv i denne utredningen, hhv. FR13-FR21 og FR23-FR26.

7.5.1 Nærturterreng

Søndre del av delstrekning 5 berører i større grad bebygde områder enn de foregående delstrekningene. Her fremheves særlig bebyggelse langs Feda, Refsti, Høyland, Frøytland, Raustad, samt spredt bebyggelse mot Lille Meland og omegn. I tillegg til spredte hytter. Samtlige utmarksområder tilknyttet området vil ha verdi som turområde for beboere i området, og er derav vurdert gjennom delområdene nedenfor. Enkelte turområder er vurdert å ha større verdi som nærturterreng enn andre, basert på kriterier knyttet til opplevelsesverdi, attraktivitet, beliggenhet, tilrettelegging og bruksfrekvens, iht. håndbok V712. De fleste områdene er av lokal betydning, og dersom de ikke har øvrige egenskaper som øker verdien, iht. vurderingskriterier i håndbok V712, får de verdien noe.

7.5.2 Friluftslivsområder

I delstrekning 5 inngår følgende registrerte friluftslivsområder (naturbase):

- Fedaheia (naturbase-ID: FK00015764), registrert som nærturterreng.
- Ved Bøkkerbrua (naturbase-ID: FK00015816), registrert som leke- og rekreasjonsområde.
- Sande (naturbase-ID: FK00015758 og FS00002474), registrert som leke- og rekreasjonsområde.
- Fløyfjellet (naturbase-ID: FK00015782), registrert som utfartsområde.
- Svinland (naturbase-ID: FK00015804), registrert som utfartsområde.
- Sandsheia (naturbase-ID: FK00015757), registrert som utfartsområde.
- Sandebukta/Bines-området (naturbase-ID: FS00000950), statlig sikra friluftsområde.
- Høylandsfoss med omegn (naturbase-ID: FK00015779), registrert som nærturterreng.
- Frøitlandsheia/Veden (naturbase-ID: FK00015800), registrert som utfartsområde.
- Sibbuheia (naturbase-ID: FK00015759), registrert som utfartsområde.

I tillegg har Kvinesdal kommune avsatt et areal tilknyttet Feda/Refstiheia som hensynssone for friluftsliv i kommuneplanens arealdel (H530_07).

Påvirkningsgrad av friluftslivsområdene varierer betydelig, og beskrives i de respektive delområdene i vurderingene nedenfor. Enkelte av friluftslivsområdene berøres ikke direkte, men ligger innenfor utredningsområdet / fagområdets influensområde i vurderingene. I figur 7-25 er de registrerte friluftslivsområdene, samt statlig sikrede områder, hensynssone for friluftsliv i Kvinesdal (H530_07) og registrerte stier i området markert. Kun friluftslivsområder som helt eller delvis ligger innenfor reguleringsplangrensa er vurdert her.

7.5.3 Statlig sikra friluftslivsområder

Ingen statlig sikra friluftslivsområder ligger direkte innenfor tiltaksområdet, men to mindre områder tilknyttet Fedafjorden er registrert ved Feda. Dette gjelder hhv. Sandebukta/Bines-området (naturbase-ID: FS00000950) og Sande (naturbase-ID: FS00002474). Disse er registrert med lokal betydning, og innehar særlig tilrettelegging for bading og rekreasjon langs fjorden/Fedaelva. Områdene vises i registreringskartet i figur 7-25 sammen med øvrig registrerte friluftslivsområder i området.

7.5.4 Jakt og fiske

Delstrekningen omfatter inn- og utmarksareal som inngår i Kvinesdal sørvest-jaktvald. Det jaktes etter storvilt (elg, hjort og rådyr) og det forventes at det foregår småviltjakt på de ulike eiendommene. Jaktfeltene Raustad, Birkeland og omegn, Frøytland og Lohne ligger innenfor utredningsområdet for delstrekningen. I tillegg finnes det eiendommer som ikke inngår i jaktfelt for storviltjakt, men hvor det forventes at det jaktes etter rådyr og småvilt. Det er ikke kjent at det selges jaktkort.

Det finnes flere bekker, elver og vann i området. De fleste drenerer mot Fedaelva med utløp i Fedafjorden. Fedaelva er lakseførende på en kort strekning, men det er ikke tillatt med fiske i elva. Fedaelva var tidligere en god lakseelv, men på grunn av lav fangststatistikk og dårlig bestandstilstand på anadrom fisk har det ikke vært åpent for fiske i Feda siden 2009. I de mange vannene og bekkene mellom vannene kan det fiskes etter ørret, røye og annen innlandsfisk. Det finnes flere store vann hvor det forventes at det fiskes. Det selges ikke fiskekort innenfor delstrekningen og de som vil fiske må avklare dette med den aktuelle grunneieren.

7.5.5 Ferdslinjer

Nasjonal sykkelrute nr. 1 går gjennom området, og følger lokalveinettet, hhv. langs Høylandsveien og Frøytlandsveien på tvers av delstrekningen. Lister Friluftsråd har registrert en sykkelrute mellom Feda-Klungland-Øysæd. Denne ligger delvis innenfor utredningsområdet der den følger Frøytlandsvegen, Høylandsveien og Melandsveien. Sykkelveien er registrert i listerfriluft.no og vurderes av lokal betydning. Sykkelruta vurderes i sammenheng med øvrige delområder, gjennom adkomst og tilgjengelighet.

Det er registrert omfattende stinett i enkelte av turområdene innenfor delstrekningen. Her fremheves et omfattende merket stinett i Feda- og Refstiheia, Prestheia, opp mot Frøytlandsveden, Fløyfjellet ved Birkeland og Sandsheia. Utover registrerte og skiltede turstier, inngår også et bredt umerket stinett i terrenget tilknyttet flere av utmarksområdene. Bruken synes størst i områder tilknyttet mer tilrettelagte turområder samt nær bebyggelse.

Lokalveier er av særlig betydning som adkomstveier til turområder i området. Trafikken langs lokalveinett i området er i utgangspunktet liten, og veier er i seg selv av betydning for tur, sykling og ferdsel for beboere i området.

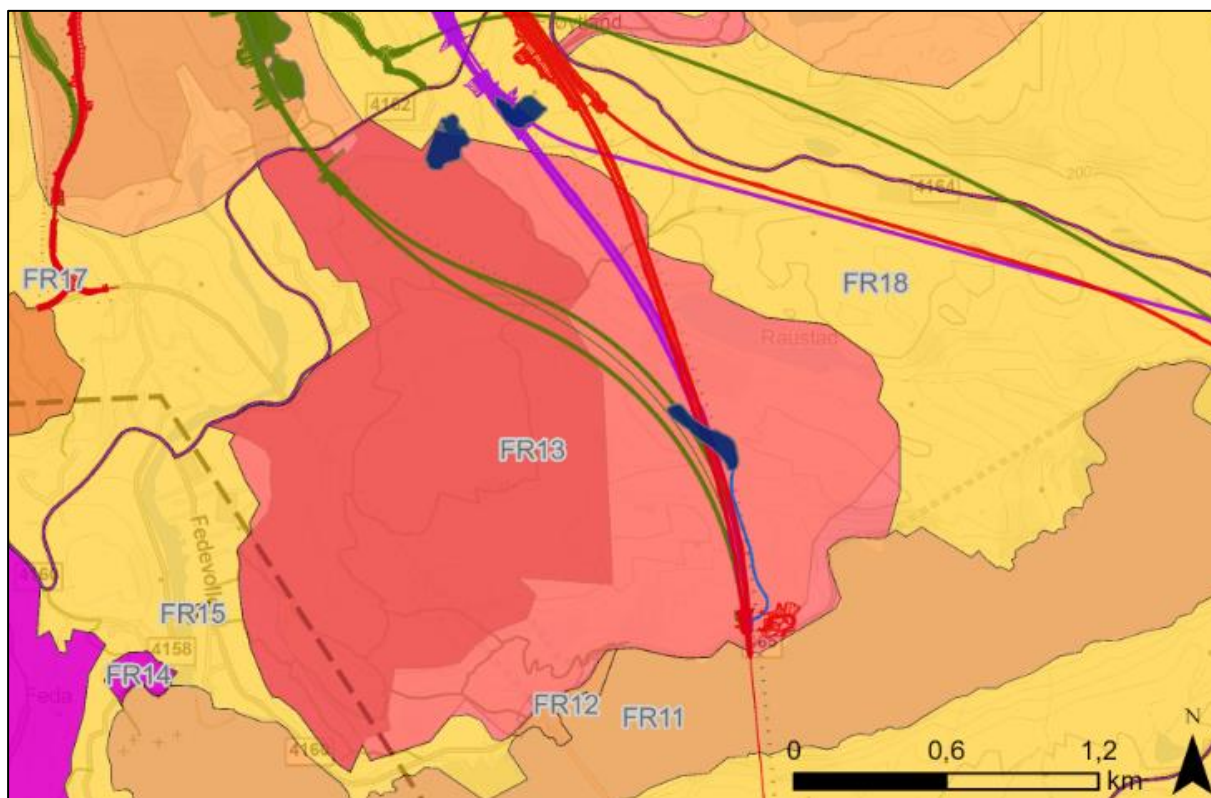
7.5.6 Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens

Under følger vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens pr delområde tilknyttet delstrekning 5.

7.5.6.1 FR13 Feda/Refstiheia

Delområde FR13 omfatter registrert friluftslivsområde ved Feda/Refstiheia (naturbase-ID: FK00015764) og avsatt hensynssone for friluftsliv i kommuneplanens arealdel for Kvinesdal kommune (H530_07). Delområde FR13 inngår i delstrekning 4 og 5, og delene med naturlig utstrekning innenfor delstrekning 5 vurderes her. Delområdet omfatter et turområde med

stedvis god tilrettelegging, et omfattende merket og skiltet stinett og flere turmål med gode opplevelseskvaliteter (figur 6-7).

Figur 7-27: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. Delområde FR13 omfatter registrert friluftslivsområde (omriss vist i kartet med mørkere rød tone) og hensynssone for friluftsliv ved Fedaheia og Refstiheia, og ligger delvis innenfor delstrekning 4 og 5. Angitt stor verdi.

Tabell 7-17: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR13 Fedaheia/Refstiheia.

Verdivurdering: Delområde FR13 Fedaheia/Refstiheia				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
			▲	
<p>Begrunnelse: Delområdet omfatter registrert friluftslivsområde over Fedaheia og Refstiheia, slått sammen med avsatt hensynssone for friluftsliv for Kvinesdal kommune (H530_07). Turområdet omfatter et større sammenhengende område med stort stinett av merkede løyper, skiltede turmål og noe tilrettelegging ved benker og tau i brattere partier. Bruksfrekvensen er vurdert til stor, med variasjoner innad. Området er tilrettelagt og opplevelseskvalitetene vurderes til middels-stor. Turområdet innehar flere naturlige og attraktive turmål på høyder med god utsikt over omgivelsene. Turområdet inngår i lokalt turengasjement med toppturer langs Feda, samt fremheves av Feda skole og barn og unge. Området har stor betydning som friluftslivsområde lokalt, som både utfartsområde og nærturterreng.</p>				

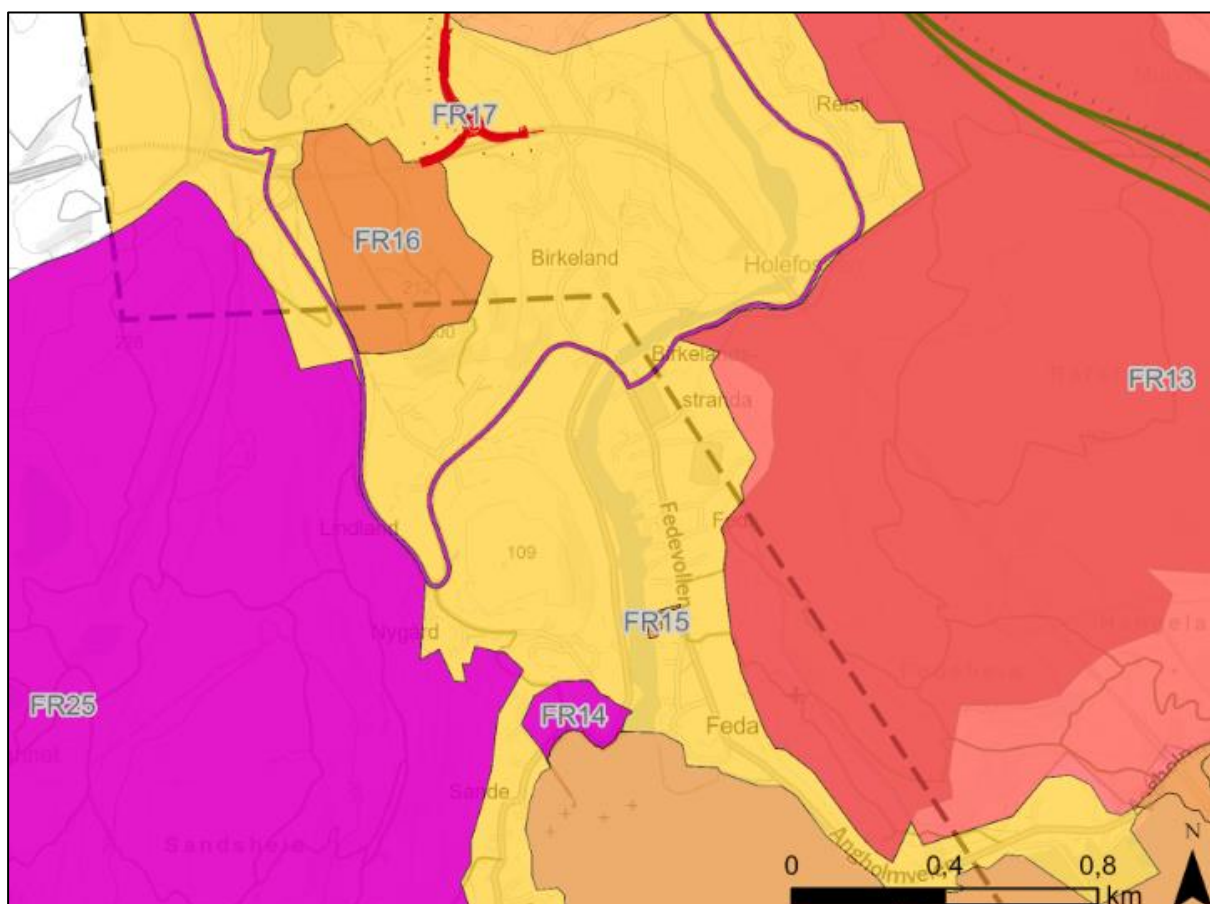
Området ligger innenfor Raustad jaktfelt. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høy stor verdi. Verdi: Stor verdi.					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: F1 går i tunnel gjennom delområde FR13, og selve veilinja påvirker ikke delområdet. To masselagre ligger innenfor delområdet, og er felles for alle vurderte alternativer. Det ene ligger innenfor delområdet sør for Hestesprangvannet, mens det andre ligger mot delområdets nordre grense ved Høyland. Masselageret ved Høyland kommer i konflikt med merket sti i turistforeningens innsynsløsning ut.no. Området sør for Mundlauga og vest for Hestesprangvannet ligger innenfor anleggssonen, men består i stor grad av areal tilknyttet el-anlegg og eksisterende veinett. Masselagrene ligger innenfor mindre brukte deler av delområdet enn for eksempel nærmere Fedå. Masselagrene ligger videre ikke i konflikt med særlig attraktive turmål tilknyttet delområdet (topper, vann, ol.). Masselagre medfører i hovedsak arealbeslag og forstyrrelser i anleggsperioden, og terreng- og landskapsendring i etterkant. For Raustad jaktfelt vil masselagrene føre til noe fragmentering av jaktareal. Anleggsveier innenfor delområdet legges langs eksisterende veinett frem mot Hestesprangvannet. Fra masselager ved Hestesprangvannet skal det etableres en anleggsvei ned mot broanlegget ved Fedafjorden. Dette området inngår i mindre brukt del av turområdet og vil ikke medføre noen betydelig barriere. Økt forstyrrelser og støy vil forekomme i løpet av anleggsperioden, med midlertidige virkninger for friluftslivsopplevelser i området. Anleggsveien mellom Hestesprangvannet og nytt bruløp kan brukes som turvei etter endte anleggsarbeider, men vurderes samtidig å forringe områdets kvaliteter ved urørt natur og turområde. Samlet vurderes ikke tiltaket å kunne medføre betydelig endring i bruken av området. F1 medfører endret lydbilde langs nordre grense av delområdet.</p> <p>Samlet vurderes ikke F1 å endre opplevelseskvalitetene av delområde FR13 i betydelig grad, og masselager og anleggsvei legger ikke beslag på særlig attraktive områder. Masselagrene medfører noe arealbeslag, men utgjør samlet en liten del av delområdet. Masselageret ved Høyland ligger over en mindre tursti. Det skal etableres landbruksvei frem til masselageret, og denne kan benyttes som turvei etter endte anleggsarbeider. Betydningen av tap av tursti ved masselager er derav av mindre betydning. F1 med masselagre påvirker ikke området i stor nok grad at det vurderes å ville medføre redusert bruk av området. F1 vurderes å medføre noe negativ påvirkning for friluftsliv, hhv. knyttet til endret lydbilde i deler av turområdet, beslag av registrert sti ved Høyland og terrengendring ved masselager. Påvirkningen vurderes til noe forringet for delområde FR13 av F1. Påvirkning F1: Noe forringet.</p>				
	▲				

<p>Alt. Frøytland 1 m/ tilførsels- vei til Birkeland</p>	<p>Begrunnelse: Vurderes som F1. Påvirkning F1/B: Noe forringet.</p>
<p>Alt. Frøytland 2</p>	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: F2 går i tunnel gjennom delområdet, med utløp noe nærmere utkanten av delområdet mot Frøytland enn F1. Masselagre og anleggsveier er likt som for F1. F2 medfører noe større endring i lydbildet enn F1, særlig i turområdet nord for Mundlauga. I praksis ikke av stor betydning for delområdet sett samlet. Samlet vurderes F2 relativt likt som F1. Alternativet vurderes å medføre noe negativ påvirkning for friluftsliv tilknyttet delområde FR13, hhv. knyttet til endret lydbilde i deler av turområdet, terrengendring ved masselager og beslag av tursti ved Høyland. F2 medfører noe større påvirkning på lydbildet. Påvirkning F2: Noe forringet.</p>
<p>Alt. Frøytland 2 m/ tilførsels- vei til Birkeland</p>	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: Vurderes som F2. Påvirkning F2/B: Noe forringet.</p>
<p>Alt. Høyland 2</p>	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: H2 går i tunnel gjennom store deler av delområde FR13, med utløp like nord for Flateknuten, innenfor, men helt nord i delområdet. Lengden på dagsone innenfor delområdet er ca. 200 meter. H2 medfører derav større arealbeslag i delområdet enn F1 og F2. Masselagre og anleggsveier er like som F1 og F2. H2 medfører betydelig endring i lydbildet i området omkring Flateknuten og mot Høyland. Støysonen omfatter samlet kun en liten del av selve delområdet. Flateknuten er et turmål innenfor delområde FR13, med merket sti frem til postkasse og utsikt utover Refsti. Turstien frem til Flateknuten kommer fra sørøst, fra Mundlauga og kommer ikke i direkte konflikt med veien. Flateknuten ligger omtrent 230 meter sørøst for tunnelutløpet til H2. Terrenget ved tunnelutløpet er relativt bratt, og er derav mindre tilgjengelig. Nærmeste stinett for tunnelløpet er en traktorvei fra Høyland. Denne inngår ikke i merket stinett i delområdet, og bærer ikke preg av mye bruk. Bruksendring vurderes som F1 og F2 å være liten om noe. Med noe for området tilknyttet Flateknuten. Økt støy i dette området kan redusere toppens attraktivitet som turmål. Flateknuten og omegn som turmål er antatt å være av størst betydning for beboere ved Refsti, Høyland og Raustad, som et egnet turmål innenfor naturlig nærturterreng fra bebyggelse.</p> <p>Samlet vurderes H2 relativt likt som F1 og F2, og vurderes å medføre noe påvirkning for friluftsliv tilknyttet delområde FR13, hhv. knyttet til endret lydbilde i deler av turområdet, terrengendring ved masselager, og beslag på tursti ved Høyland. H2 medfører noe større</p>

	påvirkning på lydbildet, særlig ved turmål ved Flateknuten. Hoveddelen av delområdet blir likevel ikke betydelig påvirket, og påvirkningsgraden vurderes iht. håndbok V712, samlet til noe forringet, mot forringet. Påvirkning H2: Noe forringet.						
Alt. Høyland 2 m/ tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Begrunnelse: Vurderes som H2. Påvirkning H2/B: Noe forringet.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Frøytland 1	▲						
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)						
Alt. Frøytland 1 m/ tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)						
Frøytland 2	▲						
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)						
Frøytland 2 m/ tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)						
Høyland 2	▲						
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)						
Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)						

7.5.6.2 FR14 Sande

Delområde FR14 omfatter registrert svært viktig friluftslivsområde og leke- og rekreasjonsområde ved Sande, sør for Feda. Delområdet består av både registrert friluftslivsområde og statlig sikret friluftslivsområde langs fjorden (Sande naturbase-ID: FS00002474). Delområdet ligger utenfor tiltaksområde for alternativenes hovedveilinjer, men er inkludert i vurdering av hensyn til ev. virkninger av avkjøringstilførselsvei til Birkeland.

Figur 7-28: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. Delområde FR14 omfatter registrert og statlig sikret friluftslivsområde ved Sande, angitt svært stor verdi.

Tabell 7-18: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR14 ved Sande.

Verdivurdering: Delområde FR14 Sande				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
				▲
Begrunnelse: Delområdet omfatter registrert svært viktig friluftslivsområde (naturbase), kartlagt i forbindelse med friluftlivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune, 2017.				

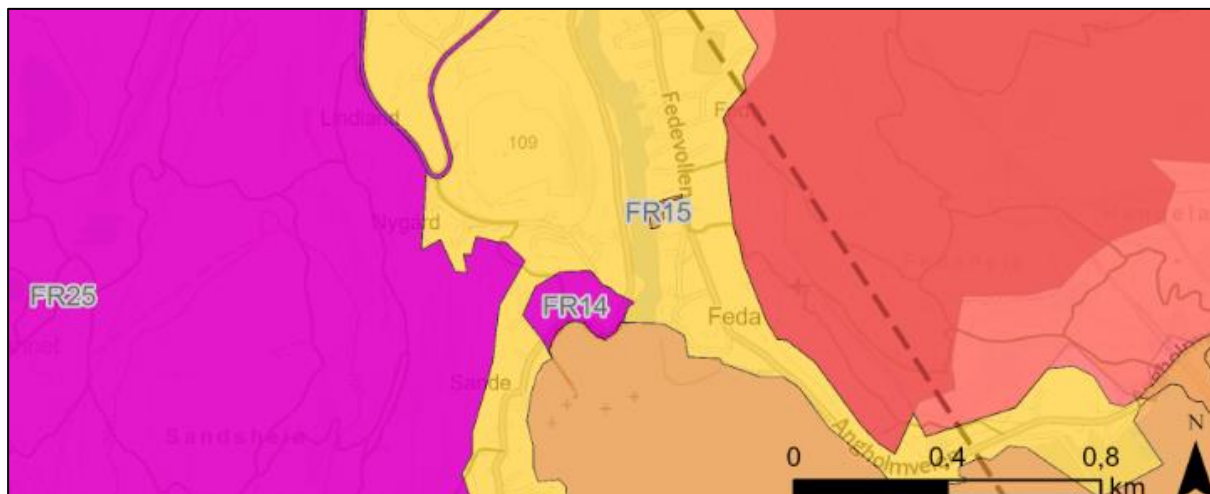

<p>Området er tilrettelagt med badeplass, grillplass, grillbu, WC og fiskeplass. Bruksfrekvensen er vurdert til stor, også med regionale og nasjonale brukere. To felt langs fjorden innenfor området er også registrert som statlig sikrede friluftslivsområder, som område i sentrum av tettstedet Fedå som grenser til sjøen, med lokale brukergrupper. Iht. håndbok V712 er delområdet angitt svært stor verdi for friluftslivsverdier, i samsvar med tidligere registreringer. Verdi: Svært stor verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: Alternativet ligger i god avstand fra delområdet og vil ikke påvirke registrerte verdier tilknyttet delområdet. Påvirkning F1: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F1/B: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 2	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2/B: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Høyland 2	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning H2: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning H2/B: Ubetydelig endring.</p>				

Tiltaketets konsekvens	
Alternativ	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> +++/ ++++ +/++ 0 - -- --- ---- </div>
Alt. Frøytland 1	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Frøytland 2	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Høyland 2	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)

7.5.6.3 FR15 Bøkkerbrua

Delområde FR15 omfatter registrert friluftslivsområde og leke- og rekreasjonsområde ved Bøkkerbrua i Feda. Delområdet ligger utenfor tiltaksområde for alternativenes hovedveilinjer, men er inkludert i vurdering av hensyn til ev. virkninger av tilførselsvei til Birkeland.

Figur 7-29: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. Delområde FR15 omfatter registrert friluftslivsområde ved Bøkkerbrua, angitt middels verdi.

Tabell 7-19: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR15 ved Bøkkerbrua i Feda.

Verdivurdering: Delområde FR15 Bøkkerbrua					
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi	
▲					
Begrunnelse: Registrert friluftslivsområde (naturbase), kartlagt i forbindelse med friluftslivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune, 2017. Friluftslivsområdet er tilrettelagt med badeplass og parkeringsplass, med nær beliggenhet til skole og barnehage. Bruken er knyttet til lokale brukere, med ganske stor bruksfrekvens. Delområdet har stor betydning lokalt og god egnethet for flere brukergrupper. Delområdet skiller seg noe ut fra andre deler langs Fedaelva, ved tilrettelagt badeplass og nærhet til skole. Iht. håndbok V712 angis middels verdi for delområdet. Verdi: Middels verdi.					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	Begrunnelse: Alternativet ligger i god avstand fra delområdet og vil ikke påvirke registrerte verdier tilknyttet delområdet. Attraktiviteten av badeplassen vil ikke endres som følge av				

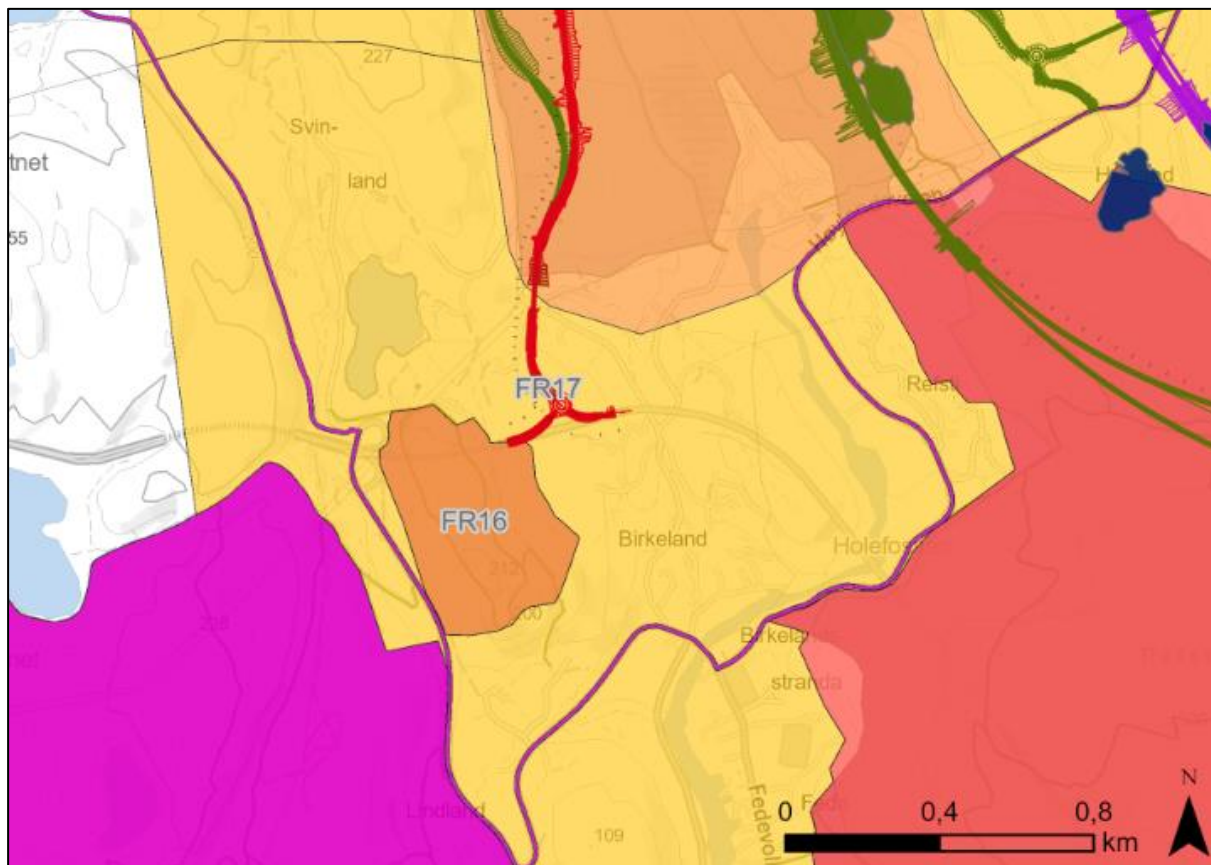
	tiltaket. Påvirkning F1: Ubetydelig endring.							
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲ Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F1/B: Ubetydelig endring.							
Alt. Frøytland 2	▲ Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2: Ubetydelig endring.							
Alt. Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲ Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2/B: Ubetydelig endring.							
Alt. Høyland 2	▲ Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning H2: Ubetydelig endring.							
Alt. Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲ Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning H2/B: Ubetydelig endring.							
Tiltakets konsekvens								
Alternativ	<table border="1"> <tr> <td>+++/ ++++</td> <td>+ / ++</td> <td>0</td> <td>-</td> <td>--</td> <td>---</td> <td>----</td> </tr> </table>	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----		
Alt. Frøytland 1	▲ Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)							
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel	▲ Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)							

Isvei til Birkeland	
Frøytland 2	▲ Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲ Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Høyland 2	▲ Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲ Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)

7.5.6.4 FR16 Fløyfjellet/Birkeland

Delområde FR16 omfatter Fløyfjellet ved Birkeland. Avgrensningen er satt etter registrert viktig friluftslivsområde. Området er kartlagt i forbindelse med friluftslivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder Fylkeskommune (2017) (naturbase-ID: FK00015782).

Figur 7-30: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. Delområde FR16 omfatter registrert friluftslivsområde ved Fløyfjellet/Birkeland (markert i mørkere farge under delområdeavgrensningen). Delområdet er angitt middels verdi.

Tabell 7-20: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR16 Fløyfjellet/Birkeland.

Verdivurdering: Delområde FR16 Fløyfjellet/Birkeland				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
Begrunnelse: Delområdet FR16 består av et registrert viktig friluftslivsområde (naturbase). Området er registrert som utfartsområde med tur med utsiktspunkt, registrert i forbindelse med friluftslivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune, 2017. Området er registrert med relativt stor bruksfrekvens og middels opplevelseskvaliteter og symbolverdi. Området				

<p>anses også som viktig nærturterreng for beboere i området, med skilting opp mot turområdet fra flere sider. Stinettet i området er skiltet, og enkelte stier er registrert også i ut.no. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi. Verdi: Middels verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: F1 berører ikke delområde FR16 og har heller ikke nærføring til det. Ingen masselagre eller anleggsveier er planlagt i tilknytning til delområde FR16. F1 ligger for langt unna delområde FR16 til å påvirke lydbildet i området. Men redusert støy på dagens E39 gir en forbedring i lydnivået innover i delområdet. Redusert trafikk ved dagens E39 vil medføre en betydelig bedring i lydbilde innover i delområde FR16. Utover redusert støypåvirkning fra vei, vil ikke tiltaket medføre virkninger på turområdet ved Fløyfjellet/Birkeland. F1, F2 og H2 vurderes å medføre svakt, men noe forbedret tilstand for FR16. Påvirkning F1: Noe forbedret.</p>				
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland berører delområdet mot nord, der avkjøringsvei kommer inn på dagens E39 i vestlig retning. Dagens E39 går rett inn i tunnel her, og påvirkningen er minimal ift. arealbeslag og direkte terrenginngrep i turområdet. Ingen masselagre eller anleggsveier er planlagt i tilknytning til delområde FR16. F1 med tilførselsvei til Birkeland vil medføre økt støy i delområde FR16. Delområdet påvirkes av støy fra eksisterende E39, og som beskrevet for F1 vil tiltaket medføre en forbedret situasjon ved den. Effekten er mindre enn for alternativene uten tilførselsvei til Birkeland (F1, F2 og H2), men selv med avkjøringstilførselsvei til Birkeland er det en forbedring i lydbildet i store deler av turområdet tilknyttet FR16, sammenlignet med nullalternativet. Dagens E39 går i tunnel under delområdet, og turområdet preges derav av noe visuell påvirkning av vei også i dag. Tilførselsvei til Birkeland ligger i hovedsak i et område uten større påvirkning i dag. Tilførselsveien vil medføre en betydelig endring i landskapsbildet mot nord, og opplevelsesverdien bør anses forringet for utsikt mot nord. Tursti gjennom delområdet går i en runde over og rundt høyden, og inngrepet vil stedvis synes fra denne. Av hensyn til områdets attraktivitet vurderes effekten derimot ikke svært stor, da verdiene for utsiktspunkt og turmål med utsikt vender mot sør, over Lindland og Birkelandstranda. Tilførselsvei til Birkeland kan medføre noe arealbeslag helt i grensa av delområdet, der avkjøringsveien kommer inn på dagens E39. Samlet vil dette ha svært liten betydning på området som helhet. Tilgjengeligheten til området vil ikke påvirkes, og tilførselsveien vurderes ikke som en barriere for friluftsliv og ferdsel i delområdet. Alternativet vil ikke påvirke adkomst/lokalveier i området. Tilførselsvei til Birkeland påvirker delområde i liten grad, bruken vil neppe endres.</p>				

	Samlet vurderes tilførselsvei til Birkeland å påvirke FR16 noe, med endring i omgivelsene/landskapsbilde og lydbildet. Samlet vurderes ikke virkningene store. Effekten av redusert trafikk ved dagens E39, og derav noe bedret lydbilde i området, er lavere med tilførselsvei til Birkeland enn uten. Tiltaket vurderes samlet å medføre liten negativ konsekvens for delområde FR16. Med landskapsendringen mot nord vurderes delområdet å få noe redusert opplevelsesverdi. Samlet vurderes påvirkningen av alternativene med avkjøringsvei til Birkeland til noe forringet. Påvirkning F1/B: Noe forringet.
Alt. Frøytland 2	▲
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2: Noe forbedret.
Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1/B. Påvirkning F2/B: Noe forringet.
Alt. Høyland 2	▲
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1 og F2. Påvirkning H2: Noe forbedret.
Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1/B og F2/B. Påvirkning H2/B: Noe forringet.
Tiltakets konsekvens	
Alternativ	
Alt. Frøytland 1	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (+)
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)

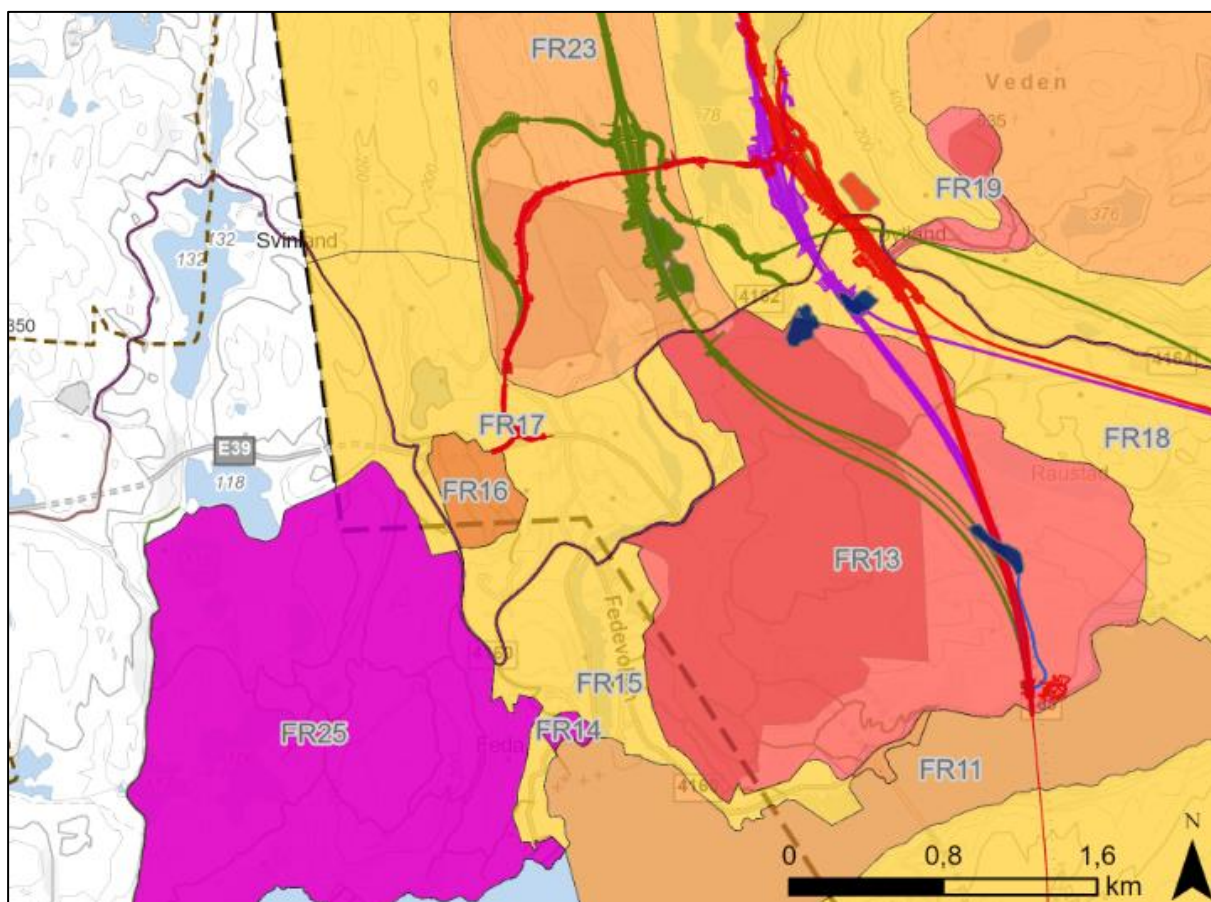

Frøytland 2	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (+)
Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)
Høyland 2	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (+)
Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)

7.5.6.5 FR17 Fedal og Birkeland

Delområdet FR17 består av arealer tilknyttet Fedal og Birkeland. Området består av bebyggelse ved Fedal, Refsti, Birkeland, Svinland og omegn, samt spredte hytter. Delområdet består i hovedsak av et område som ikke er registrert med verdi for friluftsliv, men fremheves i denne utredningen som særlig viktig som nærturområde og adkomst til øvrige turområder for beboere innenfor og tilknyttet området. Flere stier tilknyttet Fedalheia og Sandsheia har startpunkt fra FR17, tilknyttet bebyggelse eller parkeringsmuligheter langs veinett. Fedal barnehage og Fedal skole bruker områdene som turområde, samt skolevei og ferdsel ellers. Fedalva går gjennom delområdet, og flere steder her har egnede badeplasser. Svinlandstjønnen brukes som badevann om sommeren, og som skøytebane for barn og unge om vinteren.

Delområdet grenser til viktige turområder tilknyttet Fedal/Refstiheia (FR13), Høylandsfoss/Prestheia og omegn, samt Sandsheia (FR25). Fløyfjellet ved Birkeland omslutes av delområdet, men er skilt ut som eget delområde for vurderingen (FR16). Registrerte viktige områder for lek- og rekreasjon (badeplass mm) ved Bøkkerbrua (FR15) og Sande (FR14) er skilt ut som egne delområder. Badeplass ved Bøkkerbrua (FR15) vurderes i sammenheng med FR17, mens FR14 og FR25 vurderes samlet da disse er registrert med høy verdi.

Figur 7-31: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. FR17 omfatter øvrig areal mellom friluftslivsområder ved Feda og Birkeland. Markert i gult (noe verdi) mellom delområder FR11, FR13, FR23 og FR25.

Tabell 7-21: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR17 Feda og Birkeland.

Verdivurdering: Delområde FR17 Feda og Birkeland				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲			
<p>Begrunnelse: Delområde FR17 består av areal mellom friluftslivsområder ved Feda og Birkeland. Området omfavner store deler av bebyggelsen i området, og har særlig verdi som nærturterreng og adkomst til omkringliggende områder. Delområdet er av særlig betydning for by- og bygdeliv, og inkluderer utearealer tilknyttet bebyggelse ved Feda og Birkeland. Området grenser til flere større og mindre registrerte og vurderte friluftslivsområder av høyere verdi, hhv. Sandsheia (FR25) av svært stor verdi mot vest, Feda/Refstiheia (FR13) av stor verdi mot øst, Fløyfjellet/Birkeland (FR16) og Høylandsfoss/Prestheia (FR23) og omegn av middels verdi mot nord. Mot sør grenser delområdet mot Fedafjorden (FR11) av middels verdi, i tillegg til å omkranse to registrerte områder med verdi som leke- og</p>				

<p>rekreasjonsområder med badeplasser, hhv. Bøkkerbrua (FR15) angitt middels verdi, og Sande (FR14) angitt svært stor verdi, nær utløpet til Fedaelva i Fedafjorden. Svinlandstjønnna i nordre del av delområdet er blant annet et egnet badevann og skøytebane for beboere og fritidsbrukere i området, og er registrert som utfartsområde med badeplass med flytebrygge. Badeplassen er noe tilrettelagt. Arealet inngår i jaktfeltet Birkeland og omegn. Verdien av delområde FR17 ses i sammenheng med omkringliggende områder, og vurderes til noe av hensyn til områdets kvaliteter, beliggenhet mot nærliggende områder, og betydningen for beboere i området. Området er av lokal betydning. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høy noe verdi. Verdi: Noe verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: F1 berører ikke delområde FR17, og det skal ikke anlegges masselager eller anleggsvei i forbindelse med alternativet. Ved redusert trafikk langs dagens E39 vil lydbildet delvis bedres der dagens vei går i dagsone gjennom delområdet. Samlet vil det bli en reduksjon i støynivå, men arealet omkring veien vil fremdeles ligge inne i støypåvirket område nær vei. F1 berører ikke delområde FR17 og vil ikke medføre endring i delområdets attraktivitet eller bruk. Alternativet vil heller ikke medføre endring i tilgjengelighet eller barrierevirkninger i området. Samlet påvirkes delområde FR17 i svært liten grad av F1. Alternativet berører ikke delområdet og topografien i området bidrar til å redusere eventuell støypåvirkning fra ny vei. Lydbildet langs eksisterende E39 bedres, men samlet vurderes ikke endringen å være betydelig for friluftslivsverdiene knyttet til F1, F2 og H2. Påvirkning F1: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: F1 berører ikke delområde FR17, men avkjøringstilførselsvei til Birkeland kommer inn i delområdet fra nord og inn på dagens E39 ved Birkeland. Anleggsvei ved Vatlandstjødn berører et lite felt av delområdet i nord. Tilførselsvei til Birkeland medfører endring i landskapsbilde og støy i nordre del av delområdet, og vil påvirke attraktiviteten i denne delen av delområdet. Tilførselsvei til Birkeland medfører arealbeslag og terrengendring der den ligger, arealmessig er påvirkningen på delområdet samlet relativt lite. Tilførselsvei til Birkeland vil medføre en noe større barriere mellom øst og vest helt nord i delområdet, og reduserer adgangen og attraktiviteten til turområder mot nord som i dag er uten større inngrep. Bruken av delområdet samlet vurderes derimot å endres i ubetydelig grad. Tilførselsvei til Birkeland vil betydelig endre lydbildet i nordre del av delområdet ved Birkeland, og forverre situasjonen for beboere og brukere i denne delen av delområdet. Attraktiviteten nær tilførselsveien vil trolig reduseres som følge av støyplager. Effekten av mindre trafikk langs eksisterende E39 er liten samlet sett og vurderes på lik linje for F1, F2 og H2. Samlet påvirkes delområde FR17 i noe grad av tilførselsvei til Birkeland, i hovedsak av påvirkning fra støy og noe arealbeslag, terrengendring, barriereeffekt og redusert</p>				

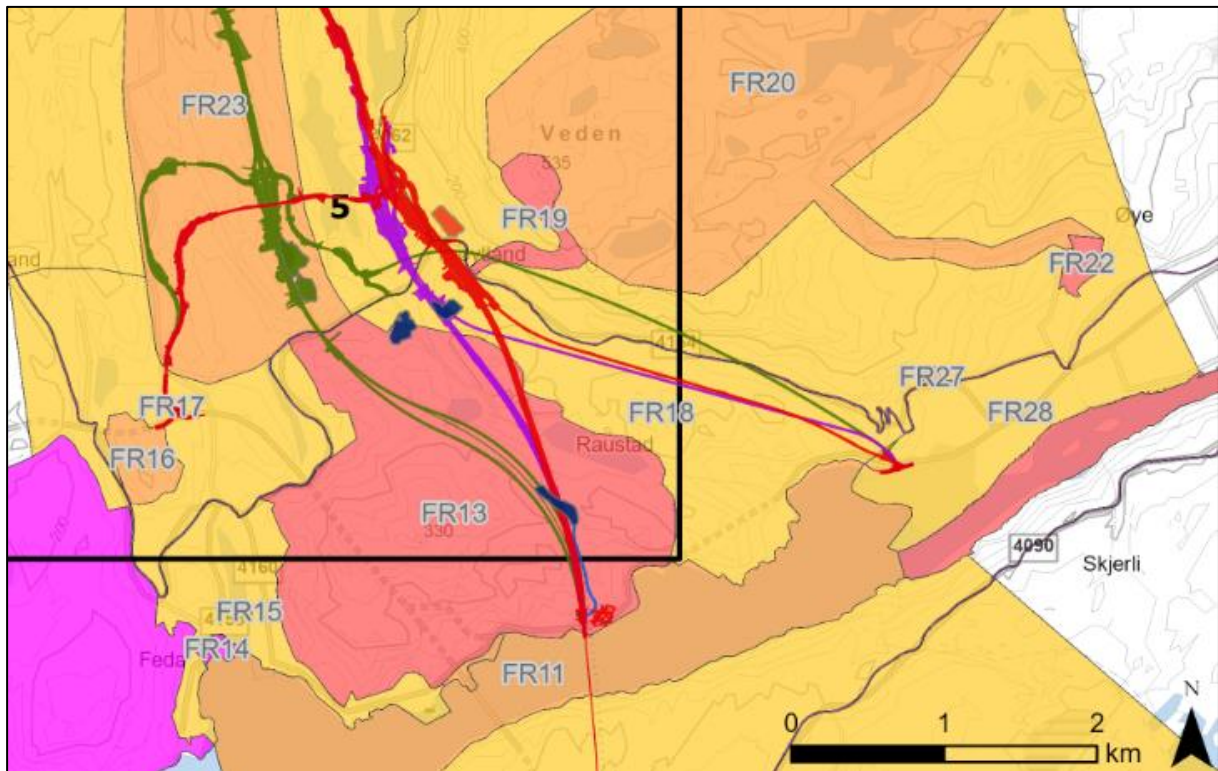
	attraktivitet i områdene nær tilførselsveien. Samlet for delområdet er påvirkningen liten. Påvirkning F1/B: Noe forringet.						
Alt. Frøytland 2	▲						
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2: Ubetydelig endring.						
Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1/B, der tilførselsvei til Birkeland ligger i samme trasé. Påvirkning F2/B: Noe forringet.						
Alt. Høyland 2	▲						
	Begrunnelse: H2 berører ikke delområde FR17, men har større nærføring til delområdet enn F1 og F2. Heller ikke for H2 skal det anlegges masselager eller delområder innenfor delområde FR17. H2 medfører endret lydbilde i ytterkanten av delområdet mot nordøst. Topografien mot Feda/Refsti bidrar til å redusere ytterligere effekt. Effekten av mindre trafikk langs eksisterende E39 er liten samlet sett, vurderes på lik linje for F1, F2 og H2. H2 berører ikke delområde FR17 direkte, og vil ikke medføre endring i delområdets attraktivitet. Veien går i bru over Høyland like nordøst for delområdet. Areal og omfang av delområdet forblir uendret. Tilgjengelighet og barriereeffekt vurderes som F1 og F2. H2 vil medføre en barriere mot turområde ved Høylandsfoss/Prestheia og omegn (FR23), men det vurderes under FR23. H2 vurderes ikke å påvirke bruken eller attraktiviteten av delområdet. Samlet påvirkes delområde FR17 i liten grad av H2. Det vil være noe endret lydbilde helt i ytterkanten av delområdet mot H2, men for delområdet samlet er dette av liten betydning. Påvirkning H2: Ubetydelig endring.						
Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1/B og F2/B. Påvirkning H2/B: Noe forringet.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Frøytland 1	▲						
			Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)				
	▲						

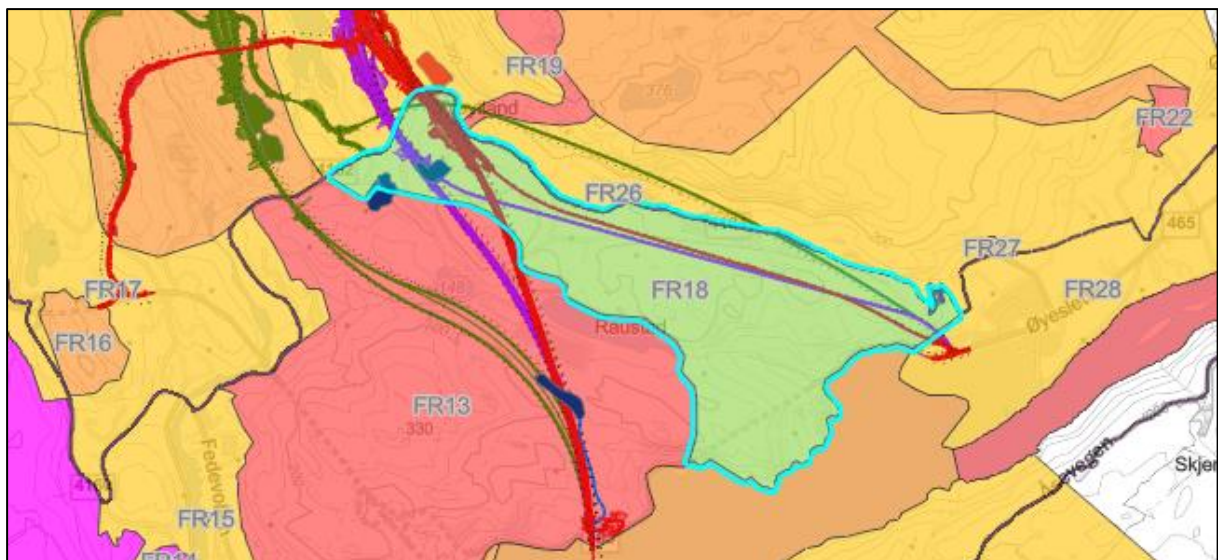
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel Isvei til Birkeland	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)
Frøytland 2	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)
Høyland 2	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)

7.5.6.6 FR18 Raustad, Lervik og omegn

Delområde FR18 består av arealer tilknyttet Raustad, Lervik og omegn. Området omfatter nærturområder mellom viktige friluftslivsområder ved Refstiheia mot sørvest, og Frøytlandsveden mot nordøst. Området består av bebyggelse og boligområder tilknyttet Raustad, og strekker seg fra Frøytland mot vest, med Frøytlandsveien som avgrensning mot nord og turområder tilknyttet FR13 mot sør. Delområdet avgrenses mot øst av Fedafjorden. Det foreligger ingen kjennskap til større turverdier i området i seg selv, utover betydningen som nærturområde for beboere i området, og adkomstmuligheter mot øvrige og mer attraktive friluftslivsområder omkring. Det er noe overlapp mellom FR18 og FR11 (Fedafjorden) der fiskeplasser ligger.

Figur 7-32: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. FR18 omfatter nærturområder mellom viktige friluftslivsområder ved Refstiheia (FR13) og Frøylandsveien, sør for FR19. Markert i gult (noe verdi).

Figur 7-33: Kartutsnitt som viser utheving av delområde FR18 for delområdets avgrensning innenfor utredningsområdet.

Tabell 7-22: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR18 Raustad, Lervik og omegn.

Verdivurdering: Delområde FR18 Raustad, Lervik og omegn					
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi	
▲					
<p>Begrunnelse: Delområde FR18 omfatter nærturområder mellom viktige friluftslivsområder ved Refstiheia og Frøytlandsveien. Viktig tursti opp mot Frøytlandsveden (FR19) tar av fra Frøytlandsveien, nordøst fra delområdet. Delområde FR18 omfatter også områder langs Fedafjorden mellom Hella og Øyesletta. Delområdet vurderes som nærturterreng av beboere i området, samt naturlig adkomst til omkringliggende turområder. Delområdet omfatter Raustad jaktfelt. Delområdet har verdi som nærturterreng for beboere ved Raustad og omegn, og turområde med videre tilgang til turområder ved Refstiheia mot sør og Veden mot nord. Særlig verdi for bebyggelse ved blant annet Raustad som ligger innenfor delområdet. Fedafjorden (FR11) er gitt middels verdi av hensyn til bla. fritidsfiske i fjorden. Det vil være noe overlapp mellom FR18 og FR11 der fiskeplasser ligger. Det finnes ingen registreringer om tilrettelagte fiskeplasser innenfor fjordstrekningen tilknyttet FR18, men det er kjent at det fiskes av fritidsfiskere fra blant annet Indrevika. Delområdet er i seg selv ikke et utpreget turområde, men danner inngang til flere omkringliggende turområder og har verdi som nærturområde for beboere i delområdet. Området er av lokal betydning. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høy noe verdi.</p> <p>Verdi: Noe verdi.</p> <p><i>Delområde FR18 ligger innenfor delstrekning 5 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for delområdets utstrekning innenfor delstrekning 5.</i></p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: F1 går i stor grad i tunnel gjennom delområde FR18. Ved tunnelutløp ved Frøytland har F1 dagsone på ca. 600 meter. To masselagre ved Høyland/Frøytland sør berører delområdet. Et ligger delvis innenfor delområde FR13 (Feda/Refstiheia), mens det andre i sin helhet ligger innenfor delområde FR18. Begge masselagre ligger nord i delområdet, nær området der F1 går i dagsone. F1 medfører arealbeslag innenfor delområde FR18 ved dagsone og masselagre. Disse ligger samlet i nordre del av delområdet, og resten av området vil ikke bli berørt. Berørt areal vurderes ikke å være de mest brukte og attraktive delene av delområdet, med unntak som mulig adkomst til turområder mot Feda/Refstiheia fra bebyggelse i området. En mindre sti mellom Frøytlandsveien og mot Høyland blir forringet av F1, der F1 går i dagsone og det nordre masselageret. Stien er ikke merket og antagelig lite brukt. Fra Høyland vil adkomst til området påvirkes av arealbeslag av masselageret. Fra Raustad går en merket turvei langs tidligere postrute, videre mot Mundlauga og FR13. Samlet for tilgjengelighet går F1 for det meste i tunnel gjennom delområdet, og påvirker ikke adkomstmuligheter videre. Bruken av området samlet er begrenset og av lokal betydning. I sør langs Fedafjorden påvirkes området av støy fra dagens vei langs fjorden. Det vil bli en betydelig endring i lydbildet nord i delområdet, der F1 har</p>				

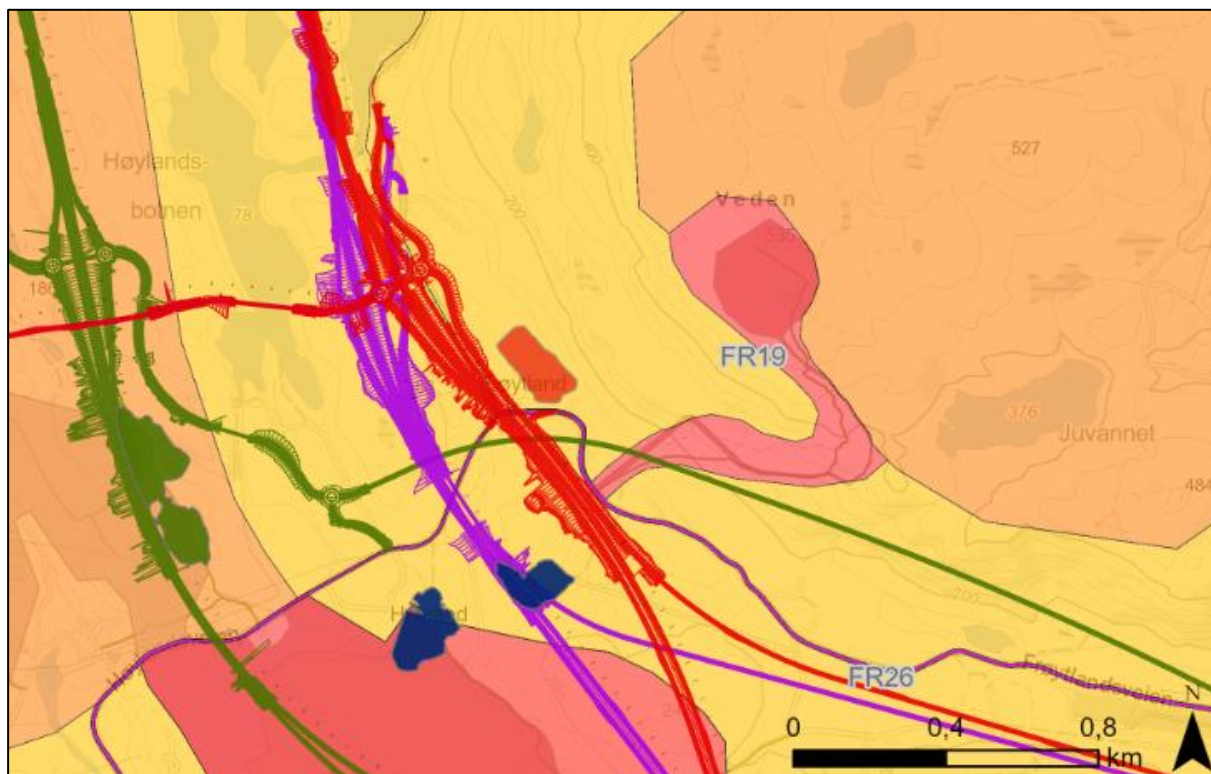
	<p>utløp fra tunnel. Frem til Raustad endres lydbildet betydelig.</p> <p>Samlet: av arealbeslag og terrengendring medfører F1 en betydelig endring helt nord i delområdet. Også lydbildet blir sterkt endret i denne delen av delområdet. FR18 vurderes blant annet av verdi for friluftsliv som inngang til øvrige turområder ved bl.a. FR13.</p> <p>Tilgjengelighet nord i området forringes, men opprettholdes i området ellers. Særlig viktig adkomst/turvei langs gammel postvei ved Raustad blir ikke påvirket. Opplevelseskvaliteten forringes i nordre del, men påvirkes ikke direkte av tiltaket i delområdet ellers. F1 vurderes å medføre noe negativ påvirkning på delområdet, iht. kriterier i håndbok V712.</p> <p>Påvirkning F1: Noe forringet.</p>
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR18.</p> <p>Påvirkning fra F1/B er lik som F1.</p> <p>Påvirkning F1/B: Noe forringet.</p>
Alt. Frøytland 2	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: F2 går i tunnel gjennom delområde FR18, med unntak av dagsone på ca. 375 meter fra utløp av tunnel ved Høyland. Masselager og anleggsveier er som F1. Med noe kortere dagsone innenfor delområdet medfører F2 noe mindre støy i FR18, og lydbildet er skjøvet noe mot sør. Forskjellene er svært små. Av virkninger tilknyttet tilgjengelighet og barriereeffekter berører F2 mindre stier fra Høyland, men ikke sti fra Frøytlandsveien. Samlet for området blir forskjellene marginale. Samlet er vurderingene for F2 i stor grad like som for F1. Området av delområdet som blir kraftigst berørt er kun en liten del av delområdet, og ikke blant de antatt mest brukte/attraktive områdene.</p> <p>Påvirkning F2: Noe forringet.</p>
Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR18.</p> <p>Påvirkning fra F2/B er lik som F2.</p> <p>Påvirkning F2/B: Noe forringet.</p>
Alt. Høyland 2	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: H2 berører ikke delområde FR18 direkte. Veilinja ligger utenfor delområdet. Tilførselsvei til Høylandsveien grenser til delområdet. Masselager og anleggsveier er som for F1 og F2. H2 vil medføre noe endret lydbilde i nordre del av delområdet, men mindre enn F1 og F2. I praksis endres støybildet i en utvidet sone fra Høylandsveien i nordre del. Delen av området som får endret lydbildet er ikke blant de mest brukte/attraktive områdene av delområdet. H2 skiller seg noe fra påvirkningen av F1 og F2 ved mindre direkte arealtap (kun masselagre) og noe mindre støypåvirkning. Påvirkningen vurderes liten, og settes til</p>

	ubetydelig endring. Påvirkning H2: Ubetydelig endring.						
Alt. Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲						
	Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR18. Påvirkning fra H2/B er lik som H2. Påvirkning H2/B: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Frøytland 1	▲						
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)						
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲						
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)						
Frøytland 2	▲						
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)						
Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲						
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)						
Høyland 2	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						

7.5.6.7 FR19 Frøylandsveden

Delområde FR19 består av tursti og turmål tilknyttet Frøylandsveden. Delområdet ses i sammenheng med heiområder og turområde tilknyttet Sibbuheia og øvrige omgivelser omkring, men skiller ut som eget delområdet da verdien er vurdert høy. Delområdet består av registrert, skiltet og delvis tilrettelagt tursti opp til et godt brukt og populært turmål ved Frøylandsveden. Turmålet byr på utsikt over Frøyland og Høyland, og inngang til større turområde mot nordøst. Delområdeavgrænsningen inkluderer dagens parkeringsmulighet for tilreisende ved Frøyland.

Figur 7-34: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. FR19 omfatter turområde ved Frøylandsveden, inkludert adkomst fra Frøyland. Tursti og markert friluftslivsområde i naturbase er markert med mørkere omriss under delområdeavgrænsningen. Delområdet er angitt stor verdi.

Tabell 7-23: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR19 Frøylandsveden.

Verdivurdering: Delområde FR19 Frøylandsveden				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
			▲	
Begrunnelse: Frøylandsveden med adkomststi fra Frøylandsveien er registrert som et viktig friluftslivsområde, som turområde med utsiktspunkt og korridor til andre friluftslivsområder (naturbase). Området er registrert i forbindelse med friluftlivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder				

<p>fylkeskommune (2017). Feda skole har årlig turer opp til Veden, og turmålet inngår i 10 på topp i Feda. Turområdet er svært viktig lokalt. Bruksfrekvensen er vurdert til stor, med betydning også for regionale og nasjonale brukere. Stien opp til Veden fra Frøymland er tydelig merket og delvis tilrettelagt med klopper og tau. Det er parkeringsmuligheter ved Bedehuset på Frøymland. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til stor verdi. Verdi: Stor verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøymland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: F1 berører ikke selve turområdet tilknyttet FR19 direkte. Veilinja ligger like nedenfor turstien og utsiktspunktet over Frøymland. F1 beslaglegger område med dagens parkeringsmulighet som benyttes som startpunkt for turen for tilreisende. Nye parkeringsmuligheter skal anlegges i forbindelse med kryssløsningen for F1, og beskrives i kapittel 9 over avbøtende tiltak. Adkomst og tilgjengelighet blir derav i mindre grad påvirket. Det skal ikke anlegges masselager eller anleggsveier som kommer i konflikt med delområde FR19. F1 vil medføre en betydelig endring i lydbilde langs store deler av turstien opp mot Frøymlandsveden. Påvirkning ved selve utsiktspunktet er begrenset, der terrenget opp er svært bratt. Det knyttes stor opplevelseskvalitet til utsikt fra toppen av Veden. Denne vil betydelig reduseres av stor endring i landskapsbildet ved ny motorvei nedenfor, og støy langs turen. Alternativet vil ikke medføre endring i tilgjengeligheten av turområdet, adkomststien fra Frøymlandsveien berøres i liten grad, og nye parkeringsmuligheter skal etableres i nær beliggenhet til dagens. Bruken av området vurderes å kunne reduseres, da attraktiviteten av området vil reduseres betydelig med endring i både opplevelseskvalitet og støynivå. Samlet vurderes F1 å medføre forringet, mot sterkt forringet, tilstand på delområde FR19. Hovedårsaken knyttes til opplevelseskvalitet med svært forringet attraktivitet, antatt redusert bruk og et mye dårligere lydbilde fra dagens situasjon. Påvirkning F1: Forringet.</p>				
Alt. Frøymland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR19. Påvirkning fra F1/B er lik som for F1. Påvirkning F1/B: Forringet.</p>				
Alt. Frøymland 2	▲				
	<p>Begrunnelse: F2 berører ikke delområde FR19 direkte, men ligger nedenfor turstien og utsiktspunktet fra Veden. F2 har større avstand til turstiens startpunkt ved Frøymlandsveien enn F1. F2 vil medføre endring i lydbilde langs deler av turstien, men noe mindre enn F1. Det knyttes stor opplevelsesverdi til utsikten fra toppen av Veden. Opplevelseskvaliteten av området vil betydelig reduseres av stor endring i landskapsbildet (ved motorvei nedenfor),</p>				

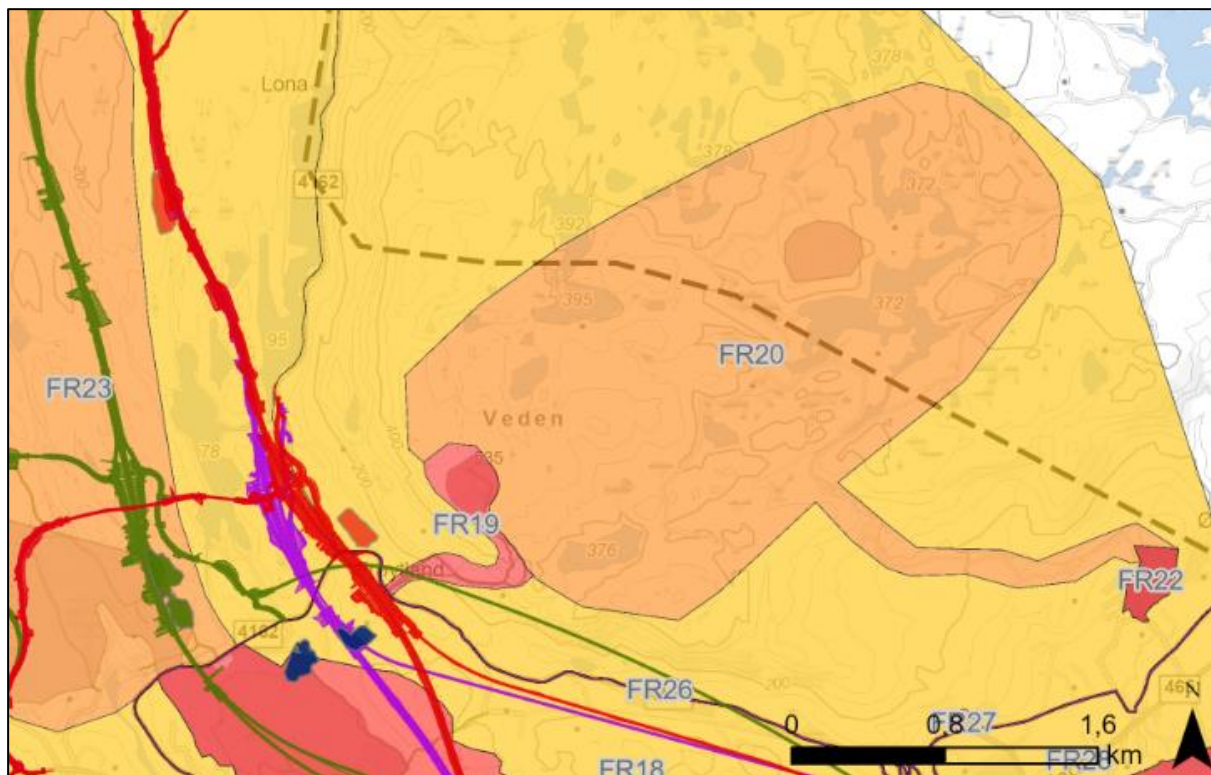
	<p>og noe mer støy langs turstien. Bruken av området vil trolig reduseres noe, da attraktiviteten av området vurderes å reduseres med endring i både landskapsbilde og støynivå. F2 berører ikke dagens parkeringsmulighet ved Bedehuset, men parkeringsmuligheten erstattes og utgjør derav mindre betydning i vurdering av påvirkning mellom alternativene. Samlet vurderes F2 å medføre noe mindre påvirkning på delområde FR19 enn F1. Opplevelseskvaliteten vil derimot endres betydelig også med F2 i landskapsbildet, og lydbilde endres fra et relativt stille preg i dag.</p> <p>Påvirkning F2: Forringet.</p>
Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR19. Påvirkning fra F2/B er lik som F2.</p> <p>Påvirkning F2/B: Forringet.</p>
Alt. Høyland 2	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: H2 berører ikke delområde FR19 direkte, og ligger lenger unna turstien og utsiktspunktet enn F1 og F2. H2 vil medføre noe endret lydbilde i nedre del av turstien, men betydelig mindre enn F1 og F2. Det knyttes stor opplevelseskvalitet til utsikten fra toppen av Veden, og som for F1 og F2 vil denne endres noe med motorvei nedenfor. Bruken av området vil trolig påvirkes i mindre grad enn F1 og F2, da nærføring av linja er betydelig mindre. Samlet vurderes H2 å medføre mindre påvirkning på delområde FR19 enn F1 og F2. Opplevelseskvalitet vil endres noe med endret landskapsbilde fra toppen, og noe mer støy.</p> <p>Påvirkning H2: Noe forringet.</p>
Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR19. Påvirkning fra H2/B er lik som H2.</p> <p>Påvirkning H2/B: Noe forringet.</p>
Tiltakets konsekvens	
Alternativ	
Alt. Frøytland 1	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Alvorlig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (---)</p>
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei	<p style="text-align: center;">▲</p> <p>Alvorlig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (---)</p>

Isvei til Birkeland	
Frøytland 2	▲
	Alvorlig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)
Frøytland 2	▲
m/tilførsel Isvei til Birkeland	Alvorlig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)
Høyland 2	▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)
Høyland 2	▲
m/tilførsel Isvei til Birkeland	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)

7.5.6.8 FR20 Veden/Sibbuheia

Delområde FR20 omfatter et større heiområde ovenfor Frøytland og Øyesletta. Delområdet inkluderer et kartlagt og registrert friluftslivsområde ved Sibbuheia, registrert i forbindelse med friluftslivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder Fylkeskommune (2017) (naturbase-ID: FK00015759).

Figur 7-35: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. Delområde FR20 omfatter turterreng i heipartiet videre forbi Frøytlandsveden. Delområdet inkluderer registrert friluftslivsområde (naturbase) ved Sibbuheia (markert i mørkere farge under delområdeavgrensningen). Delområdet er angitt middels verdi.

Tabell 7-24: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR20 Veden/Sibbuheia.

Verdivurdering: Delområde FR20 Veden/Sibbuheia				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
Begrunnelse: Delområde FR20 omfatter et større turområde uten tilrettelegging, og inngår i et mye brukt turterreng med lokal betydning. Området omfattes av heiområder med flere opplevelseskvaliteter med mindre topper og flere vann. En vanlig tur går opp via Frøytlandsveden, rundt Urevatn og Sibbuvatn, og ned mot Øye langs traktorvei mot badeplass ved Øyebergan. Delområdet omkranser utsiktspunkt ved Frøytlandsveden og et registrert friluftslivsområde ved Sibbuheia. Det registrerte friluftslivsområdet er				

<p>registrert som utfartsområde, med turområde med utsiktspunkt. Friluftslivsområdet er vurdert med middels opplevelseskvaliteter og egnethet for friluftsliv, med ofte regionale og nasjonale brukere. FR20 består av et utvidet areal omkring dette feltet som vurderes av tilsvarende verdier og bruksfrekvens. Adkomst til turområdet er mulig fra flere kanter, der turvei opp fra Øye og merket sti fra Frøytland mot Frøytlandsveden fremheves av størst betydning innenfor utredningsområdet. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi.</p> <p>Verdi: Middels verdi.</p> <p><i>Delområde FR20 ligger innenfor delstrekning 5 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for utstrekningen av delområdet som tilknyttes delstrekning 5.</i></p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Foringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: Ingen av veialternativene berører turområdet på heia ovenfor Frøytland direkte. Områdets topografi, ved svært bratt terreng mellom Frøytlandsdalen og opp mot Sibbuheia og omegn, bidrar til at støy ikke vil påvirke området. Delområdet omfatter et relativt urørt heiområde, som er et attraktivt naturområde for tur, med spredt stinett over et relativt stort areal og flere vann. Naturområdet sprer seg videre mot nord og vest. Tiltaket medfører ingen/liten forskjell på områdets opplevelseskvaliteter, og området forblir uendret. Adkomst til turområdet er mulig fra flere hold. Relevant for utredningsområdet er særlig merket tursti opp mot Frøytlandsveden via Frøytlandsdalen, vurdert som eget delområde av stor betydning for friluftsliv (FR19), samt vei- og stinett fra Øyesletta. Turstien fra Frøytland anses av flere som hovedadkomsten/den mest attraktive turruta, men adkomsten til Sibbuheia og omegn og opplevelseskvaliteten i høyden påvirkes i svært liten grad. Bruken av området vurderes ikke å bli betydelig påvirket. Samlet er påvirkningen av F1 svært liten for delområde FR20. En adkomstvei får redusert attraktivitet (FR19) og utsikten fra oversiden vil endres, men delområde FR20 har størst friluftslivsverdier lenger inn på heia. Iht. kriterier i håndbok V712 vurderes påvirkningen til ubetydelig endring for delområdet FR20. Påvirkning F1: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F1/B: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 2	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2: Ubetydelig endring.</p>				
	▲				

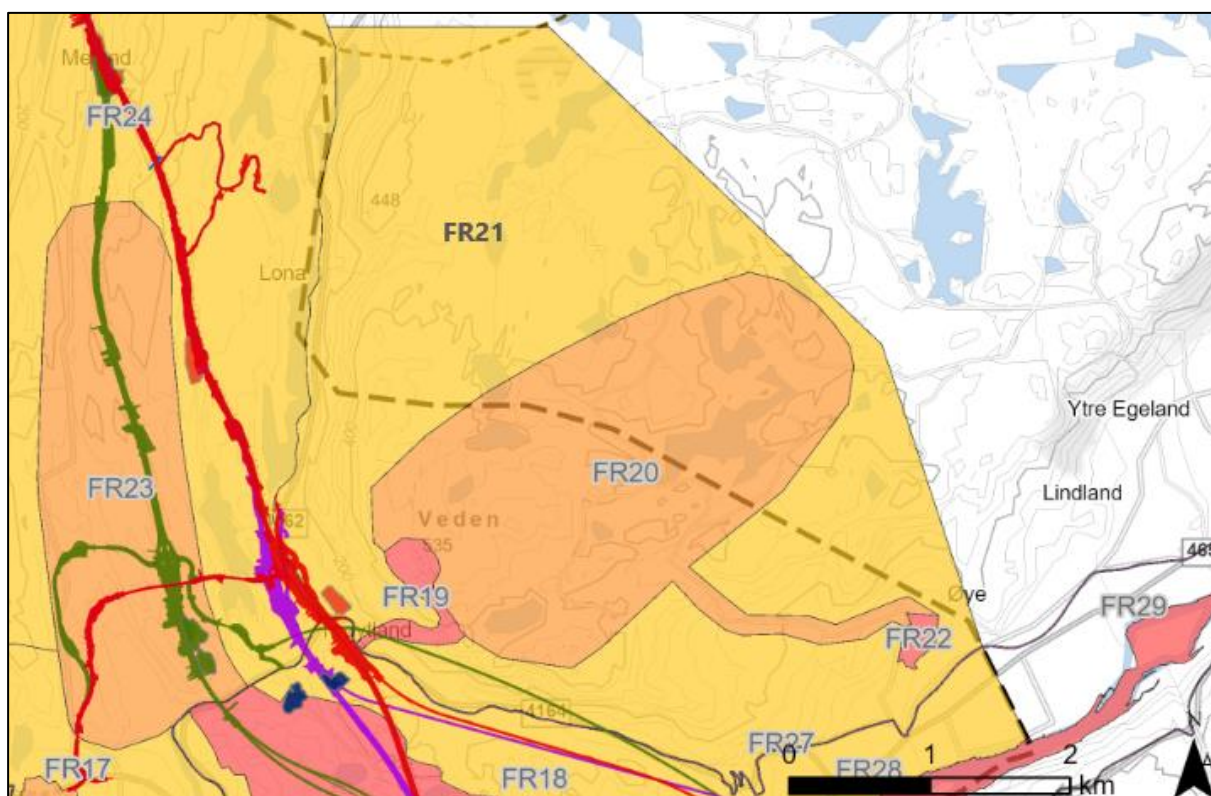
Alt. Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2/B: Ubetydelig endring.						
Alt. Høyland 2	▲						
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning H2: Ubetydelig endring.						
Alt. Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲						
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning H2/B: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Frøytland 1	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Frøytland 2	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Høyland 2	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						

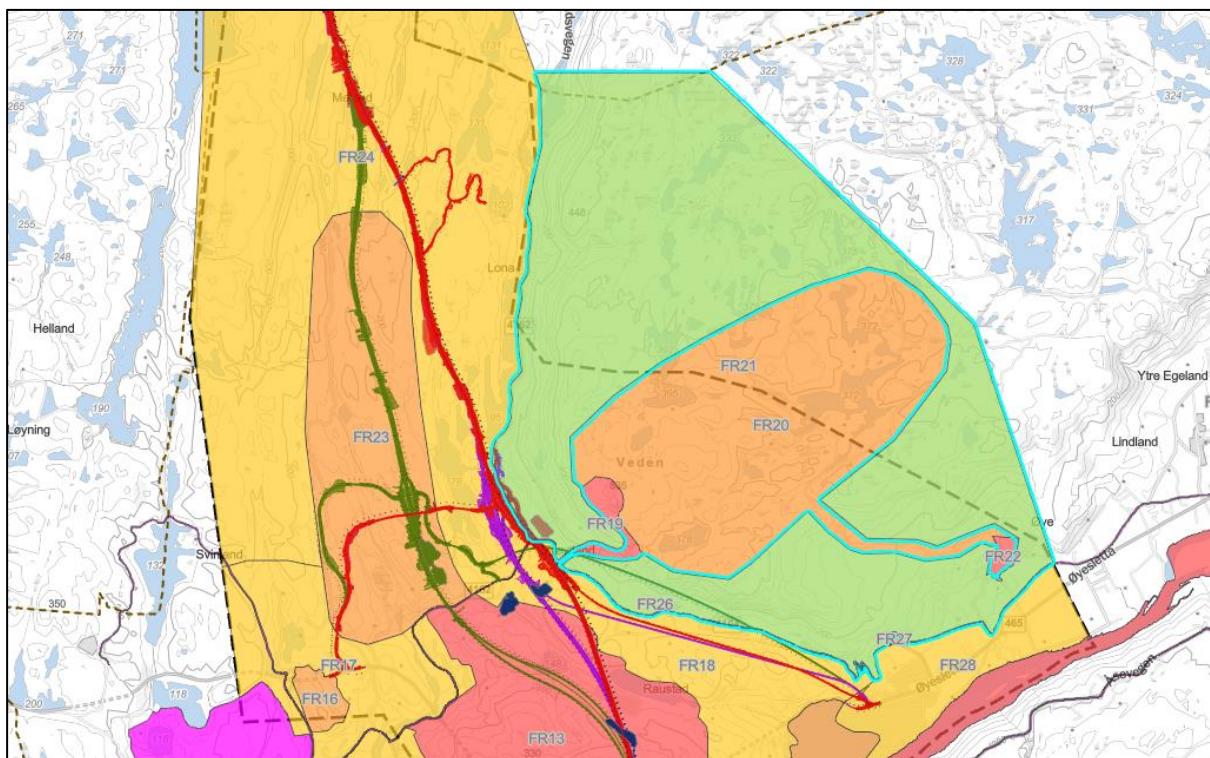
Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)

7.5.6.9 FR21 Øye nord

Delområde FR21 omfatter et større utmarksområde ovenfor Øye, Frøytland, Lona og omegn. Området er ikke tilrettelagt for friluftsliv i betydelig grad, men har verdier for friluftsliv som sammenhengende større turområde, samt nærturterreng for beboere i området. Mot sør er delområdet avgrenset mot Frøytlandsveien. Friluftslivsverdiene i området fortsetter utover utredningsområdet.

Figur 7-36: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. FR21 omfatter turterreng nord for Øye og øst for Frøytland/Lona. Delområdet omringer FR19, FR20 og FR22. FR21 er markert i gult (noe verdi).

Figur 7-37: Kartutsnitt som viser utheving av delområde FR21 for delområdets avgrensning innenfor utredningsområdet.

Tabell 7-25: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR21 Øye nord.

Verdivurdering: Delområde FR21 Øye nord				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Delområde FR21 omfatter et større turområde nord for Øye og øst for Frøymland/Lona. Området ses i sammenheng med registrerte friluftslivsområder i heipartiet ovenfor Øye og Frøymland. FR21 er uten tilrettelegging for friluftsliv direkte, og bruksfrekvensen er vurdert lavere enn utskilte delområder av større verdi tilknyttet samme heiområde (FR19, FR20 og FR22). FR21 omfatter i hovedsak et større utmarksområde, men ses i sammenheng med omkringliggende delområder med større tilrettelegging, kvaliteter og egnethet for friluftslivsinteresser for flere brukere. Eget turområde av antatt tilsvarende verdi strekker seg videre østover og nordover for utredningsområdet. Det forekommer flere spredte stier i området, men ingen er registrert i offentlige innsynsløsninger. Flere vann finnes i området. Adkomst til turområdet er mulig fra flere sider, blant annet via sti fra Livollan og Øyebergan (FR22) fra Øyesletta, og sti mot Frøymlandsveden fra Frøymland (FR19). Arealet inngår i Frøymland, Raustad og Lohne jaktfelt. Området ses også i sammenheng med by- og bygdeliv, der det grenser til bebyggelse ved Øye, og er av betydning som egnet utfartsområde for beboere i området. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til noe verdi for øvrig utmarksareal i området.</p>				

Verdi: Noe verdi. <i>Delområde FR21 ligger innenfor delstrekning 5 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for delområdets utstrekning tilknyttet delstrekning 5.</i>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: I delstrekning 5 grenser F1 til FR21 langs kryssløsningen på Frøytland. Masselager på Frøytland ligger innenfor delområdet. Masselageret omfatter i hovedsak jordbruksareal og innmarksbeite, og legger derav ikke beslag på egnet turområde. Arealet tilknyttet delområdet i dette området er videre begrenset for friluftsliv og tilgjengelighet med bratt terreng opp mot heiområdene ovenfor Frøytland og Lona. Arealbeslag og nærføring til delområdets grense har derav i dette området liten betydning for området som helhet, men legger ytterligere press på tilgjengelig areal mellom Frøytlandsveien og skråning mot heiområdene ovenfor. Utover aktivitet innenfor anleggsområdet ved Frøytland skal det ikke etableres anleggsveier innenfor delområde FR21. Tiltaket vil betydelig endre opplevelseskvaliteten av deler av området som ligger ved Frøytland, men dette utgjør kun en liten del av delområdet som helhet. Tiltaket ligger i utkanten av delområdet og vil ikke medføre betydelig barriere eller redusere tilgjengeligheten til delområde FR21 i betydelig grad. Tiltaket vurderes ikke å påvirke bruken av FR21 i betydelig grad. Lydbildet blir sterkt påvirket ved Frøytland, men er samlet for delområdet som helhet av liten betydning. F1 påvirker delområde FR21 i noe grad, men samlet av liten betydning. Opplevelseskvaliteten ved Frøytland forringes, av både nærføring av linja, noe arealbeslag og støy, og vil ha betydning for særlig beboere i området. Tilgjengeligheten ved Frøytland vurderes å reduseres noe ved firefelts motorvei gjennom området, men for delområdet samlet er påvirkningen liten. Bruken ved Frøytland vurderes liten i utgangspunktet, men vil reduseres ytterligere ved tiltaket. Samlet vil F1 kun påvirke delområdets østre del ved Frøytland i betydelig grad, og påvirkningen vurderes derav til svakt påvirket. Påvirkning F1: Noe forringet.</p>				
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR21. Påvirkning fra F1/B er lik som for F1. Påvirkning F1/B: Noe forringet.</p>				
Alt. Frøytland 2	▲				
	<p>Begrunnelse: Veilinja til F2 berører kun en liten del av delområde FR21, ved avkjøringsvei til Frøytlandsveien mot nord. Masselager og anleggsveier er som for F1. F2 vil medføre betydelig endring i lydbildet i deler av delområdet som ligger i tilknytning til Frøytland. Arealbeslag og barriereeffekt er noe mindre enn for F1, der selve veilinja i hovedsak ligger utenfor delområdet. Effekten er derimot vurdert som minimal for områdets</p>				

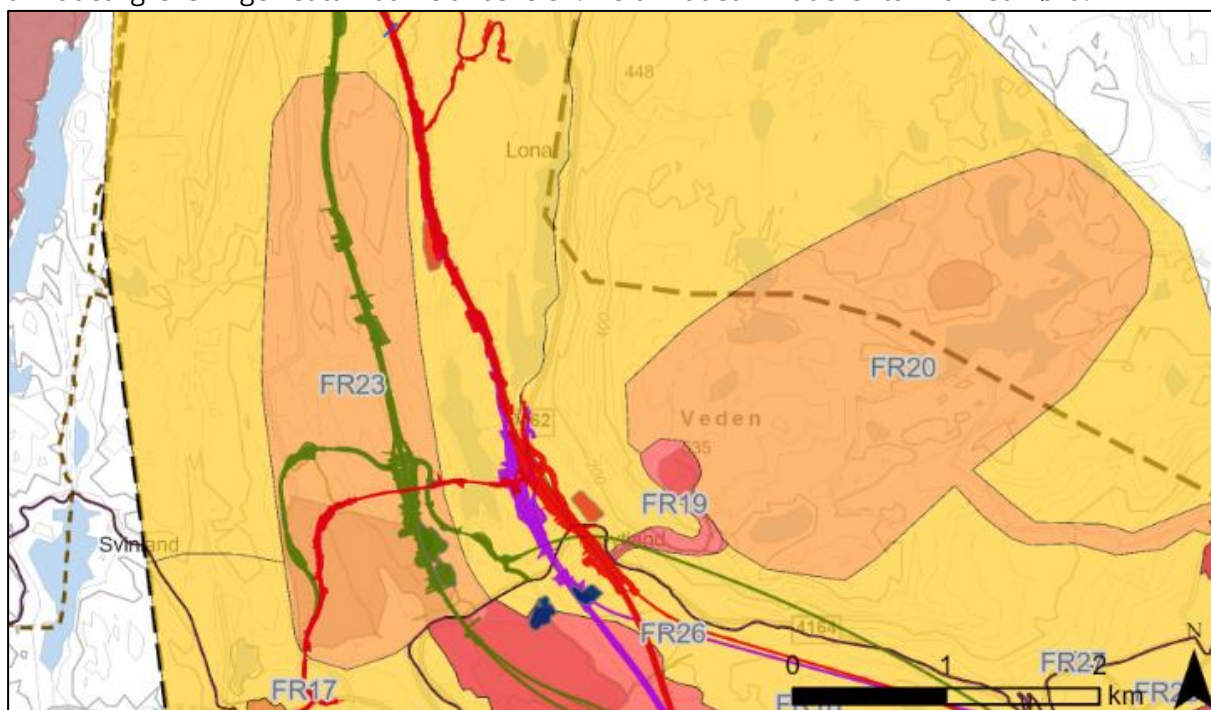
	<p>verdier for friluftsliv, der F2 medfører et betydelig terrenginngrep og vil endre opplevelsen av landskapet i denne delen av delområdet. F2 vil ha mindre direkte påvirkning på delområde FR21 enn F1, men endringen i lydbildet er tilnærmet lik. Dette endrer attraktiviteten i denne delen av delområdet. Samlet er påvirkningen liten for delområdet, men påvirkningen ved Frøytland reduserer verdien for friluftsliv i deler av delområdet noe. Delområdet vurderes samlet å bli svakt påvirket.</p> <p>Påvirkning F2: Noe Forringet.</p>							
Alt. Frøytland 2	▲							
m/tilførselsvei til Birkeland	<p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR21. Påvirkning fra F2/B er lik som F2.</p> <p>Påvirkning F2/B: Noe forringet.</p>							
Alt. Høyland 2	▲							
	<p>Begrunnelse: H2 berører ikke delområdet, tilførselsvei til Øyesletta går i tunnel under delområdet. Det skal ikke anlegges masselager eller anleggsveier innenfor delområde FR21 for H2. H2 medfører betydelig mindre støy enn F1 og F2 i området ved Frøytland, men også H2 legger området innenfor støysone for veien. Tiltaket blir mindre synlig fra delområdet, og opplevelseskvaliteten påvirkes i mindre grad enn F1 og F2. H2 vurderes ikke å medføre endringer for delområdets tilgjengelighet, barrierevirkninger eller opplevelseskvaliteter i betydelig grad. Samlet vurderes H2 å påvirke delområde FR21 i svært liten grad. Det vil være noe endring i verdi ved Frøytland, ved endret lydbilde, men samlet for delområdet er påvirkningen liten for H2.</p> <p>Påvirkning H2: Ubetydelig endring.</p>							
Alt. Høyland 2	▲							
m/tilførselsvei til Birkeland	<p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland utgjør ingen påvirkning på delområde FR21. Påvirkning fra H2/B er lik som H2.</p> <p>Påvirkning H2/B: Ubetydelig endring.</p>							
Tiltakets konsekvens								
Alternativ	<table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 12.5%; background-color: #006633; color: white;">+++/ ++++</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #92d050;">+ / ++</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #cccccc;">0</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #cce5ff;">-</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #00b0f0;">--</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #0000ff;">---</td> <td style="width: 12.5%; background-color: #000080;">----</td> </tr> </table>	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----		
Alt. Frøytland 1	▲							
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)							
Alt. Frøytland 1	▲							
m/tilførselsvei til Birkeland	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)							
Frøytland 2	▲							

	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)
Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)
Høyland 2	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)
Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)

7.5.6.10 FR23 Høylandsfoss/Prestheia og omegn

Delområde FR23 består av et turområde med varierende grad av tilrettelegging for friluftsliv ved Høylandsfoss/Prestheia og omegn. I delområdet inngår registrert friluftslivsområde ved Høylandsfoss med omegn, kartlagt i forbindelse med friluftlivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder Fylkeskommune (2017) (naturbase-ID: FK00015779). Delområdet består videre av registrerte stier i Turistforeningens innsynsløsning, sør i delområdet (ut.no). Mot vest er områdeavgrensningen satt mot Melandsveien. Delområdet inkluderer turmål ved Rølla.

Figur 7-38: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. Delområde FR23 omfatter turterreng ved Høylandsfoss/Prestheia og omegn. Delområdet inkluderer registrert friluftslivsområde (naturbase) (markert i mørkere farge under delområdeavgrensningen). Delområdet er angitt middels verdi.

Tabell 7-26: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR23 Høylandsfoss/Prestheia og omegn.

Verdivurdering: Delområde FR23 Høylandsfoss/Prestheia og omegn					
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi	
▲					
<p>Begrunnelse: Delområde FR23 består av et større friluftslivsområde nord for bebyggelse ved Feda, Refsti, Høyland og omegn, og inngår som naturlig nærturterreng for beboere i området. Delområdet inkluderer registrert friluftslivsområde kartlagt i forbindelse med friluftlivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune (2017). Området omfatter badeplass i Høylandsfossen, og merket stinett over Prestheia. Turområdet fortsetter nordover og innover heia. Området har et vekslende merket stinett, flere parkeringsmuligheter og er vurdert middels tilrettelagt. Området har særlig verdi som tur- og utfartsområde for beboere ved Feda, Birkeland og omegn. Størst bruksfrekvensens vurderes i søndre del av delområdet, men delområdet er forlenget opp mot merket tursti og turmål ved Rølla nord i delområdet. Omkringliggende områder mot øst, vest og nord er sammenlignbare naturområder, men uten tilrettelegging ved merket stinett. FR23 fremheves av større verdi med økt bruksfrekvens, delvis skiltet og merket stinett, og betydning som nærturterreng for beboere. Delområdet innehar videre opplevelseskvaliteter knyttet til utsiktspunkt, badeplass og relativt urørt turområde i kupert landskap. Delområdet inngår som jaktareal for hhv. Birkeland og omegn og Raustad jaktfelt, og grenser til Lohne jaktfelt. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høyt middels for delområdet.</p> <p>Verdi: Middels verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: F1 berører ikke delområde FR23 direkte. Det skal ikke etableres masselagre eller anleggsveier innenfor delområdet. F1 ligger øst for delområdet, og vil medføre noe endret lydbilde i nordøstre del og grense av delområde FR23. F1 medfører svært lite påvirkning på delområde FR23 direkte, men veien vil ligge som en barriere mot øst, utenfor og langsmed delområdet. Adkomst til turområdet er derimot antatt størst fra bebyggelse i sør og langs Melandsveien fra vest og nord. Tiltaket vurderes å medføre liten forskjell for tilgjengelighet til området. Melandsveien er sentralt for adkomst til turområdet, og veien vil være åpen i anleggsfasen. Det vil være behov for noe omlegging av veien nær anleggsbeltet, og kortere stans ved sprengningsarbeider kan måtte påregnes. Disse forholdene er midlertidige og adkomst fra vest (Melandsveien) opprettholdes i permanent løsning. Dette gjelder samtlige alternativ. F1 vurderes å ikke medføre endring i bruken av området betydelig. F1 ligger i stor grad i utkanten av de respektive jaktfeltene som berøres og vil derfor i mindre grad beslaglegge og isolere areal innenfor de ulike jaktfeltene. Tiltaket vil likevel ha en betydning for jaktutøvelse da ny vei vil føre til arealbeslag. Viltpassasjer skal anlegges langs linja.</p>				

	<p>Lydbilde endres i mindre brukte deler av delområdet, og barriereeffekt mot øst kan reduseres områdets attraktivitet for jaktutøvelse noe. Samlet medfører F1 liten påvirkning på delområde FR23.</p> <p>Påvirkning F1: Noe forringet.</p>
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	<p>Begrunnelse: F1 med avkjøringstilførselsvei til Birkeland går tvers gjennom søndre del av delområde FR23. Linja går i tunnel gjennom Prestheia, med utløp og dagsone gjennom sørvestre del av delområdet. Tunnelutløpet ligger over en av adkomststiene fra Krona og opp mot Prestheia, og legger beslag også på adkomstvei med parkeringsmulighet ved Vatlandstjød. F1 med avkjøringstilførselsvei til Birkeland medfører ingen arealbeslag ved masselager, men det skal anlegges anleggsvei mellom Krona og Høylandsfoss i søndre del av delområde FR23. Tilførselsvei til Birkeland medfører betydelig endring i lydbildet i de mest brukte delene av delområde, tilknyttet registrert friluftslivsområde, i tillegg til størst nærhet til bebyggelse ved Feda, Birkeland og omegn. F1 med tilførselsvei til Birkeland endrer opplevelseskvalitetene betydelig i sentrale deler av turområdet, nærmest der flest bor tilknyttet delområdet. Selve heiområdene tilknyttet Prestheia og området nordover endres i mindre grad. I søndre del medfører tiltaket svært redusert attraktivitet. Tunnelutløpet ved Prestheia ligger over en av de merkede stiene fra Krona og opp mot Prestheia, og legger beslag også på adkomstvei med parkeringsmulighet. Tiltaket vil medføre endring i tilgjengelighet til sentrale deler av delområdet, barriereeffekt i søndre del, og beslag av sti mot Prestheia. I tillegg er barriereeffekten mot øst med hovedlinja lik som beskrevet for F1 uten tilførselsvei til Birkeland. Bruken av området vil endres som følge av tilførselsvei til Birkeland. Sørvestre del av delområdet anses som sentral for adkomst også til øvrige og mindre direkte berørte deler av delområdet. Dette inkluderer lokalvei innover i området mot Krona, nærhet til bebyggelse, og stier innover i terrenget både nordover og østover i delområdet. F1 med tilførselsvei til Birkeland vil isolere en mindre del av Raustad jaktfelt, sammenlignet med alternativ uten tilførselsvei til Birkeland. Tilførselsvei til Birkeland vurderes samlet å medføre betydelig endring på friluftslivskvalitetene tilknyttet delområde FR23, særlig i sørvestre del, som også anses som den mest brukte og er en viktig inngangssone til resten av delområdet. Påvirkningen settes til forringet.</p> <p>Påvirkning F1/B: Forringet.</p>
Alt. Frøytland 2	▲
	<p>Begrunnelse: F2 berører ikke delområde FR23, og ligger i stor grad i samme trase som F1 forbi delområdet. Påvirkningen av F1 og F2 vurderes likt for delområde FR23.</p> <p>Påvirkning F2: Noe forringet.</p>
Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1 med tilførselsvei til Birkeland.</p> <p>Påvirkning F2/B: Forringet.</p>

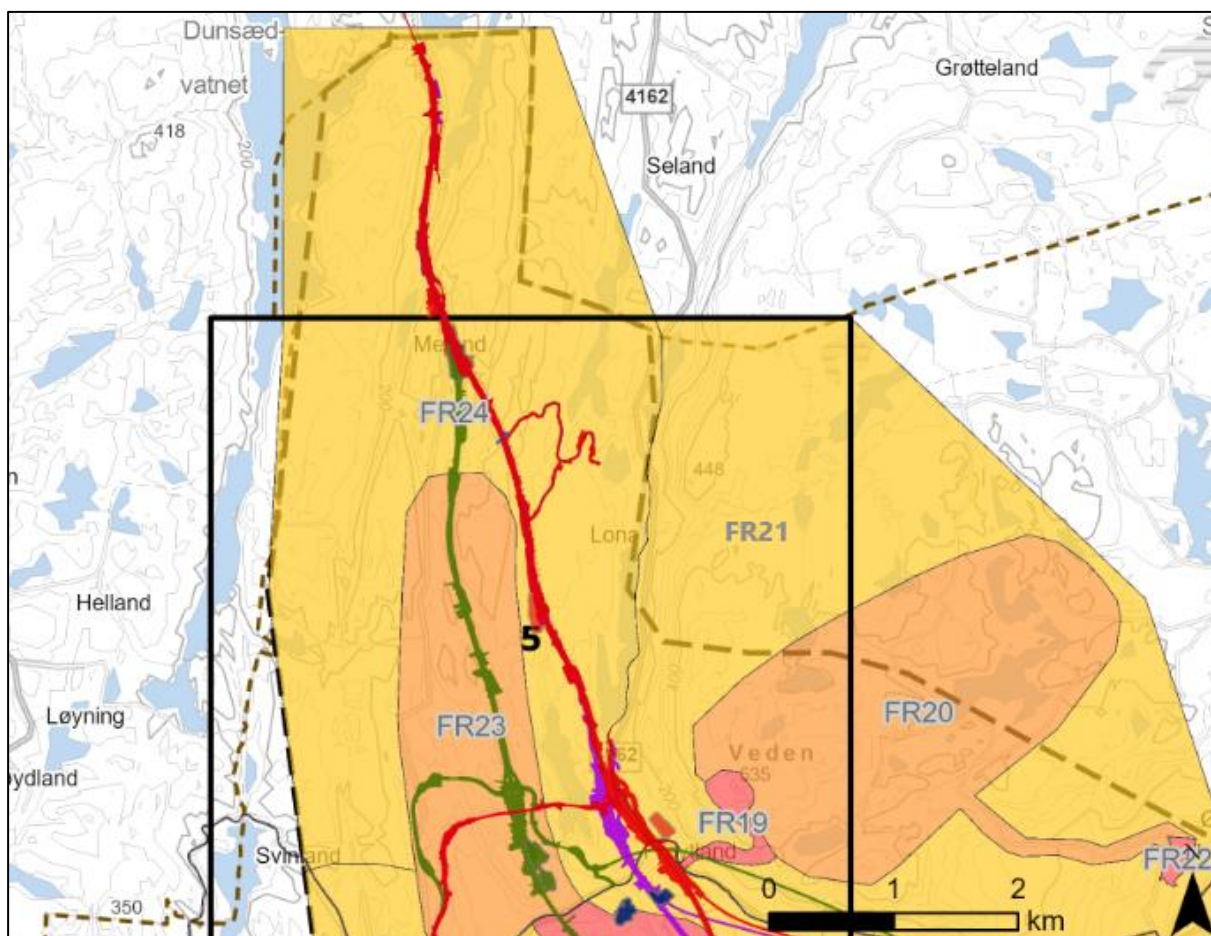
<p>Alt. Høyland 2</p>	<p style="text-align: right;">▲</p> <p>Begrunnelse: H2 går tvers gjennom delområdet fra nord til sør. H2 inkluderer masselager på østsiden av Prestheia, langsmed veilinja og delvis innenfor delområdeavgrensningen til FR23. Anleggsvei vil etableres fra Melandsveien mot vest like nord for delområdet, samt langs veilinja fra sør ved kryssløsning. H2 endrer opplevelseskvalitetene betydelig i hele turområdet. Selve heiområdene tilknyttet Prestheia og området nordover endres fullstendig. Store deler av FR23 kan ikke vurderes å være attraktivt for friluftsliv som følge av H2. H2 ligger som en barriere tvers gjennom delområdet, fra nord til sør. I praksis kan ikke området regnes som tilgjengelig. Deler mot sørvest kan brukes, men attraktiviteten antas betydelig redusert. H2 vurderes å medføre sterk støyplage i området. Delområdet som helhet vurderes ikke å være egnet til friluftslivsaktiviteter som følge av H2, slik det ligger i dag. Alternativet medfører et betydelig arealbeslag, barriereeffekt og støyfølger. Veien vil beslaglegge en relativt stor del av Raustad jaktfelt, og i mindre grad areal innenfor Birkeland og omegn jaktfelt. Jaktutøvelse i området vil forringes. H2 legger beslag på store deler av delområdet og vurderes samlet å forringe området friluftslivskvaliteter sterkt. Attraktiviteten reduseres i svært stor grad, areal beslaglegges og tilgangen hindres. Påvirkning H2: Sterkt forringet.</p>
<p>Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland</p>	<p style="text-align: right;">▲</p> <p>Begrunnelse: H2 med tilførselsvei til Birkeland går tvers gjennom delområdet fra nord til sør, og tilførselsvei til Birkeland legger i tillegg beslag på sørvestre del av delområdet. Denne delen vurderes av særlig betydning for beboere ved Birkeland og omegn. Tilførselsveien til Birkeland for H2 ligger noe lenger nord i terrenget, sammenlignet med tilførselsveien til F1 og F2. H2 inkluderer masselager på østsiden av Prestheia, langsmed veilinja og delvis innenfor delområdeavgrensningen til FR23. Tilførselsvei til Birkeland inkluderer også anleggsvei mellom Krona og veilinja, og medfører noe mer arealbeslag enn avkjøringsveien tilknyttet F1 og F2. H2 med tilførselsvei til Birkeland medfører betydelig endring i lydbildet gjennom hele delområdet, og vurderes som H2 å medføre sterk støyplage i området. Påvirkning på området attraktivitet, opplevelseskvalitet, tilgjengelighet og øvrige virkning for friluftsliv er i stor grad like som for H2, inkludert tilleggseffekter fra tilførselsveien til Birkeland. Området blir sterkt redusert som turområde, og med tilførselsvei til Birkeland forringes også delen mot sørvest. Delområdet som helhet vurderes ikke å være egnet til friluftslivsaktiviteter som følge av H2, inkludert tilførselsvei til Birkeland, der alternativet medfører et betydelig arealbeslag, barriereeffekt og støyfølger. Tilførselsvei til Birkeland vil beslaglegge et relativt stort areal innenfor Birkeland og omegn jaktfelt. Jaktutøvelse i området vil forringes. H2 med tilførselsvei til Birkeland legger beslag på store deler av delområdet og vurderes samlet å forringe området friluftslivskvaliteter sterkt. Attraktiviteten reduseres drastisk, areal beslaglegges og tilgangen hindres. H2 med tilførselsvei til Birkeland vurderes å ha noe høyere påvirkning enn H2 uten tilførselsvei, begge havner innenfor kategorien sterkt forringet. Påvirkning H2/B: Sterkt forringet.</p>

Tiltakets konsekvens	
Alternativ	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> +++/ ++++ +/++ 0 - -- --- ---- ---- </div>
Alt. Frøytland 1	▲
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)
Alt. Frøytland 1 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)
Frøytland 2	▲
	Noe miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (-)
Frøytland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)
Høyland 2	▲
	Alvorlig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (---)
Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	▲
	Alvorlig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (---)

7.5.6.11 FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn

Delområde FR24 omfatter utmarksarealer nord i utredningsområdet. Delområdet omfatter turområder mellom delområder FR21 og FR23, og grenser til FR17 mot Svinland og Birkeland. Området er i liten grad tilrettelagt for friluftsliv, men har verdier for friluftsliv som et sammenhengende større turområde, samt nærturterreng for beboere i området. Friluftslivsverdiene fortsetter utenfor utredningsområdet og avgrensningene satt i kartet her. Det finnes spredt bebyggelse og hytter innenfor delområdet, blant annet langs Melandsveien og Lona. Delområdet inngår som en del av et større og sammenhengende utmarksområde uten tilrettelegging, men av verdi for friluftsliv for blant annet jaktutøvelse og nærturterreng.

Figur 7-39: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. FR24 omfatter utmarksareal nord i utredningsområdet, nord for Svinland og Frøyland. Delområdet omringer FR23, og grenser til FR21 mot øst. FR24 er markert i gult (noe verdi).

Tabell 7-27: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn.

Verdivurdering: Delområde FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲			
<p>Begrunnelse: Delområde FR24 omfatter et større sammenhengende turområde uten tilrettelegging. Avgrensningen av delområdet er satt ved grensa til utredningsområdet, omkringliggende områder er antatt å være av tilsvarende eller større verdi. Delområdet inngår i et større og relativt urørt naturområde med spredt bebyggelse. Arealet inngår i Birkeland og omegn, Frøyland, Raustad og Lohne jaktfelt. Områder tilknyttet Geiskeliheia, Selandskleiva, Hagefjell og Sageknuten er fremhevet av unge av jaktensyn, samtlige områder ligger nord i delområdet (innenfor delstrekning 6). Delområde FR24 består av et umerket og spredt stinett. Flere vann ligger innenfor delområdet, blant annet Høylandsbotnen i</p>				

sørøst, Lona og Selandsvatnet mot øst, og Melandsvatn i nord. I tillegg ligger flere mindre tjern innenfor delområdet. Båter og kano ligger ved enkelte vann. Bruksfrekvensen i delområdet vurderes generelt lav og av lokal betydning. Området er uten direkte tilrettelegging for friluftsliv. Adkomst er mulig fra lokalveier i området, blant annet Melandsveien som går gjennom området fra nord til sør. Flere mindre parkeringsmuligheter finnes langs denne. Sykkeltur-forslag fra Lister Friluftsråd går også delvis gjennom delområdet, der den følger Melandsveien og Frøytlandsveien. Opplevelseskvalitetene for delområdet knyttes i hovedsak til områdets størrelse, urørte naturpreg og sammenheng med nærliggende turområde. FR23 er skilt ut av delområde FR24 fordi bruksfrekvensen er høyere i denne delen. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til delområde FR24 til høy noe verdi, av særlig hensyn til områdets kvaliteter for jakt, nærturterreng og sammenheng med omkringliggende turområder.

Verdi: **Noe verdi.**

Delområde FR24 ligger innenfor delstrekning 5 og 6 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for delområdets utstrekning innenfor delstrekning 5.

Tiltakets påvirkning

Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
					▲
Alt. Frøytland 1	<p>Begrunnelse: F1 går tvers gjennom delområde FR24, fra sør til nord i østre del av delområdet. F1 har et masselager nord for Høylandsbotnen og et langs linja ved Melandstjødne nær delstrekning 6. F1 har to anleggsveier mot Selandsvatn og Lonetjønn mot øst. Delområdets opplevelsesverdi ses særlig i sammenheng med områdets urørte naturpreg uten større inngrep/forstyrrelser. Kupert terreng med flere vann og tjern bidrar til å skape et egnet friluftslivsområde. Veilinja har nærføring til flere vann og reduserer områdets attraktivitet for friluftsliv betydelig, med dominerende endring av landskapsbilde, arealbeslag, barriereeffekt og støypåvirkning i et ellers stille område. Pga. fragmenteringseffekten, vurderes store deler av delområdet å ikke lenger være attraktivt for friluftsliv. F1 legges som en barriere tvers gjennom delområdet, og sentrale deler av det vil ikke lenger være tilgjengelig for friluftsliv og ferdsel. Tilgjengeligheten til andre turområder mot vest reduseres også. Adkomst langs Melandsveien og Frøytlandsveien vil opprettholdes gjennom samtlige alternativer. F1 medfører en betydelig påvirkning på lydbildet i delområde FR24, og store deler av delområdet vil være uegnet som friluftslivsområde sammenlignet med dagens stille og urørte preg. Bruken av området er ikke vurdert særlig stor, og knyttes i stor grad til jakt og utvidet turområde for beboere i området. F1 vil medføre beslag av areal innenfor Raustad, Frøytland, Lohne og Birkeland og omegn jaktfelt. Veien er i stor grad foreslått mellom de ulike jaktfeltene og det medfører at det vil beslaglegges litt areal innenfor hvert jaktfelt. Påvirkning av jakt ses i sammenheng med tiltakets barriereeffekt, støypåvirkning, oppsplitting av vald og jaktfelt, samt betydelig redusert opplevelsesverdi over et større område. Tiltaket vil ha stor påvirkning på spesielle brukergrupper og egnethet for jaktutføring sammenlignet med dagens situasjon. Samlet vurderes F1 å påvirke delområde FR24 i stor grad. Både opplevelseskvalitet, arealbeslag, terrengendring, barriereeffekt og støypbildet endres betydelig. Områdets attraktivitet og egnethet for friluftsliv og jakt forringes</p>				

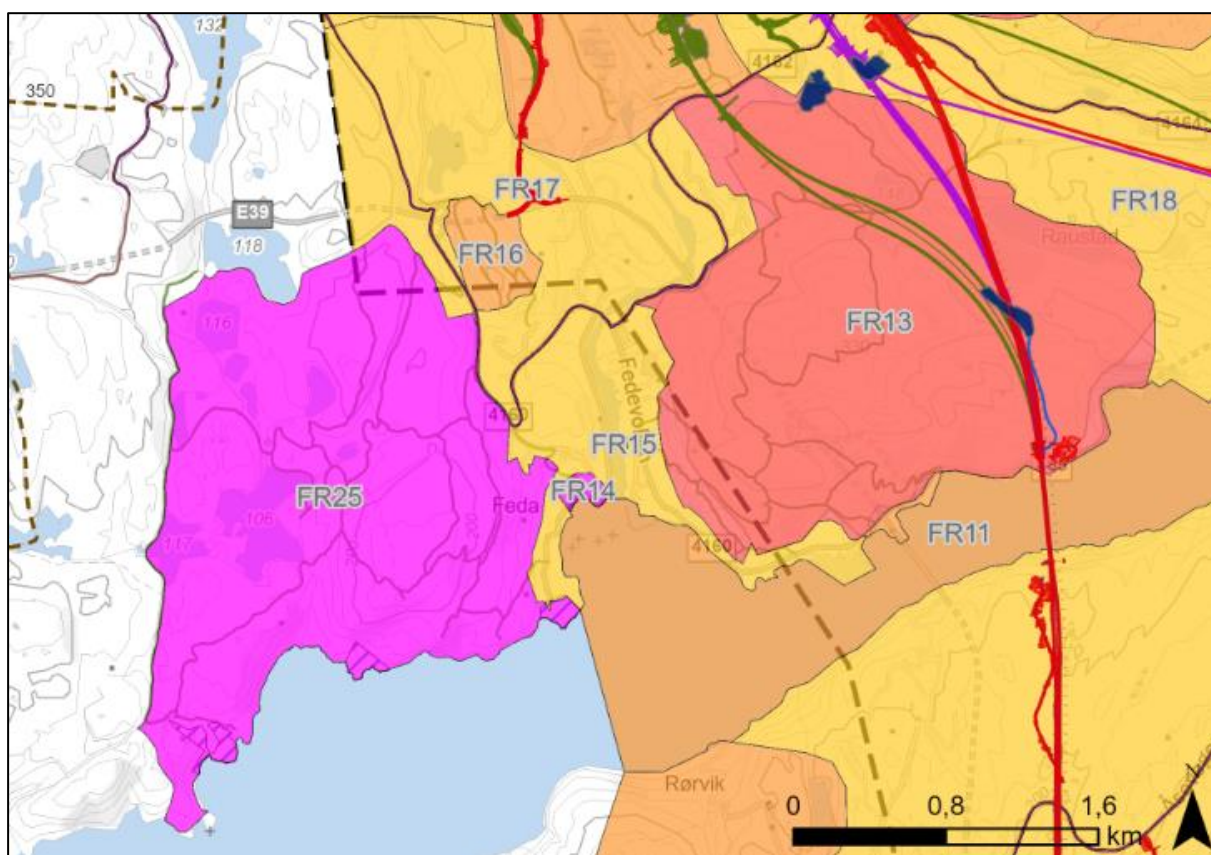
	betydelig. Påvirkning F1: Sterkt forringet.
Alt. Frøyland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1, med noe større påvirkning av tilførselsvei til Birkeland helt sør i delområdet. Alternativet med tilførselsvei til Birkeland vil medføre noe mer støy og barrierevirkning. Tilførselsveien går i bru over Høylandsbotnen og endrer opplevelsesverdien ved vannet i større grad. Påvirkning F1/B: Sterkt forringet.
Alt. Frøyland 2	▲
	Begrunnelse: F2 følger i stor grad samme trasé som F1 gjennom sentrale deler av delområde FR24. I sør har F2 betydelig større nærføring til Høylandsbotnen. Masselageret nord for Høylandsbotnen er betydelig større i omfang for F2 enn F1, og vil medføre større arealbeslag og terrengendring. Anleggsveier er like for F1 og F2. Kryssløsningen ved Frøyland går gjennom en kolle langs Høylandsbotnen i dag, og vil i stor grad endre landskapsbilde langs vannet. Dette påvirker blant annet opplevelsesverdien av området og skaper en barriere mot øst. Områdets opplevelseskvaliteter og bruk påvirkes i tilnærmet tilsvarende grad som F1, med noe større påvirkning med nærføring og terrengendring langs østkanten av vannet. Friluftslivsaktivitet tilknyttet vannet vil forringes. Det er en skiltet tursti til kollen ved Frøyland som beslaglegges av kryssløsningen for F2, men stien bærer preg av lite bruk. Jaktverdier vurderes på lik linje som for F1. Lydbildet vil endres sterkt i store deler av delområdet. Samlet vurderes påvirkning av F2 i stor grad som F1, med noe større påvirkning ved Høylandsbotnen og arealbeslag av kollen med mindre tursti ved Frøyland. Påvirkning F2: Sterkt forringet.
Alt. Frøyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲
	Begrunnelse: F2 med tilførselsvei til Birkeland vurderes i stor grad som F1 med tilførselsvei og F2. Påvirkning F2/B: Sterkt forringet.
Alt. Høyland 2	▲
	Begrunnelse: H2 skiller seg i større grad fra F1 og F2 ved at store deler av traséen ligger innenfor delområde av noe større verdi (FR23). Fra kryssløsningen går en tilførselsvei mot Frøyland, sør for Høylandsbotnen. Ved Melandstjødn samles H2 i samme trasé som F1 og F2. H2 har masselageret sør for Høylandsbotnen, i nær tilknytning til kryssplasseringen, i tillegg til masselager langs linja ved Melandstjødn. H2 medfører betydelig endret lydbildet i delområdet, men noe mindre enn F1/F2, der senterlinja går gjennom FR23. Påvirkningen på delområdets opplevelseskvalitet vurderes i stor grad likt som F1/F2, der det stille og urørte preget forringes. H2 har samlet mindre arealbeslag innenfor FR24, der linja går gjennom FR23, men barriereeffekten for friluftslivsinteresser ses i sammenheng med området i sin helhet. Påvirkningen av H2 sammenlignet med F1 og F2 er derfor relativt lik. Påvirkningen av

	<p>bruken av området vurderes som for F2 og F1. Avkjøringsvei til Frøytland påvirker tilgang og attraktivitet til Høylandsbotnen. Alternativ H2 vil beslaglegge areal innenfor Birkeland og omegn og Lohne jaktfelt. Veien vil i stor grad gå i areal mellom de to jaktfeltene og beslagene vil derfor være begrenset, men vil samtidig redusere jaktbart areal. Påvirkning på jakt vurderes i stor grad likt for samtlige alternativ. Samlet vurderes H2 å medføre tilsvarende påvirkning på delområdet som F1 og F2, selv om store deler av arealinngrepet ligger innenfor FR23. Påvirkningen knyttes i stor grad til barriereeffekt, betydelig endring i støybildet og redusert attraktivitet som urørt og stille turområde. Påvirkning H2: Sterkt forringet.</p>						
Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland							▲
	<p>Begrunnelse: Vurderes i stor grad som H2. H2-tilførselsvei til Birkeland ligger lenger nord i terrenget enn tilførselsveien for F1 og F2, og er i stor grad innenfor FR23. Påvirkning H2/B: sterkt forringet.</p>						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Frøytland 1							▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)						
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland							▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)						
Frøytland 2							▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)						
Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland							▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)						
Høyland 2							▲
	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)						
							▲

Høyland 2 m/tilførsel Isvei til Birkeland	Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)
---	--

7.5.6.12 FR25 Sandsheia

Delområde FR25 omfatter registrert svært viktig friluftslivsområde og utfartsområde ved Sandsheia, sør for Feda. Delområdet består av både registrert friluftslivsområde i heiområde vest for Fedafjorden og statlig sikrede friluftslivsområder langs fjorden (Sandebukta/Bines-området naturbase-ID: FS00000950, Fornesodden naturbase-ID: FS00002472 og Hugelandsstrand naturbase-ID: FS00002468). Delområdet ligger utenfor tiltaksområde for alternativenes hovedveilinjer, men er inkludert i vurdering av hensyn til ev. virkninger av tilførselsvei til Birkeland.

Figur 7-40: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 5. Delområde FR25 omfatter registrert friluftslivsområde og statlig sikrede friluftslivsområder langs fjorden tilknyttet Sandsheia. Registrert stinett

er angitt under delområdeavgrensningen og skraverte områder er strandsoneareal med statlig sikring (naturbase). Delområde er angitt svært stor verdi.

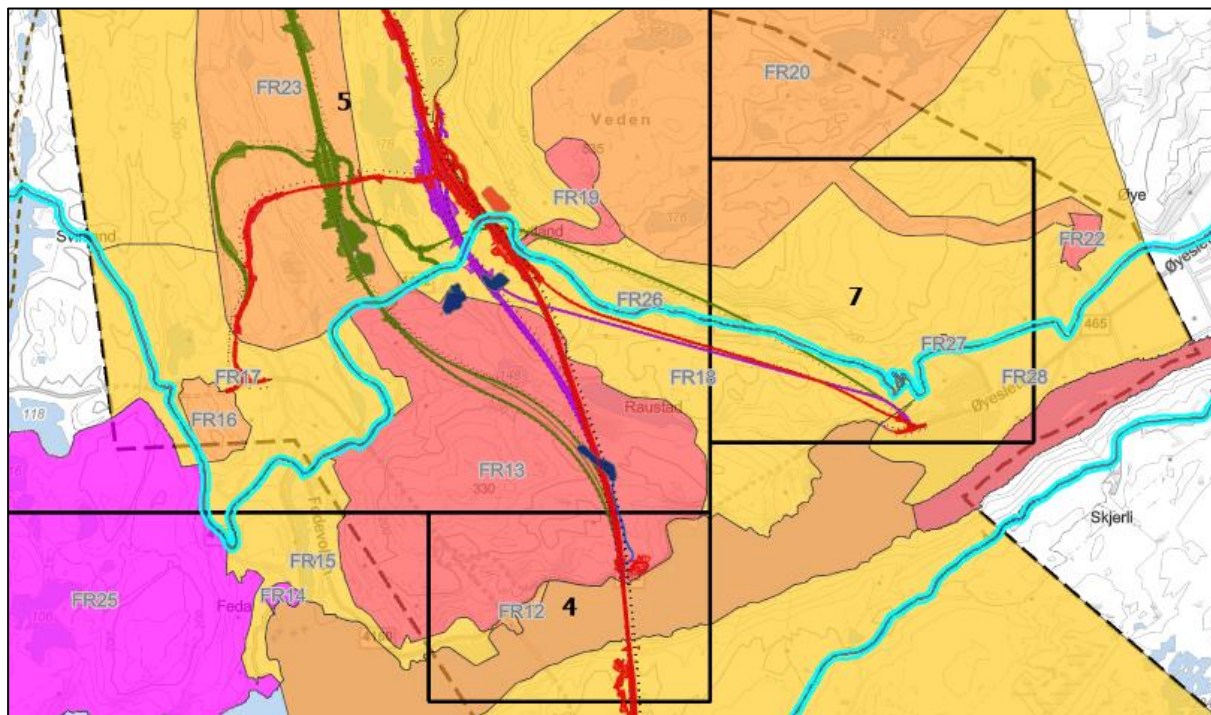
Tabell 7-28: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR25 ved Sandsheia.

Verdivurdering: Delområde FR25 Sandsheia					
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi	
▲					
<p>Begrunnelse: Delområdet omfatter registrert friluftslivsområde og statlig sikrede friluftslivsområder langs fjorden. Området er registrert som et svært viktig friluftslivsområde, kartlagt i forbindelse med friluftlivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune (2017). Området består av et naturområde med flere vann, høyder og fjordgrense mot sør. Sandsheia omfatter et turområde med bredt og skiltet stinett, badeplass, utsiktspunkt og kulturhistoriske opplevelseskvaliteter. Bruksfrekvensen er vurdert til stor, med ofte besøk av regionale og nasjonale brukere. Området er ganske godt tilrettelagt og er registrert å ha mange opplevelseskvaliteter. Delområdet har stor betydning som nærturterreng og utfartsområde for både lokale og regionale brukere, og vurderes iht. håndbok V712 til svært stor verdi, i samsvar med tidligere registreringer av området. Verdi: Svært stor verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Frøytland 1	▲				
	<p>Begrunnelse: Alternativet ligger i god avstand til delområdet og vil ikke påvirke registrerte verdier tilknyttet delområdet. Påvirkning F1: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Tilførselsvei til Birkeland har noe mer nærføring til nordre del av delområdet, men etter både områdets topografi og ingen direkte nærhet mellom tiltak og delområde vurderes påvirkningen ubetydelig også for alternativene med tilførselsvei til Birkeland. Adkomst og attraktivitet av turområdet vil ikke påvirkes. Påvirkning F1/B: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 2	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F2: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1/B. Påvirkning F2/B: Ubetydelig endring.</p>				

ei til Birkeland							
Alt. Høyland 2	▲						
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning H2: Ubetydelig endring.						
Alt. Høyland 2 m/tilførselsv ei til Birkeland	▲						
	Begrunnelse: Vurderes likt som F1/B. Påvirkning H2/B: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Frøytland 1	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsv ei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Frøytland 2	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Frøytland 2 m/tilførselsv ei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Høyland 2	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Høyland 2 m/tilførselsv ei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						

7.5.6.13 FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1

Nasjonal sykkelrute nr. 1 går gjennom delstrekning 5. Sykkelruta følger lokalvei gjennom området, langs Høylandsveien og videre langs Frøylandsveien i retning Øye.

Figur 7-41: Kartutsnitt av verdikart for Nasjonal sykkelrute nr. 1, vurdert som delområde NR26. Vest for Fedafjorden går delområdet gjennom delstrekning 5 og 7.

Tabell 7-29: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR26 Nasjonal sykkelrute.

Verdivurdering: Delområde FR26 Nasjonal sykkelrute				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
				▲
<p>Begrunnelse: Nasjonal sykkelrute nr. 1 er en sammenhengende merket sykkelrute langs kysten av Norge. Bruksfrekvensen vil variere fra strekning til strekning, men potensialet for bruk er stort. Dagens E39 går i tunnel flere steder, og sykkelruta er av betydning som ferdselsrute for sykling også lokalt, og bidrar til å knytte områder sammen. Sykkelruta regnes av god kvalitet som sykkelvei med flere muligheter for gode reiseopplevelser. Sykkelruta er oppført på internasjonale sykkelsider, og er av nasjonal/internasjonal betydning, unik som del av sammenhengende sykkelrute langs kysten. I delstrekning 5 følger sykkelruta lokalvei gjennom området, langs Høylandsveien og videre langs Frøylandsveien mot Øye. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til svært stor verdi.</p> <p>Verdi: Svært stor verdi.</p>				

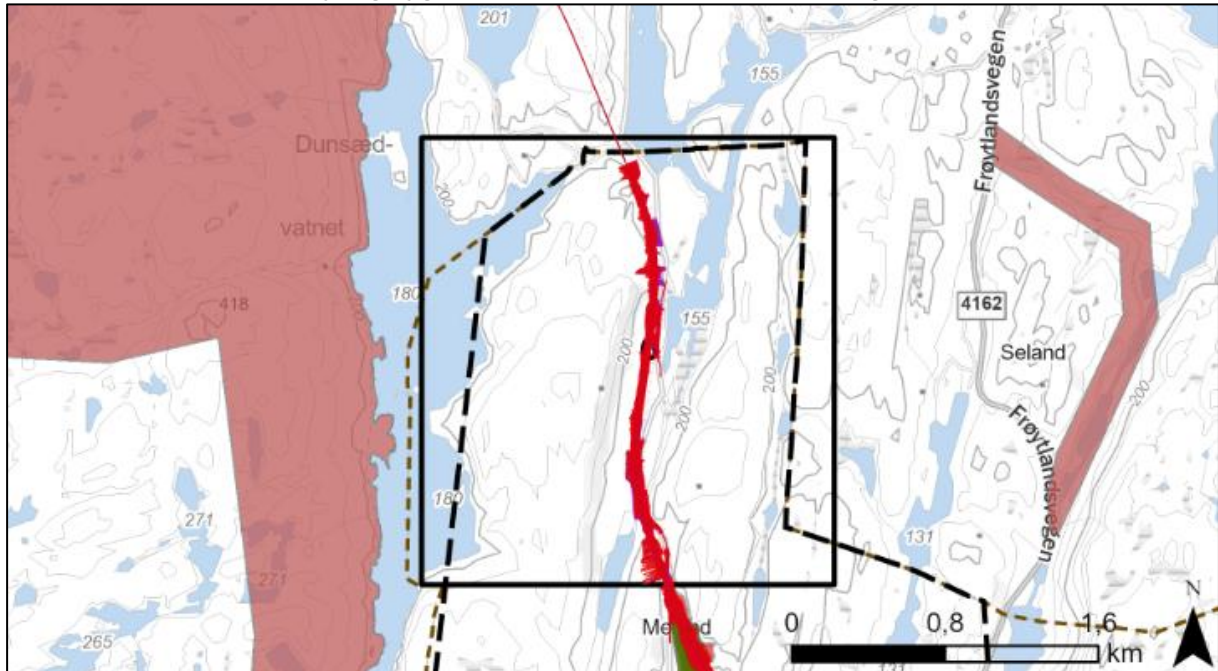
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
	▲				
Alt. Frøytland 1	<p>Begrunnelse: F1 krysser sykkelveien ved Frøytland. Dagens vei legges i kulvert under ny E39 og adkomst sikres. Ingen anleggsveier eller masselager vil påvirke sykkelruta. Veien vil i stor grad holdes åpen også under anleggsperioden, med unntak av kortere perioder i samband med eksempelvis brustøp nær Høylandsveien. Adkomst for syklende blir i korte perioder midlertidig begrenset. Der sykkelruta krysser F1 vil landskapsbildet være endret og lydbildet forverret, og opplevelsesverdien endres derav på dette området. For sykkelruta som helhet vil dette derimot ha svært liten betydning. Sykkelveien omfatter en sammenhengende turvei, og påvirkes i ubetydelig grad av ny E39. Sykkelveien krysses av motorveien, den går ikke langsmed og opprettholdes i dagens trase. Permanent påvirkning er kun ved et mindre område for ruta som helhet. Eventuell midlertidig påvirkning som del av anleggsarbeid inngår ikke i endelig konsekvensvurdering av varig endring. Påvirkning F1: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F1. Påvirkning F1/B: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 2	▲				
	<p>Begrunnelse: F2 krysser sykkelveien ved Frøytland over Høylandsveien i bru, og vil ikke direkte berøre sykkelveien. Ingen anleggsveier eller masselagre vil påvirke sykkelruta. Lydbildet vil endres der sykkelruta går under ny vei, men påvirkningen er lokal og ubetydelig i større sammenheng for opplevelsesverdiene av sykkelruta. Påvirkningen vurderes i lik grad som F1. Påvirkning F2: Ubetydelig endring.</p>				
Alt. Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲				
	<p>Begrunnelse: Vurderes likt som F2. Påvirkning F2/B: Ubetydelig endring.</p>				
	▲				

Alt. Høyland 2	Begrunnelse: H2 krysser sykkelveien ved Høyland i bru over sykkelruta ved Høyland, og påvirkningen vurderes likt som F2. Påvirkning H2: Ubetydelig endring.						
Alt. Høyland 2	▲						
m/tilførselsvei til Birkeland	Begrunnelse: Vurderes likt som H2. Påvirkning H2/B: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+///	0	-	--	---	----
Alt. Frøytland 1	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Alt. Frøytland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Frøytland 2	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Frøytland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Høyland 2	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						
Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (0)						

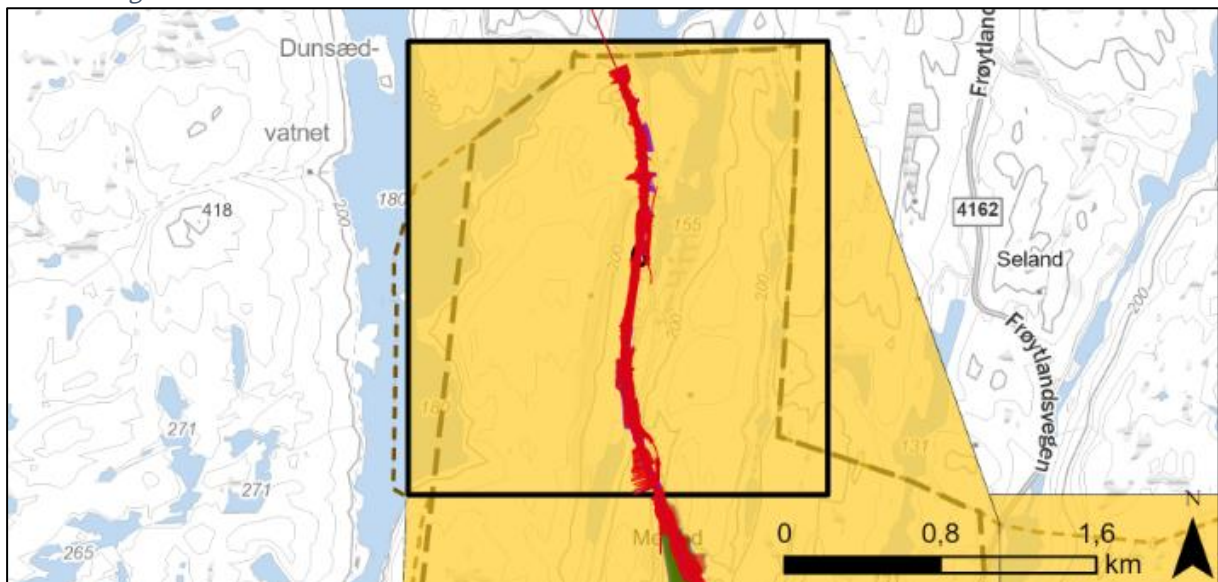

7.6 Delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense

Innenfor *delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense* er det definert og vurdert 1 delområde for friluftsliv/by- og bygdeliv til denne konsekvensutredningen.

Figur 7-42: Oversiktskart over delstrekning 6. Ingen friluftslivsverdier er tidligere registrert innenfor delstrekningen.

Figur 7-43: Verdikart over delstrekning 6 Melandstjødn-Flekkefjord. Delstrekning 6 består av 1 delområde for friluftsliv/by- og bygdeliv i denne utredningen, hhv. FR24.

7.6.1 Nærturterreng

Delstrekning 6 består av utredningsområdets helt nordligste del frem mot kommunegrensa mellom Kvinesdal og Flekkefjord kommune. Noe bebyggelse forekommer ved Meland. Området består i hovedsak av utmarksarealer. Delstrekningen vurderes å kun ha betydning som nærturterreng for husstander ved lille og Store Meland.

7.6.2 Friluftslivsområder

Ingen friluftslivsområder er tidligere registrert innenfor delstrekning 6, eller i nær tilknytning til delstrekningen. Området vurderes av betydning for friluftsliv som en del av et større sammenhengende turområde uten videre tilrettelegging.

7.6.3 Jakt og fiske

Delstrekningen omfatter inn- og utmarksareal som inngår i Kvinesdal sørvest-jaktvald og jaktfeltene Birkeland og omegn og Lohne. Det jaktes etter storvilt i området og det forventes også at det jaktes etter småvilt, men det er ikke kjent at det selges jaktkort. Gjennom undersøkelser med barn og unge i området ble områder tilknyttet Geiskeliheia, Selandskleiva, Hagefjell og Sageknuten fremhevet av særlig verdi som jaktareal av unge, samtlige områder ligger innenfor delstrekning 6.

7.6.4 Forbindelseslinjer

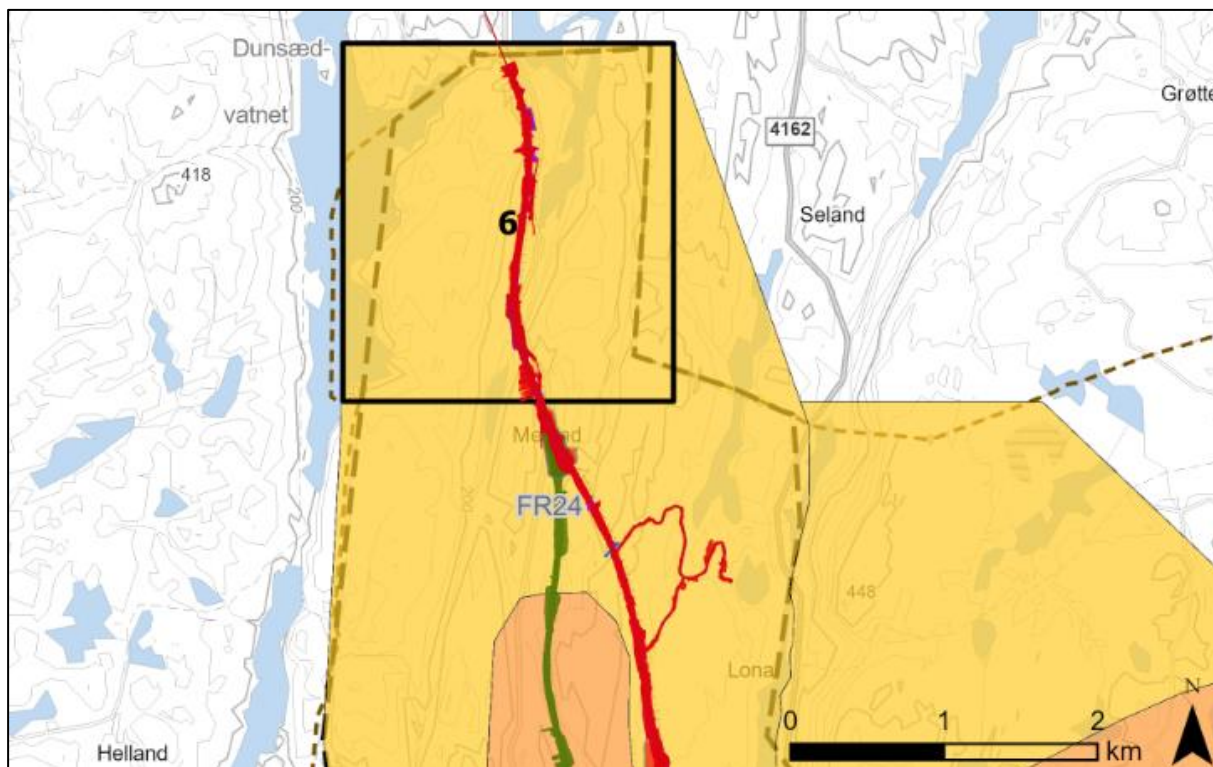
Melandsveien brukes som naturlig utfartsåre til terrenget omkring, med flere spredte lommer for parkering for turgåere. Selve Melandsveien inngår også i registrert turrute av Lister Friluftsråd, via Feda, Klungland og Øysæd. Utover denne registreringen foreligger ingen registreringer av stinett eller ferdselsårer for friluftsliv innenfor delstrekning 6. Det forventes at mindre og umerkede stier går i terrenget her som i områdene omkring.

7.6.5 Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens

Under følger vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens pr delområde tilknyttet delstrekning 6.

7.6.5.1 FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn

Delområde FR24 omfatter utmarksareal nord i utredningsområdet. Delområdet ligger innenfor både delstrekning 5 og 6, og delområdets nordre del omfatter delstrekning 6 i sin helhet. Avgrensningen mot nord går ved kommunegrensa mot Flekkefjord kommune. Området er ikke i betydelig grad tilrettelagt for friluftsliv, men inngår som en del av et større og sammenhengende utmarksområde med verdi for friluftsliv for blant annet jaktutøvelse og turområde.

Figur 7-44: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 6. FR24 omfatter utmarksareal nord i utredningsområdet, nord for Svinland og Frøymland. Delområdet omringer FR23, og grenser til FR21 mot øst. FR24 er markert i gult (noe verdi).

Tabell 7-30: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn.

Verdivurdering: Delområde FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Delområde FR24 omfatter et større sammenhengende turområde uten tilrettelegging. Avgrensningen av delområdet er satt ved grensa til utredningsområdet, omkringliggende områder er antatt å være av tilsvarende eller større verdi. Delområdet inngår i et større og relativt urørt naturområde med spredt bebyggelse og annen påvirkning. Arealet inngår i Birkeland og omegn, Frøymland, Raustad og Lohne jaktfelt. Områder tilknyttet Geiskeliheia, Selandskleiva, Hagefjell og Sageknuten er fremhevet av unge av jakthensyn, samtlige områder ligger nord i delområdet (innenfor delstrekning 6). Delområde FR24 består av et umerket og spredt stinett. Flere vann ligger innenfor delområdet, blant annet Høylandsbotnen i sørøst, Lona og Selandsvatnet mot øst, og Melandsvatnet i nord. I tillegg ligger flere mindre tjern innenfor delområdet. Båter og kanoer ligger ved enkelte vann. Bruksfrekvensen i delområdet vurderes generelt lav og av lokal betydning. Området er uten direkte tilrettelegging for friluftsliv. Adkomst er mulig fra lokalveier i området, blant annet Melandsveien som går gjennom området fra nord til sør. Flere mindre parkeringsmuligheter finnes langs denne. Sykkellrute-forslag fra</p>				

Lister Friluftsråd går også delvis gjennom delområdet, der den følger Melandsveien og Frøytlandsveien. Opplevelseskvalitetene for delområdet knyttes i hovedsak til områdetets størrelse, urørte naturpreg og sammenheng med nærliggende turområde. FR23 er skilt ut av delområde FR24 fordi bruksfrekvensen er høyere i denne delen. Iht. kriterier i V712 settes verdien til delområde FR24 til høy noe verdi, av særlig hensyn til områdetets kvaliteter for jakt, nærturterreng og sammenheng med omkringliggende turområder. **Verdi: Noe verdi.**
Delområde FR24 ligger innenfor delstrekning 5 og 6 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for utstrekningen av delområdet som ligger innenfor delstrekning 6.

Tiltakets påvirkning

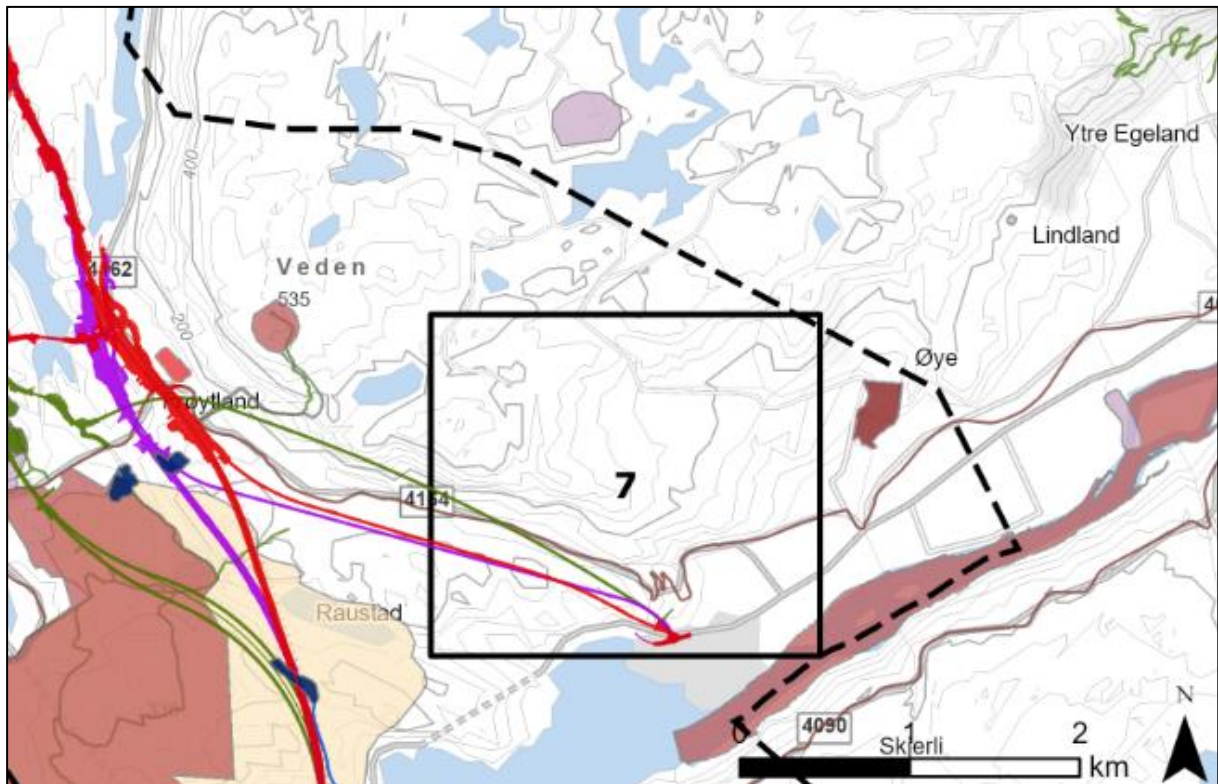
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Alt. Melands- tjødn – Flekke- fjord grense	▲				
	<p>Begrunnelse: Veilinja går i stor grad i samme trase som Melandsveien gjennom delstrekningen. Melandsveien skal i utgangspunktet holdes åpen under anleggsperioden, men midlertidige begrensninger for adkomst må påregnes. Området er svært lite påvirket av støy og øvrige forstyrrelser i dag, og har et stille preg. Veien vil i svært stor grad endre lydbildet langs linja og i terrenget omkring. Områdets opplevelsesverdi ses særlig i sammenheng med områdetets urørte naturpreg uten større forstyrrelser. Kupert terreng med flere vann og tjern bidrar til å skape et egnet friluftslivsområde. Veilinja har nærføring til flere vann også i delstrekning 6 (Melandsstjødn, Melandsvatnet og Øysædvatnet), og reduserer områdetets attraktivitet for friluftsliv og jakt betydelig med dominerende endring av landskapsbilde, arealbeslag, barriereeffekt og støypåvirkning i et ellers stille område. Store deler av arealet innenfor delstrekningen vurderes å ikke lenger være attraktivt for friluftsliv. Veien vil ligge som en barriere tvers gjennom delområdet, og sentrale deler av det vil ikke lenger være tilgjengelig for friluftsliv og ferdsel. Tilgjengeligheten til andre turområder omkring reduseres også. Veien legges i stor grad i samme trasé som dagens vei gjennom delstrekning 6, men kan ikke sammenlignes med barriereeffekten ved firefelts motorvei. Adkomst vil sikres med opprettholdelse av lokalvei gjennom området, med kryssmuligheter ved blant annet Meland. Viltpassasjer kan benyttes av turgåere. Bruken i området er ikke vurdert særlig stor, og knyttes i stor grad til jakt og utvidet turområde av lokal betydning. Tiltaket vil derimot redusere store deler av områdetets verdi for friluftsliv i så stor grad av bruken vil reduseres. Veien vil beslaglegge et begrenset areal innenfor Birkeland og omegn jaktfelt. Påvirkning av jakt ses i sammenheng med tiltakets barriereeffekt, støypåvirkning, oppsplitting av vald og jaktfelt, samt betydelig redusert opplevelsesverdi over et større område. Tiltaket vil ha stor påvirkning for jaktutføring sammenlignet med dagens situasjon.</p> <p>Samlet vurderes veien å påvirke delområde FR24 i stor grad. Både opplevelseskvalitet, arealbeslag, terrengendring, barriereeffekt og støybildet endres betydelig. Områdets attraktivitet og egnethet for friluftsliv forringes i stor grad. Områder særlig fremhevet av unge som egnet for jakt påvirkes i stor grad innenfor delstrekning 6. Kryssmuligheter ved lokalvei og viltpassasjer reduserer noe av barriereeffekt av veien, men ulempene for</p>				

	friluftsliv er samlet store. Påvirkning: Sterkt forringet.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+/ ++	0	-	--	---	----
Alt. Melands- tjødn - Flekkefjor d grense	▲ Betydelig miljøskade for friluftsliv, by- og bygdeliv (--)						

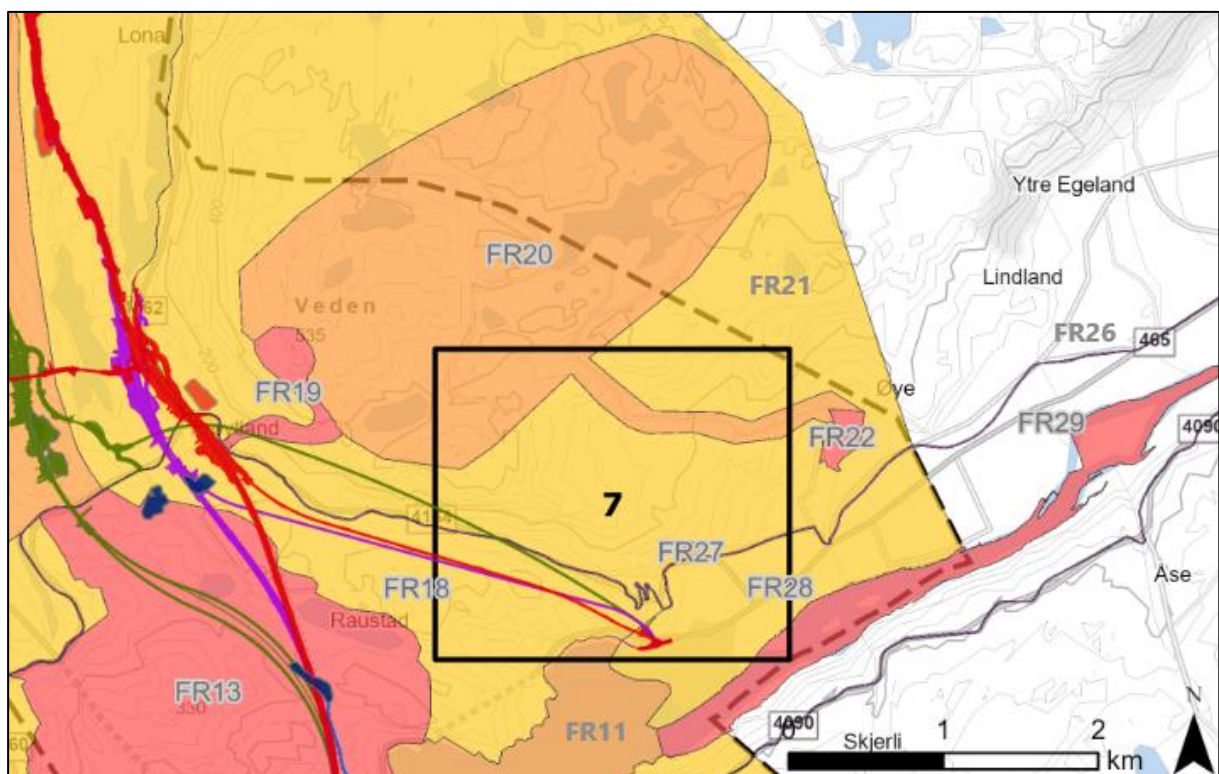
7.7 Delstrekning 7 Øyesletta

Innenfor *delstrekning 7 Øyesletta* er det definert og vurdert 9 delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv til denne konsekvensutredningen.

Figur 7-45: Oversiktskart over delstrekning 7 Øyesletta. Få friluftslivsverdier er tidligere registrert direkte innenfor delstrekningen (naturbase), med unntak av nasjonal sykkelrute nr. 1 som følger lokalvei gjennom Øyesletta.

Figur 7-46: Verdikart over delstrekning 7 Øyesletta. Delstrekning består av ni delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv i denne utredningen, hhv. FR11, FR18, FR20-22 og FR26-29.

7.7.1 Nærturterreng

Delstrekning 7 omfatter området omkring Øyesletta. Avgrensningen til delstrekningen omfatter både deler av heiområdene ovenfor Øyesletta og områder omkring utløpet til Kvina i Fedafjorden. Området er av stor betydning som nærturområde og aktivitet for beboere langs Øyesletta og omegn, og ses i sammenheng med omkringliggende turområder.

7.7.2 Friluftslivsområder

Ingen tidligere registrerte friluftslivsområder ligger i sin helhet direkte innenfor delstrekning 7, men nærliggende er tatt med i utredningen som en del av vurdert influensområde for friluftsliv/by- og bygdeliv. For delstrekning 7 gjelder dette et område ved Øyebergan (naturbase-ID: FK00015783) som er registrert som et svært viktig friluftslivsområde for lek og rekreasjon. Dette området ses i sammenheng med turvei opp mot Sibbuheia (naturbase-ID: FK00015759, FR20). Ellers er delen av Kvina ved elvestrekning Øye-Rafoss (naturbase-ID: FK00015774) registrert som viktig friluftslivsområde og særlig kvalitetsområde for laksefiske.

7.7.3 Jakt og fiske

Delstrekning 7 omfatter deler av arealene til Raustad jaktfelt og Øye jaktfelt, tilknyttet Sør-Vest Kvinesdal storvald. Som for utredningsområdet for øvrig jaktes det etter storvilt i utmarksområdene, og det forventes at det foregår småviltjakt på de ulike eiendommene. Det er ikke kjent at det selges jaktkort.

Det ligger ingen vann innenfor delstrekning 7, men området omfatter deler av Fedafjorden og elvestrekning av Kvina. Bestandstilstanden for anadrom fisk er svært dårlig i Kvina, men lakseførende strekning av elva er åpen for fiske. Salg av fiskekort organiseres av Kvina Elveeierlag og Egenes laksevald med kortsalg flere steder. Det ligger ingen direkte tilrettelagte fiskeplasser innerst i Fedafjorden, men det er kjent at det fiskes fra enkelte steder innerst i fjorden ved Øye, hhv. Buodden (kommunal brygge), Trælandsfoss og Indrevika. Fiske i fjorden er fritt.

7.7.4 Forbindelseslinjer

Det er ikke registrert turstier i området tilknyttet delstrekning 7, men spredte stier mot heiområdene ovenfor Øyesletta forekommer. Disse har betydning som forbindelseslinje mellom bebyggelse og turområder omkring. Videre går nasjonal sykkelrute nr. 1 gjennom området, og følger hhv. Frøylandsveien ned Øyekleiva og videre langs Livollen i retning Kvinesdal. Livollen er videre fremhevet som turvei for både gående og syklende i Øyesletta. Utover dette benyttes lokalt veinett generelt som turveier og tilknytningsårer til andre områder. Vei opp mot Sibbuheia fra Øyeberget er fremhevet som viktig adkomstvei til turområde ved Sibbuheia og omegn.

7.7.5 Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Strandsona langs Fedafjorden er i liten grad tilgjengelig for friluftsliv innenfor utredningsområdet og delstrekningen. Kun innerste del av fjorden inngår i delstrekningen, og er i stor grad påvirket av industriområder og lokalvei langs fjorden. Fjordarealet er tilgjengelig for fritidsbåter, og fritidsfiske er mulig både fra båt og der terrenget tillater adkomst til fjorden.

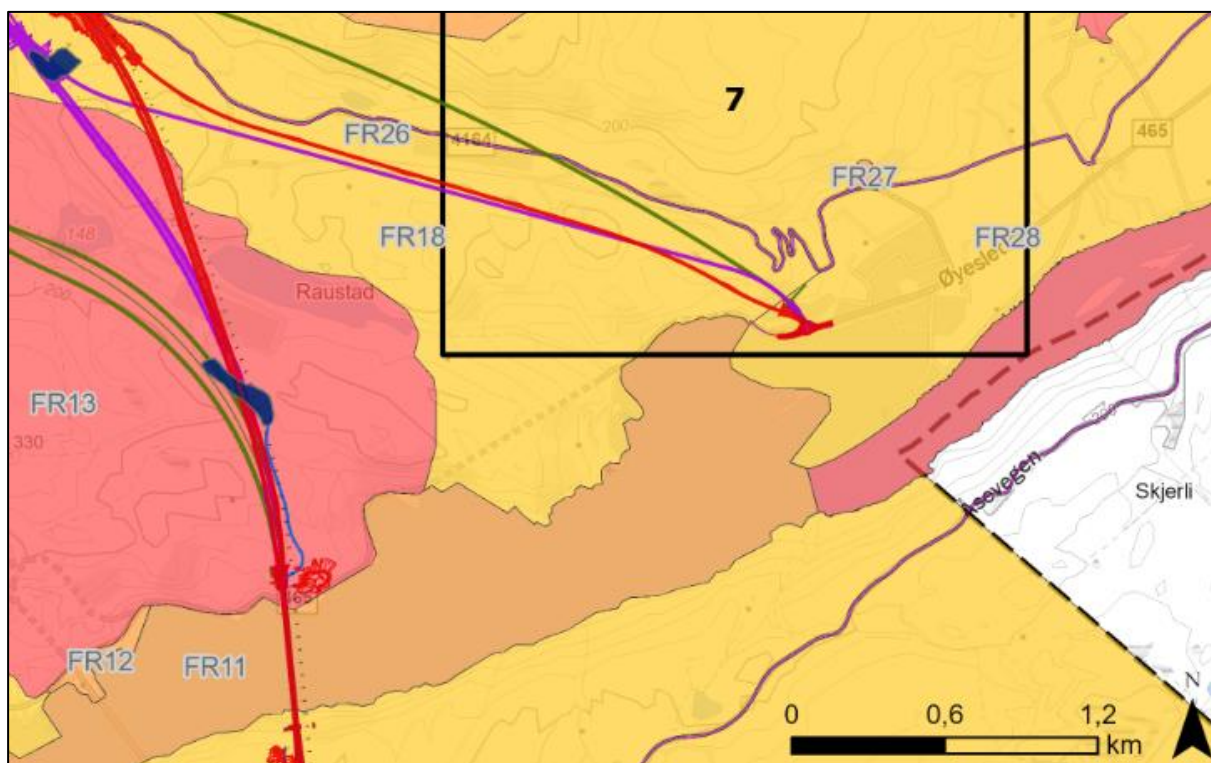
Nedre del av Kvina er registrert som viktig friluftslivsområde, med verdier for både rekreasjon og fiske. Kun den aller nederste delen av elvestrekning inngår i delstrekningen, og områdets verdi med strandsone ligger i større grad utenfor utredningsområdet.

7.7.6 Delområder med vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens

Under følger vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens pr delområde tilknyttet delstrekning 7.

7.7.6.1 FR11 Fedafjorden

Delområde FR11 omfatter fjordarealet innenfor utredningsområdet. Fjorden har verdi for friluftsliv for flere brukergrupper, og muligheter for særlig fiske og bading. Delstrekning 7 med utvidet influensområde for friluftsliv omfatter den innerste delen av Fedafjorden.

Figur 7-47: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 7. Delområde FR11 omfatter fjordarealet innenfor utredningsområdet, angitt middels verdi.

Tabell 7-31: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR11 Fedafjorden.

Verdivurdering: Delområde FR11 Fedafjorden				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Delområdet har verdi for spesielt fritids/sportsfiske innerst i Fedafjorden. Fedafjorden er eneste sjøareal i Kvinesdal kommune, og inngår som en del av Lister-skjærgården. Det finnes flere fiskeplasser innerst i fjorden ved Øye uten tilrettelegging, hhv. Buodden (kommunal brygge), Trælandsfoss og Indrevika. Det er en del båttrafikk og generelt lite tilrettelegging for fiske og friluftsliv langs fjorden her enn lenger utover i skjærgården. Området har verdi for båtliv, fritidsfiske, spredte badeplasser og som eneste sjøområde og korridor videre ut mot sjøen for kommunen. Store deler av strandkanten er utilgjengelig og svært bratt (særlig mot øst). Fjordområdet lenger mot sjøen har større opplevelseskvalitet og attraktivitet for flere brukergrupper. Området innerst i fjorden mot Øye er i hovedsak av lokal betydning, samt noen tilreisende for særlig fritidsfiske. Bruksfrekvens, betydning og kvaliteter for friluftsliv langs fjordstrekningen markert i FR11 vurderes til middels. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi.</p> <p>Verdi: Middels verdi.</p>				

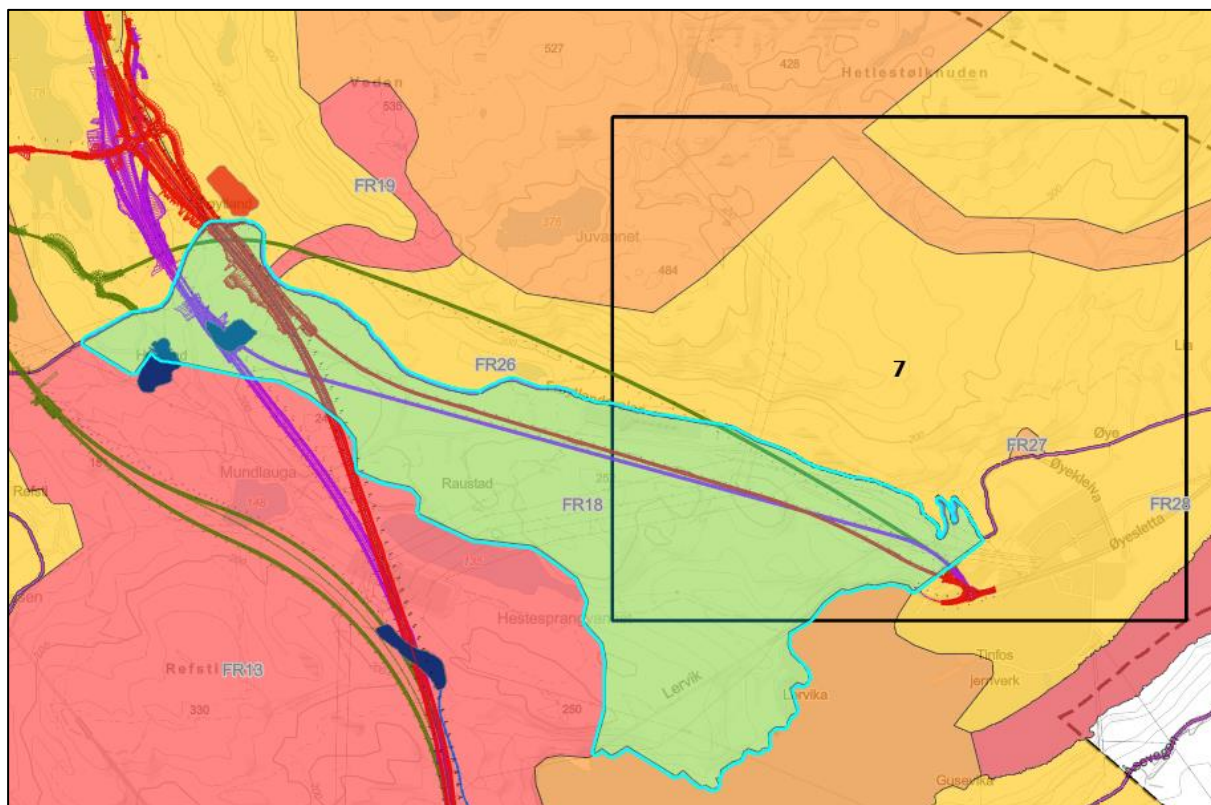
<i>Delområde FR11 ligger innenfor delstrekning 4 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for deler av delområdet innenfor delstrekning 7.</i>							
Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Øyesletta	▲						
	Begrunnelse: Delområdet blir noe påvirket langs fjorden nær tunnelutløpet med noe endret lydbylde. Området er derimot påvirket av støy og trafikk fra dagens lokalvei langs fjorden og Øyesletta også ved dagens situasjon, og påvirkningen synes derav minimal. Aktuelle fiskeplasser langs fjorden er påvirket av trafikkstøy og industriområde også i dag. Samlet er ikke påvirkningen betydelig. Påvirkning: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+/ ++	0	-	--	---	----
Alt. Øyesletta	▲						
	Ubetydelig miljøskade for FR11 i delstrekning 7 (0)						

7.7.6.2 FR18 Raustad, Lervik og omegn

Delområde FR18 består av arealer tilknyttet Raustad, Lervik og omegn. Området omfatter nærturområder mellom viktige friluftslivsområder ved Refstiheia mot sørvest, og Frøylandsveden mot nordøst. Området består av bebyggelse og boligområder tilknyttet Raustad, og strekker seg fra Frøyland mot vest, med Frøylandsveien som avgrensning mot nord og turområder tilknyttet FR13 mot sør. Delområdet avgrenses mot øst av Fedafjorden. Det foreligger ingen kjennskap til større turverdier i området i seg selv, utover betydningen som nærturområde for beboere i området, og adkomstmuligheter mot øvrige og mer attraktive friluftslivsområder omkring. Fedafjorden er gitt middels verdi av hensyn til bla. fritidsfiske i fjorden. Det vil være noe overlapp mellom FR18 og FR11 (Fedafjorden) der fiskeplasser ligger.

Kun nedre del av delområdet inngår i delstrekning 7, og består av relativt ulendt og bratt terreng. Delene består ikke av merket stinett eller annen tilrettelegging for friluftsliv.

Figur 7-48: Kartutsnitt over verdikart med utheving av delområde FR18 og avgrensningen tilknyttet delstrekning 7.

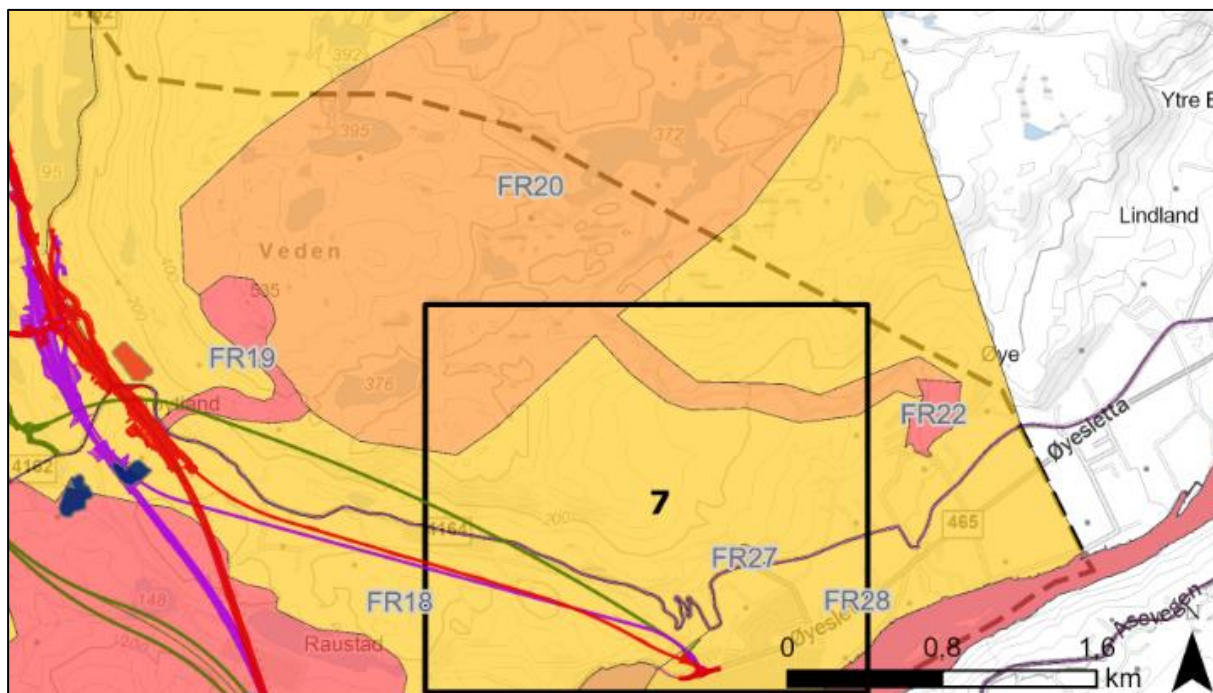
Tabell 7-32: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR18.

Verdivurdering: Delområde FR18 Raustad, Lervik og omegn				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲			
<p>Begrunnelse: Delområde FR18 omfatter nærturområder mellom viktige friluftslivsområder ved Refstiheia og Frøytlandsveien. Tursti opp mot Frøytlandsveden (FR19) tar av fra Frøytlandsveien, nordøst fra delområdet. Delområde FR18 omfatter også områder langs Fedafjorden mellom Hella og Øyesletta. Delområdet vurderes som nærturterreng av beboere i området, samt naturlig adkomst til omkringliggende turområder. Delområdet omfatter Raustad jaktfelt. Delområdet har verdi som nærturterreng for beboere ved Raustad og omegn, og turområde med videre tilgang til turområder ved Refstiheia mot sør og Veden mot nord. Særlig verdi for bebyggelse ved blant annet Raustad som ligger innenfor delområdet. Fedafjorden (FR11) er gitt middels verdi av hensyn til bla. fritidsfiske i fjorden. Det vil være noe overlapp mellom FR18 og FR11 der fiskeplasser ligger. Det foreligger ingen registreringer om tilrettelagte fiskeplasser innenfor fjordstrekningen tilknyttet FR18, men det er kjent at det fritidsfiskere bruker blant annet Indrevika. Delområdet er i seg selv ikke et utpreget turområde, men danner inngang til flere omkringliggende turområder og har verdi som nærturområde for beboere i delområdet. Området</p>				

er av lokal betydning. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høy noe verdi. Verdi: Noe verdi <i>Delområde FR18 ligger innenfor delstrekning 5 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for delområdets utstrekning innenfor delstrekning 7.</i>						
Tiltakets påvirkning						
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
Alt. Øyesletta	▲					
	Begrunnelse: I delstrekning 7 går veilinja i tunnel gjennom delområde FR18. Delområdegrensa avsluttes der veien kommer ut av tunnel nede ved Øyesletta. Området påvirkes av støy fra dagens vei langs fjorden og Øyesletta, og endring i lydbildet ved tunnelutløpet vil derav ha liten betydning. Alternativet vurderes å ikke medføre endring i opplevelseskvalitetene for friluftsliv. Tunnelutløpet ved Øyesletta ligger i et område med betydelig påvirkning også i dag, med industriområde og miljøstasjon. Tunnelutløpet ligger videre i et område med svært bratt terreng, ansett lite egnet for friluftsliv og ferdsel. Samlet vurderes alternativet å påvirke FR18 i svært liten grad innenfor delstrekning 7. Påvirkning: Ubetydelig endring.					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+/ ++	0	-	--	--- ----
Alt. Øyesletta	▲					
	Ubetydelig miljøskade for FR18 i delstrekning 7 (0)					

7.7.6.3 FR20 Veden/Sibbuheia

Delområde FR20 omfatter et større heiområde ovenfor Frøytland og Øyesletta. Delområdet inkluderer et kartlagt og registrert friluftslivsområde ved Sibbuheia, registrert i forbindelse med friluftslivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder Fylkeskommune (2017) (naturbase-ID: FK00015759). Det registrerte friluftslivsområdet ligger ikke innenfor delstrekning 7, men adkomstvei og godt brukt turvei fra Øyebergan er vurdert i sammenheng med dette.

Figur 7-49: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 7. Delområde FR20 omfatter turterreng i heipartiet nord for Øyesletta. Delområdet er angitt middels verdi.

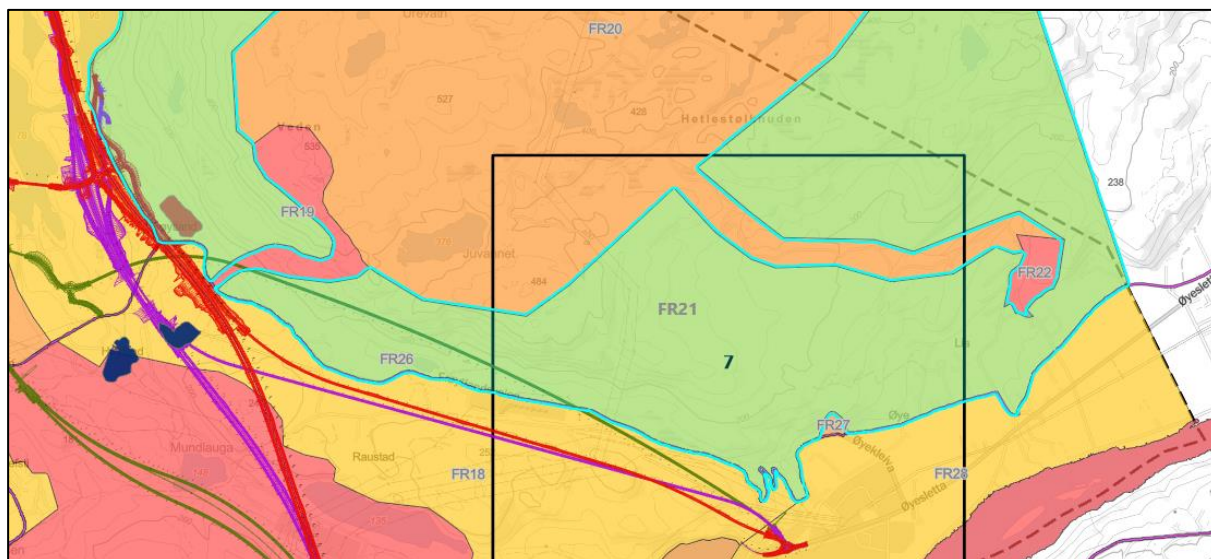
Tabell 7-33: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR20 Veden/Sibbuheia.

Verdivurdering: Delområde FR20 Veden/Sibbuheia				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Delområde FR20 omfatter et større turområde uten tilrettelegging, og inngår i et mye brukt turterreng med lokal betydning. Området omfattes av heiområder med flere opplevelseskvaliteter ved mindre topper og flere vann. En vanlig tur går opp via Frøytlandsveden, rundt Urevatn og Sibbuvatn, og ned mot Øye langs traktorvei mot badeplass ved Øyebergan. Delområdet omkranser utsiktspunktet ved Frøytlandsveden og et registrert friluftslivsområde ved Sibbuheia. Det registrerte friluftslivsområdet er registrert som utfartsområde, med turområde med utsiktspunkt. Friluftslivsområdet er vurdert med middels opplevelseskvaliteter og egnethet for friluftsliv, med ofte regionale og nasjonale brukere. FR20 består av et utvidet areal omkring dette feltet som vurderes av tilsvarende verdier og bruksfrekvens. Adkomst til turområdet er mulig fra flere kanter, turvei opp fra Øye og merket sti fra Frøytland mot Frøytlandsveden fremheves av størst betydning innenfor utredningsområdet. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi.</p> <p>Verdi: Middels verdi.</p> <p>Delområde FR20 ligger innenfor delstrekning 5 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for delområdets utstrekning innenfor delstrekning 7.</p>				

Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Øyesletta	▲						
	Begrunnelse: Delområdet med adkomstvei fra Øye blir ikke berørt eller påvirket av tiltaket. Friluftslivskvalitetene og bruksverdien opprettholdes. Ingen endring for delområdet i delstrekning 7. Påvirkning: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Øyesletta	▲						
	Ubetydelig miljøskade for FR22 i delstrekning 7 (0)						

7.7.6.4 FR21 Øye nord

Delområde FR21 omfatter et større utmarksområde ovenfor Øye, Frøytland, Lona og omegn. Området er ikke tilrettelagt for friluftsliv i betydelig grad, men har verdier for friluftsliv som sammenhengende større turområde, samt nærturterreng for beboere i området. Mot sør er delområdet avgrenset mot Frøytlandsveien. Friluftslivsverdiene i området fortsetter utover utredningsområdet. Delen av delområde FR20 som inngår i delstrekning 7 er av særlig stor verdi som nærturterreng og utfartsområde til øvrige turområder tilknyttet Sibbuheia (FR20) og omegn.

Figur 7-50: Kartutsnitt over verdikart med utheving av delområde FR21 og avgrensningen tilknyttet delstrekning 7.

Tabell 7-34: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR21 Øye nord.

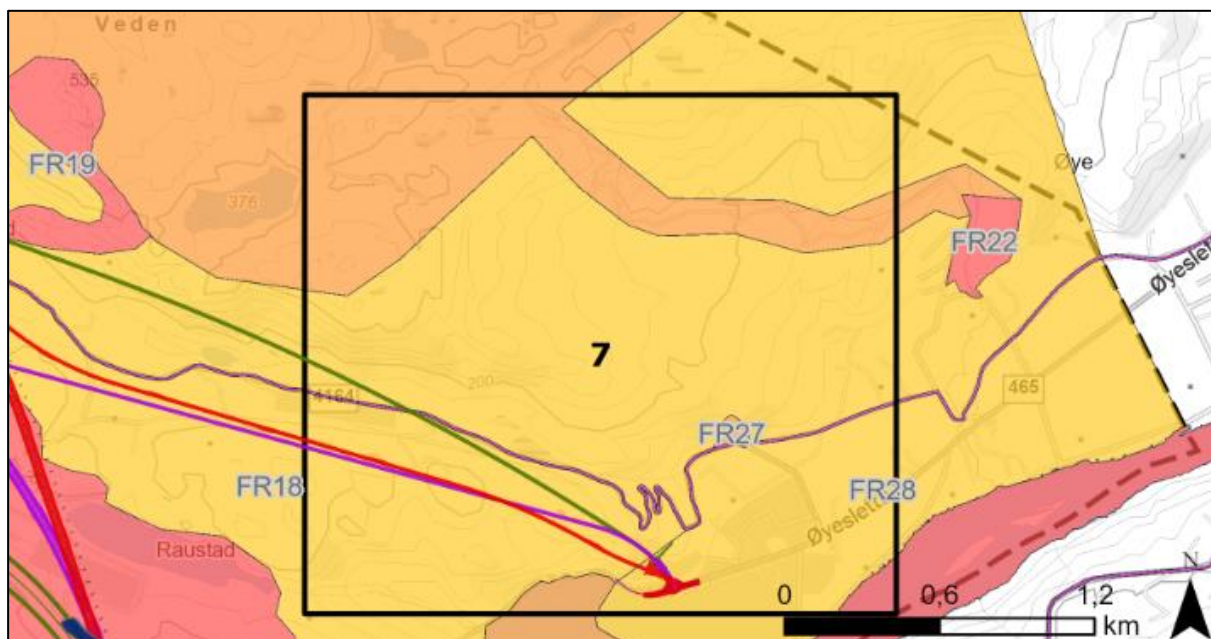
Verdivurdering: Delområde FR21 Øye nord				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Delområde FR21 omfatter et større tuområde nord for Øye og øst for Frøymland/Lona. Området ses i sammenheng med registrerte friluftslivsområder i heipartiet ovenfor Øye og Frøymland. FR21 er uten tilrettelegging for friluftsliv direkte, og bruksfrekvensen er vurdert lavere enn utskilte delområder av større verdi tilknyttet samme heiområde (FR19, FR21 og FR22). FR21 omfatter i hovedsak et større utmarksområde, men ses i sammenheng med omkringliggende delområder med større tilrettelegging, kvaliteter og egnethet for friluftslivsinteresser for flere brukere. Eget tuområde av antatt tilsvarende verdi strekker seg videre østover og nordover for utredningsområdet. Det forekommer flere spredte stier i området, men ingen er registrert i offentlige innsynsløsninger. Flere vann finnes i området. Adkomst til tuområdet er mulig fra flere sider, blant annet via sti fra Livollan og Øyebergan (FR22) fra Øyesletta, og sti mot Frøymlandsveden fra Frøymland (FR19). Arealet inngår i Frøymland, Raustad og Lohne jaktfelt. Området ses også i sammenheng med by- og bygdeliv, der det grenser til bebyggelse ved Øye, og er av betydning som egnet utfartsområde for beboere i området. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til noe verdi for øvrig utmarksareal i området.</p> <p>Verdi: Noe verdi.</p> <p>Delområde FR21 ligger innenfor delstrekning 5 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for delområdets utstrekning innenfor delstrekning 7.</p>				
Tiltakets påvirkning				

Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
Alt. Øyesletta	▲					
	Begrunnelse: Avgrensningen til delområde FR21 ligger ovenfor Frøytlandsveien og Livollan, og vil derav ikke berøres av tunnelutløpet ved Øyesletta. Ny vei vurderes å ikke medføre endring for delområdet innenfor delstrekning 7, og områdets verdi som nærturområde og utfartsområde påvirkes ikke. Påvirkning: Ubetydelig endring.					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+/>++	0	-	--	---
Alt. Øyesletta	▲					
	Ubetydelig miljøskade for FR21 i delstrekning 7 (0)					

7.7.6.5 FR22 Øyebergan

Delområde FR22 ligger i utgangspunktet utenfor utredningsområdet. Delområdet ses i sammenheng med turvei og adkomstmulighet fra Øye til turområdet ovenfor (delområde FR20), og er registrert som et svært viktig friluftslivsområde av betydning som leke- og rekreasjonsområde (naturbase-ID: FK00015783). Delområdet ligger utenfor tiltaksområde for alternativenes hovedveilinjer, men ses i sammenheng med større turområde og nærturterreng ved Øyesletta.

Figur 7-51: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 7. Delområde FR22 omfatter registrert friluftslivsområde ved Øyebergan. Delområdet er angitt stor verdi.

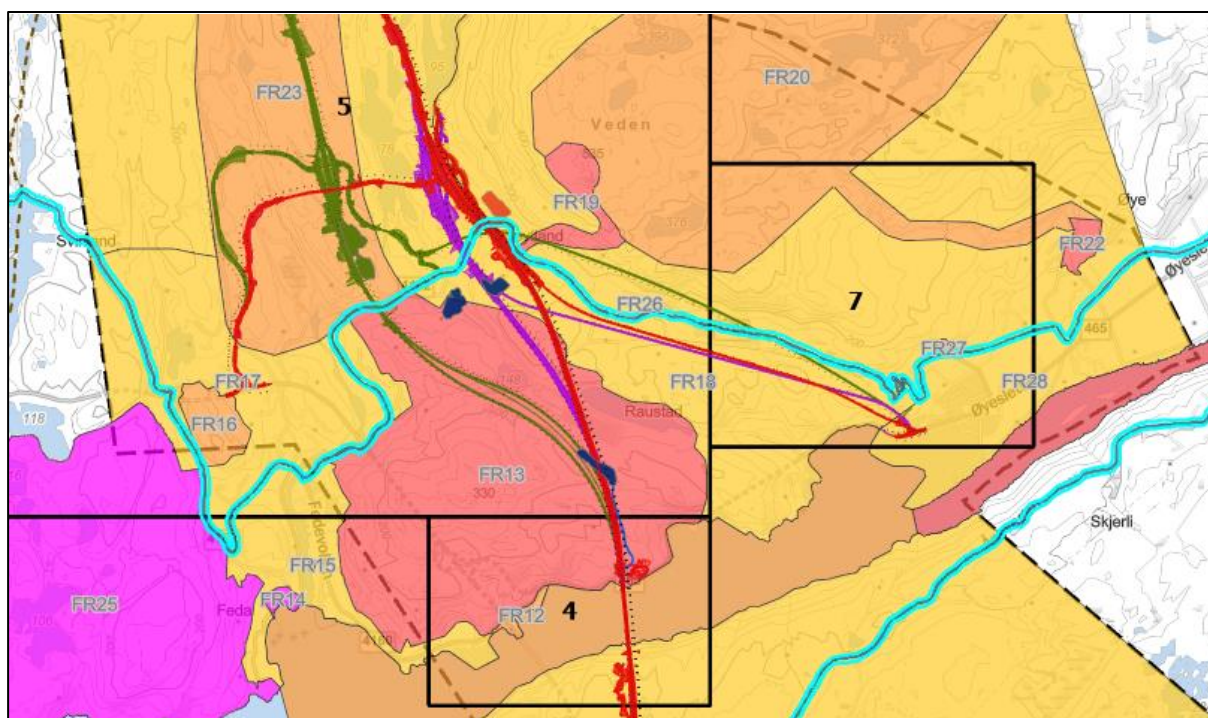
Tabell 7-35: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR22 Øyebergan.

Verdivurdering: Delområde FR22 Øyebergan				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
			▲	
Begrunnelse: Området er registrert som svært viktig friluftslivsområde, med badeplass i et fossefall og en rekke kulturminner. Området er registrert i forbindelse med friluftlivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune (2017). Området er tilrettelagt med bålplasser, benker, bord og parkeringsplass. Bruksfrekvensen er vurdert til stor med mange opplevelseskvaliteter og stor symbolverdi. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til stor verdi. Verdi: Stor verdi.				
Tiltakets påvirkning				

Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
Alt. Øyesletta	▲					
	Begrunnelse: Delområdet blir ikke berørt eller påvirket av tiltaket. Friluftslivskvalitetene og bruksverdien opprettholdes. Påvirkning: Ubetydelig endring.					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---
Alt. Øyesletta	▲					
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv (0)					

7.7.6.6 FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1

Nasjonal sykkelrute nr. 1 går gjennom delstrekning 7. Sykkelruta følger lokalvei gjennom området, langs Frøytlandsveien og videre langs Øyekleiva, og Livollen gjennom Øyesletta.

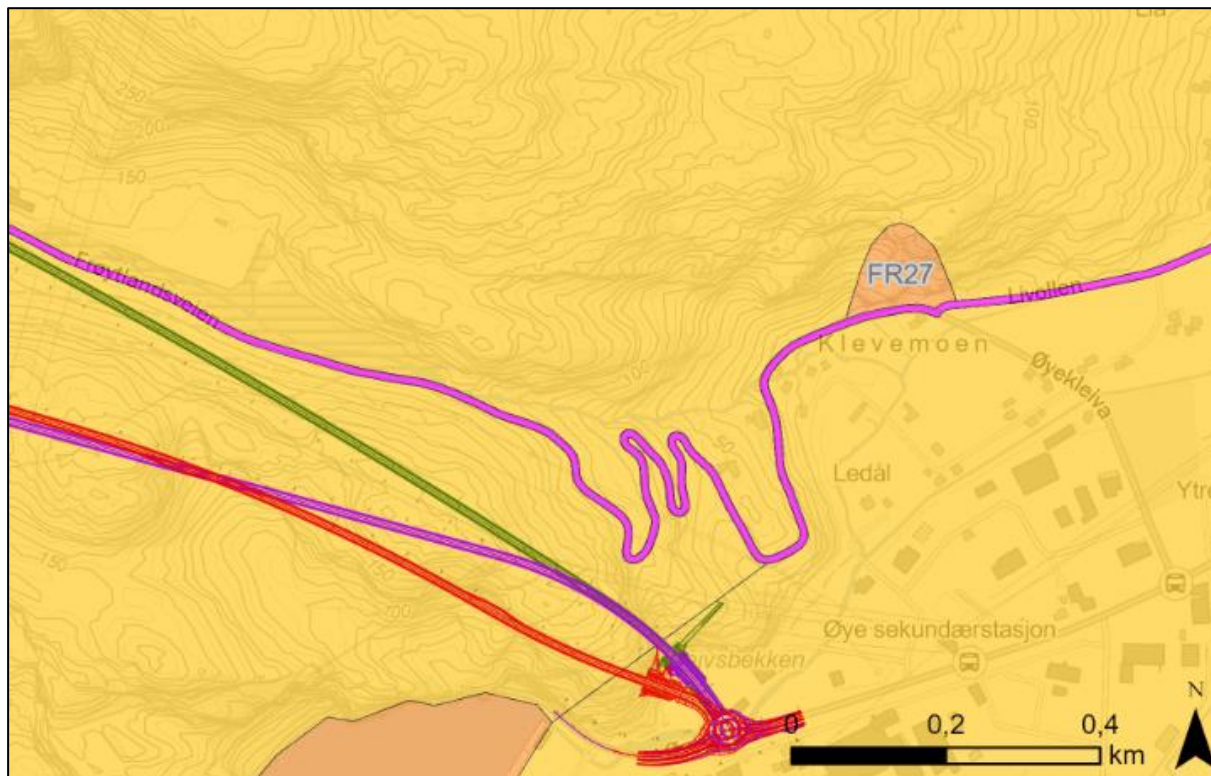
Figur 7-52: Kartutsnitt av verdikart for Nasjonal sykkelrute nr. 1, vurdert som delområde NR26. Vest for Fedafjorden går delområdet gjennom delstrekning 5 og 7.

Tabell 7-36: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR26 Nasjonal sykkelrute nr.1.

Verdivurdering: Delområde FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1							
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi			
▲							
<p>Begrunnelse: Nasjonal sykkelrute nr. 1 er en sammenhengende merket sykkelrute langs kysten av Norge. Bruksfrekvensen vil variere fra strekning til strekning, men potensialet for bruk er stort. Dagens E39 går i tunnel flere steder, og sykkelruta er av betydning som ferdselsrute for sykling også lokalt, og bidrar til å knytte områder sammen. Sykkelruta regnes av god kvalitet som sykkelvei med flere muligheter for gode reiseopplevelser. Sykkelruta er oppført på internasjonale sykkelsider, og er av nasjonal/internasjonalt betydning, unik som del av sammenhengende sykkelrute langs kysten. I delstrekning 7 følger sykkelruta lokalvei gjennom området, langs Frøytlandsveien og videre langs Øyekleiva, og Livollen gjennom Øyesletta. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til svært stor verdi.</p> <p>Verdi: svært stor verdi.</p> <p><i>Delområde FR26 ligger innenfor delstrekning 3, 5 og 7 i utredningsområdet. Påvirkning vurderes i denne tabellen for utstrekningen av delområdet som ligger innenfor delstrekning 7.</i></p>							
Tiltakets påvirkning							
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Øyesletta	▲						
	Begrunnelse: Sykkelveien berøres ikke i delstrekning 7. Påvirkning: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+/ ++	0	-	--	---	----
Alt. Øyesletta	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv (0)						

7.7.6.7 FR27 Klatrefelt ved Øyekleiva

Delområde FR27 omfatter et klatrefelt ved Øyekleiva. Feltet ligger nord for Livollen.

Figur 7-53: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 7. Delområde FR27 omfatter klatrefelt ved Klevemoen, angitt middels verd. Nasjonal sykkelrute nr. 1 (FR26) følger lokalvei nedenfor klatrefeltet.

Tabell 7-37: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR27 Klatrefelt ved Øyekleiva.

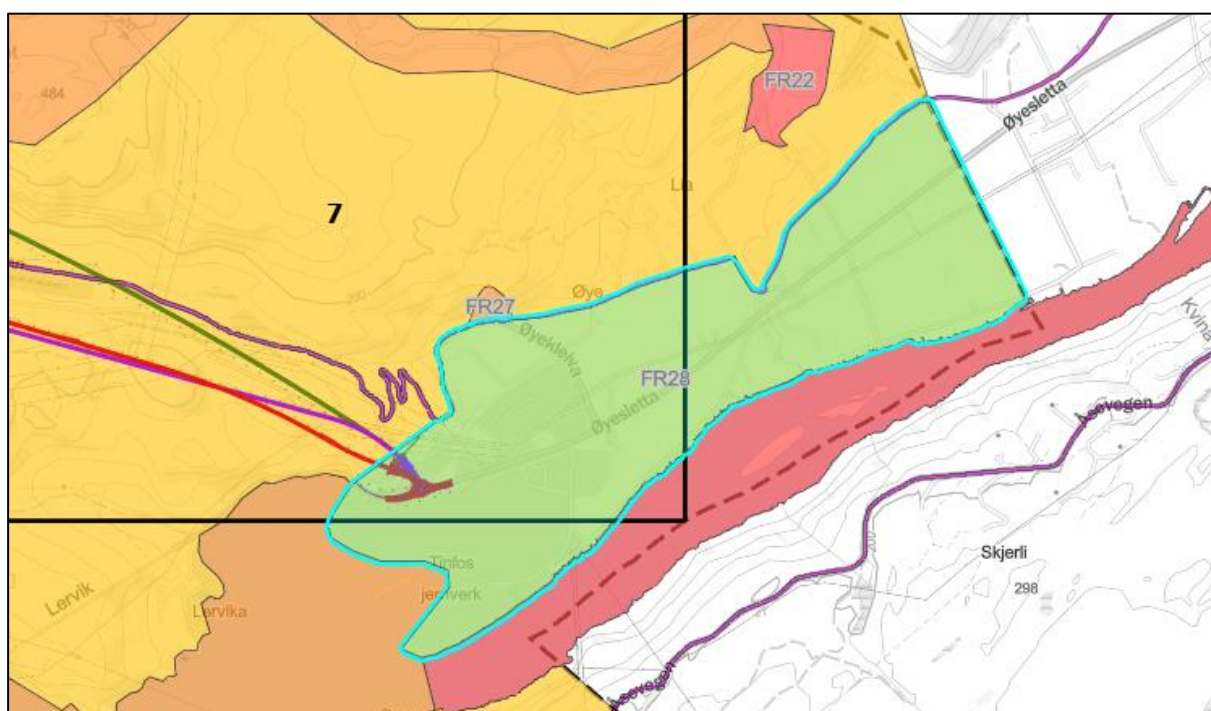
Verdivurdering: Delområde FR27 klatrefelt ved Øyekleiva				
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				
<p>Begrunnelse: Klatrefeltet ved Øyekleiva består av flere boltede ruter, og er derav tilrettelagt for klatrere av ulike nivåer. Flekkefjord Klatreklubb melder om stor klatreaktivitet i området, der feltet er et populært område på grunn av fjellets bratte vinkler og unike formasjoner og grep. I tillegg beskrives fjellkvaliteten i feltet å tiltrekke klatrere også fra andre deler av Norge, så vel som internasjonal tilreisende. Området har verdi kun for spesielle brukergrupper, men er fremhevet som viktig for denne. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til middels verdi.</p> <p>Verdi: Middels verdi.</p>				
Tiltakets påvirkning				

Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet		
Alt. Øyesletta	▲						
	Begrunnelse: Klatrefeltet blir ikke berørt av tiltaket. Påvirkning: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Alt. Øyesletta	▲						
	Ubetydelig miljøskade for friluftsliv (0)						

7.7.6.8 FR28 Øyesletta

Delområde FR28 omfatter areal tilknyttet Øyesletta, med særlig betydning som nærturterreng og kobling til omkringliggende områder for beboere i området.

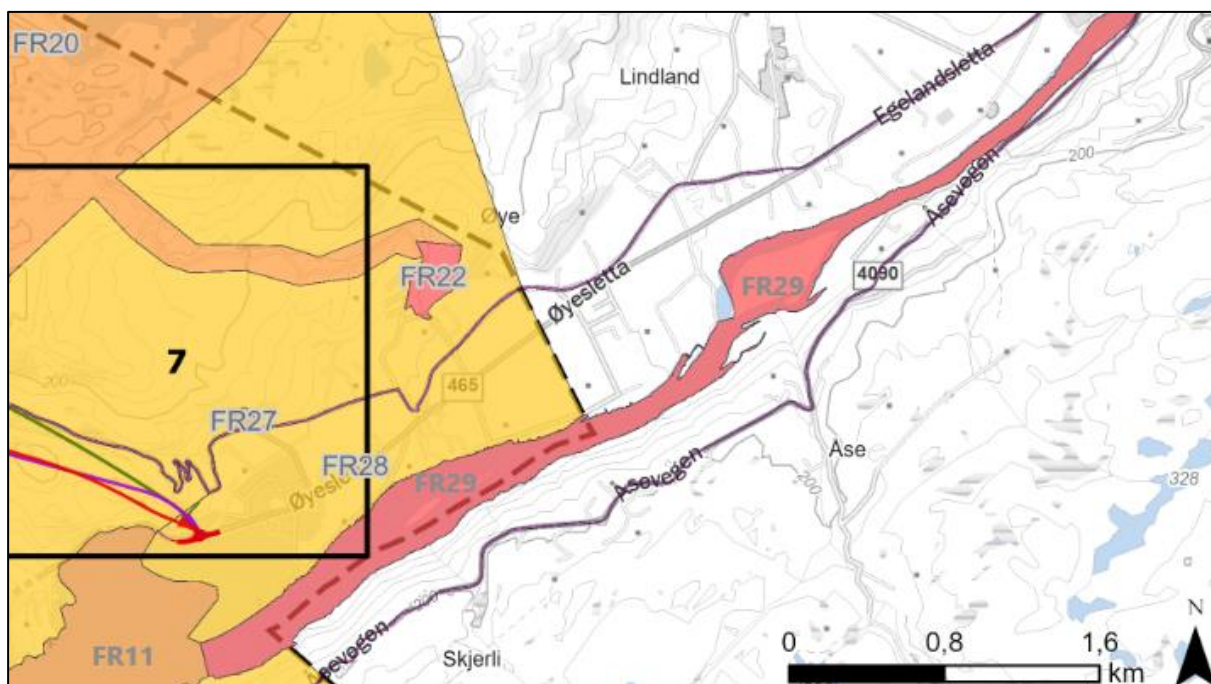
Figur 7-54: Kartutsnitt over verdikart med utheving av delområde FR28 og avgrensningen tilknyttet delstrekning 7.

Tabell 7-38: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR28 Øyesletta

Verdivurdering: Delområde FR28 Øyesletta						
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi		
▲						
<p>Begrunnelse: Selve Øyesletta har betydning for særlig beboere ved Øye. Lokalveinett benyttes til turgåing, sykling og ferdselslinjer til turområder omkring. Det er generelt lite trafikk i området, og lokalveiene er godt egnet til rekreasjon og tur/sykkelvei. Her er sykling fra Klevemoen, langs Livollen mot nord og Kvinaosen langs Fedaelva fremhevet. Området grenser til større turområde nord for Øye, samt Kvina og Fedafjorden, med hhv. stor og middels verdi for fritidsfiske. Området er av lokal verdi for friluftsliv/by- og bygdeliv, med betydning for beboere på Øyesletta og omegn. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til høy noe verdi.</p> <p>Verdi: Noe verdi.</p>						
Tiltakets påvirkning						
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet	
▲						
Alt. Øyesletta	<p>Begrunnelse: Tunnelutløpet ligger innenfor delområdet, men dette området er av mindre betydning for delområdets friluftslivskvaliteter. Området ved tunneløpet er svært bratt, og det er ikke registrert stier eller annen bruk direkte i dette området. Lokalveinettet vil i tilsvarende grad være egnet som tur- og sykkelvei.</p> <p>Påvirkning: Ubetydelig endring.</p>					
Tiltakets konsekvens						
Alternativ	+++/ ++++	+/ ++	0	-	-- ---	----
Alt. Øyesletta	▲					
	Ubetydelig miljøskade for FR28 i delstrekning 7 (0)					

7.7.6.9 FR29 Elvestrekning Øye-Rafoss

Delområde FR29 omfatter registrert friluftslivsområde omkring Kvinaelva, ved elvestrekken mellom Øye og Rafoss (naturbase-ID: FK00015774). Delområdet omfatter selva elva med strandsone.

Figur 7-55: Verdikart for delområder tilknyttet delstrekning 7. Delområde FR29 omfatter registrert friluftslivsområde tilknyttet elvestrekning av Kvina mellom Øye og Rafoss, angitt stor verdi.

Tabell 7-39: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområde FR29 Elvestrekning Øye-Rafoss.

Verdivurdering: Delområde FR29 Elvestrekning Øye-Rafoss					
Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi	
▲					
<p>Begrunnelse: Delområdet omfatter et registrert friluftslivsområde over området tilknyttet Kvina mellom Øye og Rafoss, registrert i forbindelse med friluftlivskartlegging i Kvinesdal kommune i regi av Vest-Agder fylkeskommune (2017). Området er registrert som et særlig kvalitetsområde, med betydning for laksefiske i elva. Elvestrekningen er delvis tilrettelagt med fiskebuer og parkeringsplasser. Bruksfrekvensen er vurdert til ganske stor, med betydning også for regionale og nasjonale brukere. Tilretteleggingsgraden er vurdert til middels, og områdets symbolverdi til stor. Iht. kriterier i håndbok V712 settes verdien til stor verdi.</p> <p>Verdi: Stor verdi.</p>					
Tiltakets påvirkning					
Alternativ	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
▲					

Alt. Øyesletta	Begrunnelse: Delområdet FR29 strekker seg langt oppover elvestrekningen, og ingen fiskeplasser eller andre kvaliteter for friluftsliv blir påvirket av tiltaket. Påvirkning: Ubetydelig endring.						
Tiltakets konsekvens							
Alternativ	+++/ ++++	+/ ++	0	-	--	---	----
Alt. Øyesletta	▲						
Øyesletta	Ubetydelig miljøskade for FR29 (0)						

8 TRINN 2: KONSEKVENNS AV ALTERNATIVER

Tabellene under er en oppsummering av verdi, påvirkning og konsekvens på alle definerte delområder for friluftsliv/by- og bygdeliv (FR) for hver delstrekning.

8.1 Delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet

Tabell 8-1: Oppsummering delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet.

Delområde	Verdi	Alt. Høylandsdalen øst (HDØ)		Alt Høylandsdalen vest (HDV)		Alt. Høylandsdalen tunnel (HDT)	
		Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens
FR01 Høylandsdalen og Skoland/Høgenheia	N	Sterkt forringet	(-) Nedre	Stekt forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre
FR02 Hundsfossen/Åtland bade plass Møska	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR03 Kvås vest	N	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
Avveining							
	Alt. 0	Alt. Høylandsdalen øst (HDØ)		Alt Høylandsdalen vest (HDV)		Alt. Høylandsdalen tunnel (HDT)	
SAMLET vurdering	0	Middels negativ konsekvens		Middels negativ konsekvens		Noe negativ konsekvens	
Rangering	1	3		4		2	
Forklaring til rangering	Verdiene i delstrekningen knyttes i all hovedsak til lokal betydning og få brukere, men som verdi som nærturterreng for beboere i området har området stor verdi. HDØ har større nærføring til lokalt anlagt bade plass ved Lona, mens HDV skaper større barriereeffekt og påvirkning mot registrert turområde ved Skoland/Høgenheia. Både HDØ og HDV vil endre lydbildet i friluftslivsområdet betydelig og forringe området opplevelseskvaliteter. HDV vurderes samlet noe verre for fagområdet enn HDØ, mens HDT vurderes klart å medføre minst skade på verdiene.						

8.2 Delstrekning 2 Dyblevannet – Kommunegrensen

Tabell 8-2: Oppsummering delstrekning 2 Dyblevannet – kommunegrensen.

Delområde	Verdi	Alt. Dyblevannet – Vatlandstunnelen	
		Påvirkning	Konsekvens
FR03 Kvås vest	N	Noe forringet	(-) Nedre
FR04 Dragedalen sør	N	Noe forringet	(-) Midtre
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Dyblevannet – Vatlandstunnelen	
SAMLET vurdering	0	Noe negativ konsekvens	
Rangering	1	2	
Forklaring til rangering	Alternativet medfører endret lydbilde i området og terrenget omkring. Av friluftslivshensyn vurderes påvirkningen samlet noe større for delområdet sør for E39.		

8.3 Delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst

Tabell 8-3: Oppsummering delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst.

Delområde	Verdi	Alt. Oppofte	
		Påvirkning	Konsekvens
FR05 Staddeland, Oppofte og omegn	N	Noe forringet	(-) Midtre
FR06 Busund	S	Ubetydelig endring	(0)
FR07 Ålgersvatn og Steinsheia	M	Forringet	(--) Nedre
FR08 Klatrefelt ved Stemlekjepten/Hengefjell	N	Noe forringet	(-) Midtre
FR09 Røynåsen-Poddeloftet og Laundal/Bjelland m adkomst fra Dragedalen	S	Ubetydelig endring	(0)
FR10 Rørvik	M	Ubetydelig endring	(0)
FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	SS	Ubetydelig endring	(0)
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Oppofte	

SAMLET vurdering	0	Noe negativ konsekvens
Rangering	1	2
Forklaring til rangering	Alternativet medfører noe arealinngrep og endret lydbilde innover i turterreng. Samlet berøres få store friluftslivsverdier i delstrekning 3, der alternativet i stor grad følger eksisterende E39 eller legges i tunnel. Adkomstvei og parkeringsmulighet for turgåere til turområde ved Åljersvatn og Steinsheia sikres opprettholdt.	

8.4 Delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest

Tabell 8-4: Oppsummering delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest.

Delområde	Verdi	Alt. Kryssing Fedafjorden	
		Påvirkning	Konsekvens
FR11 Fedafjorden	M	Noe forringet	(-) Midtre
FR12 Hangelandsvika	M	Ubetydelig endring	(0)
FR13 Fedaheia/Refstiheia	S	Noe forringet	(-) Nedre
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Kryssing Fedafjorden	
SAMLET vurdering	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ konsekvens	
Rangering	1	2	
Forklaring til rangering	Nytt bruløp vil medføre endring i landskapsbildet og forskyvning i støybildet, men alternativet vurderes å ikke medføre store endringer i friluftslivsverdiene i delstrekning 4. Anleggsvei skal etableres mellom Hestesprangvannet og tunnelpåhugget ved Fedafjorden, og legges i urørt terreng i dag. Noe trafikk vil fortsette langs dagens bru, og samlet vurderes tiltaket å medføre noe negativ konsekvens for friluftsliv i delstrekning 4.		

8.5 Delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn

Tabell 8-5: Oppsummering delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn. Alternativ UTEN tilførselsvei til Birkeland.

Delområde	Verdi	Alt. Frøyland 1		Alt. Frøyland 2		Alt. Høyland 2	
		Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens
FR13 Feda/Refstiheia	S	Noe forringet	(-) Midtre	Noe forringet	(-) Øvre	Noe forringet	(-) Nedre
FR14 Sande	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR15 Bøkkerbru	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR16 Fløyfjellet/Birkeland	M	Noe forbedret	(+) Nedre (lav positiv forbedring)	Noe forbedret	(+) Nedre (lav positiv forbedring)	Noe forbedret	(+) Nedre (lav positiv forbedring)
FR17 Feda og Birkeland	N	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR18 Raustad, Lervik og omegn	N	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Ubetydelig endring	(0)
FR19 Frøylandsveden	S	Forringet	(--) Nedre	Forringet	(-) Øvre	Noe forringet	(-) Nedre
FR20 Veden/Sibbuheia	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR21 Øye nord	N	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Ubetydelig endring	(0)
FR23 Høylandsfoss/Presthei og omegn	M	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Sterkt forringet	(--) Nedre
FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn	N	Sterkt forringet	(-) Nedre	Sterkt forringet	(-) Nedre	Sterkt forringet	(-) Nedre
FR25 Sandsheia	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
Avveining	Avveiningen mellom alternativene er krevende, der samtlige alternativ berører verdier tilknyttet friluftsliv/by- og bygdeliv innenfor delstrekningen. Alternativene tilknyttet H2 vurderes å medføre noe større negativ konsekvens basert på samlet beslag og påvirkning i større nærtur- og utfartsområder. F1 vurderes noe verre enn F2. F1 legger beslag på dagens parkeringsmulighet ved bedehuset for turområde mot Frøylandsveden (FR19), men parkeringsmulighetene gjenskapes. F2 har større nærføring til Høylandsbotnen og medfører						

	større terrengending enn F1. Samlet er forskjellene mellom F1 og F2 små. Alternativene medfører noe forbedret tilstand ved delområde FR16, men dette bør ikke slå ut i stor grad i samlet rangering og sammenstilling. Forbedringen gjelder primært noe redusert støypåvirkning i det aktuelle delområdet sammenlignet med referansealternativet.			
	Alt. 0	Alt. Frøyland 1	Alt. Frøyland 2	Alt. Høyland 2
SAMLET vurdering	0	Middels negativ konsekvens	Middels negativ konsekvens	Stor negativ konsekvens
Rangering	1	3	2	6
Forklaring til rangering	OBS: Rangeringene er ut fra alle seks alternativ i delstrekning 5 (Tabell 8-5 og 8-6). H2 med og uten tilførselsvei til Birkeland er gitt stor negativ konsekvens. H2 vurderes å ha stor negativ konsekvens ved betydelig terrenginngrep, barriereeffekt, støypåvirkning og forringelse av et større og viktig friluftslivsområde ved Høylandsfoss og nordover. Alternativer med tilførselsvei til Birkeland har større fotavtrykk og påvirkning enn alternativene uten tilførselsvei til Birkeland. F1 og F2 vurderes ganske likt for friluftsliv, men F2 har store terrengendringer og nærføring til Høylandsbotnen ved kryssplassering, og derav noe høyere betydning for landskapsopplevelsen. F1 har større påvirkning mot turområde ved Frøylandsveden (FR19). Samtlige linjer medfører en betydelig reduksjon i områdets attraktivitet og barrierevirkning der linjene går i dagsone. Jaktutøvelse vil påvirkes. Områdene som i dag er mest brukt til friluftsliv ligger nærmest bebyggelse ved Feda, Birkeland, Øye og omegn, og berøres i noe mindre grad. Støy, barriereeffekt, arealinngrep og redusert attraktivitet og egnethet fremheves som de største konsekvensene.			

Tabell 8-6: Oppsummering delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn. Alternativ MED tilførselsvei til Birkeland.

Delområde	Verdi	Alt. Frøyland 1 m/tilførselsvei til Birkeland		Alt. Frøyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland		Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	
		Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens	Påvirkning	Konsekvens
FR13 Feda/Refstiheia	S	Noe forringet	(-) Midtre	Noe forringet	(-) Øvre	Noe forringet	(-) Nedre
FR14 Sande	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR15 Bøkkerbru	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR16 Fløyfjellet/Birkeland	M	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre
FR17 Feda og Birkeland	N	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre
FR18 Raustad, Lervik og omegn	N	Noe forringet	(-) Nedre	Noe forringet	(-) Nedre	Ubetydelig endring	(0)

FR19 Frøylandsveden	S	Foringet	(---) Nedre	Foringet	(--) Øvre	Noe forringet	(--) Nedre
FR20 Veden/Sibbuheia	M	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR21 Øye nord	N	Noe forringet	(-) Nedre	Foringet	(-) Nedre	Ubetydelig endring	(0)
FR23 Høylandsfoss/Presthei og omegn	M	Foringet	(--) Midtre	Foringet	(--) Midtre	Sterkt forringet	(---) Nedre
FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn	N	Sterkt forringet	(--) Nedre	Sterkt forringet	(--) Nedre	Sterkt forringet	(--) Nedre
FR25 Sandsheia	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	SS	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)	Ubetydelig endring	(0)
Avveining	Avveiningen mellom alternativene er svært krevende, der samtlige alternativ berører verdier tilknyttet friluftsliv/by- og bygdeliv innenfor delstrekningen. Alternativene tilknyttet H2 vurderes å medføre noe større negativ konsekvens basert på samlet beslag og påvirkning i større nærtur- og utfartsområder. F1 vurderes videre noe verre enn F2. F1 legger beslag på dagens parkeringsmulighet ved bedehuset for turområde mot Frøylandsveden (FR19), men parkeringsmulighetene gjenskapes. F2 har større nærføring til Høylandsbotnen og medfører større terrengending enn F1. Samlet er forskjellene mellom F1 og F2 små.						
	Alt. 0	Alt. Frøyland 1 m/tilførselsvei til Birkeland		Alt. Frøyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland		Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	
SAMLET vurdering	0	Middels negativ konsekvens		Middels negativ konsekvens		Stor negativ konsekvens	
Rangering	1	5		4		7	
Forklaring til rangering	OBS: Rangeringene er ut fra alle seks alternativ i delstrekning 5 (Tabell 8-5 og 8-6). H2 med og uten tilførselsvei til Birkeland er gitt stor negativ konsekvens: H2 vurderes å ha stor negativ konsekvens ved betydelig terrenginngrep, barriereeffekt, støypåvirkning og forringelse av et større og viktig friluftslivsområde ved Høylandsfoss og nordover. Alternativer med tilførselsvei til Birkeland har større fotavtrykk og påvirkning enn alternativene uten tilførselsvei til Birkeland. F1 og F2 vurderes ganske likt for friluftsliv, men F2 har store terrengendringer og nærføring til Høylandsbotnen ved kryssplassering, og derav noe høyere betydning for landskapsopplevelsen. F1 har større påvirkning mot turområde ved Frøylandsveden (FR19). Samtlige linjer medfører en betydelig reduksjon i områdets attraktivitet og barrierevirkning der linjene går i dagsone. Jaktutøvelse vil påvirkes. Områdene som i dag er mest brukt til friluftsliv ligger nærmest bebyggelse ved Feda, Birkeland, Øye og omegn, og berøres i noe mindre grad. Støy, barriereeffekt, arealinngrep og redusert attraktivitet og egnethet fremheves som de største konsekvensene.						

8.6 Delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense

Tabell 8-7: Oppsummering delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense.

Delområde	Verdi	Alt. Melandstjødn – Flekkefjord grense	
		Påvirkning	Konsekvens
FR24 Høylandsbotnen, Meland og omegn	N	Sterkt forringet	(--) Nedre
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Melandstjødn – Flekkefjord grense	
SAMLET vurdering	0	Middels negativ konsekvens	
Rangering	1	2	
Forklaring til rangering	I delstrekning 6 er kun et delområde definert. Alternativet legger betydelig beslag på området og endrer dets karakter betraktelig. Områdets verdi er med lav bruksfrekvens og lokal betydning satt til noe, og konsekvensen er deretter ikke vurdert høyere enn betydelig miljøskade.		

8.7 Delstrekning 7 Øyesletta

Tabell 8-8: Oppsummering delstrekning 7 Øyesletta.

Delområde	Verdi	Alt. Øyesletta	
		Påvirkning	Konsekvens
FR11 Fedafjorden	M	Ubetydelig endring	(0)
FR18 Raustad, Lervik og omegn	N	Ubetydelig endring	(0)
FR20 Veden/Sibbuheia	M	Ubetydelig endring	(0)
FR21 Øye nord	N	Ubetydelig endring	(0)
FR22 Øyebergan	S	Ubetydelig endring	(0)
FR26 Nasjonal sykkelrute nr. 1	SS	Ubetydelig endring	(0)
FR27 Klatrefelt ved Øyekleiva	M	Ubetydelig endring	(0)
FR28 Øyesletta	N	Ubetydelig endring	(0)
FR29 Elvestrekning Øye-Rafoss	S	Ubetydelig endring	(0)
Avveining			
	Alt. 0	Alt. Øyesletta	
SAMLET vurdering	0	Ubetydelig konsekvens	
Rangering	1	2	

Forklaring til rangering	Delområdene tilknyttet delstrekning 7 blir i svært liten grad berørt av alternativet med tunnelutløp ved Øyesletta. Tiltaket vil medføre noe endring i lydbildet, og vurderes derav noe lavere enn nullalternativet, men slår ikke ut på konsekvensgrad.
--------------------------	--

8.8 Sammenstilling av konsekvenser

Tabellen nedenfor gir en oppsummering av konsekvensene som de vurderte alternativene gir for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv innenfor de ulike delstrekningene og som helhet.

Det minst konfliktfylte utbyggingsalternativet under hver delstrekning er markert med lysegrønt.

Tabell 8-9: Samlede konsekvenser og rangering av alle delstrekningene.

FRILUFTSLIV - Samlede konsekvenser for alle delstrekninger			
Alternativ	Konsekvens	Rangering	Kommentarer
Delstrekning 1 Høylandsdalen – Dyblevannet			
Alt. 0	0	1	
Alt. Høylandsdalen øst	Middels negativ konsekvens	3	I påvirkning er nyansene mellom HDØ og HDV gjennom Høylandsdalen svært små. HDØ har noe mer nærføring til badeplass ved Lona for beboere i Høylandsdalen, mens HDV medfører noe mer støy og barriereeffekt mot registrert friluftslivsområde ved Skoland/Høgenheia.
Alt. Høylandsdalen vest	Middels negativ konsekvens	4	I påvirkning er nyansene mellom HDØ og HDV gjennom Høylandsdalen svært små. HDØ har noe mer nærføring til badeplass ved Lona for beboere i Høylandsdalen, mens HDV medfører noe mer støy og barriereeffekt mot registrert friluftslivsområde ved Skoland/Høgenheia. HDV er samlet vurdert noe verre for delstrekningen enn HDØ.
Alt. Høylandsdalen tunnel	Noe negativ konsekvens	2	HDT medfører klart minst barriereeffekt, arealbeslag og endring i lydbildet.
Delstrekning 2 Dyblevannet – Kommunegrensen			
Alt. 0	0	1	
Alt. Dyblevannet - Vatlandstunnelen	Noe negativ konsekvens	2	Påvirkningen er størst i forbindelse med støy og endret lydbilde, særlig sørover med flere vann.
Delstrekning 3 Kommunegrensen – Fedafjorden øst			
Alt. 0	0	1	
Alt. Oppofte	Noe negativ konsekvens	2	Alternativet medfører noe arealinngrep og endret lydbilde innover i turterreng av vekslende verdi for friluftsliv. Adkomst og parkeringsmulighet for turgåere til turområde ved Ålgersvatn og Steinsheia blir erstattet og opprettholdt. Alternativet følger i stor grad eksisterende E39.
Delstrekning 4 Fedafjorden øst – Fedafjorden vest			

Alt. 0	0	1	
Alt. Kryssing Fedafjorden	Noe negativ konsekvens	2	Alternativet vurderes å ikke medføre store endringer i friluftslivsverdiene i delstrekning 4, men nytt bruløp vil endre landskapsbilde og forskyve støybildet. Noe trafikk vil fortsette langs dagens bru, og samlet vurderes tiltaket å medføre noe negativ konsekvens for friluftsliv.
Delstrekning 5 Fedafjorden vest – Melandstjødn			
Alt. 0	0	1	
Alt. Frøyland 1	Middels negativ konsekvens	3	F1 og F2 vurderes relativt likt for friluftsliv/by- og bygdeliv. F1 har større nærføring til viktig tursti opp til Veden og beslaglegger dagens parkeringsmulighet ved Bedehuset på Frøyland, men denne skal erstattes. Alternativet medfører behov for noe endring av nedre del av stien til Frøylandsveden der bekk skal omlegges. Samtlige linjer medfører en betydelig reduksjon i områdets attraktivitet og barrierevirkning der linjene går i dagsone. Støy, barriereeffekt, arealinngrep, beslag av urørte områder, og redusert attraktivitet og egnethet for friluftsliv fremheves som de største konsekvensene, og gjelder i utgangspunktet for samtlige alternativer.
Alt. Frøyland 1 m/tilførselsvei til Birkeland	Middels negativ konsekvens	5	Vurderes som F1, med noe større barriereeffekt, arealbeslag, terrengendring, støypåvirkning, redusert attraktivitet og opplevelsesverdi. Tilførselsvei til Birkeland medfører større fotavtrykk og arealbeslag enn F1 uten tilførselsvei.
Alt. Frøyland 2	Middels negativ konsekvens	2	Samlet er forskjellene mellom F2 og F1 små. F2 medfører større terrengendring ved og nærføring til Høylandsbotnen, men medfører til sammenligning med F1 ingen direkte endring for tursti mot Frøylandsveden eller bedehuset på Frøyland. Samtlige linjer medfører en betydelig reduksjon i områdets attraktivitet og barrierevirkning der linjene går i dagsone. Støy, barriereeffekt, arealinngrep, beslag av urørte områder, og redusert attraktivitet og egnethet for friluftsliv fremheves som de største konsekvensene, og gjelder i utgangspunktet for samtlige alternativer.
Alt. Frøyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	Middels negativ konsekvens	4	Vurderes som F2, med økt barriereeffekt, arealbeslag, terrengendring, støypåvirkning, redusert attraktivitet og opplevelsesverdi. Tilførselsvei til Birkeland medfører større fotavtrykk og arealbeslag enn F2 uten tilførselsvei.
Alt. Høyland 2	Stor negativ konsekvens	6	H2 vurderes å ha størst negativ konsekvens for friluftsliv/by- og bygdeliv, med betydelig terrenginngrep i viktig friluftslivsområde og urørt natur. Alternativet medfører betydelig barriereeffekt, støypåvirkning og forringelse av viktig turområde og nærturterreng.
Alt. Høyland 2 m/tilførselsvei til Birkeland	Stor negativ konsekvens	7	Vurderes som H2, med økt barriereeffekt, arealbeslag, terrengendring, støypåvirkning, redusert attraktivitet og opplevelsesverdi. Tilførselsvei til Birkeland medfører større fotavtrykk og arealbeslag enn H2 uten tilførselsvei.

Delstrekning 6 Melandstjødn – Flekkefjord grense			
Alt. 0	0	1	
Alt. Melandstjødn – Flekkefjord grense	Middels negativ konsekvens	2	Alternativet legger betydelig beslag på området og endrer dets karakter betraktelig. Områdets verdi er, med lav bruksfrekvens og lokal betydning, satt til noe, og konsekvensen er deretter ikke vurdert høyere enn betydelig miljøskade.
Delstrekning 7 Øyesletta			
Alt. 0	0	1	
Alt. Øyesletta	Ubetydelig konsekvens	2	Delområdene tilknyttet delstrekning 7 blir i svært liten grad berørt av alternativet med tunnelutløp ved Øyesletta. Tiltaket vil medføre noe endring i lydbilde, og vurderes derav noe lavere enn nullalternativet, men slår ikke ut på konsekvensgrad.

Samtlige alternativ medfører en betydelig reduksjon i områdets kvaliteter for friluftsliv der de legger beslag på nye arealer uten større inngrep i dag. Attraktivitet og opplevelseskvaliteter forringes ved økt støy i områder med stille preg i dag, og barrierevirkninger reduserer tilgjengelighet og ferdsel i områdene. Støy, barriereeffekt, arealinngrep, beslag av urørte områder, og redusert attraktivitet og egnethet for friluftsliv fremheves som de største konsekvensene, og gjelder i utgangspunktet for samtlige alternativ. Konsekvensen er samlet størst i delstrekning 1, 5 og 6, der særlig fragmenteringseffekt har stor betydning.

Verdiene i utredningsområdet er i hovedsak av lokal betydning med relativt få brukere. Av verdi som nærturterreng og utfartsområder er derimot flere av områdene av svært stor verdi for nettopp beboere i området. Påvirkning på friluftslivsverdien langs alternativene kan bedres ved tilrettelegging for adkomst og ferdsel på tvers i terrenget, samt ved opprettholdelse av berørte turveier, parkeringsmuligheter og lignende avbøtende tiltak.

I Høylandsdalen, *delstrekning 1*, er nyansene mellom alternativene i dagsone relativt små, men HDV kommer frem som noe mer konfliktyllet der det skaper en større barriere mot nærliggende friluftslivsområde.

Langs traseen i *delstrekning 2* vil lydbilde endres i terrenget omkring. Av friluftslivshensyn vurderes påvirkningen samlet noe større for delområdet sør for E39.

Samlet berøres få store friluftslivsverdier i *delstrekning 3*, der alternativet i stor grad følger eksisterende E39 eller legges i tunnel. Adkomstvei og parkeringsmulighet for turgåere til turområde ved Ålgersvatn og Steinsheia sikres opprettholdt.

Nytt bruløp i *delstrekning 4* vil endre landskapsbildet og forskyve støybildet. Anleggsvei frem til tunnelpåhugg vil endre deler av turområdet tilknyttet Refstiheia. Samlet vurderes tiltaket å medføre noe negativ konsekvens for friluftsliv i *delstrekning 4*.

Av alternativene vurdert i *delstrekning 5* kommer alternativene uten tilførselsvei til Birkeland bedre ut enn alternativene med tilførselsveien. H2 legger beslag på større deler av vurdert viktige turområder enn F1 og F2. F1 og F2 slår til sammenligning ut relativt likt i vurderingen.

I *delstrekning 6* legger alternativet betydelig beslag på området og endrer dets karakter betraktelig. Områdets verdi er med lav bruksfrekvens og lokal betydning satt til noe, og konsekvensen er deretter ikke vurdert høyere enn betydelig miljøskade.

Delområdene tilknyttet *delstrekning 7* blir i svært liten grad berørt av alternativet med tunnelutløp ved Øyesletta. Tiltaket vil medføre noe endring i lydbilde, og vurderes derav noe lavere enn nullalternativet, men slår ikke ut på konsekvensgrad.

For fagtema Friluftsliv, by- og bygdeliv vil den minst konfliktfylte kombinasjonen av utbyggingsalternativ være:

Delstrekning 1: Alt. Høylandsdalen tunnel (HDT)

Delstrekning 2: Alt. Dyblevannet – Vatlandstunnelen

Delstrekning 3: Alt. Oppofte

Delstrekning 4: Alt. Kryssing Fedafjorden

Delstrekning 5: Alt. Frøytland 2

Delstrekning 6: Alt. Melandstjødn – Flekkefjord grense

Delstrekning 7: Alt. Øyesletta

Samlet sett gir denne kombinasjonen **middels negativ konsekvens** for fagtema friluftsliv/by- og bygdeliv.

9 SKADEREDUSERENDE OG KOMPENSERENDE TILTAK

Skadereduserende og kompenserende tiltak er tiltak – tilpassinger/endringer – som ikke ligger inne i kostnadene og som kan bidra til å minimere eller redusere negative virkninger av tiltaket. Tiltakene gjelder for både anleggsfasen og for den senere driftsfasen. Aktuelle tiltak er delt inn etter generelle tiltak og spesifikke tiltak. De generelle tiltakene knyttes ikke til spesifikke områder, men ses på samlet for fagområdet. De spesifikke tiltakene knyttes til konkrete delområder eller deler av disse. De avbøtende tiltakene er ikke med i selve konsekvensvurderingen, men kommer som forslag i etterkant.

9.1 Generelle tiltak

Under generelle tiltak beskrives avbøtende eller begrensende tiltak for negative virkninger av tiltaket på friluftslivsinteresser innenfor utredningsområdet. De generelle tiltakene knyttes ikke til spesifikke områder, men ses på samlet for fagområdet. Der spesifikke løsninger beskrives i andre fagrapporter henvises det til disse.

9.1.1 Støyskjerming

Utredningen klargjør i hvilken grad eksisterende lydbilde påvirkes av støy fra tiltaket. Tiltakets påvirkning på lydbilde er vurdert pr delområde og inngår i konsekvensvurderingene. Konkrete tiltak for å redusere påvirkning av støy fra tiltaket er vurdert i KU fagrapport for Støy, og gjengis ikke i detalj her. Der det skal etableres støyskjerming langs tiltaket vil påvirkningen på lydbildet henholdsvis reduseres og bedres også for evt. friluftslivsverdier og kvaliteter i de aktuelle områdene. Det er ikke vurdert tiltak for støyskjerming av hensyn til friluftslivsområder i utredningsområdet direkte, basert på vurdering av beliggenhet, verdigrunnlag og retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2021. Her angis anbefalte grenseverdier for støyyende tiltak i friluftsliv- og rekreasjonsområder (Klima- og miljødepartementet, 2021).

9.1.2 Anleggsperiode

Anleggsperioden vil medføre økt støy og forstyrrelser, og kan medføre redusert tilgjengelighet til enkelte områder. Totalentreprenøren skal så langt det er mulig opprettholde mulighetene for friluftsliv og sørge for sikkerhet i områder for allmenn ferdsel som berøres av kontraktsarbeidet. Totalentreprenøren skal ved behov for omlegginger i slike områder sørge for opparbeidelse og skilting. Totalentreprenøren skal reetablere midlertidige omlagte stier.

9.1.3 Adkomst og tilgjengelighet

Tiltaket medfører betydelig barrierevirkning på tvers av landskapet, og reduserer tilgjengelighet av utmarksområder til friluftsliv. I møte med dette bidrar etablering av krysningsmuligheter ved landbruksveier og viltkryssninger til å redusere effekten noe.

9.1.3.1 Anleggsveier

Tiltakets anleggsveier vurderes som permanente løsninger, og vil etter endt anleggsperiode være tilgjengelige som driftsveier for landbruk ol. Disse veiene vil ikke være offentlig tilgjengelige før etter anleggsperioden. Der hensiktsmessig, kan disse videre benyttes som turvei og videre sikre adkomst til omkringliggende områder. I selve anleggsperioden anses disse som en ekstra barriere for ferdsel, men de kan redusere tiltakets samlede barrierevirkning etter anleggs slutt.

9.1.3.2 Viltkrysninger

Viltkrysninger skal etableres for å sikre viltets passasjemuligheter og ferdsel gjennom det økologiske landskapet på tvers av tiltaket. Hovedhensikten knyttes til naturmangfold, men viltoverganger vil være tilgjengelige også for friluftslivsutøvere, turgåere og jegere. Underganger og overganger for vilt reduserer barrierevirkningen av tiltaket noe i utmarksområder. Det vil av hensyn til vilt ikke tilrettelegges direkte for friluftsliv langs disse, men de vil være åpne og tilgjengelige som annen øvrig utmark. For beskrivelse av plassering av disse langs linjene henvises det til fagrapport for konsekvensutredning for naturmangfold og vannmiljø.

9.1.4 Parkering for sentrale utfartsområder

Pr i dag er det etablert parkeringsmulighet med skilting til turområde i Dragedalen, mot både turområde ved Ålgersvatn (FR07) og Røynåsen-Poddeloptet-Litland (FR09). Disse skal erstattes med nye parkeringsmuligheter for å sikre tilgjengelighet til turområder omkring. Tiltakene er beskrevet som en del av tiltaket og inngår i konsekvensvurderingene, og beskrives i mer detalj under spesifikke tiltak i kapittel 9.2.

9.2 Spesifikke tiltak

I dette kapittelet beskrives delområder der konkrete tiltak for å sikre eller styrke friluftslivsinteresser skal innføres. Dette gjelder i hovedsak delområder som i betydelig grad blir berørt i spesifikke områder, der konkrete tiltak er vurdert aktuelt for å redusere ulempe. Flere av tiltakene er implementert i selve tiltaket, og inngår i samlet vurdering av konsekvenser for det aktuelle alternativet eller delområdet. Dette gjelder eksempelvis etablering av nye parkeringsplasser ved Dragedalen og Frøytland for å erstatte tapet av dagens utfartsparkering. Aktuelle spesifikke tiltak for friluftsliv knyttes i hovedsak til sikret adkomst til friluftslivsområder i løpet av anleggsperioden, derav midlertidige virkninger av tiltaket.

9.2.1 Lydbildet Høylandsdalen

Skjermingstiltak skal implementeres i endelig alternativ gjennom Høylandsdalen. Det henvises til KU og temarapport for Støy for beskrivelse av konkrete tiltak. Støyskjermingen etableres i hovedsak for å redusere støy mot bebyggelse, men vil samtidig bidra til å redusere negativ påvirkning av lydbildet utover i terrenget, og derav opplevelseskvalitet i området som turområde.

9.2.2 Adkomst og parkering Busund og Poddeloftet

Turområdet ved Busund ligger over Vatlandstunnelen og vil ikke påvirkes direkte av tiltaket. Adkomst til turområdet er primært fra Dragedalen. Noe anleggstrafikk må påregnes, og deler av Dragedalsveien vil mest sannsynlig bli stengt i deler av anleggsperioden. Dette omfatter antagelig strekningen mellom Dyblemyra og Vatlandstunnelen i Lyngdal kommune, og de som grenser inn mot dette området vil måtte orientere seg mot vest eller øst for alternativ adkomst til de aktuelle utfartsområdene. Det forventes at Dragedalsveien vil være åpen og tilgjengelig mellom Oppofte og frem til kommunegrensen mellom Kvinesdal og Lyngdal. Adkomst til turområdene ved Busund og Røyenåsen-Poddeloftet-Litland er derav sikret også gjennom anleggsperioden.

9.2.3 Adkomst og parkering Ålgersvatn og Steinsheia

Ved dagens situasjon er hovedadkomsten til turområdet ved Ålgersvatn og Steinsheia fra adkomstvei ved Dragedalen, med undergang i kulvert under dagens E39 nær utløpet fra Vatlandstunnelen. I anleggsperioden vil denne veien og adkomstmuligheten til turområdet være utilgjengelig for ferdsel. Tilgjengeligheten til dette turområdet blir derav midlertidig forringet.

Påvirkningen er kun midlertidig, da ny parkeringsplass skal etableres ved Dragedalen. Adkomst opprettholdes med ny kulvert under E39 på samme sted som eksisterende. Med unntak av noe endring i lydbildet fra ny vei, er derav påvirkningen på delområdet kun midlertidig, ved forringet tilgjengelighet i anleggsperioden.

Adkomst til Ålgersvatn bør i anleggsperioden flyttes lenger mot øst, fremdeles med utgangspunkt fra Dragedalsveien. Alternativ og midlertidig adkomst kan vurderes fra Øvre Lande, i lia over Vatlandstunnelen. Spredt stinett går innover i terrenget, også i retning av de populære turmålene ved Ålgersvatn og tre varder ved Steinsheia. I permanent situasjon bør en bruke undergang ved Vatlandstunnelen for å komme ut i terrenget ved Avkomstjønnen, tilnærmet lik dagens adkomstmulighet.

9.2.4 Endret adkomst Refstiheia øst

Ved tunnelutløp fra F1 sør for Frøytland ligger veilinja til F1 og felles masselager for samtlige vurderte linjer delvis over en sti. Stien er ikke registrert i offentlige innsynsløsninger, men vil kunne ha betydning som inngang mot turområdet ved Refsti/Fedaheia fra nordøst. Selve stien går tapt, men det skal etableres en landbruksvei frem til masselageret, og denne vil kunne brukes i permanent situasjon som turvei. Det aktuelle området ligger innenfor tiltakets anleggsbelte, og vil ikke være tilgjengelig under selve anleggsperioden. Adkomst til turområdet vil fremdeles være mulig ved flere andre steder (eksempelvis Raustad, Høyland og Feda).

9.2.5 Adkomst og parkering Frøytlandsveden

For populært tur- og utfartsområde ved Frøytlandsveden benyttes i dag parkeringsmuligheter ved bedehuset på Frøytland. Denne blir berørt av tiltaket ved alternativ F1 og F2. Det skal etableres nye parkeringsmuligheter i forbindelse med kryssløsning, og parkering vil derav

oppretholdes for tilreisende. Det henvises til estetisk oppfølgingsplan for detaljer omkring utforming av sideanlegg som parkering.

Adkomst til selve stien opp mot Frøylandsveden vil forbli den samme som ved dagens situasjon. Trafikkmengden er ikke vurdert stor nok til anleggelse av gang- og sykkelvei mellom ny parkeringsplass og sti mot Frøylandsveden, men veiskulder langs Frøylandsveien kan benyttes av turgåere på lik linje som i dag frem til merket sti mot Frøylandsveden.

9.2.6 Adkomst Melandsveien

Melandsveien er viktig utgangspunkt for turgåere i heiområdet nord for Feda, med turmål knyttet til eksempelvis Presthei og Rølla. Melandsveien vil delvis legges om nord i utredningsområdet, men vil bli liggende som lokalvei tilgjengelig for blant annet friluftsliv. Det må også påregnes kortere stans ved sprengningsarbeider for ny E39, men tiltak skal holdes til et minimum og Melandsveien vil i utgangspunktet være åpen også i anleggsfasen.

9.2.7 Tilgjengelighet nasjonal sykkelrute nr.1

Ny E39 krysser nasjonal sykkelrute nr.1 langs lokalvei ved Oppofte via Åsevegen og Gjervollstadveien, og Frøyland/Høyland via Høylandsveien og Frøylandsveien. Lokalveiene skal opprettholdes og det er ikke behov for omlegging av sykkelruta. Det vil kunne være noe påvirkning i løpet av anleggsperioden, og midlertidige virkninger må kunne påregnes.

Ved Oppofte er ikke Åsevegen tenkt benyttet til omkjøringsvei, og den forutsettes åpen som i dag. Det skal heller ikke være anleggsdrift langs den veien, med unntak av behov for å frakte maskiner og utstyr opp Åsevegen for å bygge anleggsveiene inn mot Oppofte og mot Fedafjorden.

Ved Frøyland vil Høylandsveien vil bli stengt i en kortere periode i samband med støp av bru, utenom denne fase vil det bli muligheter for å krysse i dette punktet også under anleggsperioden.

10 Referanser

- Bikemap. (2022). *Nasjonal sykkelrute 1*. Hentet fra bikemap.net (08.08.2022):
<https://www.bikemap.net/en/o/1471569/#10.46/58.244/7.0886>
- DNT. (2022). *Flekkefjord og Oplands Turistforening*. Hentet fra fot.dnt.no: <https://fot.dnt.no/>
- EuroVelo. (2022). *Eurovelo 12 North Sea Cycle Route - the european cycle route network*. Hentet fra eurovelo.com (08.08.2022): <https://en.eurovelo.com/ev12/points-of-interest-on-eurovelo-12>
- Feda 10 på topp . (2022). *Feda 10 på topp 2022. Turløyper* . Hentet fra åpen facebook-gruppe, facebook.com (13.12.2022): <https://www.facebook.com/groups/950928565026465>
- Feda skole. (2022). Hentet fra feda.skole.no (05.08.2022): <https://www.feda.skole.no/>
- Hjorteviltportalen, NINA. (2022). *Hjorteviltportalen*. Hentet fra hjorteviltportalen.no:
<https://www.hjortevilt.no/>
- Inatur. (2022). *Inatur - Finn hytter, jakt og fiske i Norge*. Hentet fra inatur.no (23.11.2022):
<https://www.inatur.no/kart>
- Klima- og miljødepartementet. (2021). *Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen (T-1442/2021)*.
- Kommunekart. (u.d.). *Norkart AS*. Hentet fra Kommunekart.no (15.11.2022):
<https://kommunekart.com/>
- Kvinesdal historielag. (u.d.). *Tur til Busund*. Hentet fra kvinesdalhistorielag.no (22.11.22):
<https://kvinesdalhistorielag.no/turreferat/tur-til-busund/>
- Kvinesdal JFF. (2022). *Om oss, jaktterreng/friluftsområde*. Hentet fra njff.no (22.11.22):
<https://www.njff.no/vest-agder/kvinesdal/om-oss>
- Kvinesdal kommune. (2003-2006). *Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet (2003-2006)*. Kvinesdal kommune.
- Kvinesdal kommune. (2015a). *Kommuneplanens arealdel 2015-2027, planbestemmelser*. Kvinesdal kommune.
- Kvinesdal kommune. (2015b). *Kommuneplanens arealdel 2015-2027, Planbeskrivelse med KU*. Kvinesdal kommune.
- Kvinesdal kommune. (2018). *Kartlagte nærfriluftsområder for barnhagens bruk i Kvinesdal kommune*. Kvinesdal kommune.
- Kvinesdal kommune. (2022). *Fiske og viltforvaltning*. Hentet fra kvinesdal.kommune.no:
<https://www.kvinesdal.kommune.no/fiske-og-viltforvaltning.509489.no.html>

- Lakseregisteret. (2022a). *Miljødirektoratet - Lakseregistreret, Feda*. Hentet fra lakseregistreret.statsforvalteren.no (01.12.2022): <https://lakseregisteret.statsforvalteren.no/visElv.aspx?id=025.3Z>
- Lakseregistreret. (2022b). *Miljødirektoratet - Lakseregisteret, Kvina*. Hentet fra lakseregisteret.statsforvalteren.no (02.12.2022): <https://lakseregisteret.statsforvalteren.no/visElv.aspx?id=025.Z>
- Larsen, O. (2021, 01 03). *Rekord-år for turer på Feda*. Hentet fra Agder Flekkefjord Tidende, avisenagder.no (13.12.2022): <https://www.avisenagder.no/rekord-ar-for-turer-pa-feda/s/5-99-990061>
- Lister Friluftsråd. (2022a). *Fiske i Kvinesdal*. Hentet fra listerfriluft.no: <https://listerfriluft.no/friluftaktiviteter/kvinesdal/fiske/>
- Lister Friluftsråd. (2022a). *Fiske i Kvinesdal*. Hentet fra listerfriluft.no: <https://listerfriluft.no/friluftaktiviteter/kvinesdal/fiske/>
- Lister Friluftsråd. (2022b). *Fiske i Lyngdal*. Hentet fra listerfriluft.no: <https://listerfriluft.no/friluftaktiviteter/lyngdal/fiske/>
- Lister friluftsråd. (2022c). *Dunsæd-runden, Feda-Klungland-Øysæd rundtur*. Hentet fra listerfriluft.no (08.08.2022): <https://listerfriluft.no/friluftaktiviteter/kvinesdal/sykling/dunsaed-runden-fedaklungland-%C3%B8ysaed/>
- Lister Friluftsråd. (2022d). *Skiløyper i Kvinesdal kommune*. Hentet fra listerfriluft.no (08.08.2022): <https://listerfriluft.no/friluftaktiviteter/kvinesdal/skiturer/langrennsloeyper/>
- Lovdata. (2011). Hentet fra Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort og rådyr, Kvinesdal kommune, Agder: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2011-04-14-411>
- Lovdata. (2021). Hentet fra Forskrift om åpning av jakt og minsteareal for elg, hjort og rådyr, Lyngdal kommune, Agder: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2021-03-23-1003>
- Lyngdal kommune. (2020a). *Omforent dokument for idrett og fysisk aktivitet Lyngdal kommune*. Lyngdal kommune.
- Lyngdal kommune. (2020b). *Trafikkplan for Å barneskole 2021-2022*. Lyngdal kommune.
- Miljødirektoratet. (2014). *Veileder M98-2013. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder*. Miljødirektoratet.
- Miljødirektoratet. (2022a). *Naturbase*. Hentet fra Naturbase kart: <https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>
- Nye Veier. (2022). *Hva tenker barn og unge om den nye E39 veien gjennom Lyngdal vest og Kvinesdal?* Hentet fra nyeveier.no (31.03.2022):

<https://www.nyeveier.no/prosjekter/e39/e39-lyngdal-vest-kvinesdal/nyheter/hva-tenker-barn-og-unge-om-den-nye-e39-veien-gjennom-lyngdal-vest-og-kvinesdal/>

Rafoss, H. (pers.med). Telefonsamtale (29.09.22) om jakt, fiske og friluftsliv i Kvinesdal kommune. Kvinesdal JFF, leder Fiskeutvalget.

Ringdal, O. (pers.med). Telefonsamtale (30.09.22) om jakt og fiske i Lyngdal kommune. Farsund og Lyngdal JFF, leder.

Seland, J. (pers.med). Teamsmøte (03.10.2022) om friluftsliv i Lyngdal kommune tilknyttet utredningsområdet til E39LK. Lyngdal kommune.

Statens vegvesen. (2021). *Konsekvensanalyser. Veiledning Håndbok V712*. Vegdirektoratet.

Statens vegvesen. (2022). *Nasjonal sykkelrute 1: Kystruta*. Hentet fra vegvesen.no (23.11.2022): <https://storymaps.arcgis.com/stories/f011b41e50ab423d849d6b90072acb43>

The Crag. (2022). *Stemlekjepten, all Trad climbing - 1 route in crag*. Hentet fra thecrag.com (30.09.2022): <https://www.thecrag.com/climbing/norway/southern-norway/area/4249099593>

ut.no. (2022a). *Steinheia 3 varder*. Hentet fra ut.no: <https://ut.no/turforslag/1112156542/steinsheia-3-varder>

ut.no. (2022b). *Frøytlandsveten*. Hentet fra Flekkefjord og Oplands Turistforening: <https://ut.no/turforslag/1112156625/frytlandsveten>

Vegge, E. (2022). Teamsmøte (29.09.2022) om friluftsliv og naturressurser i Kvinesdal. Kvinesdal kommune.

Vest-Agder fylkeskommune. (2014). *Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014-2020 (Vest-Agder)*. Vest-Agder fylkeskommune.

Visit Sørlandet. (2022a). *Sørlandspærlen Feda*. Hentet fra visitorslandet.no (14.12.2022): <https://www.visitorslandet.com/kvinesdal/aktiviteter-attraksjoner/historiske-feda/sorlandspærlen-feda/>

Visit Sørlandet. (2022b). *Ut på tur i Kvinesdal*. Hentet fra visitorslandet.no (14.12.2022): <https://www.visitorslandet.com/kvinesdal/aktiviteter-attraksjoner/vandring/>

Aase, O. (pers.med). Telefonsamtale (30.09.2022) om jakt, fiske og friluftsliv i Kvinesdal. Kvinesdal JFF, leder.

Andre kilder

Stortingsmelding om friluftsliv. St.meld.nr. 18, 2015-2016. Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet.

Lyngdal ungdomsråd, Kvinesdal ungdomsråd (KUNG) og Feda skole. Mars 2022. Workshop med barn og unge i Kvinesdal og Lyngdal kommuner i forbindelse med høring av planprogram og valg av linje.

Naturbase – faktaark for registrerte friluftslivsområder

- Hunsfossen/Åtland, naturbase-ID: FK00041743. [Naturbase faktaark](#)
- Kvås vest, naturbase-ID: FK00041739. [Naturbase faktaark](#)
- Skoland/Høgenheia, naturbase-ID: FK00041744. [Naturbase faktaark](#)
- Busund, naturbase-ID: FK00015769. [Naturbase faktaark](#)
- Laundal og Bjelland, naturbase-ID: FS00000825. [Naturbase faktaark](#)
- Poddeloftet, naturbase-ID: FK00015798. [Naturbase faktaark](#)
- Røynåsen-Poddeloftet-Litland, naturbase-ID: FK00024387. [Naturbase faktaark](#)
- Svindal-Laundal (Skarpheia), naturbase-ID: FK00024503. [Naturbase faktaark](#)
- Laundal, naturbase-ID: FK00024413. [Naturbase faktaark](#)
- Bjelland, naturbase-ID: FK00024505. [Naturbase faktaark](#)
- Rørvikheia, naturbase-ID: FK00015793. [Naturbase faktaark](#)
- Rørvik, naturbase-ID: FS00002503. [Naturbase faktaark](#)
- Hangelandsvika, naturbase-ID: FK00015790. [Naturbase faktaark](#)
- Elvestrekning Øye-Rafoss, naturbase-ID: FK00015774. [Naturbase faktaark](#)
- Fedaheia, naturbase-ID: FK00015764. [Naturbase faktaark](#)
- Ved Bøkkerbrua, naturbase-ID: FK00015816. [Naturbase faktaark](#)
- Sande, naturbase-ID: FK00015758. [Naturbase faktaark](#)
- Sande, naturbase-ID: FS00002474. [Naturbase faktaark](#)
- Fløyfjellet, naturbase-ID: FK00015782. [Naturbase faktaark](#)
- Svinland, naturbase-ID: FK00015804. [Naturbase faktaark](#)
- Sandsheia, naturbase-ID: FK00015757. [Naturbase faktaark](#)
- Sandebukta/Bines-området, naturbase-ID: FS00000950. [Naturbase faktaark](#)
- Høylandsfoss med omegn, naturbase-ID: FK00015779. [Naturbase faktaark](#)
- Frøitlandsheia/ Veden, naturbase-ID: FK00015800. [Naturbase faktaark](#)
- Sibbuheia, naturbase-ID: FK00015759. [Naturbase faktaark](#)
- Øyebergan, naturbase-ID: FK00015783. [Naturbase faktaark](#)

Kontaktpersoner

- Christian Landmark, daglig leder Lister Friluftsråd (september 2021)
- Edgar Vegge, Skog og miljørådgiver, Kvinesdal kommune (september 2022)
- Harry Rafoss, Leder fiskeutvalget JFF Kvinesdal (september 2022)
- Jan Seland, Virksomhetsleder kultur, idrett og friluftsliv, Lyngdal kommune (oktober 2022)
- Kristin Furuløkken, plan og næring Lyngdal kommune (oktober 2022)
- Ove Ringdal, Leder JFF Farsund og Lyngdal (september 2022)
- Olav Aase, Leder JFF Kvinesdal (september 2022)
- Ruben Nordås, Flekkefjord klatreklubb (oktober 2021)